INSIGHTSIAS
SIMPLIFYING IAS EXAM PREPARATION

INSTAKAS

ಅನನ್ಯ ಸಾಧನಾ

ಸಮಗ್ರ ಪ್ರಚಲಿತ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳ ಕನ್ನಡ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ

ಶ್ರೀ ವಿನಯ್ ಕುಮಾರ್ ಜಿ ಬಿ
ಸಂಸ್ಥಾಪಕರು ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶಕರು
ಇನ್‌ಸೈಟ್ಸ್ ಐಎಎಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು

ಜೂನ್ 2026

IAS | KAS | GROUP C | FDA | SDA | PSI | PC

TRENDING

ಸತತ ಎರಡನೇ ಬಾರಿಗೆ IPL ಟ್ರೋಫಿ ಗೆದ್ದ RCB

ಕರ್ನಾಟಕದ ನೂತನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ : ಡಿ.ಕೆ. ಶಿವಕುಮಾರ್

IN FOCUS

ಎಲಿವೇಟ್ ನೆಕ್ಸ್ಟ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ₹150 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಆಧಾರಿತ ಡೀಪ್ ಟೆಕ್ (Deep-tech) ಉಪಕ್ರಮ.

ಪಿಎಂ-ಶ್ರೀ

ಕೇಂದ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವಾಲಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ 14,500 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಉನ್ನತೀಕರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು.

ಪ್ರಧಾನಿ ಮೋದಿ ಸ್ವೀಡನ್ ಭೇಟಿ

'ರಾಯಲ್ ಆರ್ಡರ್ ಆಫ್ ಪೋಲಾರ್ ಸ್ಟಾರ್' ಮತ್ತು 'ಕಮಾಂಡರ್ ಗ್ರಾಂಡ್ ಕ್ರಾಸ್' ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಧಾನಿ ಮೋದಿಯವರಿಗೆ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಯಿತು.

ಒನ್ ಕೇಸ್ ಒನ್ ಡೇಟಾ ಮತ್ತು ಸು - ಸಹಾಯ್ ಉಪಕ್ರಮ

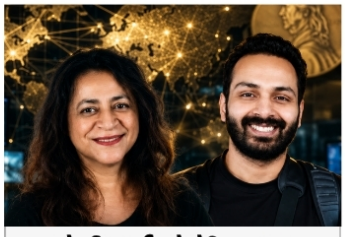
ಎಲ್ಲಾ ಹಂತದ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಜೋಡಿಸುವ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಡಿಜಿಟಲ್ ಉಪಕ್ರಮ.

TOP HIGHLIGHTS

ಎಕೋಸೈಡ್ (Ecocide)

1990 ರಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಹತ್ಯೆಯನ್ನು 'ಅಪರಾಧ' ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿದ ವಿಶ್ವದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ದೇಶ ವಿಯೆಟ್ನಾಂ.

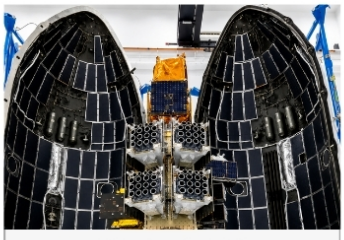
ಪುಲಿಟ್ಜರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, 2026

ಪತ್ರಕರ್ತರಾದ ಆನಂದ್ ಆರ್.ಕೆ. ಮತ್ತು ಸುಪರ್ಣಾ ಶರ್ಮಾ ಅವರು ನತಾಲಿಯ ಒಬಿಕೊ ಪಿಯರ್ಸನ್ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಪಡೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ರಕ್ಷಣಾ ಪಡೆಗಳ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು (CDS) : ಎನ್.ಎಸ್. ರಾಜಾ ಸುಬ್ರಮಣಿ

ಅವರು 'ಸೇನಾ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಇಲಾಖೆ'ಯ (DMA) ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿಯೂ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲಿದ್ದಾರೆ.

'ಮಿಷನ್ ದೃಷ್ಟಿ'

ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ನವೋದ್ಯಮ 'ಗ್ಯಾಲಕ್ಸ್‌ಐ' (GalaxEye)ನಿಂದ ವಿಶ್ವದ ಮೊದಲ ಒಪ್ಟೋಸಾರ್ (OptoSAR) ಉಪಗ್ರಹ.

Price: ₹50/-

INSTA KAS ಪ್ರಚಲಿತ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳ ಉಚಿತ ತರಗತಿಗಳಿಗಾಗಿ ವೀಕ್ಷಿಸಿ

insightskas | 08069405206 | Insta KAS

ಸಂಪಾದಕೀಯ

ಆತ್ಮೀಯ ಸ್ಪರ್ಧಾ ಮಿತ್ರರೇ,

2013ರ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳ ಆ ಸುಂದರ ದಿನಗಳು ಈಗಲೂ ನನ್ನ ಕಣ್ಣಮುಂದೆ ಇವೆ. ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಹಣತೆಯಂತೆ ಆರಂಭವಾದ 'ದೈನಂದಿನ ಉತ್ತರ ಬರವಣಿಗೆಯ ಸವಾಲು' ಇಂದು ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಸಾವಿರಾರು ಆಕಾಂಕ್ಷಿಗಳ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳಕು ನೀಡುವ 'ಸೆಕ್ಯೂರ್ ಇನಿಶಿಯೇಟಿವ್' ಎಂಬ ನಂದಾದೀಪವಾಗಿ ಬೆಳಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಕೇವಲ ಒಂದು ತರಬೇತಿ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲ; ಇದು ದೇಶದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಿಂದ ಬರುವ ಸಾವಿರಾರು ಕನಸುಗಾರರನ್ನು ಬೆಸೆಯುವ ಒಂದು ಸುಂದರ ಕೊಂಡಿಯಾಗಿದೆ.

ಕಳೆದ ದಶಕದಲ್ಲಿ Insights IAS ಕೇವಲ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಅದು ಲಕ್ಷಾಂತರ UPSC ಆಕಾಂಕ್ಷಿಗಳ ಪಾಲಿಗೆ ಒಬ್ಬ ನಂಬಿಕಸ್ತ ಗೆಳೆಯನಾಗಿ, ಕಷ್ಟದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಬೆನ್ನೆಲುಬಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಸಾವಿರಾರು ಯುವ ಪ್ರತಿಭೆಗಳು ತಮ್ಮ ಗುರಿ ತಲುಪಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದಾಗ ಸಿಗುವ ಆ ತೃಪ್ತಿ ಅಪಾರ. ಈ ಸುದೀರ್ಘ ಪಯಣಕ್ಕೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ನೀಡಿದ್ದು ನೀವು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಅಚಲವಾದ ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ರೀತಿಯಾಗಿದೆ.

ನಾವು ಪ್ರತಿದಿನ ಹೊಸತನಕ್ಕೆ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೂ, ನಮ್ಮ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಮಾತ್ರ ಎಂದಿಗೂ ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಸಿದ್ಧತೆಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಲ್ಲು-ಮುಳ್ಳುಗಳನ್ನು ಸರಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಸರಳಗೊಳಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಆದ್ಯತೆ. ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಗೊಂದಲದ ಕಾರ್ಮೋಡಗಳನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಿ, ಪೂರ್ಣ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದೊಂದಿಗೆ ನೀವು ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೇ ನಮ್ಮ ಸಾರ್ಥಕತೆಯಾಗಿದೆ.

"ನಿಮ್ಮ ಯಶಸ್ಸು ನಮ್ಮ ಹೆಮ್ಮೆ, ನಿಮ್ಮ ಬೆಳವಣಿಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ನಿಜವಾದ ಸಾಧನೆ."

ನಿಮ್ಮ ಸಿದ್ಧತೆಯ ಪ್ರತಿ ಹಂತದಲ್ಲೂ ನಾವು ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆಗಿದ್ದೇವೆ. ನಿಮ್ಮ ಕನಸು ನನಸಾಗುವ ತನಕ ನಮ್ಮ ಈ ಬೆಂಬಲ, ಅಕ್ಕರೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಸದಾ ಹೀಗೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆ.

ಸದಾ ನಿಮ್ಮ ಏಳಿಗೆಯನ್ನು ಬಯಸುವ,
ವಿನಯ್ ಕುಮಾರ್ ಜಿ.ಬಿ
ಸಂಸ್ಥಾಪಕರು ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶಕರು, Insights IAS

ಕರ್ನಾಟಕದ ಭಾವಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ,

ಕೆ.ಪಿ.ಎಸ್.ಸಿ ಸೇರಿದಂತೆ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ವಿವಿಧ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಜಯದ ಪತಾಕೆ ಹಾರಿಸುವುದು ಎಂದರೆ ಅದು ಕೇವಲ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿಯ ಸಂಗ್ರಹವಲ್ಲ; ಬದಲಾಗಿ ಅದು ನಮ್ಮ ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣವನ್ನು ಅರಿತ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಕೇಂದ್ರಿತ ಉದಾತ್ತ ಮನೋಭಾವ'ವನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ನಕ್ಷೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಬದಲಿಸುತ್ತಿವೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಬಜೆಟ್ ಎಂಬ ಆಶಯವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಬದಲಾವಣೆ ತರುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಭವ್ಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯು ಇಂದಿನ ಆಧುನಿಕ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಹೇಗೆ ಭದ್ರ ಬುನಾದಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಹೃದಯಸ್ಪರ್ಶಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

ನಿಮ್ಮ ಈ ಸುದೀರ್ಘ ಹಾಗೂ ಸವಾಲಿನ ಪಯಣದಲ್ಲಿ 'ಅನನ್ಯ ಸಾಧನ'ವು ಕೇವಲ ಒಂದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಲ್ಲದೆ, ಸದಾ ನಿಮ್ಮ ಕೈಹಿಡಿದು ನಡೆಸುವ ನಂಬಿಕಸ್ತ ಗೆಳೆಯನಾಗಿದೆ. ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಹಂತದ ಸಿದ್ಧತೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು, ಮುಖ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಗಂಭೀರತೆ ಹಾಗೂ ಸಂದರ್ಶನದ ಯಶಸ್ಸಿನ ತನಕ ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಆಳವಾದ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇದು ನಿಮಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಉಣಬಡಿಸುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಅಂತಿಮ ಗುರಿಯು ಕೇವಲ ಒಂದು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಪಡೆಯುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ನಮ್ಮ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಕರ್ನಾಟಕದ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಉಜ್ವಲಗೊಳಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರುವುದಾಗಿದೆ. ಬನ್ನಿ, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕನಸಿನ ಸದೃಢ ಮತ್ತು ಸಮೃದ್ಧ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಕಟ್ಟೋಣ.

ಶುಭ ಹಾರೈಕೆಗಳೊಂದಿಗೆ,
ಶರತ್ ಕುಮಾರ್ ಎಸ್
ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, Insights IAS | Insta KAS

ಪರಿವಿಡಿ

ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಚಲಿತ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು – 3

1. UPI ಗೆ 10 ವರ್ಷ
2. ಭಾರತದ ಇ–ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ
3. ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆ: ನ್ಯಾಯಯುತ ಮತ್ತು ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆ (FRP)
4. ರಕ್ಷಣಾ ಪಡೆಗಳ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು (CDS) ಎನ್. ಎಸ್.ರಾಜಾ ಸುಬ್ರಮಣಿ
5. ಜನ ಸುರಕ್ಷಾ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ 11 ವರ್ಷಗಳು
6. ಬಹು ಸ್ವತಂತ್ರ ಗುರಿ–ನಿರ್ದೇಶಿತ ಮರು–ಪ್ರವೇಶ ವಾಹನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (MIRV system)
7. ಬೈಗಾ ಬುಡಕಟ್ಟು (Baiga Tribe)
8. ಕರ್ನಾಟಕ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳ (ಉಪ–ವರ್ಗೀಕರಣ) ಮಸೂದೆ, 2025
9. ಕರ್ನಾಟಕದ ನೂತನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ : ಡಿ.ಕೆ. ಶಿವಕುಮಾರ್
10. 19ನೇ ಆವೃತ್ತಿಯ IPL, 2026

ಕರ್ನಾಟಕ ದರ್ಶನ – 15

1. ನ್ಯುಮೋನಿಯಾ : ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಶಿಶು ಮರಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣ
2. ಬೆಂಗಳೂರು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ಮಂಡಳಿ (BWSSB)
3. ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣ (KIA), ಬೆಂಗಳೂರು
4. ರಾಜ್ಯ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗ (SFC)
5. ನಗರ ಸವಾಲು ನಿಧಿ (Urban Challenge Fund)
6. HPV ಲಸಿಕಾ ಅಭಿಯಾನ
7. ಪ್ಯಾನ್–ಐಐಟಿ (Pan-IIT) ಬೆಂಗಳೂರು ಶೃಂಗಸಭೆ, 2026
8. ಲಕ್ಕುಂಡಿ
9. ಸಂಚಾರ ಪೊಲೀಸರಿಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯವ್ಯಾಪಿ ಉಸಿರಾಟದ ಆರೋಗ್ಯ ನಿಗಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ: ಗೃಹ ಇಲಾಖೆ
10. ಭಾರತದ ಮೊದಲ ರಾಜ್ಯ–ನೇತೃತ್ವದ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಇನ್ಕ್ಯುಬೇಟರ್ : ಬೆಂಗಳೂರು
11. ಜಲ ಜೀವನ್ ಮಿಷನ್ (JJM)
12. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಡೇಟಾ ಪಾರ್ಕ್‌ಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ
13. ವಿಸ್ಡಮ್ ವ್ಯಾಲಿ (Wisdom Valley)
14. 2032ಕ್ಕೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಆರ್ಥಿಕತೆ 149 ಬಿಲಿಯನ್ ಡಾಲರ್‌ಗೆ ಏರಿಸುವ ಗುರಿ
15. 'ನಮ್ಮ ಸ್ಮಾರಕ' ಉಪಕ್ರಮ
16. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಮೊದಲ ಡಿಜಿಟಲ್ ಔಷಧ ಕಣ್ಗಾವಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ
17. ಮಹಿಳಾ ಸಂಬಂಧಿತ ಅಪರಾಧಗಳ ತಡೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಗಳು
18. ಬೃಹತ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಂಯೋಜಿತ ಸ್ಯಾಟಲೈಟ್ ಟೌನ್‌ಶಿಪ್ (GBIST) : ರಾಮನಗರ
19. ಬೆಂಗಳೂರು ಜಗತ್ತಿನ 2ನೇ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಚಾರ ದಟ್ಟಣೆಯ ನಗರ : ಟಾಮ್–ಟಾಮ್ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಸೂಚ್ಯಂಕ
20. 'ಆದಿತ್ಯ' ಹೈ–ಸ್ಪೀಡ್ ರೈಲು ಸಂಕೀರ್ಣ
21. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ತಡೆ ಕಾಯ್ದೆ (PC Act), 1988
22. ಇ–ಖಾತಾ (e-Khata)
23. ಕರ್ತವ್ಯ–ಕ್ಯಾಮ್ಸ್ (Kartavya-KAAMS) ಆ್ಯಪ್ : DSEL
24. ಬಿಎಂಟಿಸಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ವಾಣಿಜ್ಯ ಆಸ್ತಿ ನಿರ್ವಹಣಾ ವೇದಿಕೆ
25. 'ಭೂ ಗ್ಯಾರಂಟಿ' ಯೋಜನೆ (ನನ್ನ ಖಾತೆ, ನನ್ನ ಹಕ್ಕು)
26. ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕಾ ಕಾಯ್ದೆ, 2015
27. ಎಲಿವೇಟ್ ನೆಕ್ಸ್ಟ್ (ELEVATE NxT) : ಡೀಪ್–ಟೆಕ್
28. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಹವಾಮಾನ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಗಳು

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸುದ್ದಿಗಳು – 29

1. ಗಿರ್ಮಿತ್ಯಾ (Girmityas) : ಒಪ್ಪಂದಿತ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು
2. ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಚುನಾವಣೆ
3. ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರ ಕಡಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಸಂಘಟನೆ (IORA)
4. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರ UAE ಭೇಟಿ
5. ಚಾಬಹಾರ್ ಬಂದರು
6. ಸಾರ್ಕ್ ಕರೆನ್ಸಿ ವಿನಿಮಯ ಚೌಕಟ್ಟು (SAARC Currency Swap Framework)
7. ವಿಶ್ವ ವಲಸೆ ವರದಿ (World Migration Report) 2026 : IOM
8. ವಿಶ್ವ ಆಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (WFP)
9. ಐಎನ್ಎಸ್ ಸುನಯ್ನಾ (INS Sunayna) : ಸರಯೂ ವರ್ಗದ ನೌಕೆ
10. ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ದಂತಕ್ (Project DANTAK) : BRO
11. 2026 ರ ಶಾಂಘೈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಟನೆಯ (SCO) ರಕ್ಷಣಾ ಸಚಿವರ ಸಭೆ
12. ಭಾರತ–ಸ್ವೀಡನ್ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ
13. ಸಿಂಧೂ ನದಿ ಜಲ ಒಪ್ಪಂದ (Indus Water Treaty)
14. ಒಪೆಕ್ (OPEC) ಮತ್ತು ಒಪೆಕ್ ಪ್ಲಸ್ (OPEC+) ಒಕ್ಕೂಟದಿಂದ UAE ನಿರ್ಗಮನ
15. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಡಲ ಪರಂಪರೆಯ ಸಂಕೀರ್ಣ
16. ಭಾರತ–ನಾರ್ವೆ ಹಸಿರು ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ
17. ಭಾರತ–ದಕ್ಷಿಣ ಕೊರಿಯಾ ಸಂಬಂಧಗಳು
18. ಓಸ್ಲೊ ಶೃಂಗಸಭೆ (Oslo Summit)
19. ಪರ್ಷಿಯಾ ಕೊಲ್ಲಿ ಜಲಸಂಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ : ಇರಾನ್
20. ಭಾರತ–ಇಟಲಿ 'ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ'
21. ಇಥಿಯೋಪಿಯಾದ WTO ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಭಾರತ ಬೆಂಬಲ
22. ಉಡುಗೊರೆಗಳು ಭಾರತದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕತೆಯ ಸಾಧನ (Cultural Diplomacy)
23. ಪ್ರಧಾನಿ ಮೋದಿಯವರಿಗೆ ಅಗ್ರಿಕೋಲಾ ಪದಕ (Agricola Medal) ಪ್ರದಾನ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸುದ್ದಿಗಳು – 41

ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ - 41

1. ಸಂಚಾರ ಅಪಘಾತಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿನ 546 ಸಾವು: NCRB
2. ಪಂಚಾಯತ್ ಪ್ರಗತಿ ಸೂಚ್ಯಂಕ (PAI) 2.0 ವರದಿ (Panchayat Advancement Index 2.0 Report)
3. ಅಪ್ರಾಪ್ತ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಸಂತ್ರಸ್ತೆಯರಿಗೆ ಗರ್ಭಪಾತದ ಕಾಲಮಿತಿ ರದ್ದು : ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ
4. 'ಒನ್ ಕೇಸ್ ಒನ್ ಡೇಟಾ' ಮತ್ತು 'ಸು–ಸಹಾಯ್' ಉಪಕ್ರಮ: ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್
5. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಂಚಾಯತ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು, 2025
6. 'ಆಯುಷ್ ಗ್ರಿಡ್' ಉಪಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 'ಆಯುಷ್ ಅನುದಾನ್ ಪೋರ್ಟಲ್'
7. ತ್ವರಿತ ವಿಚಾರಣೆಯು ಒಂದು 'ಮಾನವ ಹಕ್ಕು'
8. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಾಲ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (RBSK) 2.0 ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು
9. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಸ್ಕೂಲ್ಸ್ ಫಾರ್ ರೈಸಿಂಗ್ ಇಂಡಿಯಾ (PM SHRI)
10. ಪಲಾಯನಗೊಂಡ ಆರ್ಥಿಕ ಅಪರಾಧಿಗಳು (Fugitive Economic Offenders)
11. ನೀಟ್ (NEET) ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆ ಸೋರಿಕೆ ವಿವಾದ
12. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ದಿನ

13. ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ AI4WaterPolicy
14. ಇ–ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಪೋರ್ಟಲ್ (E-PRAAPTI Portal) : EPFO
15. ಆರ್‌ಟಿಐ ಕಾಯ್ದೆಯು ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಮಂಡಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ: CIC
16. ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದ ಮತ್ತು ಅಪಾಯಕಾರಿ ಬೀದಿ ನಾಯಿಗಳಿಗೆ ದಯಾಮರಣ : SC
17. ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ ಕಾಯ್ದೆ (UAPA)
18. ಕೇಂದ್ರೀಯ ತನಿಖಾ ದಳ (Central Bureau of Investigation - CBI)
19. ಮಾದರಿ ನೋಂದಣಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ 2024
20. ಪಕ್ಷಾಂತರ ನಿಷೇಧ ಕಾಯ್ದೆ (ANTI DEFECTION LAW)
21. ಏಕಕಾಲಿಕ ಚುನಾವಣೆ ಮಸೂದೆ
22. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗೌರವಕ್ಕೆ (ಅಪಮಾನ) ತಡೆ ಕಾಯ್ದೆ, 1971
23. ಲಿಂಗತ್ವ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ (ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ) ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆ, 2026

ಆರ್ಥಿಕತೆ - 54

1. 'ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಪುರುಷರು, 2025' ವರದಿ (MoSPI : Women and Men in India 2025' Report)
2. ಹತ್ತಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಗುರಿ (Mission for Cotton Productivity), 2026–31
3. ವಡಿನಾರ್ ಹಡಗು ದುರಸ್ತಿ ಕೇಂದ್ರ : ಗುಜರಾತ್
4. ತುರ್ತು ಸಾಲ ಖಾತ್ರಿ ಯೋಜನೆ 5.0
5. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೆಣಬು ಮಂಡಳಿ (National Jute Board)
6. ಉದ್ಗಮ್ ಪೋರ್ಟಲ್ (UDGAM Portal)
7. ಅಸ್ಸಾಂನಿಂದ ಮೊದಲ ಅಧಿಕೃತ 'ಅಗರ್‌ವುಡ್' ಪಶ್ಚಿಮ ಏಷ್ಯಕ್ಕೆ ರಫ್ತು
8. ಆದಾಯದ ಮೂಲದಲ್ಲಿಯೇ ತೆರಿಗೆ ಕಡಿತ/ಸಂಗ್ರಹಣೆ (ವಿತ್‌ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್)
9. ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಕ್ಕರೆ ರಫ್ತು ನಿಷೇಧ
10. ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ ಮೀಸಲು ನಿಧಿ (Foreign Exchange Reserves)
11. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬೆಲ್ಲದ ಉದ್ಯಮ ವಲಯ
12. ಮಿಜೋರಾಂ ಶುಂಠಿ ಮಿಷನ್ (Mizoram Ginger Mission)
13. ಬೆಳ್ಳಿ (Silver) ಆಮದು: "ನಿರ್ಬಂಧಿತ" ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರ್ಪಡೆ
14. ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ (DPI)@2047 ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ
15. ಅರುಣಾಚಲ ಕಿವಿ ಮಿಷನ್ (Arunachal Kiwi Mission)

ಸರ್ಕಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳು - 63

1. ಜನನಿ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್ (JANANI Platform)
2. ಸೇಹತ್ ಯೋಜನೆ (SEHAT Mission)
3. ಸಮಗ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ ಯೋಜನೆ
4. ಭವ್ಯ ಯೋಜನೆ (BHAVYA Scheme)
5. ಪಿಎಂ ಗತಿಶಕ್ತಿ (PM GatiShakti)

ಭೂಗೋಳ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ - 65

1. ಅಂಡಮಾನ್‌ನಿಂದ ಎರಡು ಗಿನ್ನೆಸ್ ದಾಖಲೆಗಳು
2. ರು–ಸೋಮ್ ಸೇತುವೆಗಳು (Ru-Soam Bridges) : ಸಿಕ್ಕಿಂ
3. ತೀಸ್ತಾ ನದಿ (Teesta River)
4. ಲಿಪುಲೆಖ್ ಕಣಿವೆಮಾರ್ಗ : ಉತ್ತರಾಖಂಡ
5. ಸಣ್ಣ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ
6. ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆ: 143 ಓಡೊನೇಟಾ ಪ್ರಭೇದಗಳ ದಾಖಲಾತಿ
7. ಕೇರಳದ ತೈಲ ಸೋರಿಕೆ ತುರ್ತು ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆ (Kerala's Oil Spill Contingency Plan)
8. ಜಮೈಕಾ (Jamaica)
9. ತಾಂಜಾನಿಯಾ (Tanzania)
10. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬೃಹತ್ ಮಾರ್ಜಾಲಗಳ ಒಕ್ಕೂಟ (IBCA)ದ ಮೊದಲ ಶೃಂಗಸಭೆ: ಭಾರತ ಆತಿಥ್ಯ
11. ಪರಿಸರ ಹತ್ಯೆ/ ಎಕೋಸೈಡ್ (Ecocide)
12. ಮಿಯಾವಾಕಿ ಅರಣ್ಯೀಕರಣ (Miyawaki Forest Plantation)
13. ಹೊಸ ಇ–ಬಸ್ ಯೋಜನೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಒಲವು
14. ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಉಪಗ್ರಹ–ಆಧಾರಿತ ಟ್ಯಾಗ್ ಅಳವಡಿಸಲಾದ 'ಗಂಗಾ ಮೃದು–ಚಿಪ್ಪಿನ ಆಮೆ'
15. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪವಿತ್ರ ವನಗಳು / ದೇವರ ಕಾಡುಗಳು (Sacred Groves in India)
16. ಮರುಭೂಮೀಕರಣದ ಮೇಲಿನ ಜಿ–7 ಘೋಷಣೆ
17. ಅಟಕಾಮಾ ಮರುಭೂಮಿ (Atacama Desert)
18. ಅಸ್ಸಾಂನಲ್ಲಿ 'ಜಲ ತಾವರೆ' (Water Hyacinth) ಆಧಾರಿತ ಜೀವನೋಪಾಯ ಉಪಕ್ರಮ
19. ಮೃದ್ ಭಕ್ಷಣೆ /ಮಣ್ಣು ತಿನ್ನುವಿಕೆ (Geophagy)
20. ಸಾರಂಡಾ ಅರಣ್ಯ (Saranda Forest)
21. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ 23,000 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶಗಳ ದಾಖಲಾತಿ
22. ನಾರ್ಡಿಕ್ ದೇಶಗಳು (Nordic Countries)
23. ಸ್ಪರ್ಮ್ ತಿಮಿಂಗಿಲಗಳು (Sperm Whales)
24. ವಿಶ್ವ ಟ್ಯಾಪಿರ್ ದಿನ (World Tapir Day)

ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ - 79

1. ರೋಗನಿರೋಧಕ ಜೀವಕೋಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರೆ HIV ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಲು ನೆರವಾಗಬಹುದು: ಅಧ್ಯಯನ
2. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ದಿನ
3. ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿ (AERB)
4. 'ಮಿಷನ್ ದೃಷ್ಟಿ' (ವಿಶ್ವದ ಮೊದಲ OptoSAR ಉಪಗ್ರಹ) : ಗ್ಯಾಲಕ್ಸ್ ಐ
5. ಹಂಟಾವೈರಸ್ ಸೋಂಕು ಹರಡುವಿಕೆ
6. ಅಲ್ಜೈಮರ್ ಕಾಯಿಲೆ (Alzheimer's Disease)
7. ರೋಗಕಾರಕಗಳ ಲಭ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನ ಹಂಚಿಕೆ (PABS) ಅನುಬಂಧ
8. ಎಬೋಲಾ (Ebola) ಸೋಂಕು ಹರಡುವಿಕೆ
9. SMILE: ಸೋಲಾರ್ ವಿಂಡ್ ಮ್ಯಾಗ್ನೆಟೋಸ್ಫಿಯರ್ ಅಯಾನೋಸ್ಫಿಯರ್ ಲಿಂಕ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೋರರ್
10. ಚಂದ್ರಯಾನ–3: ಇತ್ತೀಚಿನ ಸಂಶೋಧನೆ
11. ಮಲೇರಿಯಾ ಲಸಿಕೆಯ ಕುರಿತಾದ ಅಧ್ಯಯನ
12. ಸಿಎಆರ್–ಟಿ ಜೀವಕೋಶ ಚಿಕಿತ್ಸೆ (CAR-T Cell Therapy)
13. PCOS ಅನ್ನು PMOS ಎಂದು ಮರುನಾಮಕರಣ
14. ಮಯೋಪಿಯಾ (Myopia) (ಸಮೀಪದೃಷ್ಟಿ ದೋಷ) ತೀವ್ರತೆ
15. ಜ್ವಾನ್–ವೋಲ್ಫ್ ಪರಿಣಾಮ (Zwan-Wolf Effect)

ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ - 87

1. ಕೋಮಗಾಟಾ ಮಾರು ಘಟನೆ (Komagata Maru Incident)
2. ಸರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್
3. ತಾತ್ಯಾ ಟೋಪೆ
4. ಭೋಜಶಾಲಾ
5. ವೀರ ಪಾಸಿ (Veera Pasi)

ರಕ್ಷಣೆ - 90

1. ನೌಕಾ ಹಡಗು–ನಿರೋಧಕ ಕ್ಷಿಪಣಿ – ಅಲ್ಪ ಶ್ರೇಣಿ (NASM-SR)
2. ಅಪಾಚೆ ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್‌ಗಳು (Apache Helicopters) : ಅಮೆರಿಕ
3. 'ಅಭಯ್' (Abhay): AI ಚಾಲಿತ ಪರಿಶೀಲನಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ
4. 2025 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತ ವಿಶ್ವದ 5 ನೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಸೇನಾ ವೆಚ್ಚದ ದೇಶ: ಸಿಪ್ರಿ (SIPRI)
5. ಸುಧಾರಿತ ಮಧ್ಯಮ ಯುದ್ಧ ವಿಮಾನ (Advanced Medium Combat Aircraft - AMCA) ಯೋಜನೆ
6. ಪ್ರಗತಿ 2026 ಮಿಲಿಟರಿ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ

ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು - 92
ಕ್ರೀಡಾ ಸುದ್ದಿಗಳು - 95
ದಿನಾಚರಣೆಗಳು - 99
ಸಮರಾಭ್ಯಾಸಗಳು - 103
ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳು & ವರದಿಗಳು - 103

ಅಭ್ಯಾಸ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು (MCQ's) - 104
ಕರ್ನಾಟಕ ದರ್ಶನ
PSI ವಿಭಾಗ – 110

UPI ಗೆ 10 ವರ್ಷ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ

ಏಪ್ರಿಲ್ 2016ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ **'ಏಕೀಕೃತ ಪಾವತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ'** (UPI), ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪೂರೈಸಿ ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹ ಮೈಲಿಗಲ್ಲು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ.

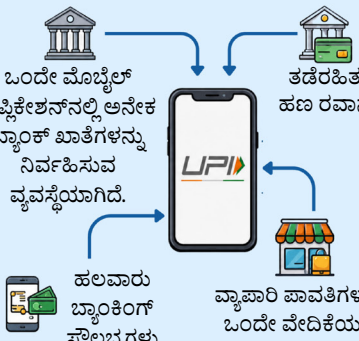
ಏಕೀಕೃತ ಪಾವತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (UPI - Unified Payments Interface)

ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದವರು:

2016 ರಲ್ಲಿ **'ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಾವತಿ ನಿಗಮ'** (NPCI)ವು UPI ಅನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿ, ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿತು.

ಉದ್ದೇಶ:

- ಒಂದೇ ಮೊಬೈಲ್ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- ತಡೆರಹಿತ ಹಣ ರವಾನೆ
- ಹಲವಾರು ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು
- ವ್ಯಾಪಾರಿ ಪಾವತಿಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ವೇದಿಕೆಯಡಿ ಒಗ್ಗೂಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಸ್ತರಣೆ

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅಥವಾ ಯೋಜಿತ ಪರಸ್ಪರ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತೆ ಹೊಂದಿರುವ ದೇಶಗಳು - **ಸಿಂಗಾಪುರ (PayNow), UAE, ಫ್ರಾನ್ಸ್, ನೇಪಾಳ, ಭೂತಾನ್, ಮಾರಿಷಸ್, ಶ್ರೀಲಂಕಾ, ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ** ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು UPI ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ.

ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಾವತಿ ನಿಗಮ (NPCI)

ಇದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಪಾವತಿಗಳ ಕಾರ್ಯಾನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಇರುವ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಸಂಸ್ಥೆ (Umbrella body)ಯಾಗಿದೆ.

ಸ್ಥಾಪಿಸಿದವರು:

- ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ (RBI)
- ಭಾರತೀಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಸಂಘ (IBA)

ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಇದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿವೆ.

ಯಾವುದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ?

ಇದನ್ನು **'ಪಾವತಿ ಮತ್ತು ನಿವಾರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಕಾಯ್ದೆ'**, 2007 ರ (Payment and Settlement Systems Act) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

NPCI ನ ಪ್ರಮುಖ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು

ರುಪೇ (RuPay)

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಾಮಾನ್ಯ/ ಏಕರೂಪ ಸಂಚಾರ ಕಾರ್ಡ್ (National Common Mobility Card)

ಭಾರತ್ ಇಂಟರ್ಫೇಸ್ ಫಾರ್ ಮನಿ (BHIM)

ಏಕೀಕೃತ ಪಾವತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (UPI)

ಭಾರತ್ ಬಿಲ್ ಪಾವತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (Bharat Bill Payment System)

ಭಾರತದ ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ
(India's E-waste Management)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ

2024ರ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ (FY24) ಭಾರತವು ಸುಮಾರು **6.2 ದಶಲಕ್ಷ (ಮಿಲಿಯನ್) ಟನ್**ಗಳಷ್ಟು ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಿದೆ.

ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ ಎಂದರೇನು?

ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳು, ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಮಂಡಲ ಫಲಕಗಳು (Circuit boards), ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಗೃಹೋಪಯೋಗಿ ವಸ್ತುಗಳಂತಹ, ಬಳಸಿ ಬಿಸಾಡಿದ ಅಥವಾ ಹಾಳಾದ ವಿದ್ಯುತ್ ಮತ್ತು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು **'ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ'** (ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ) ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ **ಸೀಸ, ಪಾದರಸ, ಕ್ಯಾಡ್ಮಿಯಂ ಮತ್ತು ಬ್ರೋಮಿನೇಟೆಡ್ ಫ್ಲೇಮ್ ರಿಟಾರ್ಡೆಂಟ್**ಗಳಂತಹ ಅತ್ಯಂತ ಅಪಾಯಕಾರಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ವಸ್ತುಗಳಿರುತ್ತವೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಮುಖ ಉಪಕ್ರಮಗಳು:

ವಿಸ್ತೃತ ಉತ್ಪಾದಕರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ (Extended Producer Responsibility - EPR): ಯಾವುದೇ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ತಯಾರಿಸುವವರು, ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಮತ್ತು ಬ್ರ್ಯಾಂಡ್ ಮಾಲೀಕರು, ಆ ವಸ್ತುಗಳು ಹಾಳಾದ ನಂತರ ಬರುವ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ತಾವೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ನಿಯಮ ಇದಾಗಿದೆ.

EPR ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ ಪೋರ್ಟಲ್: ಕೇಂದ್ರ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯು (CPCB) ಇದಕ್ಕಾಗಿ 'EPR ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ ಪೋರ್ಟಲ್' ಎಂಬ ಆನ್‌ಲೈನ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದೆ. ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವವರು, ತಯಾರಕರು ಮತ್ತು ಮರುಬಳಕೆ ಮಾಡುವವರು ಈ ಪೋರ್ಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ನೋಂದಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಹೊಸ ನಿಯಮಗಳು: ಕೇಂದ್ರ ಪರಿಸರ, ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಸಚಿವಾಲಯವು 2016ರ ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ, ಹೊಸ **'ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ (ನಿರ್ವಹಣೆ) ನಿಯಮಗಳು, 2022'** ಅನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದೆ.

ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ ಕ್ಲಿನಿಕ್: ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದ ಭೋಪಾಲ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ 'ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ ಕ್ಲಿನಿಕ್' (E-waste clinic) ಅನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮನೆ ಮತ್ತು ಅಂಗಡಿಗಳಿಂದ ಬರುವ ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ, ಸಂಸ್ಕರಿಸಿ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವ ವಿಶೇಷ ಕೇಂದ್ರ ಇದಾಗಿದೆ.

ಮರುಬಳಕೆ ಅಭಿಯಾನ: ಸರ್ಕಾರಿ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ 'ಸ್ವಚ್ಛತೆ'ಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಮತ್ತು ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯದಿಂದ ಉಪಯುಕ್ತ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಮರುಪಡೆಯಲು, ಕೇಂದ್ರ ಗಣಿ ಸಚಿವಾಲಯವು 2025ರ ವಿಶೇಷ ಅಭಿಯಾನ 5.0ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 'ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದ ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮರುಬಳಕೆ ಅಭಿಯಾನ'ವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದೆ.

ಬಾಸೆಲ್ ಸಮಾವೇಶವು ಅತ್ಯಂತ ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಒಂದು ದೇಶದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ವಿಲೇವಾರಿಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಒಂದು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಾಗತಿಕ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಾಗದಂತೆ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಈ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು **1989ರಲ್ಲಿ** ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು **1992ರಲ್ಲಿ** ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಯಿತು.

ಭಾರತ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದೆ.

ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಗೆ : ನ್ಯಾಯಯುತ ಮತ್ತು ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆ (FRP)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ

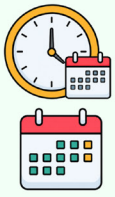

ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯವರ ನೇತೃತ್ವದ **ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಸಮಿತಿಯು** (CCEA), 2026-27ನೇ ಹಂಗಾಮಿಗೆ ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಳೆಗೆ 'ನ್ಯಾಯಯುತ ಮತ್ತು ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆ'ಯನ್ನು (Fair and Remunerative Price - FRP) **ಶೇ. 10.25ರಷ್ಟು ಇಳುವರಿ** ದರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ಗೆ ₹365 ರಂತೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲು ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಿದೆ.

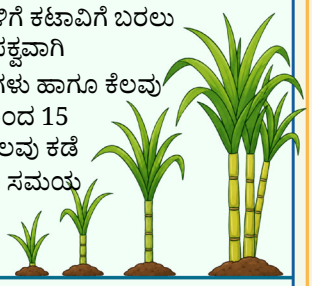

ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು:

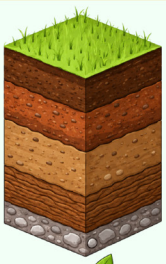
ಬೆಳೆಯ ಅವಧಿ

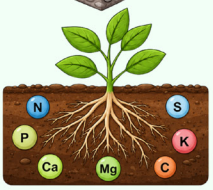
ಭೌಗೋಳಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗೆ ಕಟಾವಿಗೆ ಬರಲು ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಕಬ್ಬು ಪಕ್ವವಾಗಿ 10 ರಿಂದ 15 ತಿಂಗಳುಗಳು ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ಕಟಾವಿಗೆ ಬರಲು 10 ರಿಂದ 15 ತಿಂಗಳುಗಳು ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ಕಡೆ 18 ತಿಂಗಳುಗಳವರೆಗೂ ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಮಣ್ಣು

ತೇವಾಂಶವನ್ನು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿರುವ ಯಾವುದೇ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ .

ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ಲೋಮಿ ಮಣ್ಣು, ಜೇಡಿಮಣ್ಣು (Clayey), ಕಪ್ಪು ಹತ್ತಿ ಮಣ್ಣು, ಕಂದು ಅಥವಾ ಕೆಂಪು ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ಜಂಬಿಟ್ಟಿಗೆ (ಲ್ಯಾಟರೈಟ್) ಮಣ್ಣು.

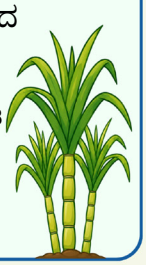

ಬೆಳೆಯ ಅವಧಿ

ಕಬ್ಬಿಗೆ ಉಷ್ಣ ಮತ್ತು ಆರ್ದ್ರತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ವಾತಾವರಣದ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. **21-27°C ನಷ್ಟು** ತಾಪಮಾನ ಮತ್ತು **75-150 ಸೆಂ.** ಮೀ. ನಷ್ಟು ಮಳೆ ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಳೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ.

ಸರ್ಕಾರದ ಉಪಕ್ರಮಗಳು:

ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಳೆಗೆ ನ್ಯಾಯಯುತ ಮತ್ತು ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆ (FRP - Fair and Remunerative Price)

ಶಿಫಾರಸು: ಕೃಷಿ ವೆಚ್ಚಗಳು ಮತ್ತು ಬೆಲೆಗಳ ಆಯೋಗ (Commission for Agricultural Costs and Prices - CACP).

ಉದ್ದೇಶ: ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಲಾಭ ಗಳಿಸುತ್ತಿರಲಿ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲದಿರಲಿ, ರೈತರಿಗೆ ಅವರ ಶ್ರಮ ಮತ್ತು ನಷ್ಟದ ಅಪಾಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಖಚಿತವಾದ ಆದಾಯವನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

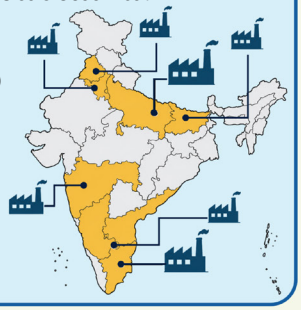
ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ಉತ್ಪಾದನೆ:

2021-2022ರಲ್ಲಿ ಬ್ರೆಜಿಲ್ ದೇಶವನ್ನು ಹಿಂದಿಕ್ಕಿದ **ಭಾರತವು, ಪ್ರಪಂಚದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಸಕ್ಕರೆ ಉತ್ಪಾದಕ ರಾಷ್ಟ್ರ**ವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಹಂಚಿಕೆ: ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ಉದ್ಯಮವು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಎರಡು ದೊಡ್ಡ ಉತ್ಪಾದನಾ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿದೆ:

ಉತ್ತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ: ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ, ಬಿಹಾರ, ಹರಿಯಾಣ ಮತ್ತು ಪಂಜಾಬ್.
ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ: ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಕರ್ನಾಟಕ, ತಮಿಳುನಾಡು ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ.

ಎಥೆನಾಲ್ ಉತ್ಪಾದನೆ: ಅಮೆರಿಕಾ (USA) ಮತ್ತು ಬ್ರೆಜಿಲ್ ನಂತರ ಭಾರತವು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಯೇ ಎಥೆನಾಲ್ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ 3ನೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದೆ.

ರಕ್ಷಣಾ ಪಡೆಗಳ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು (CDS) ಎನ್.ಎಸ್. ರಾಜಾ ಸುಬ್ರಮಣಿ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಲೆಫ್ಟಿನೆಂಟ್ **ಜನರಲ್ ಎನ್.ಎಸ್. ರಾಜಾ ಸುಬ್ರಮಣಿ** ಅವರನ್ನು ನೂತನ **'ರಕ್ಷಣಾ ಪಡೆಗಳ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ'**ರನ್ನಾಗಿ (Chief of Defence Staff - CDS) ನೇಮಕ ಮಾಡಿದೆ.

ಅವರು **'ಸೇನಾ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಇಲಾಖೆ'**ಯ (Department of Military Affairs - DMA) ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿಯೂ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲಿದ್ದಾರೆ.

ರಕ್ಷಣಾ ಪಡೆಗಳ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು (Chief of Defence Staff - CDS)

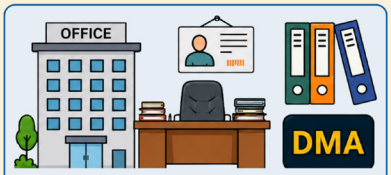

- **'ಕಾರ್ಗಿಲ್ ಪರಾಮರ್ಶನಾ ಸಮಿತಿ'**ಯ ಶಿಫಾರಸುಗಳು ಹಾಗೂ ನಂತರದ ರಕ್ಷಣಾ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಭಾಗವಾಗಿ **2019 ರಲ್ಲಿ CDS** ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲಾಯಿತು.
- ಭಾರತದ ಪ್ರಥಮ CDS ಆಗಿ **ಜನರಲ್ ಬಿಪಿನ್ ರಾವತ್** ಅವರು ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರು.

CDS ಅವರ ಪಾತ್ರ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು

- **ಪ್ರಧಾನ ಸೇನಾ ಸಲಹೆಗಾರರು:** ರಕ್ಷಣಾ ಸಚಿವರಿಗೆ ಮೂರು ಸಶಸ್ತ್ರ ಪಡೆಗಳಿಗೆ (ಭೂಸೇನೆ, ನೌಕಾಪಡೆ ಮತ್ತು ವಾಯುಪಡೆ) ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಧಾನ ಸೇನಾ ಸಲಹೆಗಾರರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

- **ಸೇನಾ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಇಲಾಖೆ:** ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ **'ಸೇನಾ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಇಲಾಖೆ'**ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

- **ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ ಮತ್ತು ಪರಮಾಣು ಪಾತ್ರ: 'ಪರಮಾಣು ಕಮಾಂಡ್ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ'**ಕ್ಕೆ ಪ್ರಮುಖ ಸೇನಾ ಸಲಹೆಗಾರರಾಗಿ ಇವರು ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ.

- **ಸಂಯುಕ್ತ ಸೇನಾ ಕಮಾಂಡ್‌ಗಳು (Theater Commands):** ಪ್ರಸ್ತುತವಿರುವ ಸೇನಾ ಕಮಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು **'ಏಕೀಕೃತ ಸಂಯುಕ್ತ ಸೇನಾ ಕಮಾಂಡ್'**ಗಳಾಗಿ ಮರುರೂಪಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಇವರು ಮುನ್ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ.

- **ಸೇನಾ ಸುಧಾರಣೆ:** ಸಶಸ್ತ್ರ ಪಡೆಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮನ್ವಯ, ಜಂಟಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಹಾಗೂ ಸೇನಾ ಪಡೆಗಳ ಆಧುನೀಕರಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಕಡೆಗೆ ಗಮನಹರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಜನ ಸುರಕ್ಷಾ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ 11 ವರ್ಷಗಳು

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ಪ್ರಧಾನಿ ಮೋದಿಯವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ 11 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತಾ ಯೋಜನೆಗಳಾದ **ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಜೀವನ ಜ್ಯೋತಿ ಬಿಮಾ ಯೋಜನೆ (PMJJBY), ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಸುರಕ್ಷಾ ಬಿಮಾ ಯೋಜನೆ (PMSBY) ಮತ್ತು ಅಟಲ್ ಪಿಂಚಣಿ ಯೋಜನೆ (APY)** ಗಳ ಪ್ರಭಾವ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಗಳ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿದರು.

ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಸುರಕ್ಷಾ ಬಿಮಾ ಯೋಜನೆ (PMSBY - Pradhan Mantri Suraksha Bima Yojana):

ಪ್ರಾರಂಭ: ಮೇ 9, 2015.

ಅನುಷ್ಠಾನ: ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವಾಲಯ

ಉದ್ದೇಶ: ಸಮಾಜದ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಜನರಿಗೆ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.

ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು:

ಇದು ತನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಖಾತೆದಾರರಿಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಗೆ **2 ಲಕ್ಷ ರೂ.** ಗಳ ಜೀವ ವಿಮಾ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಆಕಸ್ಮಿಕ ಸಾವು ಅಥವಾ ಶಾಶ್ವತ ಅಂಗವೈಕಲ್ಯದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಜೀವ ವಿಮಾ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಭಾಗಶಃ ಅಂಗವೈಕಲ್ಯದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಫಲಾನುಭವಿಗೆ **1 ಲಕ್ಷ ರೂ.** ಜೀವ ವಿಮಾ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

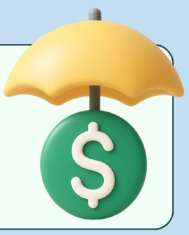
ಖಾತೆದಾರರ ಮರಣದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಆತನ/ಆಕೆಯ ನಾಮನಿರ್ದೇಶಿತ ವ್ಯಕ್ತಿ (ವಾರಸುದಾರರು) ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

18 ರಿಂದ 70 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ವಿಮಾ ಕಂತು (ಪ್ರೀಮಿಯಂ):

ಈ ಯೋಜನೆಯು ಪ್ರತಿ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ **ವಾರ್ಷಿಕ ರೂ. 12** ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಅನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. **ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಜೂನ್ 1 ರಂದು** ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಈ ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಅನ್ನು ಒಂದೇ ಕಂತಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತವಾಗಿ ಕಡಿತಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಟಲ್ ಪಿಂಚಣಿ ಯೋಜನೆ (APY - Atal Pension Yojana)

ಪ್ರಾರಂಭ:
ಮೇ, 2015.

ಅರ್ಹತೆ:

ಭಾರತದ ಯಾವುದೇ ನಾಗರಿಕರು ಅಟಲ್ ಪಿಂಚಣಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಸೇರಬಹುದು. ಚಂದಾದಾರರ ವಯಸ್ಸು **18-40 ವರ್ಷ**ಗಳ ನಡುವೆ ಇರಬೇಕು.

ನಿರ್ವಹಣೆ:
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಿಂಚಣಿ ಯೋಜನೆ (NPS)ಯ ಮೂಲಕ **ಪಿಂಚಣಿ ನಿಧಿ ನಿಯಂತ್ರಣ** ಮತ್ತು **ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ (PFRDA)** ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಉದ್ದೇಶ:

ಎಲ್ಲಾ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬಡವರು, ಹಿಂದುಳಿದವರು ಮತ್ತು ಅಸಂಘಟಿತ ವಲಯದ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗಾಗಿ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರಚಿಸುವುದು.

ಪ್ರಯೋಜನಗಳು:

ಇದು **60 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸನ್ನು ತಲುಪಿದ ನಂತರ ರೂ. 1000 ದಿಂದ ರೂ. 5000 ವರೆಗಿನ ಕನಿಷ್ಠ ಖಾತರಿಯ ಪಿಂಚಣಿ**ಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

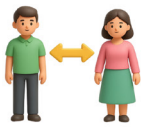

ಚಂದಾದಾರರ ಮರಣದ ನಂತರ ಅವರ ಪತ್ನಿಗೆ/ಪತಿಗೆ ಜೀವಮಾನವಿಡೀ ಪಿಂಚಣಿಯ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಚಂದಾದಾರರು ಮತ್ತು ಅವರ ಪತ್ನಿ/ಪತಿ ಇಬ್ಬರ ಮರಣದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಸಂಪೂರ್ಣ ಪಿಂಚಣಿ ನಿಧಿಯನ್ನು (ಕಾರ್ಪಸ್) ನಾಮನಿರ್ದೇಶಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ (ವಾರಸುದಾರರಿಗೆ) ಪಾವತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಜೀವನ ಜ್ಯೋತಿ ಬಿಮಾ ಯೋಜನೆ (PMJJBY - Pradhan Mantri Jeevan Jyoti Bima Yojana):

ಪ್ರಾರಂಭ:
ಮೇ 9, 2015.

ಅನುಷ್ಠಾನ:
ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವಾಲಯ

ಅರ್ಹತೆ:

18 ರಿಂದ 50 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಜನರು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಉದ್ದೇಶ:
ಸಮಾಜದ ಬಡ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಜೀವ ವಿಮಾ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.

ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು:

ಯೋಜನೆಯು ಗರಿಷ್ಠ **ರೂ. 2 ಲಕ್ಷದ** ಖಚಿತ ವಿಮಾ ಮೊತ್ತವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

ವಿಮೆ ಮಾಡಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮರಣದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಮುಂದಿನ ಅರ್ಹ ಫಲಾನುಭವಿಗೆ **ರೂ. 2,00,000** ಮರಣ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಮರಣದ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

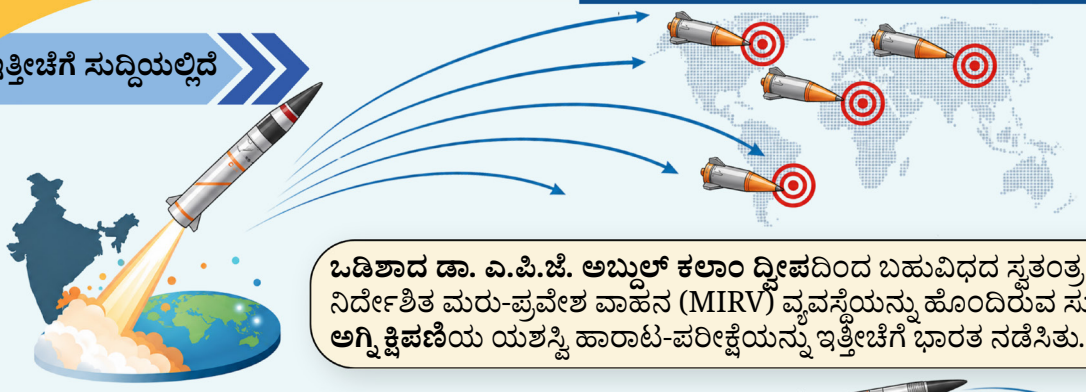
ವಿಮಾ ಕಂತು (ಪ್ರೀಮಿಯಂ)

ಈ ಯೋಜನೆಗೆ **ವಾರ್ಷಿಕ ಪ್ರೀಮಿಯಂ ರೂ. 330** ಆಗಿದೆ.

ಬಹು ಸ್ವತಂತ್ರ ಗುರಿ-ನಿರ್ದೇಶಿತ ಮರು-ಪ್ರವೇಶ ವಾಹನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (MIRV system)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ

ಒಡಿಶಾದ ಡಾ. ಎ.ಪಿ.ಜೆ. ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂ ದ್ವೀಪದಿಂದ ಬಹುವಿಧದ ಸ್ವತಂತ್ರ ಗುರಿ-ನಿರ್ದೇಶಿತ ಮರು-ಪ್ರವೇಶ ವಾಹನ (MIRV) ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸುಧಾರಿತ **ಅಗ್ನಿ ಕ್ಷಿಪಣಿ**ಯ ಯಶಸ್ವಿ ಹಾರಾಟ-ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಭಾರತ ನಡೆಸಿತು.

MIRV ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಗ್ಗೆ:

MIRV ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ರೂಪ: ಬಹುವಿಧದ ಸ್ವತಂತ್ರ ಗುರಿ-ನಿರ್ದೇಶಿತ ಮರು-ಪ್ರವೇಶ ವಾಹನ (Multiple Independently Targetable Reentry Vehicle)

ವಿಶಿಷ್ಟತೆ:

ಈ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಒಂದೇ ಕ್ಷಿಪಣಿಯ ಮೂಲಕ ಅನೇಕ ಸಿಡಿತಲೆಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತೊಯ್ಯುವ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಿಡಿತಲೆಯನ್ನೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಗುರಿಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ, ಇದರಿಂದ ಕ್ಷಿಪಣಿಯ ವಿನಾಶಕಾರಿ ಶಕ್ತಿಯು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಗ್ನಿ ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳ (Agni Missiles) ಬಗ್ಗೆ:

- ಅಗ್ನಿ ಕ್ಷಿಪಣಿ ವರ್ಗವು ಭಾರತದ ಪರಮಾಣು ಉಡಾವಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಬೆನ್ನೆಲುಬಾಗಿದೆ.
- **ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದವರು:** ಅಗ್ನಿ-1 ರಿಂದ ಅಗ್ನಿ-5 ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳನ್ನು **ರಕ್ಷಣಾ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆ** (DRDO) ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದೆ.
- **ಅಗ್ನಿ ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳ ಇತರ ಶ್ರೇಣಿಗಳು:**

ಸಮಗ್ರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿತ ಕ್ಷಿಪಣಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (Integrated Guided Missile Development Programme - IGMDP):

- **ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದು:** 1983.
- **ಪರಿಕಲ್ಪನೆ :** 1980ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ IGMDP ಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು **ಡಾ. ಎ.ಪಿ.ಜೆ. ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂ** ಅವರು ಕೊಟ್ಟರು.
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಕ್ಷಿಪಣಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ ಸಾಧಿಸಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು.

ಬೈಗಾ ಬುಡಕಟ್ಟು (Baiga Tribe)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ

ಛತ್ತೀಸ್‌ಗಢದಲ್ಲಿ ಜೀತದಾಳಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಬೈಗಾ ಬುಡಕಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ರಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಬೈಗಾ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದ ಬಗ್ಗೆ:

ಭೌಗೋಳಿಕ ಹಂಚಿಕೆ: ಬೈಗಾ ಸಮುದಾಯವು **ಮಧ್ಯ ಭಾರತದಲ್ಲಿ,** ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ **ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ** ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಒಂದು ಜನಾಂಗೀಯ ಗುಂಪಾಗಿದೆ (Ethnic group). ಅಲ್ಲದೆ, ನೆರೆಯ ರಾಜ್ಯಗಳಾದ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ, ಛತ್ತೀಸ್‌ಗಢ ಮತ್ತು ಜಾರ್ಖಂಡ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಇವರು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ.

'ಬೈಗಾ' ಎಂದರೆ **"ಮಾಂತ್ರಿಕ-ವೈದ್ಯ"** ಎಂದರ್ಥ.

ಛತ್ತೀಸ್‌ಗಢದಲ್ಲಿರುವ ಬೈಗಾ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಅವರಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಪ್ರಮಾಣವು ಅತಿ ಕಡಿಮೆಯಿರುವುದರಿಂದ, ಛತ್ತೀಸ್‌ಗಢದ ಸರ್ಕಾರವು ಇವರನ್ನು **'ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದುರ್ಬಲವಾದ ಬುಡಕಟ್ಟು ಗುಂಪು'** (PVTG) ಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಿದೆ.

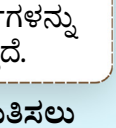
ಇವರು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ **'ಸ್ಥಳಾಂತರ ಬೇಸಾಯ'**ವನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ **"ಬೇವಾರ್"** ಕೃಷಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದುರ್ಬಲವಾದ ಬುಡಕಟ್ಟು ಗುಂಪುಗಳು

ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳಲ್ಲಿಯೇ (STs) ಅತ್ಯಂತ ದುರ್ಬಲವಾಗಿರುವ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದಿರುವ ತೀವ್ರ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳನ್ನು 'PVTG'ಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಬುಡಕಟ್ಟು ಗುಂಪನ್ನು 'PVTG' ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲು ಪರಿಗಣಿಸುವ ಪ್ರಮುಖ ಮಾನದಂಡಗಳು:

- ಪುರಾತನ ಜೀವನಾಧಾರಿತ ಕೃಷಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಳಕೆ.
- ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಪ್ರಮಾಣ.
- ತೀವ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವಿಕೆ.
- ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಥವಾ ಸ್ಥಗಿತಗೊಂಡಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆ.

'PVTG'ಗಳ ಇತಿಹಾಸ:

1. 1975 ರಲ್ಲಿ, **ಧೇಬರ್ ಆಯೋಗ**ದ ವರದಿಯ ಅನ್ವಯ, ಸರ್ಕಾರವು **'ಪುರಾತನ ಬುಡಕಟ್ಟು ಗುಂಪುಗಳನ್ನು'** (PTGs) ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವರ್ಗವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿತು ಮತ್ತು 52 ಬುಡಕಟ್ಟು ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಈ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಿತು.

2. 2001 ರ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ದೇಶದಲ್ಲಿ 75 ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದುರ್ಬಲವಾದ ಬುಡಕಟ್ಟು ಗುಂಪುಗಳಿದ್ದು (PVTGs), ಇವರ **ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ 27,68,322 ಆಗಿದೆ,** ಹಾಗೂ ಇವರು **18 ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶ**ಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದಾರೆ.

3. 2006 ರಲ್ಲಿ, PTG ಗಳನ್ನು **'ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದುರ್ಬಲವಾದ ಬುಡಕಟ್ಟು ಗುಂಪುಗಳು'** (PVTGs) ಎಂದು ಮರುನಾಮಕರಣ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

PVTGs ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇತ್ತೀಚಿನ ಸರ್ಕಾರಿ ಉಪಕ್ರಮಗಳು:

PM-PVTG ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುರಿ ಯೋಜನೆ : ಸಂಪರ್ಕ, ವಿದ್ಯುತ್, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ, ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ರಸ್ತೆ ಸಂಪರ್ಕದಂತಹ ಮೂಲಭೂತ ಸರ್ಕಾರಿ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ 22,544 (PVTG) ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆ ಹೊಂದಿದೆ.

ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ-ಜನಜಾತಿ ಆದಿವಾಸಿ ನ್ಯಾಯ ಮಹಾ ಅಭಿಯಾನ (PM-JANMAN): ಇದು ಶಾಶ್ವತ ಮನೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ, ರಸ್ತೆ ಸಂಪರ್ಕ, ಕೊಳವೆ ಮೂಲಕ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ, ಸಮುದಾಯ ನೀರು ಸರಬರಾಜು, ಉಚಿತ ಔಷಧಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಚಾರಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಘಟಕಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ 11 ಪ್ರಮುಖ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಗಮನ ಹರಿಸಲಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳ (ಉಪ-ವರ್ಗೀಕರಣ) ಮಸೂದೆ, 2025

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟವು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳಿಗೆ (SCs) ಪ್ರಸ್ತುತ ಇರುವ **15% ಮೀಸಲಾತಿ**ಯೊಳಗೆ (Quota) ಪರಿಷ್ಕೃತ ಒಳ-ಮೀಸಲಾತಿ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿದೆ.

ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯ ಉಪ-ಗುಂಪುಗಳಾದ್ಯಂತ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳ ಸಮಾನ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಈ ನಿರ್ಧಾರವು 15% ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಮಾಣಾನುಗುಣವಾಗಿ ವಿಭಜಿಸುತ್ತದೆ.

ಪರಿಷ್ಕೃತ ಮೀಸಲಾತಿ ಹಂಚಿಕೆ ಸೂತ್ರ:

- **"ಎಡಗೈ"** ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ (**ಮಾದಿಗರು** ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ಜಾತಿಗಳು) — **5.25%**
- **"ಬಲಗೈ"** ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ (**ಹೊಲೆಯ** ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ಜಾತಿಗಳು) — **5.25%**
- **ಅಲೆಮಾರಿ ಸಮುದಾಯ**ಗಳನ್ನು (ಭೋವಿ, ಲಂಬಾಣಿ, ಕೊರಚ, ಕೊರಮ) ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಇತರ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳಿಗೆ — **4.5%**

ಹಿನ್ನೆಲೆ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ಚೌಕಟ್ಟು

ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯ ಉಪ-ಗುಂಪುಗಳಾದ್ಯಂತ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳ ಸಮಾನ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಈ ನಿರ್ಧಾರವು 15% ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಮಾಣಾನುಗುಣವಾಗಿ ವಿಭಜಿಸುತ್ತದೆ.

ಮೀಸಲಾತಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿದ ಸಮುದಾಯಗಳು ಮಾತ್ರವೇ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ತಡೆಯಲು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ದಮನಿತ, ಅಲೆಮಾರಿ ಹಾಗೂ ಹಿಂದುಳಿದ ಉಪ-ಜಾತಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ಪಾಲು ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಈ ಮಸೂದೆಯು ಹಳೆಯ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸುತ್ತದೆ.

ಹಿನ್ನೆಲೆ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ಚೌಕಟ್ಟು

ಕಾನೂನು ಬೆಂಬಲ: ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳನ್ನು ಉಪ-ವರ್ಗೀಕರಣ ಮಾಡಲು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡಿದ **2024 ರ ಆಗಸ್ಟ್ 1 ರ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ತೀರ್ಪ**ನ್ನು ಈ ಶಾಸನವು ಅನುಸರಿಸುತ್ತದೆ.

ಆಯೋಗದ ಆಧಾರ: ಈ ಉಪ-ವರ್ಗೀಕರಣದ ಚೌಕಟ್ಟು ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ **ಎಚ್.ಎನ್. ನಾಗಮೋಹನ್ ದಾಸ್** ಆಯೋಗವು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ.

ಶಾಸಕಾಂಗದ ಕಾಲಮಿತಿ:

- **2025 ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ 11** — ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿತು
- **2025 ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ 18** — ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿಧಾನಸಭೆ ಅಂಗೀಕರಿಸಿತು
- **2026 ರ ಫೆಬ್ರವರಿ 28** — ರಾಜ್ಯಪಾಲರಾದ **ಥಾವರ್‌ಚಂದ್ ಗೆಹ್ಲೋಟ್** ಅವರು ಕೇಳಿದ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣಗಳ ನಂತರ, ಮಸೂದೆ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಿತು.

ಕರ್ನಾಟಕದ ನೂತನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ : ಡಿ.ಕೆ. ಶಿವಕುಮಾರ್

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- **ಡಿ.ಕೆ. ಶಿವಕುಮಾರ್** ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕದ ನೂತನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.
- ಮೇ 28, 2026 ರಂದು **ಸಿದ್ಧರಾಮಯ್ಯ** ಅವರು ತಮ್ಮ ಹುದ್ದೆಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ನೀಡಿದ ನಂತರ, ಜೂನ್ 3, 2026 ರಂದು **ಡಿ.ಕೆ. ಶಿವಕುಮಾರ್** ಅವರು ನೂತನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಮಾಣ ವಚನ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು.

ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ: ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ನಿಬಂಧನೆಗಳು

ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ವಿಧಿಗಳು	ಪ್ರಮುಖ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ನಿಬಂಧನೆಗಳು
ವಿಧಿ 163	ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರ ನೇತೃತ್ವದ **ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವು** (Council of Ministers) ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ವಿವೇಚನಾ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳಪಡುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.
ವಿಧಿ 164	ಮಂತ್ರಿಗಳ **ನೇಮಕಾತಿ, ಅಧಿಕಾರಾವಧಿ, ಅರ್ಹತೆಗಳು, ವೇತನಗಳು ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಸಾಮೂಹಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು** (Collective Responsibility) ಈ ವಿಧಿಯು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
ವಿಧಿ 166	ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾರ್ಂಗದ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಈ ವಿಧಿಯು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ.
ವಿಧಿ 167	ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಶಾಸನೀಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪಗಳ ಕುರಿತು ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಈ ವಿಧಿಯು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
ವಿಧಿ 177	ಮಂತ್ರಿಗಳು ರಾಜ್ಯ ಶಾಸಕಾಂಗದ **ಉಭಯ ಸದನಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಶಾಸಕಾಂಗದ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಹಾಗೂ ಮಾತನಾಡುವ ಹಕ್ಕನ್ನು** ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ; ಆದರೆ ಅವರು ತಾವು ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮತ ಚಲಾಯಿಸಲು ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರ ನೇಮಕಾತಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ:

- ಸಂವಿಧಾನದ **ವಿಧಿ 164** ರ ಅನ್ವಯ **ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ನೇಮಕ** ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.
- ಸಾಮಾನ್ಯ ನಿಯಮದಂತೆ, ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ **ಸ್ಪಷ್ಟ ಬಹುಮತ** ಪಡೆದ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷದ ಅಥವಾ **ಮೈತ್ರಿಕೂಟದ ನಾಯಕ**ರನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ನೇಮಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಬಹುಮತ ದೊರೆಯದಿದ್ದಾಗ (ಅತಂತ್ರ ವಿಧಾನಸಭೆ – Hung Assembly), **ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ವಿವೇಚನಾ ಅಧಿಕಾರ**ವನ್ನು ಬಳಸಿ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಪಕ್ಷ ಅಥವಾ ಮೈತ್ರಿಕೂಟದ ನಾಯಕನನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ನೇಮಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಸದನದಲ್ಲಿ ಬಹುಮತ ಸಾಬೀತುಪಡಿಸಲು (Floor Test) ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ.
- ರಾಜ್ಯ ಶಾಸಕಾಂಗದ **ಯಾವುದೇ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲದ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಸಹ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ನೇಮಿಸಲು** ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದೆ; ಆದರೆ ಅವರು ನೇಮಕಗೊಂಡ **6 ತಿಂಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ಶಾಸಕಾಂಗದ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಸದನದ ಸದಸ್ಯ**ರಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗುವುದು ಅಥವಾ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನಗೊಳ್ಳುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ನೇಮಕಾತಿ:

- ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರ ಅಧಿಕೃತ ಸಲಹೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಮಾತ್ರವೇ **ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಇತರ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು** ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.
- ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಅಥವಾ ಸ್ವವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ನೇಮಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.
- ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ **ರಾಜ್ಯ ಶಾಸಕಾಂಗದ** (ವಿಧಾನಸಭೆ ಅಥವಾ ವಿಧಾನಪರಿಷತ್) **ಸದಸ್ಯರಿಂದಲೇ ಆಯ್ಕೆ** ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಶಾಸಕಾಂಗದ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲದ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಳ್ಳಬಹುದು; ಆದರೆ ಅವರು ಹುದ್ದೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ **6 ತಿಂಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಶಾಸನಸಭೆಗೆ ಚುನಾಯಿತರಾಗಬೇಕು** ಇಲ್ಲವೇ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಅನರ್ಹತೆಯ ನಿಯಮಗಳು:

- **91ನೇ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆ, 2003** ರ ಅನ್ವಯ, ಸಂವಿಧಾನದ **10ನೇ ಅನುಸೂಚಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಾಂತರ ನಿಷೇಧ ಕಾಯ್ದೆ**ಯ (Anti-Defection Law) ಮೂಲಕ ಅನರ್ಹಗೊಂಡ ಶಾಸಕನನ್ನು ಅವರ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿ ಮುಗಿಯುವವರೆಗೆ ಅಥವಾ ಅವರು ಮರುಚುನಾಯಿತರಾಗುವವರೆಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಅಥವಾ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ನೇಮಿಸಲು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ರಾಜೀನಾಮೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ:

- ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ತಮ್ಮ ರಾಜೀನಾಮೆ ಪತ್ರವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ **ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ.**
- ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವುದರಿಂದ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರ ರಾಜೀನಾಮೆಯು **ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತವಾಗಿ ಇಡೀ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ವಿಸರ್ಜನೆಗೆ** ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಯಾವುದೇ **ಒಬ್ಬರು ಸಚಿವರು (Individual Minister) ರಾಜೀನಾಮೆ ನೀಡಿದರೆ, ಕೇವಲ ಆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸ್ಥಾನ ಮಾತ್ರ ತೆರವಾಗುತ್ತದೆ** ಮತ್ತು ಉಳಿದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವು ಯಥಾಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ.
- ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರ ರಾಜೀನಾಮೆಯ ನಂತರ, ನೂತನ ಸರ್ಕಾರ ರಚನೆಯಾಗುವವರೆಗೆ **ನಿರ್ಗಮಿತ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು ಹಂಗಾಮಿ ಸರ್ಕಾರ**ವಾಗಿ (Caretaker Government) ಮುಂದುವರಿಯುವಂತೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಕೋರಬಹುದು.

ಪ್ರಮಾಣ ವಚನ, ಅಧಿಕಾರಾವಧಿ ಮತ್ತು ವೇತನಗಳು:

ಪ್ರಮಾಣ ವಚನ

- **ರಾಜ್ಯಪಾಲರು** ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಎರಡು ಮಾದರಿಯ ಪ್ರಮಾಣ ವಚನಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತಾರೆ:
  - **ಅಧಿಕಾರದ ಪ್ರಮಾಣ ವಚನ:** ಭಾರತದ **ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ನಿಷ್ಠೆ**ಯನ್ನು ಹೊಂದುವುದು ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಾಗಿ ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
  - **ಗೌಪ್ಯತೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ವಚನ:** ಅಧಿಕೃತ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ವೇಳೆ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುವ ಯಾವುದೇ **ರಹಸ್ಯ ಮಾಹಿತಿ**ಯನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಅಥವಾ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧಿಕಾರಾವಧಿ

- ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಸಂವಿಧಾನಬದ್ಧವಾಗಿ ಯಾವುದೇ **ನಿಶ್ಚಿತ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿ** ಇರುವುದಿಲ್ಲ.
- ಅವರು **ವಿಧಾನಸಭೆಯ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಷ್ಟು ಕಾಲ ಮಾತ್ರ** ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿರುತ್ತದೆ.
- ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಮತವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ತಕ್ಷಣವೇ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ರಾಜೀನಾಮೆ ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ **ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಅವರನ್ನು ಹುದ್ದೆಯಿಂದ ವಜಾಗೊಳಿಸಬಹುದು.**

ವೇತನ ಮತ್ತು ಭತ್ಯೆಗಳು

- ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರ ವೇತನ ಮತ್ತು ಇತರ ಭತ್ಯೆಗಳನ್ನು **ರಾಜ್ಯ ಶಾಸಕಾಂಗ**ವು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತದೆ.

ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರ ಅಧಿಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಳು:

1. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಗಳು:

- ಇತರ **ಮಂತ್ರಿಗಳ ನೇಮಕಾತಿ**ಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.
- ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ವಿವಿಧ **ಇಲಾಖೆಯ ಖಾತೆಗಳನ್ನು (Portfolios) ಹಂಚಿಕೆ** ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯ ಬಿದ್ದಾಗ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಪುನರ್–ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.
- **ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದ (Cabinet) ಪ್ರಮುಖ ಸಭೆಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ**ಯನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಸಭೆಯ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುತ್ತಾರೆ, ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ.
- ಯಾವುದೇ **ಮಂತ್ರಿಯ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೋರಬಹುದು** ಅಥವಾ ಅವರ ವರ್ತನೆ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿರದಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ವಜಾಗೊಳಿಸುವಂತೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಸಲಹೆ ನೀಡಬಹುದು.

2. ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಗಳು:

- ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ನಡುವೆ **ಸಂವಹನ ನಡೆಸುವ ಮುಖ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮ**ವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ನಿರ್ಧಾರಗಳು ಹಾಗೂ ಶಾಸನೀಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪಗಳ ಕುರಿತು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಕೈಗೊಂಡ ಎಲ್ಲಾ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು **ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ** ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ **ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಕೋರುವ ಯಾವುದೇ ಮಾಹಿತಿ**ಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನೇಮಕಾತಿಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಅಧಿಕೃತ ಸಲಹೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ:
  - **ರಾಜ್ಯದ ಅಡ್ವೊಕೇಟ್ ಜನರಲ್** (Advocate General).
  - **ರಾಜ್ಯ ಚುನಾವಣಾ ಆಯುಕ್ತರು** (State Election Commissioner).
  - **ರಾಜ್ಯ ಲೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗದ (KPSC) ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರು.**

3. ರಾಜ್ಯ ಶಾಸಕಾಂಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಗಳು:

- ರಾಜ್ಯ ಶಾಸಕಾಂಗದ **ಅಧಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಕರೆಯುವ** (Summoning) ಮತ್ತು ಅಧಿವೇಶನಗಳನ್ನು **ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸುವ** (Proroguing) ಕುರಿತು ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಸಲಹೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.
- ಯಾವುದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ **ವಿಧಾನಸಭೆಯನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸುವಂತೆ (Dissolution) ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಶಿಫಾರಸು** ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ.
- ಶಾಸನಸಭೆಯ ಒಳಗಡೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಮುಖ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ.

4. ಇತರ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಗಳು:

- ಅವರು **ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನಾ ಮಂಡಳಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ**ರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.
- **ನೀತಿ ಆಯೋಗದ** (NITI Aayog) ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯ (Governing Council) ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.
- ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ **ಅಂತರ–ರಾಜ್ಯ ಮಂಡಳಿಯ** (Inter-State Council) ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ **ವಲಯ ಮಂಡಳಿಯ** (Zonal Council) ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಸರದಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತಲಾ 1 ವರ್ಷದ ಅವಧಿಗೆ ಇವರು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಇವರು **ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ವಕ್ತಾರ**ರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎದುರಾಗುವ ಯಾವುದೇ **ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ನಿರ್ವಾಹಕ**ರಾಗಿ (Chief Crisis Manager) ನಿರ್ಣಾಯಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

19ನೇ ಆವೃತ್ತಿಯ IPL 2026

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

2026ನೇ ಸಾಲಿನ IPL ಫೈನಲ್ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಗುಜರಾತ್ ಟೈಟನ್ಸ್ (GT) ತಂಡವನ್ನು ಮಣಿಸುವ ಮೂಲಕ **ರಾಯಲ್ ಚಾಲೆಂಜರ್ಸ್ ಬೆಂಗಳೂರು** (RCB) ತಂಡವು ಸತತ **ಎರಡನೇ ಬಾರಿಗೆ ಇಂಡಿಯನ್ ಪ್ರೀಮಿಯರ್ ಲೀಗ್ (IPL) ಟ್ರೋಫಿಯನ್ನು** ತನ್ನದಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಪಂದ್ಯಾವಳಿಯ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು:

ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು	ವಿವರಣೆ
ವಿಜೇತರು (Champions)	ರಾಯಲ್ ಚಾಲೆಂಜರ್ಸ್ ಬೆಂಗಳೂರು (RCB) ತಂಡವು **ಒಟ್ಟು 20 ಕೋಟಿ ರೂ.** ಬಹುಮಾನ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ.
ರನ್ನರ್ಸ್-ಅಪ್ (Runners-up)	**ಗುಜರಾತ್ ಟೈಟನ್ಸ್** (GT) ತಂಡವು ಒಟ್ಟು **ರೂ.12.5 ಕೋಟಿ** ಬಹುಮಾನ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ.
ಅಂತಿಮ ಪಂದ್ಯದ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣ	**ಅಹಮದಾಬಾದ್‌ನ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣ**ದಲ್ಲಿ ಅಂತಿಮ ಪಂದ್ಯ ಜರುಗಿತು.

ಪ್ರಮುಖ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು:

ಪ್ರಶಸ್ತಿ	ವಿಜೇತರು	ಸಾಧನೆ
ಆರೆಂಜ್ ಕ್ಯಾಪ್ (Orange Cap)	**ವೈಭವ್ ಸೂರ್ಯವಂಶಿ** (ರಾಜಸ್ಥಾನ್ ರಾಯಲ್ಸ್)	ಟೂರ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ರನ್ ಗಳಿಸಿದ ಸಾಧನೆ.
ಪರ್ಪಲ್ ಕ್ಯಾಪ್ (Purple Cap)	**ಕಗಿಸೊ ರಬಾಡ** (ಗುಜರಾತ್ ಟೈಟನ್ಸ್)	ಟೂರ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ವಿಕೆಟ್ ಪಡೆದ ಸಾಧನೆ.
ಮೋಸ್ಟ್ ವ್ಯಾಲ್ಯೂಯಬಲ್ ಪ್ಲೇಯರ್ (MVP)	**ವೈಭವ್ ಸೂರ್ಯವಂಶಿ** (ರಾಜಸ್ಥಾನ್ ರಾಯಲ್ಸ್)	ಟೂರ್ನಿಯ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ಆಟಗಾರನಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.
ಎಮರ್ಜಿಂಗ್ ಪ್ಲೇಯರ್ ಆಫ್ ದಿ ಸೀಸನ್	**ವೈಭವ್ ಸೂರ್ಯವಂಶಿ** (ರಾಜಸ್ಥಾನ್ ರಾಯಲ್ಸ್)	ಈ ಸಾಲಿನ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಆಟಗಾರ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.
ಸೂಪರ್ ಸ್ಟ್ರೈಕರ್ (Super Striker)	**ವೈಭವ್ ಸೂರ್ಯವಂಶಿ** (ರಾಜಸ್ಥಾನ್ ರಾಯಲ್ಸ್)	ಟೂರ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸ್ಟ್ರೈಕ್ ರೇಟ್ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.
ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಿಕ್ಸರ್‌ಗಳು (Most Sixes)	**ವೈಭವ್ ಸೂರ್ಯವಂಶಿ** (RR)	ಟೂರ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 72 ಸಿಕ್ಸರ್‌ಗಳನ್ನು ಬಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ.
ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಫೋರ್‌ಗಳು (Most Fours)	**ಸಾಯಿ ಸುದರ್ಶನ್**	ಟೂರ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 75 ಫೋರ್‌ಗಳನ್ನು ಬಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ.
ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕ್ಯಾಚ್ (Best Catch)	**ಮನೀಶ್ ಪಾಂಡೆ** (KKR)	ಟೂರ್ನಿಯ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕ್ಯಾಚ್ ಹಿಡಿದ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.
ಫೈನಲ್ ಪಂದ್ಯದ ಪಂದ್ಯಶ್ರೇಷ್ಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ (POTM)	**ವಿರಾಟ್ ಕೊಹ್ಲಿ**	ಫೈನಲ್ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ 42 ಎಸೆತಗಳಲ್ಲಿ 75* ರನ್ ಗಳಿಕೆ

ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಗ್ರೀನ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು:

ಪ್ರಶಸ್ತಿ	ವಿಜೇತರು / ಸ್ಥಳ	ವಿವರಣೆ
ಗ್ರೀನ್ ಡಾಟ್ ಬಾಲ್ (Green Dot Ball)	**ಮೊಹಮ್ಮದ್ ಸಿರಾಜ್** (GT)	ಟೂರ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 172 ಡಾಟ್ ಬಾಲ್‌ಗಳನ್ನು ಎಸೆದಿದ್ದಾರೆ.
ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪ್ರಮುಖ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣ (Major Ground)	**ಈಡನ್ ಗಾರ್ಡನ್ಸ್**, ಕೋಲ್ಕತ್ತಾ	ಟೂರ್ನಿಯ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪ್ರಮುಖ ಮೈದಾನವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದೆ.
ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಟೈರ್ –2 ಕ್ರೀಡಾಂಗಣ	**HPCA ಕ್ರೀಡಾಂಗಣ,** ಧರ್ಮಶಾಲಾ	ಅತ್ಯುತ್ತಮ ದ್ವಿತೀಯ ದರ್ಜೆಯ ಮೈದಾನವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ದರ್ಶನ

ನ್ಯುಮೋನಿಯಾ : ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಶಿಶು ಮರಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಶಿಶು ಮರಣಕ್ಕೆ (Infant Mortality) ಅತಿದೊಡ್ಡ ಏಕೈಕ ಕಾರಣವಾಗಿ ನ್ಯುಮೋನಿಯಾ ಮುಂದುವರೆದಿದೆ.

'ನ್ಯುಮೋನಿಯಾ' ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು **ಶ್ವಾಸಕೋಶದ ವಾಯುಕೋಶಗಳಲ್ಲಿ (ಅಲ್ವಿಯೋಲೈಗಳು) ಉರಿಯೂತವನ್ನು** ಉಂಟುಮಾಡುವ ತೀವ್ರವಾದ ಉಸಿರಾಟದ ಸೋಂಕಾಗಿದೆ.

ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ:

- ಅಲ್ವಿಯೋಲೈಗಳು ದ್ರವ ಅಥವಾ ಕೀವುಗಳಿಂದ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ, ಇದು **ಆಮ್ಲಜನಕದ ಸೇವನೆಯನ್ನು** ನಿರ್ಬಂಧಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಹರಡುವಿಕೆ:** ವಾಯುಗಾಮಿ ಹನಿಗಳು (Airborne droplets), ಮೇಲ್ಮೈ ಸಂಪರ್ಕ, ಅಥವಾ ಹೆರಿಗೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಕ್ತದ ಮೂಲಕ ಇದು ಹರಡುತ್ತದೆ.
- **ದುರ್ಬಲ ಗುಂಪುಗಳು: 5 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು 65 ವರ್ಷ** ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ವಯಸ್ಕರು ಈ ಸೋಂಕಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಕಾರಣವಾಗುವ ವಾಹಕಗಳು

- **ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ: ಸ್ಟ್ರೆಪ್ಟೊಕಾಕಸ್ ನ್ಯುಮೋನಿಯೇ** (Streptococcus pneumoniae - ಅತ್ಯಂತ ಸಾಮಾನ್ಯ) ಮತ್ತು **ಹಿಮೋಫಿಲಸ್ ಇನ್ಫ್ಲುಯೆಂಜಾ ಟೈಪ್ ಬಿ (Hib) ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾಗಳು** ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ.
- **ವೈರಸ್‌ಗಳು: ಆರ್‌ಎಸ್‌ವಿ (RSV),** ಇನ್ಫ್ಲುಯೆಂಜಾ ಮತ್ತು **ಕರೋನವೈರಸ್‌ಗಳು** ಈ ರೋಗವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ.
- **ಶಿಲೀಂಧ್ರಗಳು: ನ್ಯುಮೋಸಿಸ್ಟಿಸ್ ಜಿರೋವೆಸಿ** (Pneumocystis jirovecii) **ಶಿಲೀಂಧ್ರವು ಎಚ್‌ಐವಿ (HIV)** ಅಥವಾ ರೋಗನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಕುಂಠಿತಗೊಂಡ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಗುರಿಯಾಗಿಸುತ್ತದೆ.
- **ವಿಲಕ್ಷಣ: ಮೈಕೋಪ್ಲಾಸ್ಮಾ ನ್ಯುಮೋನಿಯೇ** (Mycoplasma pneumoniae) ಸೌಮ್ಯವಾದ **"ವಾಕಿಂಗ್ ನ್ಯುಮೋನಿಯಾ"** ವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

ವಿಶ್ವ ನ್ಯುಮೋನಿಯಾ ದಿನ: ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ನವೆಂಬರ್ 12 ರಂದು ಈ ದಿನವನ್ನು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಭಾರತದ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಕ್ರಮಗಳು:

- **PCV ಲಸಿಕೆ:** ಇದನ್ನು **ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಲಸಿಕಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ** (Universal Immunization Programme - UIP) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು **ನ್ಯುಮೋನಿಯಾ, ಮೆನಿಂಜೈಟಿಸ್** ಮತ್ತು **ಸೆಪ್ಸಿಸ್** ವಿರುದ್ಧ ರಕ್ಷಣೆ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಸಾನ್ಸ್ (SAANS) ಅಭಿಯಾನ: 'ನ್ಯುಮೋನಿಯಾವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಗೃತಿ ಮತ್ತು ಕ್ರಮ'** (SAANS - Social Awareness and Action to Neutralise Pneumonia Successfully) ಎನ್ನುವುದು ಇದರ ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪವಾಗಿದೆ. ಇದು 5 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ರೋಗವನ್ನು ಆರಂಭಿಕ ಹಂತದಲ್ಲೇ ಗುರುತಿಸಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತದೆ.
- **IAPPD:** ಭಾರತದಲ್ಲಿ 5 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಮಕ್ಕಳ ಸಾವಿಗೆ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣಗಳಾದ ನ್ಯುಮೋನಿಯಾ ಮತ್ತು ಅತಿಸಾರವನ್ನು ಗುರಿಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಮಗ್ರ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ ಇದಾಗಿದೆ.

ಜಾಗತಿಕ ಬೆಳೆಕಟ್ಟುಗಳು

- **GAPPD:** ಪ್ರತಿ 1,000 ಜೀವಂತ ಜನನಗಳಿಗೆ 3 ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಮಕ್ಕಳ ನ್ಯುಮೋನಿಯಾ ಸಾವುಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ **WHO/UNICEF** ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ಮಂಡಳಿ (BWSSB)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಬೆಂಗಳೂರು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ಮಂಡಳಿಯು (BWSSB) ಮಳೆನೀರು ಕೊಯ್ಲು (RWH) ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸದ ಆಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನೇರವಾಗಿ ಮಳೆನೀರು ಕೊಯ್ಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಿದೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಅನುಸ್ಥಾಪನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು **ಮಾಸಿಕ ನೀರಿನ ಪಾವತಿ ಕಂತುಗಳ ಮೂಲಕ ವಸೂಲಿ** ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ನಾಗರಿಕರ ಸೇವೆಗಾಗಿ BWSSB ಯ ಮೊಬೈಲ್ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್‌ಗಳು:

- ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸಲು, ಬಿಲ್‌ಗಳನ್ನು ಪಾವತಿಸಲು ಮತ್ತು ದೂರುಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲು ಮಂಡಳಿಯು ಹಲವಾರು ಮೊಬೈಲ್ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್‌ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ:
- **BWSSB CMS ಮತ್ತು ಪಾವತಿ ಆ್ಯಪ್:** ಗ್ರಾಹಕರು ದೂರುಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲು/ಟ್ರ್ಯಾಕ್ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ RR ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ನೀರಿನ ಬಿಲ್‌ಗಳನ್ನು ಪಾವತಿಸಲು ಇದು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್ ಆಗಿದೆ.
- **ಜಲ ದೂತ:** ಜಿಯೋ–ಟ್ಯಾಗ್ ಮಾಡಲಾದ ಫೋಟೋಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಮಂಡಳಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಮೂಲಕ ನೀರು ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ದೂರುಗಳನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡಲು ಇದು ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ಅನುಮತಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಅಂತರ್ಜಲ ಮತ್ತು ಜಲಮಿತ್ರ:** ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ನಿರಾಕ್ಷೇಪಣಾ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಗಳಿಗೆ (NOC) ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಹಾಗೂ ನೀರಿನ ಸೋರಿಕೆ ಅಥವಾ ಒಳಚರಂಡಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಗ್ರಾಹಕ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್‌ಗಳಾಗಿವೆ.

BWSSB ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಸ್ಥಾನಮಾನ:** ಇದು **ಬೆಂಗಳೂರು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ಮಂಡಳಿ ಕಾಯ್ದೆ, 1964** ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾದ ಒಂದು ಶಾಸನಬದ್ಧ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- **ವ್ಯಾಪ್ತಿ:** ಇದು 800 ಚದರ ಕಿ.ಮೀ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೃಹತ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ (BBMP) ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಕಾರ್ಯಾದೇಶ:** ಬೆಂಗಳೂರಿನಾದ್ಯಂತ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆ, ಒಳಚರಂಡಿ ಜಾಲದ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಕೊಳಚೆನೀರಿನ ಸುರಕ್ಷಿತ ವಿಲೇವಾರಿಗೆ ಈ ಮಂಡಳಿಯು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿದೆ.
- **ಹಣಕಾಸು ಮಾದರಿ:** ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ನೀರಿನ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ವಿಧಿಸುವ ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಮೂಲಕ ಇದು "**ನಷ್ಟವೂ ಇಲ್ಲ, ಲಾಭವೂ ಇಲ್ಲ**" (No loss, no profit) ಎಂಬ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣ (KIA), ಬೆಂಗಳೂರು

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಜಗತ್ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸ್ಪೇನ್ ದೇಶದ ಕಲಾವಿದ **ಜೌಮ್ ಪ್ಲೆನ್ಸಾ** (Jaume Plensa) ಅವರು ರಚಿಸಿರುವ 16 ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಬೃಹತ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಲಾಕೃತಿ "**ಬೆಂಗಳೂರುಸ್ ಸೋಲ್**" (Bengaluru's Soul) ಅನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನ **ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ** (KIA) ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

'ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣ'ದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ–ಖಾಸಗಿ ಒಕ್ಕೂಟವಾದ ಬೆಂಗಳೂರು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣ ನಿಯಮಿತ(BIAL)ದ ಜಂಟಿ ಒಡೆತನದಲ್ಲಿದೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಮೂಲಕವೇ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- ಈ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸಂಸ್ಥಾಪಕರಾದ **ಒಂದನೇ ಕೆಂಪೇಗೌಡರ** ಹೆಸರನ್ನು ಇಡಲಾಗಿದೆ.
- **ಕ್ಲೀನ್‌ಮ್ಯಾಕ್ಸ್ ಸೋಲಾರ್** (CleanMax Solar) ಸಂಸ್ಥೆಯು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿರುವ ಸೌರಶಕ್ತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ, ಇದು **ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೊದಲ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸೌರಶಕ್ತಿ ಚಾಲಿತ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣ** ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ.
- 2023 ರಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬಳಕೆಗೆ ಮುಕ್ತವಾದ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣಗಳ ಪೈಕಿ, ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣದ ಟರ್ಮಿನಲ್ **2 ವಿಶ್ವದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಹೊಸ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣ ಟರ್ಮಿನಲ್ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ 2 ನೇ ಸ್ಥಾನ**ವನ್ನು ಗಳಿಸಿದೆ.
- 2023 ರಲ್ಲಿ ಉದ್ಘಾಟನೆಗೊಂಡಾಗಿನಿಂದ, ಟರ್ಮಿನಲ್ 2 ಯುನೆಸ್ಕೋದ **'ಪ್ರಿಕ್ಸ್ ವರ್ಸೈಲ್ಸ್'** (Prix Versailles) ವಿಶ್ವದ ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರವಾದ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಒಳಾಂಗಣ ವಿನ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಬಹುಮಾನ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಲೀಡ್ (LEED) ಪ್ಲಾಟಿನಂ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

ರಾಜ್ಯ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗ (SFC)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ವಿದ್ಯುತ್ ಪಾವತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ತನಿಖೆ ನಡೆಸುವಂತೆ **ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗವು** (SFC) ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದೆ.

ರಾಜ್ಯ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗ (SFC)ದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ಸ್ಥಳೀಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಸುಸ್ಥಿರತೆ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು **73 ನೇ** ಮತ್ತು **74 ನೇ** ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾದ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.

ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಆಧಾರ:

- **ವಿಧಿ 243-I:** ಪಂಚಾಯತಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಪ್ರತಿ 5 ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ರಾಜ್ಯ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗವನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.
- **ವಿಧಿ 243-Y:** ಇದೇ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ನಿಯಮವನ್ನು **ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೂ ಅಥವಾ ಪುರಸಭೆಗಳಿಗೂ** (ನಗರ ಸಭೆಗಳಿಗೂ) ಅನ್ವಯಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಗಳು (ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಶಿಫಾರಸುಗಳು):

- **ತೆರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆ:** ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಒಟ್ಟು ತೆರಿಗೆ ಆದಾಯವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನಡುವೆ ನ್ಯಾಯೋಚಿತವಾಗಿ ವಿಭಜಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಇದು ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- **ತೆರಿಗೆ ವಿತರಣೆ:** ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಯಾವ ತೆರಿಗೆಗಳು, ಸುಂಕಗಳು ಮತ್ತು ಶುಲ್ಕಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಇದು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಸಹಾಯಾನುದಾನ (Grants-in-Aid):** ರಾಜ್ಯದ ಸಂಚಿತ ನಿಧಿಯಿಂದ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಹಣಕಾಸು ನೆರವು ಅಥವಾ ಸಹಾಯಾನುದಾನವನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಇದು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ನಗರ ಸವಾಲು ನಿಧಿ (Urban Challenge Fund)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ–ಆಧಾರಿತ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಣಾ–ಚಾಲಿತ ನಗರ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ **'ನಗರ ಸವಾಲು ನಿಧಿ'** (UCF) ಯೋಜನೆಯಡಿ ₹.1 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವನ್ನು ಮೀಸಲಿಡಲಾಗಿದೆ.

ಈ ರಾಷ್ಟ್ರವ್ಯಾಪಿ ನಿಧಿಯಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕವು ಅಂದಾಜು ₹ 5,000 ಕೋಟಿಯಿಂದ ₹ 5,500 ಕೋಟಿಗಳವರೆಗಿನ ಮೂಲ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಮೂರು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ವಿಭಾಗಗಳು:

- **ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿ ನಗರಗಳು:** ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಸಾರಿಗೆ ಆಧಾರಿತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ (TOD), ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರಿಡಾರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೇ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಯೋಜಿತ ನೂತನ ನಗರಗಳ (Greenfield Townships) ನಿರ್ಮಾಣ.
- **ಸೃಜನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಮರು–ಅಭಿವೃದ್ಧಿ:** ದಟ್ಟಣೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ನಗರದ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಮರು–ನವೀಕರಿಸುವುದು, ಪಾರಂಪರಿಕ ತಾಣಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಬಳಕೆಯಾಗದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸುವುದು.
- **ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ:** ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಆಧುನೀಕರಿಸುವುದು, ಹಳೆಯ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ವಿಲೇವಾರಿ ಮತ್ತು ಶುದ್ಧ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಜಾಲಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ.

ನಗರ ಸವಾಲು ನಿಧಿ (UCF)ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಉದ್ದೇಶ:** ಇದು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಅನುದಾನಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಹೊರಬಂದು, **ಮಾರುಕಟ್ಟೆ–ಸಂಯೋಜಿತ ಹಾಗೂ ಸುಧಾರಣಾ–ಚಾಲಿತ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಭಾರತದ ನಗರಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಗುರಿ** ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.
- **ಹಣಕಾಸು ಸ್ವರೂಪ:** ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.
- **ಸಚಿವಾಲಯ:** ವಸತಿ ಮತ್ತು ನಗರ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವಾಲಯ (MoHUA).
- **ಕಾಲಮಿತಿ: 2025–26 ರಿಂದ 2030–31ರ** ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದವರೆಗೆ.

ಎಚ್‌ಪಿವಿ (HPV) ಲಸಿಕಾ ಅಭಿಯಾನ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕಿಶೋರಿಯರಿಗಾಗಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿರುವ **'ಹ್ಯೂಮನ್ ಪ್ಯಾಪಿಲೋಮವೈರಸ್'** (Human Papillomavirus - HPV) ಲಸಿಕಾ ಅಭಿಯಾನವು ಪ್ರಮುಖ ಮೈಲಿಗಲ್ಲನ್ನು ತಲುಪಿದೆ.
- **14 ರಿಂದ 15 ವರ್ಷ** ವಯಸ್ಸಿನ ಒಟ್ಟು **6.89 ಲಕ್ಷ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ** ಗುರಿಯಲ್ಲಿ, ಶೇಕಡಾ **29% ರಷ್ಟು,** ಅಂದರೆ 2,00,028 ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಲಸಿಕೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಲಸಿಕಾ ಅಭಿಯಾನದ ಪ್ರಮುಖ ವಿವರಗಳು:

- **ಉದ್ದೇಶಿತ ಗುಂಪು:** ಈ ಅಭಿಯಾನವು ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ **14 ವರ್ಷ** ಪೂರ್ಣಗೊಂಡು **15 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಕಿಶೋರಿಯರಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.**
- **ಉಪಕ್ರಮದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ:** ರಾಷ್ಟ್ರವ್ಯಾಪಿ ಸುಮಾರು 1.15 ಕೋಟಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಲಸಿಕೆ ನೀಡುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗುರಿಯಲ್ಲಿ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಸುಮಾರು **6 ಲಕ್ಷ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು** ಅರ್ಹ ಫಲಾನುಭವಿಗಳೆಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ಲಸಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಮತ್ತು ಡೋಸೇಜ್:** ಈ ಅಭಿಯಾನದಲ್ಲಿ **'ಕ್ವಾಡ್ರಿವೆಲೆಂಟ್ ಗಾರ್ಡಾಸಿಲ್–4'** (Quadrivalent Gardasil-4) ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ನಾಲ್ಕು ಎಚ್‌ಪಿವಿ ತಳಿಗಳ (6, 11, 16, ಮತ್ತು 18) ವಿರುದ್ಧ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಅನ್ವಯ, ಇದನ್ನು ಒಂದೇ ಡೋಸ್ ಸ್ನಾಯು–ಒಳಭಾಗದ ಚುಚ್ಚುಮದ್ದಾಗಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ವೆಚ್ಚ:** ಸರ್ಕಾರಿ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಉಚಿತವಾಗಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಕಾಲಾವಧಿ:** ಈ ಆರಂಭಿಕ ತೀವ್ರಗತಿಯ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು 'ಮಿಷನ್ ಮಾದರಿ'ಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳ (90 ದಿನಗಳು) ಕಾಲ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ತರುವಾಯ, ಈ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ದಿನನಿತ್ಯದ ವಾಡಿಕೆಯ ಲಸಿಕಾ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಯೋಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- **ಕಲಬುರಗಿ** (ಮುಂಚೂಣಿ ಜಿಲ್ಲೆ): ಲಭ್ಯವಿದ್ದ ಲಸಿಕಾ ದಾಸ್ತಾನಿನಲ್ಲಿ **94.2%** ರಷ್ಟನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು, **20,511** ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಲಸಿಕೆ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ಗುರಿಯ **68.5%** ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ ತೋರಿದ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿ ಕಲಬುರಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ.
- **ಯಾದಗಿರಿ:** ತನ್ನ ಗುರಿಪಡಿಸಿದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ **60.7% ರಷ್ಟು** ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಎರಡನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ.
- **ಶಿವಮೊಗ್ಗ:** **50.9% ರಷ್ಟು** ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಮೂರನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ.
- **ಬೃಹತ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಾಧಿಕಾರ (GBA - ಹಿನ್ನಡೆ):** ಈ ಅಭಿಯಾನದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೇ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದೆ.

ಪ್ಯಾನ್–ಐಐಟಿ (Pan-IIT) ಬೆಂಗಳೂರು ಶೃಂಗಸಭೆ, 2026

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

'ಪ್ಯಾನ್–ಐಐಟಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಶೃಂಗಸಭೆ 2026', ಮೇ 16, 2026 ರಂದು **ಬೆಂಗಳೂರಿನ ತಾಜ್ ಯಶವಂತಪುರದಲ್ಲಿ** ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಜರುಗಿತು.

ಈ ಶೃಂಗಸಭೆಯ ಕುರಿತು ವಿವರಗಳು:

- **ಆಯೋಜಕರು: ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಪ್ಯಾನ್–ಐಐಟಿ ಅಲುಮ್ನಿ ಇಂಡಿಯಾ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಜಂಟಿಯಾಗಿ** ಇದನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದವು.
- **ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ:** ಈ ಶೃಂಗಸಭೆಯು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ **"ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವ"** (Technology Sovereignty) ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿತ್ತು.
- **ಕಾರ್ಯಾದೇಶ:** ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ ಮತ್ತು ಡೀಪ್‌ಟೆಕ್ ನಾವೀನ್ಯತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು.
- **ಪ್ರಮುಖ ಆದ್ಯತಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು:** ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ (AI), ಡೀಪ್‌ಟೆಕ್, ಸೆಮಿಕಂಡಕ್ಟರ್‌ಗಳು, ರಕ್ಷಣಾ ವಲಯ, ಇಂಧನ, ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಯಂತಹ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಕುರಿತಾದ ವಿಶೇಷ ಸ್ವತಂತ್ರ ಅಧಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಇದು ಒಳಗೊಂಡಿತ್ತು.
- **ಬೃಹತ್ ಹ್ಯಾಕಥಾನ್:** ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಒದಗಿಸಿದ ನೈಜ ಪ್ರಪಂಚದ **'ಡಿಜಿಟಲ್ ಆಡಳಿತ'**ದ ಸವಾಲುಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, **12,000 ಕ್ಕೂ** ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಪರ್ಧಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಬೃಹತ್ ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿತ್ತು.
- **ಪಿಚ್–ಎ–ಥಾನ್ (Pitch-a-Thon):** ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿರುವ ಆಯ್ದ ನವೋದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಪಡೆಯಲು, **200 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು** ಸಾಹಸೋದ್ಯಮ ಬಂಡವಾಳಗಾರರೊಂದಿಗೆ ನೇರ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುವ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಇದು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಟ್ಟಿತು.

PanIIT Bangalore Summit 2026
Powered by GOVERNMENT OF KARNATAKA

ಲಕ್ಕುಂಡಿ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ನವದೆಹಲಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿಡಲಾಗಿರುವ ಪ್ರಾಚೀನ ಪಾರಂಪರಿಕ ಪಟ್ಟಣವಾದ **ಲಕ್ಕುಂಡಿಯ 150 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು** ಅಪರೂಪದ ಪ್ರಾಚೀನ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ತಾಯ್ನಾಡಿಗೆ ಮರಳಿ ತರಲು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಐತಿಹಾಸಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮರಳಿ ತರುವ ಪ್ರಯತ್ನದ ಪ್ರಮುಖ ವಿವರಗಳು:

- **1976 ರ ಹಸ್ತಾಂತರ: ಅಕ್ಟೋಬರ್ 16, 1976** ರಂದು, ಸ್ಥಳೀಯ ನಾಯಕರಾದ **ಡಿ.ಕೆ. ಹೆಬ್ಬೂರ್ ಮತ್ತು ಟಿ.ಕೆ. ನಾಯಕ್** ಅವರು ಈ ಪ್ರಾಚೀನ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಅಂದಿನ ಪ್ರಧಾನಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿದ್ದರು.
- **ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಸಂಗ್ರಹ:** ಈ ಅಪರೂಪದ ವಸ್ತುಗಳ ಸಂಗ್ರಹವು ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಆಯುಧಗಳು, ಶಾಸನಗಳು, ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳು, ಆಭರಣಗಳು ಹಾಗೂ ಚಿನ್ನ ಮತ್ತು ಬೆಳ್ಳಿಯ ನಾಣ್ಯಗಳು ಸೇರಿವೆ.
- **ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ತಾಣ:** ಮರಳಿ ತರಲಾಗುವ ಈ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ **ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಲಕ್ಕುಂಡಿಯಲ್ಲೇ** ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಯೋಜಿಸಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಲಕ್ಕುಂಡಿಯನ್ನು ಭಾರತದ ಅತಿದೊಡ್ಡ **'ಬಯಲು ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯ'**ಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- **ಯುನೆಸ್ಕೋ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ:** ಲಕ್ಕುಂಡಿಗೆ ಯುನೆಸ್ಕೋ **'ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ತಾಣ'** ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸಿರುವ ಅಭಿಯಾನಕ್ಕೆ ಈ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮರಳಿ ತರುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಬಲವಾದ ಪುಷ್ಟಿ ನೀಡುತ್ತದೆ.

'ಲಕ್ಕುಂಡಿ'ಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ:

- **ಸ್ಥಳ:** ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆ, ಕರ್ನಾಟಕ.
- **ಪ್ರಾಚೀನ ಹೆಸರು:** ಲೊಕ್ಕಿಗುಂಡಿ.
- **ಆಳಿದ ರಾಜವಂಶಸ್ಥರು: ಕಲ್ಯಾಣ ಚಾಲುಕ್ಯರು** (ಪಶ್ಚಿಮ ಚಾಲುಕ್ಯರು), **ಕಳಚೂರಿಗಳು, ಸೇವುಣರು ಮತ್ತು ಹೊಯ್ಸಳರು** (10 ರಿಂದ 13 ನೇ ಶತಮಾನ) ಲಕ್ಕುಂಡಿಯನ್ನಾಳಿದ್ದಾರೆ.
- **ಆರ್ಥಿಕ ಪಾತ್ರ:** ಇದೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ವಾಣಿಜ್ಯ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿತ್ತು; ಇಲ್ಲಿ **'ಟಂಕಸಾಲೆ'** (ರಾಜಮನೆತನದ ನಾಣ್ಯ ಟಂಕಿಸುವ ಕೇಂದ್ರ) ಇತ್ತು.
- **ಪ್ರಾಗೈತಿಹಾಸಿಕ ಕುರುಹುಗಳು:** ಲಕ್ಕುಂಡಿಯ ಕೋಟೆ ವೀರಭದ್ರೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಸಮೀಪ **ಭಾರತೀಯ ಪುರಾತತ್ವ ಸರ್ವೇಕ್ಷಣಾ ಇಲಾಖೆ** (ASI) ನಡೆಸಿದ ಉತ್ಖನನದಲ್ಲಿ **'ನವಶಿಲಾಯುಗ'**ದ ಮಾನವ ವಸತಿಯ ಅವಶೇಷಗಳು ಪತ್ತೆಯಾಗಿವೆ.
- **ಚಿನ್ನದ ಶೋಧನೆ:** ಇಲ್ಲಿ ಮನೆ ನಿರ್ಮಾಣದ ವೇಳೆ ಪುರಾತನ ಚಿನ್ನದ ಆಭರಣಗಳ ದೊಡ್ಡ ನಿಧಿಯೊಂದು ಪತ್ತೆಯಾಗಿತ್ತು.

'ಲಕ್ಕುಂಡಿ'ಯ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು:

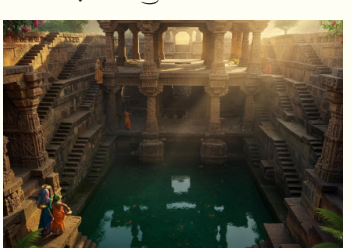
- **ಶೈಲಿ:** ಕಲ್ಯಾಣ ಚಾಲುಕ್ಯ ಶೈಲಿ – ಇದು ಬಾದಾಮಿ ಚಾಲುಕ್ಯ ಮತ್ತು ಹೊಯ್ಸಳ ಶೈಲಿಗಳ ನಡುವಿನ ಕೊಂಡಿಯಾಗಿದೆ (ವೇಸರ ಶೈಲಿ).
- **ಬಳಸಿದ ವಸ್ತು:** ಸಂಕೀರ್ಣವಾದ ಕುಸುರಿ ಕೆತ್ತನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವ **'ಬಳಪದ ಕಲ್ಲು'** (ಕ್ಲೋರಿಟಿಕ್ ಶಿಸ್ಟ್).

ಸ್ಮಾರಕಗಳು:

- **ಬ್ರಹ್ಮ ಜಿನಾಲಯ: 'ದಾನಚಿಂತಾಮಣಿ'** ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆಯಿಂದ (ಸುಮಾರು ಕ್ರಿ.ಶ. 1007) ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಇಲ್ಲಿನ ಅತ್ಯಂತ ಹಳೆಯ ಜೈನ ದೇವಾಲಯ ಇದಾಗಿದೆ.
- **ಕಾಶಿ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯ:** ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರವಾದ ಕೆತ್ತನೆಗಳಿರುವ **'ದ್ವಿಕೂಟ'** ದೇವಾಲಯ.
- **ಜಲ ಪರಂಪರೆ:** ಮುಸುಕಿನ ಬಾವಿಯಂತಹ 101 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಐತಿಹಾಸಿಕ **'ಕಲ್ಯಾಣಿಗಳನ್ನು'** (ಮೆಟ್ಟಿಲು ಬಾವಿಗಳು) ಇದು ಹೊಂದಿದೆ.

ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:

- **ಬಹುತ್ವ:** ಇಲ್ಲಿ ಶೈವ, ವೈಷ್ಣವ ಮತ್ತು ಜೈನ ಧರ್ಮಗಳು ಸಹಬಾಳ್ವೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದವು.
- **ಭಕ್ತಿ ಚಳುವಳಿ:** ಇದು **12 ನೇ ಶತಮಾನದ** ವೀರಶೈವ ಚಳುವಳಿಯ ಶರಣ ಸಂತರಾದ **ಅಜಗಣ್ಣ** ಮತ್ತು **ಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕ** ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಮುಖ ತಾಣವಾಗಿದೆ.

ಸಂಚಾರ ಪೊಲೀಸರಿಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯವ್ಯಾಪಿ ಉಸಿರಾಟದ ಆರೋಗ್ಯ ನಿಗಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ : ಗೃಹ ಇಲಾಖೆ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಕರ್ನಾಟಕದ ಗೃಹ ಇಲಾಖೆಯು **ಸಂಚಾರ ಪೊಲೀಸ್ ಮತ್ತು ಮುಂಚೂಣಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯವ್ಯಾಪಿ ಉಸಿರಾಟದ ಆರೋಗ್ಯ ನಿಗಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ**ವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದು, ಇದು ದೇಶದಲ್ಲೇ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿದೆ.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಮತ್ತು ವಿವರಗಳು:

- ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ 3,287 ಸಂಚಾರ ಪೊಲೀಸರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕಠಿಣ ತಪಾಸಣಾ ಯೋಜನೆಯ ನಂತರ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ರಾಜ್ಯವ್ಯಾಪಿ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ತಪಾಸಣಾ ಯೋಜನೆಯು ನಿರಂತರ ನಗರ ವಾಯು ಮಾಲಿನ್ಯಕ್ಕೆ ಒಡ್ಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಗಣನೀಯ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದೆ.
- **ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಂಸ್ಥೆ:** ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸಲು ಸರ್ಕಾರವು **'ವಾಯು ರೆಸ್ಪಿರೇಟರಿ ಫೌಂಡೇಶನ್'** ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಜಲ ಜೀವನ್ ಮಿಷನ್ (JJM)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಜಲ ಜೀವನ್ ಮಿಷನ್ (JJM) ಯೋಜನೆಯಡಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರಬೇಕಿರುವ ಬಾಕಿ ಅನುದಾನವನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವಂತೆ **ಕರ್ನಾಟಕದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು** ಒತ್ತಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಜಲ ಜೀವನ್ ಮಿಷನ್ (JJM) ಬಗ್ಗೆ :

- **ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ವರ್ಷ:** 2019.
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಗೂ **'ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ನಲ್ಲಿಯ ಸಂಪರ್ಕ'**ವನ್ನು (Functional Household Tap Connections - FHTC) ಒದಗಿಸುವುದು.
- **ಮಹತ್ವ:** 2024ರ ವೇಳೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿದಿನ **ಪ್ರತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತಲಾ 55 ಲೀಟರ್‌ನಷ್ಟು** ಶುದ್ಧ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಎದುರಾದ ಕೆಲವು ಸವಾಲುಗಳಿಂದಾಗಿ, ಈ ಗುರಿಯನ್ನು ತಲುಪುವ ಗಡುವನ್ನು ಇದೀಗ **2028ಕ್ಕೆ** ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಚಿವಾಲಯ :** ಕೇಂದ್ರ ಜಲಶಕ್ತಿ ಸಚಿವಾಲಯ.
- **ಹಣಕಾಸು ಸ್ವರೂಪ:** ಇದೊಂದು **ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಯೋಜನೆ**ಯಾಗಿದೆ.

ಭಾರತದ ಮೊದಲ ರಾಜ್ಯ–ನೇತೃತ್ವದ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಇನ್ಕ್ಯುಬೇಟರ್ : ಬೆಂಗಳೂರು

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತದ ಮೊದಲ ರಾಜ್ಯ–ನೇತೃತ್ವದ **'ಉತ್ಕೃಷ್ಟತಾ ಕೇಂದ್ರ'**ವಾಗಿ (Centre of Excellence) ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕವು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ **'CoE ಸ್ಪೇಸ್ ಟೆಕ್ ಫೌಂಡೇಶನ್'** ಅನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ.

ಈ ಉತ್ಕೃಷ್ಟತಾ ಕೇಂದ್ರದ (CoE) ಬಗ್ಗೆ:

- **ಸ್ಥಳ:** ಏರೋಸ್ಪೇಸ್ ಪಾರ್ಕ್, ಬೆಂಗಳೂರು.
- **ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದವರು:** ಕರ್ನಾಟಕ ನಾವೀನ್ಯತೆ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆ(KITS) ಹಾಗೂ ಸ್ಯಾಟ್‌ಕಾಮ್ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಘಟನೆ (SIA-India).
- **ಗುರಿ:** **ಡೀಪ್–ಟೆಕ್ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಆವಿಷ್ಕಾರ**ಗಳನ್ನು ವಾಣಿಜ್ಯೀಕರಣಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಬೃಹತ್ ಮಟ್ಟದ ವ್ಯವಹಾರಗಳಾಗಿ ಬೆಳೆಸುವುದು.
- **ಗಮನಹರಿಸುವ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು:** ಇದು ನವೋದ್ಯಮಗಳಿಗೆ (ಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಅಪ್) ಇನ್ಕ್ಯುಬೇಶನ್ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ, ಪ್ರತಿಭೆಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು **ಕೃಷಿ, ಹವಾಮಾನ ಹಾಗೂ ರಕ್ಷಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ** ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ವಿವಿಧ ವಲಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಡೇಟಾ ಪಾರ್ಕ್‌ಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಮೇಲಿರುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಐಟಿ ವಲಯವನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಇತರೆಡೆ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಲು, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಮೂರು ಸುಸ್ಥಿರ **'ಡೇಟಾ ಪಾರ್ಕ್'**ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ.

ಯೋಜನೆಯ ವಿವರಗಳು:

- **ಬೆಂಗಳೂರು:** ಹೊಸಕೋಟೆಯ ಸಮೀಪ **500 ಮೆಗಾವ್ಯಾಟ್** (MW) ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಡೇಟಾ ಪಾರ್ಕ್ ಅನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ **ಪಾವಗಡ ಸೌರ ಉದ್ಯಾನವನ**ದಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಸೌರಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, **ಬೆಂಗಳೂರು ಜಲಮಂಡಳಿಯು** (BWSSB) ಪೂರೈಸುವ **ಪ್ರತಿದಿನ 60 ಮಿಲಿಯನ್ ಲೀಟರ್** (60 MLD) **'ದ್ವಿತೀಯ–ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ನೀರನ್ನು'** ಈ ಪಾರ್ಕ್ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಿದೆ.
- **ಮಂಗಳೂರು:** ಬೈಕಂಪಾಡಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ **'ಕರ್ನಾಟಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ'**ಯ (KIADB) ಸುಮಾರು 350 ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ಮೈಸೂರು:** ರಾಜ್ಯದ **ಎರಡನೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಐಟಿ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ** (IT Hub) ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ **ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ,** ಮೂರನೇ ಡೇಟಾ ಪಾರ್ಕ್ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ಜಮೀನನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿ ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ವಿಸ್ಡಮ್ ವ್ಯಾಲಿ (Wisdom Valley)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗವು (KSPPC) ದೇವನಹಳ್ಳಿ ಬಳಿಯ **'ಬೆಂಗಳೂರು ಏರ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಸಿಟಿ'** ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವದರ್ಜೆಯ ಜ್ಞಾನ ನಗರಿಯಾದ (Knowledge City) **'ವಿಸ್ಡಮ್ ವ್ಯಾಲಿ'** ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚ **ರೂ. 15,500 ಕೋಟಿ**ಗಳಾಗಿದೆ.

ಈ ಯೋಜನೆಯ ಕುರಿತು:

- **ಉದ್ದೇಶ:** ಸಿಲಿಕಾನ್ ವ್ಯಾಲಿಯಂತಹ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಜಾಗತಿಕ ಟೆಕ್ ಹಬ್‌ಗಳ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಲಿರುವ ಈ ಬೃಹತ್ ಕೇಂದ್ರವು, **ಉತ್ತರ ಬೆಂಗಳೂರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಂಶೋಧನೆ** ಮತ್ತು **ಉನ್ನತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ನಾವೀನ್ಯತೆಯ ಜಾಗತಿಕ ಕೇಂದ್ರ**ವನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

'ವಿಸ್ಡಮ್ ವ್ಯಾಲಿ' ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು **ರೂ. 15,500 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚ**ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾವಿತವಾಗಿರುವ **ಜಾಗತಿಕ ಜ್ಞಾನ ನಗರಿ** (Knowledge City)ಯಾಗಿದೆ.
- **ಸ್ಥಳ:** ದೇವನಹಳ್ಳಿಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಬೆಂಗಳೂರು ಏರ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಸಿಟಿಯ ಒಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿದೆ.
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ (R&D) ಹಾಗೂ ಡೀಪ್‌ಟೆಕ್ ನಾವೀನ್ಯತೆಗಾಗಿ ಜಾಗತಿಕ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು.

ಪ್ರಮುಖ ಆದ್ಯತಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು:

- **ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು: ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ** (AI), **ಏರೋಸ್ಪೇಸ್** (ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ), ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಹಸಿರು ಇಂಧನ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ಇದು ಗಮನಹರಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಶಿಕ್ಷಣ:** ಇದು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ **ಕ್ಯಾಂಪಸ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ**ಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.
- **ವ್ಯಾಪಾರ/ವ್ಯವಹಾರ:** ನವೋದ್ಯಮ ಇನ್ಕ್ಯುಬೇಟರ್‌ಗಳು, ಬಿಸಿನೆಸ್ ಪಾರ್ಕ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಬೃಹತ್ ಸಮಾವೇಶ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಇದು ಹೊಂದಿದೆ.

ಪರಿಣಾಮ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನಗಳು:

- **ನಗರದ ದಟ್ಟಣೆ ಇಳಿಕೆ:** ಕೇಂದ್ರ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಮೇಲಿರುವ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು, ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು **ನಗರದ ಉತ್ತರ ಭಾಗದತ್ತ** ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ:** ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣದ ನೇರ ಸಾಮೀಪ್ಯದ ಲಾಭವನ್ನು ಇದು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- **ಅನುಷ್ಠಾನ:** ಬೆಂಗಳೂರು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣ ನಿಯಮಿತದ (BIAL) ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗವು ಈ ಯೋಜನೆಯ ನೇತೃತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸಿದೆ.

2032ಕ್ಕೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಆರ್ಥಿಕತೆ 149 ಬಿಲಿಯನ್ ಡಾಲರ್‌ಗೆ ಏರಿಸುವ ಗುರಿ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕಾಗಿ **ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಮಹಾಯೋಜನೆಯನ್ನು** (ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನ್) ರೂಪಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು **`ISEG ಫೌಂಡೇಶನ್'** ಜೊತೆಗೆ **'ಜಂಟಿ ಉದ್ದೇಶಿತ ಒಪ್ಪಂದ'**ಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿದೆ.
- **ಉದ್ದೇಶ: ಲಂಡನ್** ಮತ್ತು **ಟೋಕಿಯೋದಂತಹ** ಜಾಗತಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಮಹಾನಗರಗಳಿಗೆ ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿ **ಬೆಂಗಳೂರನ್ನು** ಬೆಳೆಸುವುದು ಈ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ. ಇದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, **2032 ರ** ವೇಳೆಗೆ **'ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪ್ರದೇಶ'**ದ (BMR) **ಪ್ರಸ್ತುತ 149 ಬಿಲಿಯನ್ ಡಾಲರ್ ಆರ್ಥಿಕತೆ**ಯನ್ನು ಎರಡರಷ್ಟು (ದ್ವಿಗುಣ) ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಗುರಿ ಹೊಂದಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ವಿವರಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಲಮಿತಿ:

- **ಉದ್ದೇಶಿತ ಪ್ರದೇಶ:** ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಒಟ್ಟು **8,000 ಚದರ ಕಿ.ಮೀ.** ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ಹರಡಿರುವ **'ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪ್ರದೇಶ'** (BMR)ವನ್ನು ಇದು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- **ಪ್ರಸ್ತುತ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ:** BMR ಪ್ರದೇಶವು ಸರಿಸುಮಾರು **1.6 ಕೋಟಿ** (16 ಮಿಲಿಯನ್) ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ **'ಒಟ್ಟು ಆಂತರಿಕ ಉತ್ಪನ್ನ'**ಕ್ಕೆ (GSDP) ಶೇಕಡಾ 43% ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದೆ.
- **ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುವ ಕಾಲಮಿತಿ:** ಯೋಜನೆಗೆ ನೀಲನಕ್ಷೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವ ಮತ್ತು ದತ್ತಾಂಶ-ಆಧಾರಿತ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಹಂತವು **4 ರಿಂದ 5 ತಿಂಗಳ ಕಾಲ** ನಡೆಯಲಿದ್ದು, ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಮಧ್ಯದ ವೇಳೆಗೆ ಆರಂಭಿಕ ಯೋಜನೆ ಹೊರಬೀಳುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ.
- **ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ:** ಈ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯು **2032 ಮತ್ತು 2037 ರ ಎರಡೂ ಅವಧಿಗಳಿಗೆ** ನಿಶ್ಚಿತವಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮೈಲಿಗಲ್ಲುಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

'ನಮ್ಮ ಸ್ಮಾರಕ' ಉಪಕ್ರಮ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಹೆಚ್ಚಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ (ಸರಿಸುಮಾರು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ರೂ. 5 ಲಕ್ಷ) ಮತ್ತು ಹಲವು ಪಾರಂಪರಿಕ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಚಾರ ತೀರಾ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ **'ನಮ್ಮ ಸ್ಮಾರಕ'** ಉಪಕ್ರಮವು ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಸೆಳೆಯಲು ಹಿನ್ನಡೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದೆ.

'ನಮ್ಮ ಸ್ಮಾರಕ' ಉಪಕ್ರಮದ ಕುರಿತು:

- **ಧ್ಯೇಯ:** ಇದು ರಾಜ್ಯ–ರಕ್ಷಿತ ಪಾರಂಪರಿಕ ಸ್ಮಾರಕಗಳನ್ನು ದತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು **2023 ರಲ್ಲಿ** ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಡಿಜಿಟಲ್ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- **ಗುರಿ:** ಸ್ಥಳೀಯ ಐತಿಹಾಸಿಕ ತಾಣಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು.
- **ಪಾಲುದಾರರು:** ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಸ್ವಯಂಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು (NGOಗಳು) ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು (ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು) ಈ ಸ್ಮಾರಕಗಳನ್ನು ದತ್ತು ಪಡೆಯಬಹುದು.
- **ಹಣಕಾಸು ನೆರವು:** ಸ್ಮಾರಕಗಳ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಮೇಲ್ದರ್ಜೀಕರಣಕ್ಕೆ **ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ** (CSR) ನಿಧಿಯನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕ್ರಮಗಳು:** ದತ್ತು ಪಡೆದ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಿ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ಶೌಚಾಲಯಗಳು, ಶುದ್ಧ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ಫಲಕಗಳ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಪರಿಣಾಮ:** ಇದು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ಸ್ಮಾರಕ ಯೋಜನೆಯಡಿ ದತ್ತು ಪಡೆದ ಸ್ಮಾರಕಗಳು (Adopted Monuments):

- ನಾಲ್ಕುನಾಡು ಅರಮನೆ –**ಕಕ್ಕಬೆ**
- ಗಗನ್ ಮಹಲ್ –**ವಿಜಯಪುರ**
- ವೆಂಕಟಪ್ಪ ಕಲಾ ಗ್ಯಾಲರಿ –**ಬೆಂಗಳೂರು**
- ಅರವತ್ತು ಕಂಬದ ಗುಡಿ –**ನಾಗಾವಿ**
- ಶ್ರೀ ಯೋಗಾನಂದೀಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯ –**ನಂದಿ ಬೆಟ್ಟ**
- ನಂದಿ ಬಾವಿ ದೇವಾಲಯ ಸಂಕೀರ್ಣ –**ಚಿತ್ತಾಪುರ ತಾಲೂಕು**
- ಕಲ್ಯಾಣಿ –**ನಂದಿ ಗಿರಿಧಾಮ**
- ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ದೇವಾಲಯ ಸಂಕೀರ್ಣ–**ಚಿತ್ತಾಪುರ ತಾಲೂಕು**
- ರಂಗಸ್ಥಳ –**ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ**
- ಮುಳ್ಳಯ್ಯನಗಿರಿ–**ಚಿತ್ತಾಪುರ ತಾಲೂಕು**
- ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಮಣ ದೇವಾಲಯ–**ಆಲಂಬಗಿರಿ**
- ಬಸವಕಲ್ಯಾಣ ಕೋಟೆ –**ಬೀದರ್**
- ಶ್ರೀ ಭೀಮೇಶ್ವರ / ನಕುಲೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯ–**ಕೈವಾರ**
- ಯಾದಗಿರಿ ಕೋಟೆ –**ಯಾದಗಿರಿ**
- ಕೋಟೆಯ ಗೋಡೆ ಮತ್ತು ಪ್ರವೇಶ ದ್ವಾರ –**ನಂದಿ ಬೆಟ್ಟ**
- ಮಾನ್ಯಖೇಟ / ಮಳಖೇಡ ಕೋಟೆ –**ಸೇಡಂ ತಾಲೂಕು**
- ತಾಜ್ ಬಾವಡಿ –**ವಿಜಯಪುರ**
- ಶ್ರೀ ರಾಮದೇವರು ಸೀತಾ ದೇವಿ ದೇವಾಲಯ – **ಕೂಡ್ಲೂರು, ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ**

ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಮೊದಲ ಡಿಜಿಟಲ್ ಔಷಧ ಕಣ್ಗಾವಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಔಷಧೀಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ನೈಜ–ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು, ಕರ್ನಾಟಕವು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಮೊದಲ **ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ–ಚಾಲಿತ ಕಣ್ಗಾವಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ**ಯನ್ನು (Technology-driven surveillance system) ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದೆ.

ಡಿಜಿಟಲ್ ಔಷಧ ಕಣ್ಗಾವಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕುರಿತು:

- **ಪರಿಚಯಿಸಿದವರು:** ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಔಷಧ ಆಡಳಿತ **(FDA).**
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಔಷಧ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ನಿರ್ಣಾಯಕ ಔಷಧಿಗಳ ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುವಿಕೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ ನೈಜ–ಸಮಯದ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ–ಚಾಲಿತ ನಿಯಂತ್ರಣ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಈ ಉಪಕ್ರಮದ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.
- ಈ ಹೊಸ ಡಿಜಿಟಲ್ ಉಪಕ್ರಮವು ಎರಡು ಮೀಸಲಾದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ಪೋರ್ಟಲ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ:
  - **ಕಳಪೆ ಔಷಧಗಳ ನಿರ್ಬಂಧ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (Substandard Medicine Block System):** ಪೂರೈಕೆ ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಪತ್ತೆಯಾದ **'ಗುಣಮಟ್ಟವಿಲ್ಲದ (NSQ)'** ಔಷಧದ ಬ್ಯಾಚ್‌ಗಳನ್ನು ಇದು ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತವಾಗಿ ಲಾಕ್ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಮಾರಾಟವನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇದು ನೈಜ–ಸಮಯದ ದಾಸ್ತಾನನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಹಿಂಪಡೆಯಲಾದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಪೂರೈಕೆದಾರರಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
  - **NDPS ಕಣ್ಗಾವಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ:** ಮಾದಕ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಬಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ಇದು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ.

ಮಹಿಳಾ ಸಂಬಂಧಿತ ಅಪರಾಧಗಳ ತಡೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಗಳು

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ಮಹಾನಗರಗಳ ಪೈಕಿ **ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರವು ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲಿನ ಅಪರಾಧ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಅತ್ಯಧಿಕ ಸ್ಥಾನ**ವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದೆ.

ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ಅಪರಾಧ ವಿಭಾಗಗಳು:

- **ಪತಿ ಅಥವಾ ಸಂಬಂಧಿಕರಿಂದ ಕ್ರೌರ್ಯ:** ಇದು ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ವಿಭಾಗವಾಗಿದ್ದು, ಸುಮಾರು **897 ಪ್ರಕರಣಗಳು** ದಾಖಲಾಗಿವೆ.
- **ಮಹಿಳೆಯರ ಶೀಲಭಂಗದ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹಲ್ಲೆ: 180 ಪ್ರಕರಣಗಳು.**
- **ಅತ್ಯಾಚಾರ: 168 ಪ್ರಕರಣಗಳು.**
- **ಅಪಹರಣ ಮತ್ತು ಬಲವಂತದ ಸಾಗಾಟ: 109 ಪ್ರಕರಣಗಳು.**

ಮಹಿಳಾ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಮುಖ ಯೋಜನೆಗಳು:

- **ಅಕ್ಕ ಪಡೆ:** ಇದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲಿನ ಕಿರುಕುಳ ಮತ್ತು ಚುಡಾಯಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು (ಈವ್–ಟೀಸಿಂಗ್) ತಡೆಯಲು **ಮಹಿಳಾ ಗೃಹರಕ್ಷಕರನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸುವ ವಿಶೇಷ ಪಡೆ**ಯಾಗಿದೆ.
- **ಅಕ್ಕ ಸಹಾಯವಾಣಿ:** ಇದು **ವಾಟ್ಸಾಪ್ ಸಂಖ್ಯೆ (8277951185)** ಯ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಎದುರಾಗುವ ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳ ತಡೆ ಹಾಗೂ ಉಚಿತ ಕಾನೂನು ಸಮಾಲೋಚನೆ ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- **ಸಾಂತ್ವನ ಯೋಜನೆ:** ಇದು **ಕೌಟುಂಬಿಕ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾದ ಸಂತ್ರಸ್ತ ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ** ತಾಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ **24/7 ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸಹಾಯ ಕೇಂದ್ರ**ಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- **ಗೆಳತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳು:** ಇವು ದೌರ್ಜನ್ಯಕ್ಕೊಳಗಾದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಒಂದೇ ಸೂರಿನಡಿ ತಕ್ಷಣದ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ನೆರವು ನೀಡಲು ಪ್ರಮುಖ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾದ ವಿಶೇಷ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿವೆ.
- **ಸ್ಥೈರ್ಯ ನಿಧಿ ಯೋಜನೆ:** ಇದು ಗಂಭೀರ ಅಪರಾಧಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾದ ಸಂತ್ರಸ್ತ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ತುರ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವಸತಿ ಕಲ್ಪಿಸುವ ನಿಧಿಯಾಗಿದೆ.
- **ಸಹಾಯವಾಣಿ 181 :** ಇದು ತುರ್ತು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತಕ್ಷಣದ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಪಂದನೆ, ಆಪ್ತಸಮಾಲೋಚನೆ ಮತ್ತು ತುರ್ತು ನೆರವಿಗಾಗಿ ಸ್ಪಂದಿಸುವ 24/7 ಉಚಿತ ದೂರವಾಣಿ ಸಂಖ್ಯೆಯಾಗಿದೆ.

ಬೃಹತ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಂಯೋಜಿತ ಸ್ಯಾಟಲೈಟ್ ಟೌನ್‌ಶಿಪ್ (GBIST) : ರಾಮನಗರ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ರಾಮನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಿಡದಿಯಲ್ಲಿ **'ಬೃಹತ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಂಯೋಜಿತ ಸ್ಯಾಟಲೈಟ್ ಟೌನ್‌ಶಿಪ್'** (Greater Bengaluru Integrated Satellite Township - GBIST) ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟವು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದೆ.

GBIST ಕುರಿತಾದ ಪ್ರಮುಖ ಮಾಹಿತಿಗಳು:

- ಇದನ್ನು **'ಬೃಹತ್ ಬೆಂಗಳೂರು ನಾವೀನ್ಯತೆ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ನಗರ'** (Greater Bengaluru Innovation and Tech City - GBIT) ಎಂತಲೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಸ್ವರೂಪ:** ಇದು 18,133 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಲಿರುವ ಭವಿಷ್ಯದ **"ಕೆಲಸ–ವಾಸ–ಮನರಂಜನೆ"** ("ವರ್ಕ್–ಲೈವ್–ಪ್ಲೇ") ಮಾದರಿಯ ಬೃಹತ್ ಮಹಾನಗರವಾಗಿದೆ.
- **ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತೀರ್ಣ:** ಮಧ್ಯ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಸುಮಾರು 30 ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಬಿಡದಿ ಪ್ರದೇಶದ ಒಂಬತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳಾದ್ಯಂತ ಅಂದಾಜು **7,481 ಎಕರೆ** ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯು ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ.
- **ಮಹತ್ವ:** ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ನಗರ ದಟ್ಟಣೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ಇದನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನ **'ಎರಡನೇ ಕೇಂದ್ರೀಯ ವಾಣಿಜ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ'** (Second Central Business District - CBD)ಯಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು:

- **ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ ನಗರ (India's First AI City):** AI ಆಧಾರಿತ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯ ನಾವೀನ್ಯತಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸುಮಾರು 2,000 ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಮೀಸಲಾದ ಜಾಗವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ವಿನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಪರಿಕಲ್ಪನೆ:** **"ವರ್ಕ್–ಲೈವ್–ಪ್ಲೇ"** ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುವ ಈ ಸ್ಮಾರ್ಟ್–ಗ್ರೀನ್ (ಹಸಿರು) ನಗರವು, ವಸತಿ ವಲಯಗಳು, ವಿಶ್ವದರ್ಜೆಯ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ವಾಣಿಜ್ಯ ಮಳಿಗೆಗಳು ಹಾಗೂ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿರುವ **'ನೀಲಿ–ಹಸಿರು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ'**ಗಳನ್ನು (ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಂಡ ಕೆರೆಗಳು ಮತ್ತು ಉದ್ಯಾನವನಗಳು) ಒಳಗೊಂಡಿರಲಿದೆ.
- **ಸಾರಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ:** ಈ ಟೌನ್‌ಶಿಪ್ ಅತಿವೇಗದ ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿತವಾದ **"ಶೂನ್ಯ–ಟ್ರಾಫಿಕ್"** (Zero-traffic) ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇದು ಬೆಂಗಳೂರು–ಮೈಸೂರು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್‌ವೇ, ನೈಸ್ ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ಸ್ಯಾಟಲೈಟ್ ಟೌನ್ ರಿಂಗ್ ರೋಡ್ (STRR) ನಂತಹ ಪ್ರಮುಖ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳಿಗೆ ನೇರ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸಲಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಮೆಟ್ರೋ ಮತ್ತು ಉಪನಗರ ರೈಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವಿಸ್ತರಣಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಇದು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- **ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ:** ಭೈರಮಂಗಲ, ಬನ್ನಿಗಿರಿ, ಹೊಸೂರು ಮತ್ತು ವಾಡೇರಹಳ್ಳಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ನಡೆಯಲಿದೆ. ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೆ ನೇರ ನಗದು ಪರಿಹಾರ ಅಥವಾ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ 9,693 ಚದರ ಅಡಿಯಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ವಸತಿ ನಿವೇಶನವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಒದಗಿಸಿದೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ಜಗತ್ತಿನ 2ನೇ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಚಾರ ದಟ್ಟಣೆಯ ನಗರ : ಟಾಮ್–ಟಾಮ್ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಸೂಚ್ಯಂಕ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಭಾರತದ ಲೆಕ್ಕ ನಿಯಂತ್ರಕ ಮತ್ತು ಮಹಾಪರಿಶೋಧಕ (CAG) ಹಾಗೂ **'ಟಾಮ್–ಟಾಮ್ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಸೂಚ್ಯಂಕ'**ದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ, **ಜಾಗತಿಕ ಸರಾಸರಿ ಸಂಚಾರ ದಟ್ಟಣೆ (ಟ್ರಾಫಿಕ್) ಸೂಚ್ಯಂಕವು ಶೇಕಡಾ 20% ರಿಂದ 25%** ಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ **5 ಶೇಕಡಾವಾರು** ಅಂಕಗಳ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದೆ.

- **ಜಾಗತಿಕ ಶ್ರೇಯಾಂಕ:** ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಚಾರ ದಟ್ಟಣೆ ಹೊಂದಿರುವ ನಗರಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮೆಕ್ಸಿಕೋ ನಗರದ ನಂತರ **ಬೆಂಗಳೂರು 2ನೇ ಸ್ಥಾನ**ದಲ್ಲಿದೆ.
- ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರವು ನಿಶ್ಚಿತ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳು, ವಿಸ್ತರಿತ ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ನೀತಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ಈ ಸಂಚಾರ ದಟ್ಟಣೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು ಮುಂದಾಗಿದೆ.

ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಸಮಗ್ರ ನವೀಕರಣ:

- **ಉನ್ನತೀಕರಿಸಿದ ಕಾರಿಡಾರ್‌ಗಳು:** ಪ್ರಮುಖ ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ವಲಯಗಳಾದ್ಯಂತ 11 ಹೊಸ ಮೇಲ್ಸೇತುವೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ.
- **ಭೂಗತ ಸುರಂಗ ಮಾರ್ಗಗಳು:** ನಗರದ ಪ್ರಮುಖ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಬೆಸೆಯಲು **170 ಕಿ.ಮೀ** ಉದ್ದದ ಸುರಂಗ ಜಾಲದ ಯೋಜನೆ.
- **ಹೊರವರ್ತುಲ ರಸ್ತೆ :** ನಗರದೊಳಗಿನ ಭಾರಿ ವಾಹನಗಳ ಸಂಚಾರವನ್ನು ಹೊರಗೆ ತಿರುಗಿಸಲು 117 ಕಿ.ಮೀ ಉದ್ದದ ಬೈಪಾಸ್ ಕಾರಿಡಾರ್ (ಹೊರವಲಯದ ಮಾರ್ಗ)

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆ ವಿಸ್ತರಣೆ:

- **ಮೆಟ್ರೋ ವಿಸ್ತರಣೆ:** ಪ್ರಮುಖ ಐಟಿ/ಟೆಕ್ ಹಬ್‌ಗಳಿಗೆ **'ನಮ್ಮ ಮೆಟ್ರೋ'** ಮಾರ್ಗಗಳ ವಿಸ್ತರಣೆ.
- **ಉಪನಗರ ರೈಲು:** ನಗರದೊಳಗೆ ವಾಹನಗಳ ದೈನಂದಿನ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಲು ದೂರದ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ರೈಲು ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.
- **ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣಗಳ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ:** ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬರುವ ಬಸ್ ಟರ್ಮಿನಲ್‌ಗಳನ್ನು ನಗರದ ಹೊರವಲಯಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸುವುದು.

ನೀತಿ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಪರಿಹಾರಗಳು:

- **ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ವಲಯದ ಸ್ಥಳಾಂತರ:** ಟೆಕ್ ಕಂಪನಿಗಳನ್ನು **ಶ್ರೇಣಿ–2 ನಗರಗಳಿಗೆ** ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಲು ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವುದು.
- **ಜಂಕ್ಷನ್‌ಗಳ ದುರಸ್ತಿ:** ವಾಹನ ದಟ್ಟಣೆ ಉಂಟಾಗುವ ರಸ್ತೆ ತಡೆಗಳನ್ನು ಮರುವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಸಿಗ್ನಲ್‌ಗಳನ್ನು ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸುವುದು.
- **ಪಾರ್ಕಿಂಗ್ ನಿಯಮಗಳ ಜಾರಿ:** ರಸ್ತೆ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗುವ ವಾಹನಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಟೋಯಿಂಗ್ ಮತ್ತು ದಂಡ ವಿಧಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮರುಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು.

'ಆದಿತ್ಯ' ಹೈ–ಸ್ಪೀಡ್ ರೈಲು ಸಂಕೀರ್ಣ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಕೇಂದ್ರ ರೈಲ್ವೆ ಸಚಿವ ಅಶ್ವಿನಿ ವೈಷ್ಣವ್ ಅವರು **ಬೆಂಗಳೂರಿನ BEML ತಿಪ್ಪಸಂದ್ರ ಕ್ಯಾಂಪಸ್‌ನಲ್ಲಿ 'ಆದಿತ್ಯ' ಹೈ–ಸ್ಪೀಡ್ ರೈಲು ಸಂಕೀರ್ಣ**ವನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು.

ಪ್ರಮುಖ ಯೋಜನಾ ವಿವರಗಳು

- ❖ **ಸ್ಥಳ:** ಇದು ಬೆಂಗಳೂರಿನ BEML ತಿಪ್ಪಸಂದ್ರ ಕ್ಯಾಂಪಸ್‌ನಲ್ಲಿದೆ.
- ❖ **ಪ್ರಮುಖ ಯೋಜನೆ: ಇಂಟೆಗ್ರಲ್ ಕೋಚ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ** (ICF) ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ B-28 ಹೈ–ಸ್ಪೀಡ್ ರೈಲು ಸೆಟ್ ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.

ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು:

- ❖ ಇದು ಸುಧಾರಿತ ರೋಬೋಟಿಕ್ ಲೇಸರ್ ವೆಲ್ಡಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಹೈಡ್ರಾಲಿಕ್ ಜಿಗ್‌ಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ❖ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ವೇಗವನ್ನು **250 ಕಿ.ಮೀ/ಗಂಟೆ** (km/hr) ಗುರಿಯಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

'ಆದಿತ್ಯ' ಹೈ–ಸ್ಪೀಡ್ ರೈಲು ಸಂಕೀರ್ಣದ ಬಗ್ಗೆ:

- ➤ ಇದು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ **BEML** ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಉತ್ಪಾದನಾ ಘಟಕವಾಗಿದೆ.
- ➤ ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಸ್ವದೇಶಿ ಬುಲೆಟ್ ರೈಲನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಾದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ತಡೆ ಕಾಯ್ದೆ (PC Act), 1988

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಪರಾಧ ದಾಖಲೆಗಳ ಬ್ಯೂರೋ (NCRB) ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ದೇಶಾದ್ಯಂತ ದಾಖಲಾದ ಒಟ್ಟು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಪೈಕಿ ಕರ್ನಾಟಕವು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು (334) ದಾಖಲಿಸುವ ಮೂಲಕ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮೂರನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ.

ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ತಡೆ (PC) ಕಾಯ್ದೆ, 1988;

- ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾನೂನು ಆಗಿದ್ದು, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ **'ಕರ್ನಾಟಕ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ'** ಸಂಸ್ಥೆಯು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಅಪರಾಧಗಳು ಮತ್ತು ದಂಡನೆಗಳು:

- **ಲಂಚ ಪಡೆಯುವುದು (ಸೆಕ್ಷನ್ 7):** ಲಂಚ ಪಡೆಯುವ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿ/ನೌಕರರಿಗೆ **3 ರಿಂದ 7 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ** ಜೈಲು ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ದಂಡ ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಲಂಚ ನೀಡುವುದು (ಸೆಕ್ಷನ್ 8):** ಲಂಚ ನೀಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅಥವಾ ಕಂಪನಿಗಳು **7 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ** ಜೈಲು ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ದುರ್ನಡತೆ (ಸೆಕ್ಷನ್ 13):** ಆಸ್ತಿಯ ದುರುಪಯೋಗ ಅಥವಾ ಅಕ್ರಮ ಸಂಪತ್ತು ಕ್ರೂಢೀಕರಣ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ 4 ರಿಂದ 10 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಜೈಲು ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಕಾನೂನು ಷರತ್ತುಗಳು:

- **ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಸ್ವೀಕಾರ:** ಲಂಚಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಡಿಕೆ ಇಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಲಂಚವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿರುವುದನ್ನು ಇವೆರಡನ್ನೂ ಅಭಿಯೋಜಕರು ಸಾಬೀತುಪಡಿಸಬೇಕು; ಇವೆರಡರಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ತಪ್ಪಿಹೋದರೂ ಪ್ರಕರಣವು ಅಸಿಂಧುವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು **ಕರ್ನಾಟಕ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ** ತೀರ್ಪು ನೀಡಿದೆ.
- **ಪೂರ್ವಾನುಮತಿ (ಸೆಕ್ಷನ್ 17A):** ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಅಧಿಕೃತ ನಿರ್ಧಾರಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಸರ್ಕಾರದ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಪೊಲೀಸ್ ಅಥವಾ ತನಿಖಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತನಿಖೆ ನಡೆಸುವಂತಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಮುಖ ಜಾರಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ:

- **ಕರ್ನಾಟಕ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ:** ಇದು ರಾಜ್ಯದ ಸ್ವತಂತ್ರ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ–ನಿಗ್ರಹ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದು, ಲಂಚದ ಬಲೆ, ದಾಳಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಇ–ಖಾತಾ (e-Khata)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಇ–ಖಾತೆಗಳನ್ನು ಯಾವುದೇ ವಿಳಂಬವಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೊಳಿಸುವಂತೆ **ಕರ್ನಾಟಕ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಾಯ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು** ಹೊರಡಿಸಿದೆ. ಮೂಲ ಮಾಲೀಕರು ಅಥವಾ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಡೆಬ್ಟರ್ (Judgment-debtor) ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಏಕೈಕ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ **ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇ–ಖಾತೆಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವಂತಿಲ್ಲ** ಎಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ತೀರ್ಪು ನೀಡಿದೆ.

ಇ–ಖಾತಾ (e-Khata) ಎಂದರೇನು?

- ಇದು ಹಿಂದಿನ **ಬೃಹತ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ** (BBMP) ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಡುವ ಆಸ್ತಿಗಳ, ಡಿಜಿಟಲ್ ಆಸ್ತಿ ಮಾಲೀಕತ್ವ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ದಾಖಲೆಯಾಗಿದೆ.
- ಇದು ಹಸ್ತಚಾಲಿತ ನೋಂದಣಿ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದ್ದು, **ಆಸ್ತಿ ವಹಿವಾಟುಗಳು, ನೋಂದಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡ ಅನುಮೋದನೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆಯನ್ನು** ತಂದಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು:	
ಎಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಬಹುದು?:	ನಿಮ್ಮ ಇ–ಖಾತೆಯನ್ನು BBMP ಯ ಅಧಿಕೃತ **'ಇ–ಆಸ್ತಿ'** (e-Aasthi) ಪೋರ್ಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಹುಡುಕಬಹುದು, ಟ್ರ್ಯಾಕ್ ಮಾಡಬಹುದು ಮತ್ತು ಡೌನ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.
ಕಡ್ಡಾಯ ಬಳಕೆ:	ಇ–ಖಾತಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗದ ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕರಹಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು/ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು, ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿಸಲು ಅಥವಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಲಗಳಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಇದು ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕೃತ ದಾಖಲೆಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
ನಿಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಹುಡುಕುವುದು:	ನಿಮ್ಮ **'ಸ್ವಯಂ ಘೋಷಿತ ಆಸ್ತಿ ತೆರಿಗೆ ಐಡಿ'** (SAS Property Tax ID) ಅಥವಾ ಆಸ್ತಿಯ **'ಇ–ಪಿಐಡಿ'** (Property ePID) ಬಳಸಿಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ಕರಡು ಇ–ಖಾತೆಯನ್ನು (Draft e-Khata) ನೀವು ಹುಡುಕಬಹುದು.

ಕರ್ತವ್ಯ–ಕ್ಯಾಮ್ಸ್ (Kartavya-KAAMS) ಆ್ಯಪ್ : DSEL

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಕರ್ನಾಟಕದ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷರತಾ ಇಲಾಖೆಯು (DSEL) **'ಕರ್ತವ್ಯ–ಕ್ಯಾಮ್ಸ್'** (Kartavya-KAAMS - Karnataka Advanced Attendance Management System) ಎಂಬ ನೂತನ ಮೊಬೈಲ್ ಆ್ಯಪ್ ಅನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಉದ್ದೇಶ: ಇಲಾಖೆಯ ಖಾಯಂ ಬೋಧಕ ಮತ್ತು ಬೋಧಕೇತರ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಹಾಜರಾತಿಯನ್ನು ನಿಖರವಾಗಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಲಮಿತಿಗಳು:

- **ಕಡ್ಡಾಯ ಅನುಷ್ಠಾನ: 2026–27ನೇ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷ**ದಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ, ಎಲ್ಲಾ ಬೋಧಕ, ಬೋಧಕೇತರ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರು ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಳಸುವುದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ.
- **ವೇತನ ಪಾವತಿ:** ಹಳೆಯ ಬಯೋಮೆಟ್ರಿಕ್ ಹಾಜರಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ವೇತನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ವೇತನ ಬಿಡುಗಡೆಗೆ ಕೇವಲ **'ಕರ್ತವ್ಯ–ಕ್ಯಾಮ್ಸ್'** ಆಪ್ ಮೂಲಕ ದಾಖಲಾದ ಹಾಜರಾತಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸಂಯೋಜನೆ:** ಈ ಡಿಜಿಟಲ್ ವೇದಿಕೆಯು ರಾಜ್ಯದ **'ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ'** (HRMS) ಮತ್ತು **'ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಾಧನೆ ಟ್ರ್ಯಾಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ'**ಯೊಂದಿಗೆ (SATS) ನೇರವಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿದೆ.

ಈ ಆ್ಯಪ್ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ವಿಧಾನ:

- **ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ:** ಹಾಜರಾತಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು **ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ, ಮುಖ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ** (Facial Recognition) ಮತ್ತು GIS **ಆಧಾರಿತ ಜಿಯೋ–ಫೆನ್ಸಿಂಗ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು** ಸಂಯೋಜಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಬಳಕೆ:** ಸಿಬ್ಬಂದಿಯು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯದ ಸ್ಥಳದಿಂದ (ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ಶಾಲೆ, ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರ ಅಥವಾ ಪರೀಕ್ಷಾ ಕೇಂದ್ರ) ಪ್ರತಿದಿನ ಎರಡು ಬಾರಿ (ಬರುವಾಗ **"ಇನ್ ಟೈಮ್"** ಮತ್ತು ಹೋಗುವಾಗ **"ಔಟ್ ಟೈಮ್"**) **"ಸೆಲ್ಫಿ"** ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಹಾಜರಾತಿಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು.
- **ಪರಿಶೀಲನೆ:** ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು ತಮ್ಮ ನಿಯೋಜಿತ ಕೆಲಸದ ಸ್ಥಳದ **100 ಮೀಟರ್** ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು **'ಲೈವ್‌ನೆಸ್ ಡಿಟೆಕ್ಷನ್'** (Liveness detection) ಮತ್ತು **'ಜಿಯೋಫೆನ್ಸಿಂಗ್'** ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತದೆ.

BMTC ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ವಾಣಿಜ್ಯ ಆಸ್ತಿ ನಿರ್ವಹಣಾ ವೇದಿಕೆ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯು (BMTC) ತನ್ನ **'ಟಿಕೆಟೇತರ ಆದಾಯದ'** ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ನಿಗಾವಹಿಸಲು **'ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ವಾಣಿಜ್ಯ ಆಸ್ತಿ ನಿರ್ವಹಣಾ ವೇದಿಕೆ'** ಯನ್ನು (Centralised Commercial Asset Management Platform - CAMP) ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಕ್ಯಾಂಪ್ (CAMP) ಪ್ಲಾಟ್ ಫಾರ್ಮ್ ನ ಬಗ್ಗೆ :

- ಈ ಡಿಜಿಟಲ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಮೊಬೈಲ್ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್, BMTC ಯ ಎಲ್ಲಾ 52 ಡಿಪೋಗಳಾದ್ಯಂತ ಇರುವ ಬಾಡಿಗೆಗಳು, ಜಾಹೀರಾತು, ಮಳಿಗೆಗಳು ಮತ್ತು ತೆರೆದ ಸ್ಥಳಗಳಿಂದ ಬರುವ ನೈಜ–ಸಮಯದ ಆದಾಯವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಆದಾಯದಲ್ಲಿನ ಸೋರಿಕೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಡೆಯಬಹುದು.

ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು:

- **ಏಕೀಕೃತ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ:** ಕೇಂದ್ರ ಕಚೇರಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಡಿಪೋವರೆಗಿನ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಇದು ಏಕೀಕರಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಆಸ್ತಿಗಳಿಂದ ಹಣಗಳಿಕೆ: ವಾಣಿಜ್ಯ ಮಳಿಗೆಗಳು, ATM ಕೇಂದ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಟೆಲಿಕಾಂ ಟವರ್‌ಗಳ ಗುತ್ತಿಗೆ ಹಾಗೂ ಬಾಡಿಗೆ** ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಅಂತರದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ:** ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ್ಯಂತ ಬಾಕಿ ಇರುವ ವಸೂಲಾತಿ ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಬೇಡಿಕೆಯ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುತ್ತದೆ.

ಟಿಕೆಟೇತರ ಆದಾಯದ ವೃದ್ಧಿ:

- ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಮಳಿಗೆಗಳ ಬಾಡಿಗೆಯ ಹೊರತಾಗಿ, ಟಿಕೆಟೇತರ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು (ಈಗಾಗಲೇ ಇದು **ರೂ.811** ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿದೆ) BMTC ಯು ತನ್ನ ಜಾಹೀರಾತು ಜಾಲವನ್ನು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಹೊಸ ಹಣಗಳಿಕೆಯ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಇವುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ:

- **ಟಿಕೆಟ್ ಜಾಹೀರಾತುಗಳು:** ಪ್ರಯಾಣಿಕರ **ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಟಿಕೆಟಿಂಗ್ ಯಂತ್ರದ** (ETM) ಟಿಕೆಟ್ ರೋಲ್‌ಗಳ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಲಾಕೃತಿಗಳು/ಜಾಹೀರಾತುಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- **ಡಿಜಿಟಲ್ ಏಕೀಕರಣ: ಮೊಬೈಲ್ ಮತ್ತು ಹೋಸ್ಟಿಂಗ್ ಸೇವೆಗಳೊಂದಿಗೆ, ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಐಟಿ ಸೇವಾ ಪೂರೈಕೆದಾರರಿಂದ** ಈ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

'ಭೂ ಗ್ಯಾರಂಟಿ' ಯೋಜನೆ (ನನ್ನ ಖಾತೆ, ನನ್ನ ಹಕ್ಕು)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ: ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು **'ಭೂ ಗ್ಯಾರಂಟಿ'** (ನನ್ನ ಖಾತೆ, ನನ್ನ ಹಕ್ಕು) ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದೆ. ಇದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, **ಬಿ–ಖಾತೆಯಿಂದ** (B-Khata) **ಎ–ಖಾತೆಗೆ** (A-Khata) **ಆಸ್ತಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಆಸ್ತಿಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಮೌಲ್ಯದ 5% ರಿಂದ 2% ಕ್ಕೆ** ಕಡಿತಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

'ಭೂ ಗ್ಯಾರಂಟಿ' (ನನ್ನ ಖಾತೆ, ನನ್ನ ಹಕ್ಕು) ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

ಉದ್ದೇಶ: ಇದು ಕರ್ನಾಟಕದ **ಆರನೇ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದ್ದು, ಬೆಂಗಳೂರಿನ 23 ಲಕ್ಷ ಆಸ್ತಿ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತವಾದ ಮತ್ತು ಡಿಜಿಟಲೀಕರಣಗೊಂಡ ಆಸ್ತಿ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ** ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು:	
ಮನೆಬಾಗಿಲಿಗೆ ಸೇವೆ:	ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಉಚಿತವಾಗಿ **ಡಿಜಿಟಲ್ ಇ–ಖಾತೆಗಳನ್ನು** (e-Khatas) ನೇರವಾಗಿ ಮನೆಬಾಗಿಲಿಗೆ ತಲುಪಿಸುತ್ತಾರೆ.
ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ–ನಿರೋಧಿತ	ವಂಚನೆಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು, ದಾಖಲೆಗಳು ಜಿಪಿಎಸ್ ಮ್ಯಾಪಿಂಗ್, ಮಾಲೀಕರ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಆಧಾರ್ ಜೋಡಣೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ.
ನಿಯಮಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಸಕ್ರಮಗೊಳಿಸುವಿಕೆ:	ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ನಿಯಮಗಳ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಳನ್ನು ಸಡಿಲಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ, ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ನೀರು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಪರ್ಕ ಪಡೆಯಲು ಇದು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.
ಪ್ರಮುಖ ಆರ್ಥಿಕ ಉಳಿತಾಯ:	
ಶೇ. 60% ಶುಲ್ಕ ಕಡಿತ:	**ಬಿ–ಖಾತೆಯಿಂದ ಎ–ಖಾತೆಗೆ** ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಮೌಲ್ಯದ **5% ರಿಂದ 2% ಕ್ಕೆ** ಇಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
100–ದಿನಗಳ ಅವಕಾಶ:	ಈ ರಿಯಾಯಿತಿ ಶುಲ್ಕವು 2026ರ ಮೇ ಮಧ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಮುಂದಿನ 100 ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಾನ್ಯವಾಗಿರುವ ಒಂದು ಬಾರಿಯ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿದೆ .
BDA ರಿಯಾಯಿತಿ:	ಬೆಂಗಳೂರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು (BDA) ತನ್ನ ಇತ್ಯರ್ಥ ಶುಲ್ಕವನ್ನು (Settlement charges) 50% ರಷ್ಟು ಕಡಿತಗೊಳಿಸಿದೆ.

ಸಾಪ್ತಾಹಿಕ ಶಿಬಿರಗಳು:

- **ಯಾವಾಗ?:** ಮುಂದಿನ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಪ್ರತಿ ಶನಿವಾರ.
- **ಎಲ್ಲಿ?:** ಎಲ್ಲಾ ವಿಧಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತೆರೆದ ಮನೆ ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಮತ್ತು ಆಸ್ತಿ ಪರಿವರ್ತನೆ, ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು ಹಾಗೂ ತೆರಿಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ಇತ್ಯರ್ಥಪಡಿಸಲು ಈ ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕಾ ಕಾಯ್ದೆ, 2015

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ: **'ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ'** (KDA) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ **"ಮಕ್ಕಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಅನುತ್ತೀರ್ಣರಾಗುತ್ತಾರೆ?"** ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ವರದಿಯೊಂದನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ. ಇದು CBSE ಮತ್ತು ICSE ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲಾ ಮಂಡಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದೆ.

ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಶಿಫಾರಸುಗಳು ಮತ್ತು ನೀತಿ ಕ್ರಮಗಳು:

- ❑ **ಎಲ್ಲಾ ಮಂಡಳಿಗಳಲ್ಲೂ ಕಡ್ಡಾಯ:** ಶಾಲೆಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಯಾವುದೇ ಆಗಿರಲಿ, ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಪ್ರಥಮ ಅಥವಾ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕಲಿಸಲೇಬೇಕು.
- ❑ **ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ 25% ಮೀಸಲಾತಿ:** ಕನಿಷ್ಠ 10ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡಿದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಶೇ. 25ರಷ್ಟು ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.
- ❑ **ದ್ವಿಭಾಷಾ ನೀತಿ:** ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೇಲಿನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹೊರೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ **'ತ್ರಿಭಾಷಾ ಸೂತ್ರ'**ದ ಬದಲಾಗಿ ದ್ವಿಭಾಷಾ ನೀತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಸಮಿತಿಯು ಸಲಹೆ ನೀಡಿದೆ.
- ❑ **ಆರಂಭಿಕ ಹಂತದ ಕಲಿಕೆ:** ಅಂಗನವಾಡಿ ಮತ್ತು ಪೂರ್ವ–ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಿಂದಲೇ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲೂ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ, ಕೇವಲ ವಿಷಯ–ಆಧಾರಿತ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಬದಲಾಗಿ, ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯ ಮೇಲೆಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಹರಿಸುವ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ವರದಿ ಆಗ್ರಹಿಸಿದೆ.
- ❑ **ಕಾನೂನಿನ ಬೆಂಬಲ:** ಈ ಮೇಲಿನ ಸಲಹೆಗಳು, 2017ರಿಂದ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ **'ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕಾ ಕಾಯ್ದೆ, 2015'**ರ ವ್ಯಾಪಕ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿವೆ.

ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕಾ ಕಾಯ್ದೆ, 2015 ರ ಬಗ್ಗೆ:

* **ಕಾನೂನಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿ:** ಇದು **1 ರಿಂದ 10ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗಿನ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು** (ಪ್ರಥಮ ಅಥವಾ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆಯಾಗಿ) ಕಡ್ಡಾಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬೋಧಿಸುವುದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

* **CBSE, ICSE** ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಇರುವ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲೆಗಳಿಗೂ ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.

ಎಲಿವೇಟ್ ನೆಕ್ಸ್ಟ್ (ELEVATE NxT) : ಡೀಪ್–ಟೆಕ್

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ 150 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಆಧಾರಿತ **ಡೀಪ್ ಟೆಕ್** (Deep-tech) ಉಪಕ್ರಮವಾದ **'ಎಲಿವೇಟ್ ನೆಕ್ಸ್ಟ್'** ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಭಾರೀ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಎಲಿವೇಟ್ (ELEVATE) ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ **ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್, ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಇಲಾಖೆಯ** (E, IT, BT and S&T) ಒಂದು ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷಿ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.
- ಆರಂಭಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿರುವ ನವೀನ ನವೋದ್ಯಮಗಳನ್ನು (Startups) ಗುರುತಿಸಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ ಬೆಳೆಸಲು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಈ ಯೋಜನೆಯು ಅನುದಾನದ ನೆರವು (Grant-in-aid), ನುರಿತ ತಜ್ಞರಿಂದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಸಾಹಸೋದ್ಯಮ ಬಂಡವಾಳ (Venture capital) ಪಡೆಯಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ **ಸಮಗ್ರ ಬೆಂಬಲ**ವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಹಣಕಾಸು ನೆರವು ಮತ್ತು ಬೆಂಬಲಿತ ವಿಭಾಗಗಳು:

- **ಎಲಿವೇಟ್ (ಸಾಮಾನ್ಯ ವರ್ಗ):** ನವೋದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಉತ್ಪನ್ನದ ಮೂಲಮಾದರಿಗಳನ್ನು (Prototypes) ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಗರಿಷ್ಠ **ರೂ. 50 ಲಕ್ಷ**ಗಳವರೆಗೆ ಒಂದು ಬಾರಿಯ ಅನುದಾನವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.
- **ಎಲಿವೇಟ್ ಉನ್ನತಿ (ELEVATE Unnati):** ಇದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ **ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ (SC/ST)** ಉದ್ಯಮಿಗಳ ನೇತೃತ್ವದ ನವೋದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಗುರಿಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಇದು **ರೂ.50 ಲಕ್ಷ**ಗಳವರೆಗೆ ಆರಂಭಿಕ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು (Seed funding) ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಎಲಿವೇಟ್ ನೆಕ್ಸ್ಟ್ (ELEVATE NxT – ಡೀಪ್–ಟೆಕ್):** ಇದು **'ಲೀಪ್'** (LEAP) ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದೆ. ಉನ್ನತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ **ಡೀಪ್–ಟೆಕ್ ಮತ್ತು ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ (AI) ಆಧಾರಿತ ನವೋದ್ಯಮಗಳನ್ನು** ದೊಡ್ಡ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಸುವತ್ತ ಇದು ಗಮನಹರಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಎಲಿವೇಟ್ ವುಮೆನ್ (ELEVATE WomEN):** ಇದು **ಮಹಿಳಾ ಉದ್ಯಮಿಗಳು** ಮುನ್ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ನವೋದ್ಯಮಗಳನ್ನು ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಲು ಮೀಸಲಾಗಿರುವ ವಿಭಾಗವಾಗಿದೆ.
- **ಎಲಿವೇಟ್ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು (ELEVATE Minorities): ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ** ಸೇರಿದ ಉದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ನೆರವು ಒದಗಿಸುವ ವಿಶೇಷ ವಿಭಾಗ ಇದಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಹವಾಮಾನ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಗಳು

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಪ್ರತ್ಯೇಕ **ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ** ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಹವಾಮಾನ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಮುಂದಾಗಿರುವ **ಭಾರತದ ಮೊದಲ ರಾಜ್ಯ ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ** ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ.

ಈ ಯೋಜನೆಯ ಕುರಿತು:

- **ಉದ್ದೇಶ:** ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ತಳಮಟ್ಟದವರೆಗೆ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುವುದು.
- **ಮಹತ್ವ:** ಭಾರತದ **'ನಿವ್ವಳ–ಶೂನ್ಯ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆ'** ಗುರಿಯನ್ನು ತಲುಪುವಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಪಂಚಾಯತ ನಾಯಕರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಗ್ರಾಮೀಣ ರೈತರವರೆಗಿನ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಸಕ್ರಿಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಇದು ಖಚಿತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು:

- **ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಸಂಯೋಜನೆ: 'ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ'**ಯನ್ನು (KSAPCC) ಆಧರಿಸಿರುವ ಈ ಉಪಕ್ರಮವು, ತಳಮಟ್ಟದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಭಾರತದ **'ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಒಪ್ಪಂದ'**ದ ಬದ್ಧತೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸುತ್ತದೆ.
- **ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳಾದ್ಯಂತ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ:** ಕೃಷಿ, ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆಯಂತಹ **50 ಸರ್ಕಾರಿ** ಇಲಾಖೆಗಳಾದ್ಯಂತ **105 'ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ ಸೂಚಕ'**ಗಳನ್ನು (KPIs) ಇದು ಬಳಸುತ್ತದೆ.
- **ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ:** ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಅತ್ಯುನ್ನತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಮಾಸಿಕ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಾರೆ.
- **ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವೃದ್ಧಿ:** ಹವಾಮಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ KPIಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಅದರಂತೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸ್ಥಳೀಯ ಪಾಲುದಾರರನ್ನು ಗುರಿಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ (KSAPCC):

- **ಕಾರ್ಯಾದೇಶ:** ಇದು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಮತ್ತು **ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹವಾಮಾನ ಗುರಿ**ಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ ರಾಜ್ಯ ನೀತಿ ಚೌಕಟ್ಟಾಗಿದೆ.
- **ಕಾಲಮಿತಿ: 2024 ರಿಂದ 2030.**
- **ಬಜೆಟ್:** ಅಂದಾಜು **52,827 ಕೋಟಿ** ರೂ.
- **'ಪರಿಸರ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ನೀತಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ'** (EMPRI) ಇದರ ನೇತೃತ್ವ ವಹಿಸಿದೆ.
- **ವ್ಯಾಪ್ತಿ:** ರಾಜ್ಯದ **13** ಇಲಾಖೆಗಳಾದ್ಯಂತ ಹವಾಮಾನ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು.

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸುದ್ದಿಗಳು

ಗಿರ್ಮಿತ್ಯಾ (Girmityas) : ಒಪ್ಪಂದಿತ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು

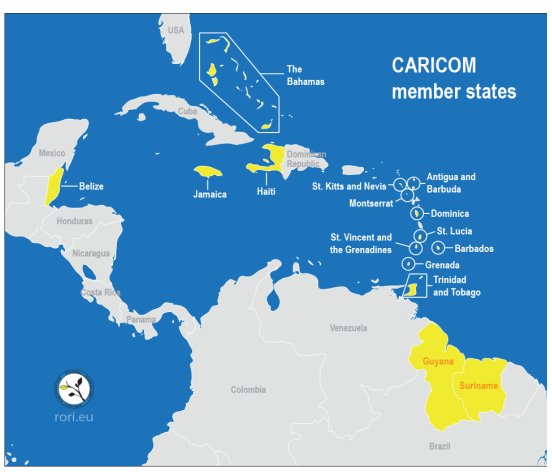

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಕೆರಿಬಿಯನ್ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೊಂದಿಗಿನ ಭಾರತದ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಮತ್ತು ಗಿರ್ಮಿತ್ಯಾ ಸಮುದಾಯದ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ವಿದೇಶಾಂಗ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವ ಎಸ್. ಜೈಶಂಕರ್ ಅವರು ಟ್ರಿನಿಡಾಡ್ ಮತ್ತು ಟೊಬಾಗೊ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದರು.

ಗಿರ್ಮಿತ್ಯಾ ಸಮುದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಗಿರ್ಮಿತ್ಯಾ ಸಮುದಾಯವು 19ನೇ ಮತ್ತು 20ನೇ ಶತಮಾನದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಭಾರತದ ಒಪ್ಪಂದದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಾಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವಲಸೆ ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ.
- **"ಗಿರ್ಮಿತ್ಯಾ"** ಎಂಬ ಪದವು ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನ **"ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್"** (ಒಪ್ಪಂದ) ಎಂಬ ಪದದಿಂದ ಬಂದಿದೆ, ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಅಧಿಕಾರವಧಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಸಹಿ ಮಾಡಿದ ಕರಾರು ಒಪ್ಪಂದಗಳನ್ನು ಇದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತದೆ.
- ಫಿಜಿ, ಮಾರಿಷಸ್, ಸೀಶೆಲ್ಸ್, ರಿಯೂನಿಯನ್, ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾ, ಟ್ರಿನಿಡಾಡ್ ಮತ್ತು ಟೊಬಾಗೊ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಗಯಾನಾ (ಈಗಿನ ಗಯಾನಾ), ಸುರಿನಾಮೆ, ಮಲೇಷ್ಯಾ ಮತ್ತು ಕೀನ್ಯಾದಂತಹ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಗಿರ್ಮಿತ್ಯಾರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಟ್ರಿನಿಡಾಡ್ ಮತ್ತು ಟೊಬಾಗೊ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಜನರ ವಲಸೆ:

- 1845 ರಿಂದ 1917 ರ ನಡುವೆ ಭಾರತದಿಂದ ಟ್ರಿನಿಡಾಡ್‌ಗೆ ಅಂದಾಜು 143,000 ಒಪ್ಪಂದದ ಕಾರ್ಮಿಕರು ವಲಸೆ ಹೋದರು, ಈ ವಲಸಿಗರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಉತ್ತರ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಬಿಹಾರದಿಂದ ಬಂದವರಾಗಿದ್ದರು.
- ಅವರ ವಂಶಸ್ಥರು ಇಂದು ಟ್ರಿನಿಡಾಡ್ ಮತ್ತು ಟೊಬಾಗೊದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಸುಮಾರು 40–45% ರಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಜೊತೆಗೆ ಆ ದೇಶದ ರಾಜಕೀಯ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಭಾರತ–CARICOM ಸಂಬಂಧಗಳು:

- ❖ **2ನೇ ಶೃಂಗಸಭೆ, 2024:** ಬಹುಪಕ್ಷೀಯ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಗಯಾನಾದ ಜಾರ್ಜ್‌ಟೌನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದು ನಡೆಯಿತು.
- ❖ **ಸಹಕಾರದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು:** ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ, ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ, ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ (UPI).
- ❖ **ಪ್ರಮುಖ ಉಪಕ್ರಮ:** ಭಾರತದ UPI ಅನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡ ಮೊದಲ ಕೆರಿಬಿಯನ್ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿ ಟ್ರಿನಿಡಾಡ್ ಮತ್ತು ಟೊಬಾಗೊ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ.

ಕೆರಿಬಿಯನ್ ಸಮುದಾಯ (CARICOM - The Caribbean Community):

- ❍ ಇದು 1973 ರಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾಗಿದೆ.
- ❍ ಇದು ಆರ್ಥಿಕ ಏಕೀಕರಣ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಾಂಗ ನೀತಿಯ ಸಮನ್ವಯದ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ 15–ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಒಕ್ಕೂಟವಾಗಿದೆ.
- ❍ **15 ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು:** ಆಂಟಿಗುವಾ ಮತ್ತು ಬಾರ್ಬುಡಾ, ದ ಬಹಾಮಾಸ್, ಬಾರ್ಬಡೋಸ್, ಬೆಲೀಜ್, ಡೊಮಿನಿಕಾ, ಗ್ರೆನಡಾ, ಗಯಾನಾ, ಹೈತಿ, ಜಮೈಕಾ, ಮಾಂಟ್ಸೆರಾಟ್, ಸೇಂಟ್ ಕಿಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ನೆವಿಸ್, ಸೇಂಟ್ ಲೂಸಿಯಾ, ಸೇಂಟ್ ವಿನ್ಸೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಗ್ರೆನಡೈನ್ಸ್, ಸುರಿನಾಮೆ, ಹಾಗೂ ಟ್ರಿನಿಡಾಡ್ ಮತ್ತು ಟೊಬಾಗೊ.
- ❍ **ಸ್ಥಳ:** ಆಗ್ನೇಯ ಮೆಕ್ಸಿಕೋ ಕೊಲ್ಲಿ, ಮಧ್ಯ ಅಮೆರಿಕದ ಪೂರ್ವ ಹಾಗೂ ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೆರಿಕದ ಉತ್ತರ.

ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಚುನಾವಣೆ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ: **ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯ ಆಯ್ಕೆಗಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.**

ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯ ಪಾತ್ರ (Secretary-General as the UN):

- ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ **'ಮುಖ್ಯ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿ'** ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯಾಲಯದ (UN Secretariat) ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಗಗಳು ವಹಿಸುವ ಇತರೆ ಯಾವುದೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಚುನಾವಣೆಗಳು:

- **ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಭದ್ರತಾ ಮಂಡಳಿಯ** (Security Council) ಶಿಫಾರಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯನ್ನು **'ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆ'**ಯು (General Assembly) ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಇದರರ್ಥ, ಭದ್ರತಾ ಮಂಡಳಿಯ ಖಾಯಂ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಾದ **ಚೀನಾ, ಫ್ರಾನ್ಸ್, ರಷ್ಯಾ, ಯುನೈಟೆಡ್ ಕಿಂಗ್‌ಡಮ್ (U.K.) ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕ** (U.S.) ದೇಶಗಳು ಯಾವ ದೇಶ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ಪಾತ್ರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ.

ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಗಸಂಸ್ಥೆಗಳು

ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆ (UNGA)	ಇದು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಚರ್ಚಾತ್ಮಕ, ನೀತಿ–ರೂಪಿಸುವ ಮತ್ತು ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಅಂಗವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ 193 ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೂ ಸಮಾನ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿರುತ್ತದೆ.
ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಭದ್ರತಾ ಮಂಡಳಿ (UNSC)	ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಇದು ಹೊಂದಿದೆ. ಇದು 15 ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ (ವೀಟೋ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿರುವ 5 ಖಾಯಂ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಹಾಗೂ 10 ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು).
ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಂಡಳಿ (ECOSOC)	ಇದು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಸಂಬಂಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ವಿಶೇಷ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ (Specialized agencies) ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುತ್ತದೆ.
ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನ್ಯಾಯಾಲಯ (ICJ)	ಇದು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಮುಖ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಅಂಗವಾಗಿದೆ. ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಸಲ್ಲಿಸುವ ಕಾನೂನು ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಇದು ಬಗೆಹರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ನೆದರ್ಲ್ಯಾಂಡ್ ದೇಶದ **'ಹೇಗ್'** ನಗರದಲ್ಲಿದೆ.
ಸಚಿವಾಲಯ (Secretariat)	ಇದು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ದಿನನಿತ್ಯದ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.
ಟ್ರಸ್ಟೀಶಿಪ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ (ಧರ್ಮದರ್ಶಿ ಮಂಡಳಿ)	ಟ್ರಸ್ಟ್ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ ಇದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಪಲಾವು (Palau) ದ್ವೀಪ ರಾಷ್ಟ್ರವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪಡೆದ ನಂತರ 1994 ರಲ್ಲಿ ಇದರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿಗಳು	ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್ (UNGA, UNSC, ECOSOC, ಸಚಿವಾಲಯ, ಟ್ರಸ್ಟೀಶಿಪ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್) ಮತ್ತು ಹೇಗ್ (ICJ).
ಸದಸ್ಯತ್ವ	193 ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು (ಎಲ್ಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೂ UNGA ನ ಭಾಗವಾಗಿವೆ).

ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರ ಕಡಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಸಂಘಟನೆ (IORA)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ: **"ರೂಪಾಂತರಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರ ಪ್ರದೇಶ"** ಎಂಬ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ **10ನೇ ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರ ಸಂವಾದ (IOD)**ವು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ **ನವದೆಹಲಿ**ಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು.

ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರ ಕಡಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಸಂಘಟನೆ (IORA)ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರದ ಗಡಿಯಲ್ಲಿರುವ **23 ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ** ನಡುವಿನ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಹಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಇರುವ ಒಂದು ಅಂತರ–ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- **ಸ್ಥಾಪನೆ:** ಮಾರ್ಚ್ 7, 1997 (ಹಿಂದೆ IOR-ARC ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು).
- **ಸಚಿವಾಲಯ:** ಎಬೆನ್ (Ebène), ಮಾರಿಷಸ್.
- **ಸದಸ್ಯತ್ವ:** 23 ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಮತ್ತು 12 ಸಂವಾದ ಪಾಲುದಾರರು (ಉದಾ: ಚೀನಾ, USA, ಜಪಾನ್).
- **ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ:** ಶ್ರೀಲಂಕಾದಿಂದ ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಭಾರತವು, ಪ್ರಸ್ತುತ 2025–2027ರ ಅವಧಿಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ.
- **ಮೂಲ:** ಸಾಮಾಜಿಕ–ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ನೆಲ್ಸನ್ ಮಂಡೇಲಾ ಅವರ 1995ರ ಭಾರತ ಭೇಟಿಯಿಂದ ಇದು ಪ್ರೇರಿತವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರ UAE ಭೇಟಿ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ನೆದರ್ಲ್ಯಾಂಡ್, ಸ್ವೀಡನ್, ನಾರ್ವೆ ಮತ್ತು ಇಟಲಿ ದೇಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಐದು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಪ್ರವಾಸದ ಮೊದಲ ಹಂತವಾಗಿ ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರು UAE ನಲ್ಲಿ ಐತಿಹಾಸಿಕ ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕ ಭೇಟಿಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರು.

ಭಾರತ ಮತ್ತು UAE ಸಂಬಂಧಗಳು:

ರಾಜಕೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳು: ಭಾರತ ಮತ್ತು UAE ದೇಶಗಳು **1972** ರಲ್ಲಿ ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದವು. 2017 ರಲ್ಲಿ ಈ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು **'ಸಮಗ್ರ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ'**ಯಾಗಿ (CSP) ಉನ್ನತೀಕರಿಸಲಾಯಿತು.

ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಹೂಡಿಕೆ: ಉಭಯ ದೇಶಗಳ ನಡುವಿನ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಸರಕು ವ್ಯಾಪಾರವು ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ **100 ಬಿಲಿಯನ್ ಅಮೆರಿಕನ್ ಡಾಲರ್** (US$100 billion) ಗಡಿಯನ್ನು ದಾಟಿದೆ.

ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಸಹಕಾರ: ಶಾಂತಿಯುತ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶದ ಪರಿಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಲು **ಭಾರತೀಯ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ (ISRO)** ಮತ್ತು **UAE ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಸಂಸ್ಥೆ 2016** ರಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿವೆ.

ಭಾರತೀಯ ಸಮುದಾಯ: ಸುಮಾರು 35 ಲಕ್ಷ ಭಾರತೀಯ ವಲಸಿಗ ಸಮುದಾಯವು UAE ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಜನಾಂಗೀಯ ಸಮುದಾಯವಾಗಿದೆ. ಇದು ಆ ದೇಶದ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ **ಶೇಕಡಾ 35%** ರಷ್ಟಿದೆ.

ಬಹುಪಕ್ಷೀಯ ಸಹಕಾರ: ಭಾರತ ಮತ್ತು UAE ಪ್ರಸ್ತುತ **'ಭಾರತ–ಮಧ್ಯಪ್ರಾಚ್ಯ–ಯುರೋಪ್ ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರಿಡಾರ್'** (IMEC), **I2U2** (ಭಾರತ, ಇಸ್ರೇಲ್, UAE, ಅಮೆರಿಕಾ) ಮತ್ತು **UFI** (UAE, ಫ್ರಾನ್ಸ್, ಭಾರತ) ತ್ರಿಪಕ್ಷೀಯ ವೇದಿಕೆಗಳಂತಹ ಹಲವು ಬಹುಪಕ್ಷೀಯ ವೇದಿಕೆಗಳ ಸಕ್ರಿಯ ಭಾಗವಾಗಿವೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು:

* **'ಭಾರತೀಯ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಮೀಸಲು ಸಂಸ್ಥೆ'** (ISPRL) ಮತ್ತು **'ಅಬುಧಾಬಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತೈಲ ಕಂಪನಿ'** (ADNOC) ನಡುವೆ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಸಹಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ತಿಳುವಳಿಕಾ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ (MoU) ಸಹಿ ಹಾಕಲಾಯಿತು.
* **ದ್ರವೀಕೃತ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಅನಿಲ** (LPG) ಪೂರೈಕೆ ಕುರಿತಂತೆ **ಭಾರತೀಯ ತೈಲ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತ** (IOCL) ಮತ್ತು **'ಅಬುಧಾಬಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತೈಲ ಕಂಪನಿ'** (ADNOC) ನಡುವೆ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಸಹಯೋಗ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಯಿತು.
* **ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ರಕ್ಷಣಾ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಗೆ ಚೌಕಟ್ಟು:** ಗುಜರಾತ್‌ನ ವಾಡಿನಾರ್‌ನಲ್ಲಿ **'ಹಡಗು ದುರಸ್ತಿ ಸಮುಚ್ಚಯ'** ಸ್ಥಾಪಿಸಲು **ಕೊಚ್ಚಿನ್ ಶಿಪ್‌ಯಾರ್ಡ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್** (CSL) ಮತ್ತು **ಡ್ರೈಡಾಕ್ಸ್ ವರ್ಲ್ಡ್** (DDW) ನಡುವೆ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.
* ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುವ **'ಕಡಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಧಿ ಯೋಜನೆ'**ಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಕಡಲಾಚೆಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ವಿವಿಧ ಮಹತ್ವದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕರಿಸಲು ಉಭಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಸಹಮತ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿವೆ.

ಚಾಬಹಾರ್ ಬಂದರು

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ: ಇರಾನ್ ದೇಶದ ವಿದೇಶಾಂಗ ಸಚಿವರು **ಚಾಬಹಾರ್ ಬಂದರನ್ನು "ಸುವರ್ಣ ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲು"** ಎಂದು ಬಣ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಈ ಆಯಕಟ್ಟಿನ ಬಂದರನ್ನು ಭಾರತವು ಇನ್ನಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಚಾಬಹಾರ್ ಬಂದರಿನ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಸ್ಥಳ:** ಇದು **ಇರಾನ್‌ನ ಆಗ್ನೇಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ, ಓಮನ್ ಕೊಲ್ಲಿಯ** (ಗಲ್ಫ್ ಆಫ್ ಓಮನ್) ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಸಮುದ್ರ ಬಂದರಾಗಿದೆ.
- ಇದು **'ಶಾಹಿದ್ ಕಲಾಂತರಿ'** ಮತ್ತು **'ಶಾಹಿದ್ ಬೆಹೇಶ್ತಿ'** ಎಂಬ ಎರಡು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬಂದರುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ಇದು ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಗ್ವಾದರ್ ಬಂದರಿನಿಂದ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಕೇವಲ **170 ಕಿಲೋಮೀಟರ್** ದೂರದಲ್ಲಿದೆ.
- **ಆಯಕಟ್ಟಿನ ಸ್ಥಳ:** ಅಫ್ಘಾನಿಸ್ತಾನದ **'ಹಾಜಿಗಕ್'** ಕಬ್ಬಿಣದ ಗಣಿಗೆ ಹಾಗೂ **ಕಝಾಕಿಸ್ತಾನ್, ತುರ್ಕಮೆನಿಸ್ತಾನ್ ಮತ್ತು ಉಜ್ಬೇಕಿಸ್ತಾನ್‌ನಂತಹ** ಮಧ್ಯ ಏಷ್ಯಾದ ದೇಶಗಳ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ತಲುಪಲು **ಭಾರತಕ್ಕೆ ಚಾಬಹಾರ್ ಬಂದರು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ಸಂಪರ್ಕ** ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ತರ–ದಕ್ಷಿಣ ಸಂಚಾರ ಮಾರ್ಗ (International North-South Transport Corridor):** ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರವನ್ನು **ಉತ್ತರ ಯುರೋಪ್‌ಗೆ** ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ಬಹು–ಮಾದರಿ ಸಾರಿಗೆ ಯೋಜನೆಯಾದ **INSTC** ಯ ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗವಾಗಿ ಈ ಬಂದರು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಸಾರ್ಕ್ ಕರೆನ್ಸಿ ವಿನಿಮಯ ಚೌಕಟ್ಟು (SAARC Currency Swap Framework)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ: **ದ್ವೀಪ ರಾಷ್ಟ್ರವಾದ ಮಾಲ್ಡೀವ್ಸ್‌ಗೆ** ತನ್ನ ನಿರಂತರ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಬಲಪಡಿಸಲು, **ಸಾರ್ಕ್ ಕರೆನ್ಸಿ ವಿನಿಮಯ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರೂ. 3 ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ (30 ಬಿಲಿಯನ್) ರೂಪಾಯಿಗಳ** ಮೊದಲ ಹಂತದ ಹಣವನ್ನು ಹಿಂಪಡೆಯಲು ಭಾರತವು ಅಧಿಕೃತ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದೆ.

ಸಾರ್ಕ್ (SAARC) ಸಂಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ

- **SAARC ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪ: ಸೌತ್ ಏಷ್ಯನ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಫಾರ್ ರೀಜನಲ್ ಕೋಆಪರೇಷನ್** (South Asian Association for Regional Cooperation) ಅಥವಾ **"ದಕ್ಷಿಣ ಏಷ್ಯಾ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ".**
- **ಸ್ಥಾಪನೆ:** ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶದ ರಾಜಧಾನಿ ಢಾಕಾದಲ್ಲಿ 1985 ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ 8 ರಂದು ಐತಿಹಾಸಿಕ **'ಸಾರ್ಕ್ ಸನ್ನದಿಗೆ'** (SAARC Charter) ಸಹಿ ಹಾಕುವ ಮೂಲಕ ಈ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು.
- **ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿ:** ನೇಪಾಳದ ಕಠ್ಮಂಡು ನಗರದಲ್ಲಿದ್ದು, ಇದರ ಸಚಿವಾಲಯವನ್ನು 1987 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- **8 ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು:** ಭಾರತ, ಪಾಕಿಸ್ತಾನ, ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶ, ಶ್ರೀಲಂಕಾ, ನೇಪಾಳ, ಭೂತಾನ್, ಮಾಲ್ಡೀವ್ಸ್ ಮತ್ತು ಅಫ್ಘಾನಿಸ್ತಾನ 2007 ರಲ್ಲಿ ಎಂಟನೇ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗಿದೆ.
- **9 ವೀಕ್ಷಕ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು:** ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ, ಚೀನಾ, ಐರೋಪ್ಯ ಒಕ್ಕೂಟ, ಇರಾನ್, ಜಪಾನ್, ಮಾರಿಷಸ್, ಮಯನ್ಮಾರ್, ದಕ್ಷಿಣ ಕೊರಿಯಾ ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನ (USA).

ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶಗಳು:

- ದಕ್ಷಿಣ ಏಷ್ಯಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವೇಗವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
- ದಕ್ಷಿಣ ಏಷ್ಯಾದ ನೆರೆಹೊರೆಯ ದೇಶಗಳ ನಡುವೆ ಸಾಮೂಹಿಕ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಬಲಪಡಿಸುವುದು.
- ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ತಾಂತ್ರಿಕ ಹಾಗೂ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ದೇಶಗಳ ನಡುವೆ ಸಕ್ರಿಯ ಸಹಯೋಗ ಮತ್ತು ಪರಸ್ಪರ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.
- ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿರುವ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಬಲಪಡಿಸುವುದು.

What is SAARC Currency Swap Framework?

RBI Signed Agreement With Maldives

ಕರೆನ್ಸಿ ವಿನಿಮಯ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಕರೆನ್ಸಿ ವಿನಿಮಯ ಚೌಕಟ್ಟು** ಎಂದರೆ ಎರಡು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ದೇಶಗಳು ತಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳಿಗಾಗಿ ಪರಸ್ಪರ ತಮ್ಮ ಹಣಕಾಸನ್ನು ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಒಂದು ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಅಥವಾ ಬಹುಪಕ್ಷೀಯ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿದೆ.
- ಇದು ಆಯಾ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಬಲವಾದ **ಹಣಕಾಸಿನ ಸುರಕ್ಷತಾ ಜಾಲವಾಗಿ** (Financial Safety Net) ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ತುರ್ತು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ **ಅಲ್ಪಾವಧಿಯ ದ್ರವ್ಯತೆಯನ್ನು** ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ, **ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ ಮೀಸಲನ್ನು** ಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು **ಮುಕ್ತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಅಪಾಯಗಳಿಗೆ** ಸಿಲುಕದಂತೆ ದೇಶಗಳನ್ನು **ಪಾವತಿ ಬಾಕಿ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನಿಂದ** ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ.

ವಿಶ್ವ ವಲಸೆ ವರದಿ (World Migration Report) 2026 : IOM

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ: ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಲಸೆ ಸಂಸ್ಥೆಯು (International Organization for Migration) **'ವಿಶ್ವ ವಲಸೆ ವರದಿ 2026'** ಅನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಲಸೆ ಸಂಸ್ಥೆ (IOM)ಯ ಬಗ್ಗೆ

ಇದು ಜಾಗತಿಕ ವಲಸೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸುಗಮವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ (UN) ಪ್ರಮುಖ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.

- **ಸ್ಥಾಪನೆ:** 1951
- **ಕೇಂದ್ರ ಕಚೇರಿ:** ಜಿನೀವಾ, ಸ್ವಿಟ್ಜರ್ಲೆಂಡ್.
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಇದು ಮಾನವೀಯ ಮತ್ತು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತ ವಲಸೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ; ಹಾಗೂ ವಲಸಿಗರು, ನಿರಾಶ್ರಿತರು ಮತ್ತು ಆಂತರಿಕವಾಗಿ ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಂಡ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ಮಾನವೀಯ ನೆರವು ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ಭಾರತವು 2008 ರಿಂದ IOM ನ ಅಧಿಕೃತ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಈ ವರದಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

* **1990** ರಲ್ಲಿ ಜಾಗತಿಕ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ **2.9%** ರಷ್ಟಿದ್ದ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಲಸಿಗರ ಪ್ರಮಾಣವು **2024** ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ **3.7%** ಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

* ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಅತಿದೊಡ್ಡ **'ವಲಸೆ ಮಾರ್ಗ'** (ಕಾರಿಡಾರ್) ಆಗಿ **'ಮೆಕ್ಸಿಕೋ–ಅಮೆರಿಕಾ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನ (ಯುಎಸ್) ವಲಸೆ ಮಾರ್ಗ'** ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದು, ಇದು ಸುಮಾರು 11 ಮಿಲಿಯನ್ ವಲಸಿಗರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

* **ಇತರ ಪ್ರಮುಖ ವಲಸೆ ಮಾರ್ಗಗಳು: ಅಫ್ಘಾನಿಸ್ತಾನ–ಇರಾನ್** ವಲಸೆ ಮಾರ್ಗ, **ಸಿರಿಯಾ–ಟರ್ಕಿ** ವಲಸೆ ಮಾರ್ಗ ಮತ್ತು **ರಷ್ಯಾ–ಉಕ್ರೇನ್** ವಲಸೆ ಮಾರ್ಗ.

ವಿಶ್ವ ಆಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (WFP)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ವಿಶ್ವ ಆಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು (WFP) ಪ್ರಸ್ತುತ **ದಕ್ಷಿಣ ಸುಡಾನ್**ನಾದ್ಯಂತ ಜನರಿಗೆ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶವನ್ನು ತಲುಪಿಸಲು ನೆರವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ವಿಶ್ವ ಆಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ (WFP) ಬಗ್ಗೆ:

❖ ಇದು **ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಆಹಾರ ನೆರವಿನ ವಿಭಾಗ**ವಾಗಿದ್ದು, ಹಸಿವು ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಅಭದ್ರತೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವ ವಿಶ್ವದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಮಾನವೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.

❖ **ಸ್ಥಾಪನೆ:** ಇದನ್ನು 1961 ರಲ್ಲಿ **ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆ** (UNGA) ಮತ್ತು **ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಸಂಸ್ಥೆ** (FAO) ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದವು.

❖ **ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿ:** ಇಟಲಿ ದೇಶದ ರೋಮ್.

❖ **ವ್ಯಾಪ್ತಿ:** WFP ವಿಶ್ವದ **120 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು** ದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

❖ **ಅನುದಾನ:** ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತ ದೇಣಿಗೆಗಳಿಂದ ಧನಸಹಾಯ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಗಳು:

❍ ಸಂಘರ್ಷಗಳು, ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

❍ ಗರ್ಭಿಣಿಯರು, ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶದ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುತ್ತದೆ.

❍ ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆ ಮತ್ತು ಕುಂಠಿತ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುತ್ತದೆ.

❍ ಶಾಲಾ ಹಾಜರಾತಿ ಮತ್ತು ಕಲಿಕಾ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಊಟವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

❍ **ಪ್ರಶಸ್ತಿ:** ಹಸಿವಿನ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಿದ ಮತ್ತು ಹಸಿವನ್ನು ಯುದ್ಧದ ಅಸ್ತ್ರವಾಗಿ ಬಳಸುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಗಾಗಿ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ **2020 ರ ನೊಬೆಲ್ ಶಾಂತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ**ಯನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಐಎನ್‌ಎಸ್ ಸುನಯ್ನಾ (INS Sunayna) : ಸರಯೂ ವರ್ಗದ ನೌಕೆ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಭಾರತೀಯ ನೌಕಾಪಡೆಯ ಹಡಗು **'ಐಎನ್‌ಎಸ್ ಸುನಯ್ನಾ'** (INS Sunayna) **ಸಿಂಗಾಪುರದ ಚಾಂಗಿ ನೌಕಾನೆಲೆಗೆ** ಬಂದು ತಲುಪಿದೆ.

'ಐಎನ್‌ಎಸ್ ಸುನಯ್ನಾ' (INS Sunayna) ನೌಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

▲ **ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾರ:** ಇದು **'ಸರಯೂ'** ವರ್ಗದ (Saryu-class) **ನೌಕಾ ಕಡಲಾಚೆಯ ಗಸ್ತು ನೌಕೆಗಳ** (OPVs) ಶ್ರೇಣಿಯ ಎರಡನೇ ಹಡಗಾಗಿದೆ.

▲ **ಸೇವೆಗೆ ಸೇರ್ಪಡೆ:** 2013 ರಲ್ಲಿ.

▲ **ತೂಕ:** 2,200 ಟನ್‌ಗಳು.

▲ **ವೇಗ:** ಎರಡು ಕೋಯೆಲ್/ಪೀಲ್‌ಸ್ಟಿಕ್ (KOEL/Pielstick) ಡೀಸೆಲ್ ಎಂಜಿನ್‌ಗಳಿಂದ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲ್ಪಡುವ ಇದು, 25 ನಾಟ್ಸ್‌ಗಿಂತ (~46 ಕಿ.ಮೀ/ಗಂಟೆ) ಹೆಚ್ಚಿನ ವೇಗವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

▲ **ಶಸ್ತ್ರಸಜ್ಜಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ:** ಇದು 76 MMನ ಪ್ರಮುಖ ಬಂದೂಕು, ಎಲೆಕ್ಟ್ರೋ–ಆಪ್ಟಿಕ್ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ ನಿಯಂತ್ರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಸಮೀಪ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (CIWS) ಮತ್ತು ಶತ್ರುಗಳ ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳನ್ನು ವಂಚಿಸುವ **'ಚಾಫ್'** ಉಡಾವಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು (CHAFF launchers) ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

▲ **ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಗಳು:** ನೌಕಾಸಮೂಹ ಬೆಂಬಲ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳು, ಕರಾವಳಿ ಮತ್ತು ಕಡಲಾಚೆಯ ಗಸ್ತು, ಸಾಗರ ಕಣ್ಗಾವಲು ಮತ್ತು ಸಮುದ್ರ ಸಂವಹನ ಮಾರ್ಗಗಳ (SLOCs) ಉಸ್ತುವಾರಿ ವಹಿಸುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ದಂತಕ್ (Project DANTAK) : BRO

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

1961 ರಿಂದ **ಭೂತಾನ್**ನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ನಿರಂತರ ಸೇವೆಯ 65 ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿದ ಪ್ರಯುಕ್ತ **'ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ದಂತಕ್'** ತನ್ನ ಸ್ಥಾಪನಾ ದಿನವನ್ನು ಆಚರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

'ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ದಂತಕ್' ಬಗ್ಗೆ:

➲ ಇದು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ **ಗಡಿ ರಸ್ತೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಂಸ್ಥೆ** (BRO) ಯಿಂದ **ಭೂತಾನ್‌ನಲ್ಲಿ** ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾದ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.

➲ **ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:** ರಕ್ಷಣಾ ಸಚಿವಾಲಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಗಡಿ ರಸ್ತೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಂಸ್ಥೆ (BRO).

➲ **ಸ್ಥಾಪನೆ:** ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು **ಏಪ್ರಿಲ್ 24, 1961 ರಂದು** ಅಂದಿನ ಪ್ರಧಾನಿ ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೆಹರು ಮತ್ತು ಭೂತಾನ್‌ನ 3 ನೇ ರಾಜ ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು.

➲ **ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಾದೇಶ:** ಭೂತಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳು, ರಸ್ತೆಗಳು ಮತ್ತು ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು.

➲ **ಪ್ರಮುಖ ಯೋಜನೆಗಳು:** ಪಾರೋ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣ, ಯೋಂಗ್‌ಫುಲಾ ವಾಯುನೆಲೆ ಮತ್ತು ಪೂರ್ವ–ಪಶ್ಚಿಮ ಹೆದ್ದಾರಿಯ ನಿರ್ಮಾಣ.

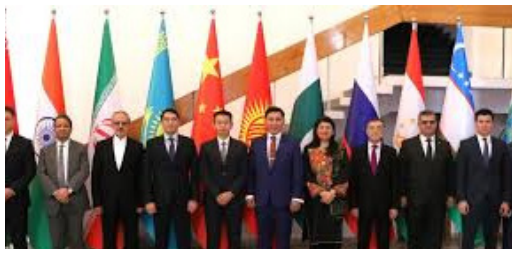
➲ **ಒಟ್ಟು ಸಾಧನೆ: 1,650 ಕಿ.ಮೀ ಗೂ ಹೆಚ್ಚು** ಉದ್ದದ ರಸ್ತೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಶಾಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

2026 ರ ಶಾಂಘೈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಟನೆಯ (SCO) ರಕ್ಷಣಾ ಸಚಿವರ ಸಭೆ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ಕಿರ್ಗಿಸ್ತಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ **ಶಾಂಘೈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಟನೆಯ (SCO)** ರಕ್ಷಣಾ ಸಚಿವರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ ರಕ್ಷಣಾ ಸಚಿವರು, ಭಯೋತ್ಪಾದನೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಈ ಒಕ್ಕೂಟವು ಸಂಘಟಿತ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ನಡೆಸುವಂತೆ ಕರೆ ನೀಡಿದರು ಹಾಗೂ ಭಯೋತ್ಪಾದನೆ ನಿಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬಗೆಯ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸದಂತೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡಿದರು.

ಕಳವಳಕಾರಿ ವಿಷಯಗಳು:

- **ಮುಂದುವರಿದ ಗಡಿ ಉದ್ವಿಗ್ನತೆ: ಡೋಕ್ಲಾಮ್ (2017), ಗಾಲ್ವಾನ್ ಕಣಿವೆ (2020) ಮತ್ತು ಈಶಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಗಳ (ಸಿಕ್ಕಿಂ, ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ)** ಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಂಘರ್ಷದ ಘಟನೆಗಳು ತೀವ್ರ ಕಳವಳಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ.
- **"ಬೆಲ್ಟ್ ಅಂಡ್ ರೋಡ್ ಉಪಕ್ರಮ" (BRI): ಚೀನಾದ ಬೆಲ್ಟ್ ಅಂಡ್ ರೋಡ್ ಉಪಕ್ರಮವು,** ಭಾರತದ ಭೂಪ್ರದೇಶದ ಮೂಲಕ ಹಾದುಹೋಗುವ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ **ಚೀನಾ–ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರಿಡಾರ್** (CPEC) ಕುರಿತು ಭಾರತವು ತನ್ನ ಬಲವಾದ ಆಕ್ಷೇಪವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದೆ.

ಶಾಂಘೈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಟನೆ (SCO)ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಸ್ಥಾಪನೆ:** SCO ಒಂದು ಅಂತರ್ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದು, 2001 ರಲ್ಲಿ 6 ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ಇದನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು.
- **ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶ:** ಮಧ್ಯ ಏಷ್ಯಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಭಯೋತ್ಪಾದನೆ, ಪ್ರತ್ಯೇಕತಾವಾದ ಮತ್ತು ಉಗ್ರವಾದವನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಹಕಾರವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುವುದು.
- **10 ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು:** ಚೀನಾ, ರಷ್ಯಾ, ಭಾರತ, ಪಾಕಿಸ್ತಾನ, ಇರಾನ್, ಬೆಲಾರಸ್ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯ ಏಷ್ಯಾದ ನಾಲ್ಕು ದೇಶಗಳಾದ ಕಝಾಕಿಸ್ತಾನ್, ಕಿರ್ಗಿಸ್ತಾನ್, ತಜಕಿಸ್ತಾನ್ ಹಾಗೂ ಉಜ್ಬೇಕಿಸ್ತಾನ್.
- **ಸಚಿವಾಲಯ:** ಚೀನಾದ ಬೀಜಿಂಗ್.
- **ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಗಳು:** ರಷ್ಯನ್ ಮತ್ತು ಮ್ಯಾಂಡರಿನ್ .
- **ವೀಕ್ಷಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ:** ಅಫ್ಘಾನಿಸ್ತಾನ, ಬೆಲಾರಸ್ ಮತ್ತು ಮಂಗೋಲಿಯಾ.
- ಈ ಒಕ್ಕೂಟವು **2005 ರಿಂದ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆ**ಯಲ್ಲಿ ವೀಕ್ಷಕ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಭಾರತ-ಸ್ವೀಡನ್ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಪ್ರಧಾನಿ ಮೋದಿಯವರು ಸ್ವೀಡನ್ಗೆ ಅಧಿಕೃತ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, **ಭಾರತ ಮತ್ತು ಸ್ವೀಡನ್** ತಮ್ಮ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಸಂಬಂಧವನ್ನು **'ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ'** ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಉನ್ನತೀಕರಿಸಿವೆ.

ಭಾರತ–ಸ್ವೀಡನ್ ಸಂಬಂಧಗಳು:

- **ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳು: ಭಾರತ ಮತ್ತು ಸ್ವೀಡನ್ 1948 ರಲ್ಲಿ** ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದವು.
- **2018** ರಲ್ಲಿ **ಸ್ವೀಡನ್** ಮೊದಲ **'ಇಂಡಿಯಾ–ನಾರ್ಡಿಕ್ ಶೃಂಗಸಭೆ'**ಯನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿತು. ಇದು ನಾರ್ಡಿಕ್ ಪ್ರದೇಶದೊಂದಿಗೆ ಭಾರತದ ಸಕ್ರಿಯ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಬಲಪಡಿಸಿತು.
- **2019** ರ **ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಹವಾಮಾನ ಕ್ರಿಯಾ ಶೃಂಗಸಭೆ**ಯಲ್ಲಿ (UN Climate Action Summit) ಭಾರತ ಮತ್ತು ಸ್ವೀಡನ್ ಜಂಟಿಯಾಗಿ **'ಲೀಡರ್‌ಶಿಪ್ ಗ್ರೂಪ್ ಫಾರ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ಟ್ರಾನ್ಸಿಶನ್'** (LeadIT) ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದವು.
- ಈ **LeadIT ಉಪಕ್ರಮ**ವು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ **ಕಡಿಮೆ–ಇಂಗಾಲದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪರಿವರ್ತನೆ** (Low-carbon industrial transition) ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ.

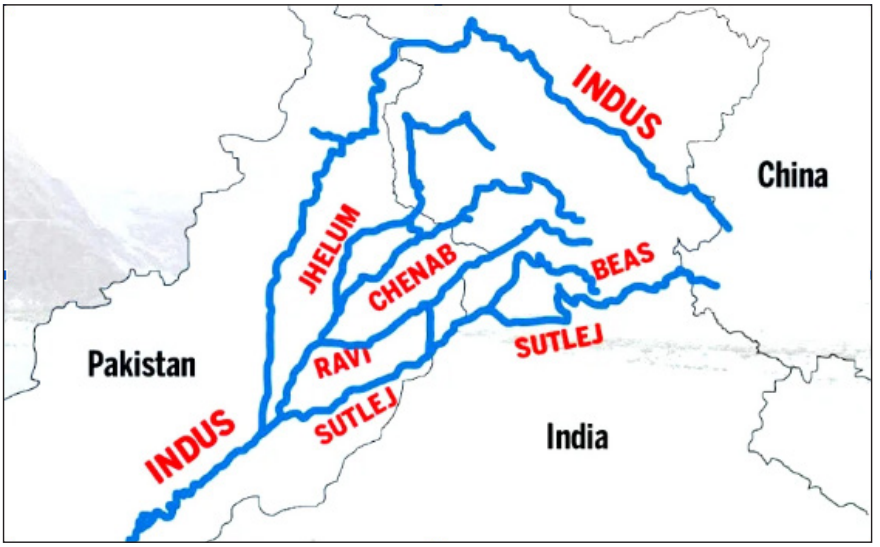
ಭೇಟಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

ಪ್ರಧಾನಿ ಮೋದಿಯವರಿಗೆ ಸ್ವೀಡನ್‌ನ **'ರಾಯಲ್ ಆರ್ಡರ್ ಆಫ್ ಪೋಲಾರ್ ಸ್ಟಾರ್'** ಮತ್ತು **'ಕಮಾಂಡರ್ ಗ್ರಾಂಡ್ ಕ್ರಾಸ್'** ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಯಿತು. ಇದು ಅಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ಸ್ಥರಿಗೆ ನೀಡಲಾಗುವ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಮನ್ನಣೆ ಮತ್ತು ಗೌರವವಾಗಿದೆ.

ಸಿಂಧೂ ನದಿ ಜಲ ಒಪ್ಪಂದ (Indus Water Treaty)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರದಲ್ಲಿನ ಭಾರತದ **'ಕಿಶನ್‌ಗಂಗಾ'** ಮತ್ತು **'ರಾಟ್ಲೆ'** ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗಳ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿನ್ಯಾಸದ ವಿವಾದವನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಪಡಿಸಲು ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಕೋರಿಕೆಯ ಮೇರೆಗೆ **2023** ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾದ **ಐದು ಸದಸ್ಯರ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯ**ದ (Court of Arbitration - CoA) ಇತ್ತೀಚಿನ ತೀರ್ಪನ್ನು ಭಾರತ ದೃಢವಾಗಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದೆ.

ಸಿಂಧೂ ನದಿ ಜಲ ಒಪ್ಪಂದದ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಹಿನ್ನೆಲೆ:** 1947 ರ ದೇಶ ವಿಭಜನೆಯು ಸಿಂಧೂ ನದಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಭಾರತ ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ನಡುವೆ ಎರಡಾಗಿ ವಿಭಜಿಸಿತು.
- **ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ ವಹಿಸಿದವರು:** ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್.
- **ಸಹಿ ಹಾಕಿದ್ದು:** 1960 ರಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನಿ **ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೆಹರು** ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಅಂದಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷ **ಅಯೂಬ್ ಖಾನ್** ಈ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಸಹಿ ಹಾಕಿದರು.
- **ಗಡಿಯಾಚೆಗಿನ ನದಿ (Transboundary river):** ಸಿಂಧೂ ನದಿಯು **ಪಾಕಿಸ್ತಾನ (47%), ಭಾರತ (39%), ಟಿಬೆಟ್ (8%)** ಮತ್ತು **ಅಫ್ಘಾನಿಸ್ತಾನ (6%)** ಮೂಲಕ ಹರಿಯುವ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಗಡಿಯಾಚೆಗಿನ ನದಿಯಾಗಿದೆ.
- ಇದು **ಪಾಕಿಸ್ತಾನ**ದ ಅತಿ ಉದ್ದವಾದ ನದಿಯಾಗಿದೆ.

▶▶▶ **ಗಮನಿಸಿ: ಭಾರತದಲ್ಲಿ, ಸಿಂಧೂ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶವು ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ, ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ, ಪಂಜಾಬ್, ರಾಜಸ್ಥಾನ, ಹರಿಯಾಣ ಮತ್ತು ಚಂಡೀಗಢ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹರಡಿಕೊಂಡಿದೆ.** ◀◀◀

ಸಿಂಧೂ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದ ಗಡಿಗಳು:

- **ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ:** ಹಿಮಾಲಯ ಪರ್ವತಗಳು.
- **ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ:** ಕಾರಕೋರಂ ಮತ್ತು ಹರಾಮೋಶ್ ಶ್ರೇಣಿಗಳು.
- **ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ:** ಸುಲೈಮಾನ್ ಮತ್ತು ಕಿರ್ಥಾರ್ ಪರ್ವತ ಶ್ರೇಣಿಗಳು.
- **ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ:** ಅರಬ್ಬಿ ಸಮುದ್ರ.

ಸಿಂಧೂ ನದಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಉಪನದಿಗಳು:

ನದಿ	ಉಗಮ ಸ್ಥಳ	ಸೇರುವ ಸ್ಥಳ
ಝೀಲಂ	ಕಾಶ್ಮೀರ ಕಣಿವೆಯ ವೆರಿನಾಗ್ ಬಳಿಯ ಚಿಲುಮೆ.	ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಟ್ರಿಮ್ಮು ಬಳಿ ಚೀನಾಬ್ ನದಿಯನ್ನು ಸೇರುತ್ತದೆ.
ಚೀನಾಬ್	ಬಾರಾಲಾಚಾ ಕಣಿವೆ ಮಾರ್ಗದ ಬಳಿಯ ಚಂದ್ರ ಮತ್ತು ಭಾಗಾ ತೊರೆಗಳು	ಝೀಲಂ ಮತ್ತು ರಾವಿ ನದಿಗಳು ಬಂದು ಸೇರಿದ ನಂತರ ಇದು ಸಟ್ಲೆಜ್ ನದಿಯನ್ನು ಸೇರುತ್ತದೆ.
ರಾವಿ	ರೋಹ್ತಾಂಗ್ ಕಣಿವೆ ಮಾರ್ಗದ ಬಳಿಯ ಕುಲು ಬೆಟ್ಟಗಳು	ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ರಂಗಪುರ ಬಳಿ ಚೀನಾಬ್ ನದಿಯನ್ನು ಸೇರುತ್ತದೆ.
ಬಿಯಾಸ್	ರೋಹ್ತಾಂಗ್ ಕಣಿವೆ ಮಾರ್ಗದ ಬಳಿಯ ಬಿಯಾಸ್ ಕುಂಡ	ಭಾರತದ ಹರಿಕೆ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಬಳಿ ಸಟ್ಲೆಜ್ ನದಿಯನ್ನು ಸೇರುತ್ತದೆ.
ಸಟ್ಲೆಜ್	ಟಿಬೆಟ್‌ನ ಮಾನಸ ಸರೋವರ–ರಾಕ್ಷಸತಲ್ ಸರೋವರಗಳು	ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಮಿಥಾನಕೋಟ್‌ನಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಿಂಧೂ ನದಿಯನ್ನು ಸೇರುತ್ತದೆ.

ಸಿಂಧೂ ನದಿ ಜಲ ಒಪ್ಪಂದದ ನಿಬಂಧನೆಗಳು:

- ಇದು ಮೂರು ಪಶ್ಚಿಮದ ನದಿಗಳನ್ನು, ಅಂದರೆ **ಸಿಂಧೂ, ಚೀನಾಬ್ ಮತ್ತು ಝೀಲಂ** ನದಿಗಳ ನಿರ್ಬಂಧ ರಹಿತ ಬಳಕೆಗೆ **ಪಾಕಿಸ್ತಾನಕ್ಕೆ** ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದೆ, ಆದರೆ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಗೃಹಬಳಕೆಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಇತರೆ ಬಳಕೆಗೆ ಈ ನದಿಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಮೂರು ಪೂರ್ವದ ನದಿಗಳನ್ನು, ಅಂದರೆ **ರಾವಿ, ಬಿಯಾಸ್ ಮತ್ತು ಸಟ್ಲೆಜ್** ನದಿಗಳ ನಿರ್ಬಂಧ ರಹಿತ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದೆ.
- ಇದರ ಅರ್ಥವೇನೆಂದರೆ, **ಶೇಕಡಾ 80% ರಷ್ಟು** ಸಿಂಧೂ ನದಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಉಪನದಿಗಳ ನೀರಿನ ಪಾಲು **ಪಾಕಿಸ್ತಾನಕ್ಕೆ** ಹಂಚಿಕೆಯಾದರೆ, **ಶೇಕಡಾ 20% ರಷ್ಟು** ನೀರಿನ ಪಾಲು **ಮಾತ್ರ ಭಾರತದ ಬಳಕೆಗೆ** ಲಭ್ಯವಿದೆ.

ಅನುಬಂಧ C ಮತ್ತು D (Annexure C and D):

- ಪಾಕಿಸ್ತಾನವು **ಝೀಲಂ, ಚೀನಾಬ್ ಮತ್ತು ಸಿಂಧೂ** ನದಿಗಳ ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ಹಕ್ಕನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ:
- ಸಿಂಧೂ ಜಲ ಒಪ್ಪಂದದ **'ಅನುಬಂಧ C'** ನಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಕೃಷಿ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಅನುಮತಿಸುತ್ತದೆ.
- **'ಅನುಬಂಧ D'** ನಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ನದಿಯ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಹರಿವಿನ ಆಧಾರಿತ (run of the river) ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಅನುಮತಿಸುತ್ತದೆ, ಅಂದರೆ, ನೀರನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದೆ ನೇರವಾಗಿ ಹರಿಯುವ ನೀರಿನಿಂದ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಯೋಜನೆಗಳು.

ಶಾಶ್ವತ ಸಿಂಧೂ ನದಿ ಜಲ ಆಯೋಗ (Permanent Indus Commission):

- ಎರಡೂ ದೇಶಗಳು ತಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಖಾಯಂ ಆಯುಕ್ತರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ **'ಶಾಶ್ವತ ಸಿಂಧೂ ನದಿ ಜಲ ಆಯೋಗ'**ವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಒಪ್ಪಂದವು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಿದೆ.
- ಇದು ಸಂಘರ್ಷಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಥಮ ಹಂತದ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- ಈ ಆಯೋಗವು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠ ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಸಭೆ ಸೇರಬೇಕು.

ಒಪೆಕ್ (OPEC) ಮತ್ತು ಒಪೆಕ್ ಪ್ಲಸ್ (OPEC+) ಒಕ್ಕೂಟದಿಂದ UAE ನಿರ್ಗಮನ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಯುನೈಟೆಡ್ ಅರಬ್ ಎಮಿರೇಟ್ಸ್ (UAE) ದೇಶವು **ಒಪೆಕ್ (OPEC)** ಮತ್ತು **ಒಪೆಕ್ ಪ್ಲಸ್ (OPEC+)** ಒಕ್ಕೂಟದಿಂದ ತನ್ನ ಅಧಿಕೃತ ನಿರ್ಗಮನವನ್ನು ಘೋಷಿಸಿದೆ. ಈ ನಿರ್ಧಾರವು **ಮೇ 1, 2026** ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರಲಿದೆ.

ಒಪೆಕ್ ಪ್ಲಸ್ (OPEC+):

- ಮೂಲತಃ ಇದು **ಒಪೆಕ್** ಮತ್ತು **10 ಒಪೆಕ್‌ಯೇತರ** ಪ್ರಮುಖ ತೈಲ ಉತ್ಪಾದಕ ದೇಶಗಳ ನಡುವಿನ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯಾಗಿದೆ.
- ಇದು ಪ್ರಮುಖ ತೈಲ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ದೇಶಗಳ ಒಂದು ಬೃಹತ್ ಮೈತ್ರಿಕೂಟವಾಗಿದೆ. ಇದು **ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ರಫ್ತು ಮಾಡುವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಸಂಘಟನೆಯ** (OPEC) ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು **'ಒಪೆಕ್'ಯೇತರ (Non-OPEC)** ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- **ಒಪೆಕ್+ ನಲ್ಲಿರುವ 'ಒಪೆಕ್'ಯೇತರ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು: ರಷ್ಯಾ, ಅಜೆರ್‌ಬೈಜಾನ್, ಬಹ್ರೇನ್, ಬ್ರೂನೈ, ಕಝಾಕಿಸ್ತಾನ್, ಮೆಕ್ಸಿಕೋ, ಮಲೇಷ್ಯಾ, ಓಮನ್, ದಕ್ಷಿಣ ಸುಡಾನ್ ಮತ್ತು ಸುಡಾನ್.**
- **ಮಹತ್ವ:** ಈ ಒಕ್ಕೂಟವು ಜಾಗತಿಕ ತೈಲ ಪೂರೈಕೆಯ ಸುಮಾರು **40% ರಷ್ಟು** ಪಾಲನ್ನು ತನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿದೆ.

UAE ನಿರ್ಗಮನಕ್ಕೆ ಕಾರಣ:

- ಯುದ್ಧದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇರಾನ್ ನಡೆಸಿದ ಹಲವಾರು ದಾಳಿಗಳಿಂದ ತನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವಲ್ಲಿ ಇತರ ಅರಬ್ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ವಿಫಲವಾಗಿವೆ ಎಂದು ಆರೋಪಿಸಿ **UAE** ಈ ಒಕ್ಕೂಟದಿಂದ ನಿರ್ಗಮಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ.
- **ಒಪೆಕ್ (OPEC) – ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ರಫ್ತು ಮಾಡುವ ದೇಶಗಳ ಸಂಘಟನೆ:**
- **OPEC ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪ:** ಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ ಆಫ್ ದಿ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಎಕ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟಿಂಗ್ ಕಂಟ್ರಿಸ್ (Organization of the Petroleum Exporting Countries).
- ಇದು ಪ್ರಮುಖ ತೈಲ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ದೇಶಗಳ ಒಂದು ಬೃಹತ್ ಮೈತ್ರಿಕೂಟವಾಗಿದೆ.
- **ಸ್ಥಾಪನೆ:** ಈ ಒಕ್ಕೂಟವನ್ನು **1960 ರಲ್ಲಿ ಇರಾಕ್, ಇರಾನ್, ಕುವೈತ್, ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾ ಮತ್ತು ವೆನೆಜುವೆಲಾ** ದೇಶಗಳು ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ಸ್ಥಾಪಕ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಾದವು.
- **ಉಳಿದ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು:** ಅಲ್ಜೀರಿಯಾ, ಕಾಂಗೋ, ಈಕ್ವಟೋರಿಯಲ್ ಗಿನಿಯಾ, ಗ್ಯಾಬೊನ್, ಲಿಬಿಯಾ, ನೈಜೀರಿಯಾ ಮತ್ತು UAE.
- **ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿ:** ಆಸ್ಟ್ರಿಯಾದ ದೇಶದ ವಿಯೆನ್ನಾ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಡಲ ಪರಂಪರೆಯ ಸಂಕೀರ್ಣ

- ಭಾರತದ **4,500–ವರ್ಷಗಳ** ಹಳೆಯ ಭವ್ಯ ಕಡಲ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು **ಗುಜರಾತಿನ ಲೋಥಾಲ್**ನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತಿರುವ ವಿಶ್ವದರ್ಜೆಯ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸೌಲಭ್ಯ ಇದಾಗಿದೆ.
- **ಸ್ಥಳ:** ಗುಜರಾತಿನ ಲೋಥಾಲ್ (ಪ್ರಾಚೀನ ಸಿಂಧೂ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಬಂದರು ನಗರ).
- **ನೋಡಲ್ ಸಚಿವಾಲಯ:** ಸಾಗರಮಾಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಬಂದರುಗಳು, ಹಡಗು ಮತ್ತು ಜಲಮಾರ್ಗಗಳ ಸಚಿವಾಲಯ (MoPSW).
- **ವ್ಯಾಪ್ತಿ:** 400 ಎಕರೆಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ಹರಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಇದು, ವಿಶ್ವದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಕಡಲ ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯ ಸಂಕೀರ್ಣವಾಗಲಿದೆ.
- **ಪ್ರಮುಖ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ:** ಇದು ವಿಶ್ವದ ಅತಿ ಎತ್ತರದ **ದೀಪಸ್ತಂಭ** (Lighthouse) ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರಲಿದೆ.
- **ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ: ಭಾರತೀಯ ಬಂದರು ರೈಲು ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತ** (IPRCL).

ಭಾರತ–ನಾರ್ವೆ ಹಸಿರು ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

43 ವರ್ಷಗಳ ಸುದೀರ್ಘ ಅಂತರದ ನಂತರ ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯೊಬ್ಬರು ನಾರ್ವೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ್ದು, ಪ್ರಧಾನಿ ಮೋದಿಯವರು ಈ ಐತಿಹಾಸಿಕ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಭೇಟಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾದರು.

ಭೇಟಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- **ಹಸಿರು ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ (Green Strategic Partnership):** ಶುದ್ಧ ಇಂಧನದಿಂದ ಹವಾಮಾನ ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕತ್ವದವರೆಗೆ ಹಾಗೂ ನೀಲಿ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಿಂದ ಹಸಿರು ನೌಕಾಯಾನದವರೆಗೆ, ಹೀಗೆ ವಿವಿಧ ಪ್ರಮುಖ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ಭಾರತ ಮತ್ತು ನಾರ್ವೆ ತಮ್ಮ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಸಂಬಂಧವನ್ನು **'ಹಸಿರು ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ'**ಯಾಗಿ ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೇರಿಸಲು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಘೋಷಿಸಿವೆ.
- **ಇಂಡೋ–ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಸಾಗರ ಉಪಕ್ರಮಕ್ಕೆ ನಾರ್ವೆ ಸೇರ್ಪಡೆ (IPOI):** ಮುಕ್ತ, ಸ್ವತಂತ್ರ ಮತ್ತು ನಿಯಮ ಆಧಾರಿತ ಇಂಡೋ–ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಭಾರತದ **'ಇಂಡೋ–ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಸಾಗರ ಉಪಕ್ರಮ'**ದ (Indo-Pacific Oceans Initiative - IPOI) ಚೌಕಟ್ಟಿಗೆ **ನಾರ್ವೆ** ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಂಡಿದೆ. ಈ ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು ಭಾರತವು **2019 ರಲ್ಲಿ** ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತ್ತು.
- **ತ್ರಿಕೋನ ಸಹಕಾರ ಒಪ್ಪಂದ:** ಭಾರತ ಮತ್ತು ನಾರ್ವೆ ದೇಶಗಳು ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಭಾರತದ ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯವನ್ನು (Digital Public Infrastructure - DPI) ಅಂದರೆ **ಆಧಾರ್–ಯುಪಿಐ–ಕೋವಿನ್** ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ **'ಜಾಗತಿಕ ದಕ್ಷಿಣದ'** ದೇಶಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿವೆ.
- **ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕ ಮುನ್ನಡೆ:** ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಭದ್ರತಾ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು (UNSC) ವಿಸ್ತರಿಸಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಖಾಯಂ ಸದಸ್ಯತ್ವ ನೀಡುವ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ನಾರ್ವೆ ದೇಶವು ತನ್ನ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ದೃಢಪಡಿಸಿದೆ.
- **ಗೌರವ ಪುರಸ್ಕಾರ:** ವಿದೇಶಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಿಗೆ ನೀಡಲಾಗುವ ನಾರ್ವೆ ದೇಶದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ನಾಗರಿಕ ಗೌರವವಾದ **'ಗ್ರಾಂಡ್ ಕ್ರಾಸ್ ಆಫ್ ದಿ ರಾಯಲ್ ನಾರ್ವೇಜಿಯನ್ ಆರ್ಡರ್ ಆಫ್ ಮೆರಿಟ್'** ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನಾರ್ವೆಯ ರಾಜ ಹರಾಲ್ಡ್‌ಗಿ ಅವರು ಪ್ರಧಾನಿ ಮೋದಿಯವರಿಗೆ ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿದರು.

ಭಾರತ–ನಾರ್ವೆ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳು:

- ✓ ಭಾರತ ಮತ್ತು ನಾರ್ವೆ ದೇಶಗಳು 1947 ರಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ನಡುವೆ ಅಧಿಕೃತ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿವೆ.
- ✓ **'ಭಾರತ–ನಾರ್ಡಿಕ್ ಶೃಂಗಸಭೆ'**ಯ ಸ್ವರೂಪವು, ಎರಡೂ ದೇಶಗಳ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ನಿಯಮಿತ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಸಂವಹನಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ.
- ✓ ಈ ಮೊದಲ ಶೃಂಗಸಭೆಯು **2018 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಟಾಕ್‌ಹೋಮ್**ನಲ್ಲಿ ನಡೆದಿತ್ತು.
- ✓ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಭದ್ರತಾ ಮಂಡಳಿಯ ಸುಧಾರಣೆ ಹಾಗೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಖಾಯಂ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಪಡೆಯುವ ಭಾರತದ ಸುದೀರ್ಘ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ನಾರ್ವೆ ತನ್ನ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದೆ.
- ✓ **ಆರ್ಕ್ಟಿಕ್ (ಉತ್ತರ ಧ್ರುವ) ಸಂಶೋಧನೆ (Arctic/Polar Research):** ಭಾರತವು ತನ್ನ ಮೊದಲ ಖಾಯಂ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರವಾದ **'ಹಿಮಾದ್ರಿ'**ಯನ್ನು **2008** ರಲ್ಲಿ ನಾರ್ವೆಯ **'ಸ್ವಾಲ್ಬಾರ್ಡ್'** ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿತು.

- ✓ **'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ರುವೀಯ ಮತ್ತು ಸಾಗರ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ'** (NCPOR) ಸಂಸ್ಥೆಯು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಆರ್ಕ್ಟಿಕ್ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಶೋಧನಾ ಯಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುತ್ತದೆ.
- ✓ ಭಾರತವು **2013** ರಿಂದ ಆರ್ಕ್ಟಿಕ್ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ **'ವೀಕ್ಷಕ ರಾಷ್ಟ್ರ'**ದ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ✓ **ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ವಲಯ: ಭಾರತೀಯ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಯು** (ISRO), ತನ್ನ IRS ಉಪಗ್ರಹಗಳಿಂದ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ವಾಣಿಜ್ಯ ಒಪ್ಪಂದದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಾರ್ವೆಯ ಸ್ವಾಲ್ಬಾರ್ಡ್ **ಗ್ರೌಂಡ್ ಸ್ಟೇಷನ್** ಅನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ.

- ✓ ಇದರ ಜೊತೆಗೆ, ನಾರ್ವೆಯ KSAT ಸಂಸ್ಥೆಯು ಸ್ವಾಲ್ಬಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಸ್ರೋದ **'ಆಂಟೆನಾ'**ವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಭಾರತ-ದಕ್ಷಿಣ ಕೊರಿಯಾ ಸಂಬಂಧಗಳು

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ದಕ್ಷಿಣ ಕೊರಿಯಾ ದೇಶದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ ನಂತರ, ಭಾರತದ ರಕ್ಷಣಾ ಸಚಿವರು ಸಿಯೋಲ್ ನಗರಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಭಾರತ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕೊರಿಯಾ ದೇಶಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧಗಳು ಬಲಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಹಾಗೂ ಇದರ ಭೌಗೋಳಿಕ–ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತದೆ.

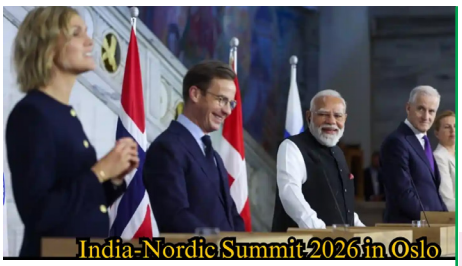
ಭಾರತ–ದಕ್ಷಿಣ ಕೊರಿಯಾ ಸಂಬಂಧಗಳು:

- **ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ:** 2015 ರಲ್ಲಿ ಉಭಯ ದೇಶಗಳ ಈ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಉನ್ನತೀಕರಿಸಲಾಯಿತು. ಇದು ಭಾರತದ **'ಆಕ್ಟ್ ಈಸ್ಟ್ ನೀತಿ'**ಯನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ಕೊರಿಯಾದ 'ಇಂಡೋ–ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ'ದೊಂದಿಗೆ ಜೋಡಿಸುತ್ತದೆ.
- **ರಕ್ಷಣಾ ವಲಯದ ಯಶಸ್ಸು:** K9–ವಜ್ರ (K9-Vajra) ಎಂಬ ಸ್ವಯಂ–ಚಾಲಿತ ಫಿರಂಗಿ ಬಂದೂಕುಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಮೂಲಕ ಉಭಯ ದೇಶಗಳ ಸಂಬಂಧವು ಕೇವಲ **'ಖರೀದಿದಾರ–ಮಾರಾಟಗಾರ'** ಎಂಬ ಹಂತದಿಂದ **'ಸಹ–ಉತ್ಪಾದನೆ'**ಯ ಹಂತಕ್ಕೆ ಬೆಳೆದಿದೆ.
- **ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿಯ ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕತ್ವ :** ವಸ್ತುಗಳ ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿಯಲ್ಲಿನ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಚೀನಾ ದೇಶದ ಮೇಲಿರುವ ಅತಿಯಾದ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಲು ಎರಡೂ ದೇಶಗಳು ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ.
- **ಹವಾಮಾನ ಒಪ್ಪಂದ:** ಭಾರತ ನೇತೃತ್ವದ **'ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೌರ ಒಕ್ಕೂಟ'**ಕ್ಕೆ (ISA) ದಕ್ಷಿಣ ಕೊರಿಯಾ ದೇಶವು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಂಡಿದೆ.

ಸವಾಲುಗಳು:

- **ವ್ಯಾಪಾರ ಅಸಮತೋಲನ:** ಭಾರತವು ಹೆಚ್ಚು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಉಂಟಾಗಿರುವ ವ್ಯಾಪಾರ ಕೊರತೆಯು ಎರಡು ದೇಶಗಳ ನಡುವೆ ಆರ್ಥಿಕ ಘರ್ಷಣೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತಿದೆ.
- **ಚೀನಾ ಕುರಿತ ಸಂದಿಗ್ಧತೆ:** ಭಾರತವು ಚೀನಾದ ವಿರುದ್ಧ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಕಠಿಣವಾದ ಹಾಗೂ ದೃಢವಾದ ನಿಲುವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಆದರೆ, ದಕ್ಷಿಣ ಕೊರಿಯಾವು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಚೀನಾದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದೆ.

ಓಸ್ಲೊ ಶೃಂಗಸಭೆ (Oslo Summit)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಓಸ್ಲೋದಲ್ಲಿ ನಡೆದ **ಭಾರತ–ನಾರ್ಡಿಕ್ ಮೂರನೇ ಶೃಂಗಸಭೆ**ಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನಿ ಮೋದಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು.

ಓಸ್ಲೋ ಶೃಂಗಸಭೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಈ ಶೃಂಗಸಭೆಯು ಐದು ನಾರ್ಡಿಕ್ ದೇಶಗಳಾದ **ನಾರ್ವೆ, ಸ್ವೀಡನ್, ಫಿನ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್, ಡೆನ್ಮಾರ್ಕ್ ಮತ್ತು ಐಸ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್** ನಾಯಕರನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿತು.
- **ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶ:** ವ್ಯಾಪಾರ, ಹೂಡಿಕೆ, ಶುದ್ಧ ಇಂಧನ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ನಾವೀನ್ಯತೆ, ಕಡಲ ವ್ಯಾಪಾರಗಳು ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಮತ್ತು ನಾರ್ಡಿಕ್ ದೇಶಗಳ ನಡುವಿನ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು.
- ಭಾರತ–ನಾರ್ಡಿಕ್ **ಮೊದಲ ಶೃಂಗಸಭೆಯು 2018ರಲ್ಲಿ ಸ್ಟಾಕ್‌ಹೋಮ್**ನಲ್ಲಿ ನಡೆದಿತ್ತು ಮತ್ತು **ಎರಡನೇ ಶೃಂಗಸಭೆಯು 2022ರಲ್ಲಿ ಕೋಪನ್‌ಹೇಗನ್**ನಲ್ಲಿ ನಡೆದಿತ್ತು.

ಭಾರತಕ್ಕೆ ನಾರ್ಡಿಕ್ ದೇಶಗಳ ಮಹತ್ವ:

- **ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಹಕಾರ:** ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ನಾವೀನ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಡಿಜಿಟಲ್ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ನಾರ್ಡಿಕ್ ದೇಶಗಳು ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿವೆ.
- **ಹಸಿರು ಇಂಧನ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ:** ಕಡಲಾಚೆಯ ಪವನ ಶಕ್ತಿ, ಹಸಿರು ಜಲಜನಕ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ನಾರ್ಡಿಕ್ ದೇಶಗಳಿಗಿರುವ ಅಪಾರ ಪರಿಣತಿಯು, ಭಾರತದ ಇಂಧನ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಬೆಂಬಲ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- **ಕಡಲ ಸಹಕಾರ:** ನಾರ್ಡಿಕ್ ದೇಶಗಳು ಹಡಗು ನಿರ್ಮಾಣ, ಕಡಲ ಸರಕು ಸಾಗಣೆ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಬಂದರು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.
- **ಆರ್ಕ್ಟಿಕ್ ಮಹತ್ವ:** ಭಾರತದ ಹವಾಮಾನ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಆರ್ಕ್ಟಿಕ್ ಪ್ರದೇಶದೊಂದಿಗಿನ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಗೆ ನಾರ್ಡಿಕ್ ದೇಶಗಳ ಸಹಕಾರವು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ.
- **ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ನಾವೀನ್ಯತೆ:** ಸಂಶೋಧನೆ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ನವೋದ್ಯಮ ವಲಯದಲ್ಲಿನ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಯೋಗವು ಭಾರತದ ಜ್ಞಾನಾಧಾರಿತ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಪರ್ಷಿಯನ್ ಕೊಲ್ಲಿ ಜಲಸಂಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ : ಇರಾನ್

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಇರಾನ್ ಪರ್ಷಿಯನ್ ಕೊಲ್ಲಿ ಜಲಸಂಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ (PGSA) ಎಂಬ ಹೊಸ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ.

ಪರ್ಷಿಯಾ ಕೊಲ್ಲಿ ಜಲಸಂಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ (Persian Gulf Strait Authority - PGSA) ದ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಗುರಿ:** ಆಯಕಟ್ಟಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದಾಗಿರುವ **ಹಾರ್ಮುಜ್ ಜಲಸಂಧಿ**ಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು.
- ಹೊಸ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಹಡಗುಗಳು ಹಾರ್ಮುಜ್ ಜಲಸಂಧಿಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಮೊದಲು ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಹೊರಡಿಸಿದ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಾಗಣೆ ಪರವಾನಗಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ.
- **ಅಮೆರಿಕ, ಕೊಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಯುರೋಪಿನ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೆಲ್ಲವೂ** ಇರಾನ್‌ನ ಈ ಶುಲ್ಕ ಪದ್ಧತಿಯ ಕಾನೂನುಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿವೆ.

ಹಾರ್ಮುಜ್ ಜಲಸಂಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

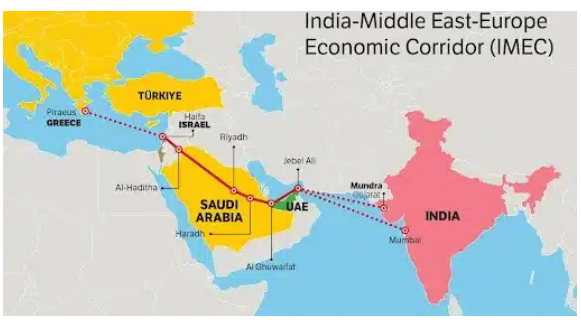
- **ಸ್ಥಳ:** ಹಾರ್ಮುಜ್ ಜಲಸಂಧಿಯು **ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಇರಾನ್** ಮತ್ತು **ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಒಮಾನ್** ಹಾಗೂ **ಯುನೈಟೆಡ್ ಅರಬ್ ಎಮಿರೇಟ್ಸ್** (UAE) ನಡುವೆ ಇದೆ. ಇದು **ಪರ್ಷಿಯನ್ ಕೊಲ್ಲಿಯನ್ನು ಓಮನ್ ಕೊಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅರಬ್ಬಿ ಸಮುದ್ರದೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸುತ್ತದೆ.**
- ಅತ್ಯಂತ ಕಿರಿದಾದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಇದು ಸುಮಾರು **33 ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ಅಗಲ**ವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ, ಮತ್ತು ಎರಡೂ ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವೇ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಅಗಲದ ಹಡಗು ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ.
- **ಮಹತ್ವ:** ಭಾರತದ ಕಚ್ಚಾ ತೈಲದ ಬಹುಪಾಲು ಮತ್ತು ಸುಮಾರು **60 ಪ್ರತಿಶತದಷ್ಟು** ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅನಿಲ ಆಮದುಗಳು ಇದೇ ಜಲಸಂಧಿಯ ಮೂಲಕ ಹಾದುಹೋಗುತ್ತವೆ.

ಭಾರತ-ಇಟಲಿ 'ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ'

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಭಾರತ ಮತ್ತು ಇಟಲಿ ತಮ್ಮ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಗೆ ಉನ್ನತೀಕರಿಸಿವೆ.

ಭಾರತ ಮತ್ತು ಇಟಲಿ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳು:

- **ಪಾಲುದಾರಿಕೆ:** ಇಂಡೋ–ಮೆಡಿಟರೇನಿಯನ್ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಪರ್ಕದ ಮೇಲೆ ಗಮನಹರಿಸುವ ಮೂಲಕ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಗೆ ಉನ್ನತೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ಉಪಕ್ರಮಗಳು:** **ಭಾರತ–ಮಧ್ಯಪ್ರಾಚ್ಯ–ಯುರೋಪ್ ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರಿಡಾರ್** (IMEC - India-Middle East-Europe Economic Corridor)ದ ಕುರಿತು ಸಹಕಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ:** ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ (AI) ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುವ INNOVIT ಹಬ್ ಮೂಲಕ ಸಹಯೋಗವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- **ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಗಮನ:** ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಡಲ ಪರಂಪರೆ ಸಂಕೀರ್ಣದ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಟಲಿಯು ಸಹಭಾಗಿತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಇಥಿಯೋಪಿಯಾದ WTO ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಭಾರತ ಬೆಂಬಲ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಇಥಿಯೋಪಿಯಾ ದೇಶವು **ವಿಶ್ವ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಸ್ಥೆ** (WTO)ಗೆ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ, ಭಾರತ ಮತ್ತು ಇಥಿಯೋಪಿಯಾ ಜಿನೆವಾದಲ್ಲಿ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಪ್ರವೇಶ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ (ಪ್ರೋಟೋಕಾಲ್)ಕ್ಕೆ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಸಹಿ ಹಾಕಿವೆ.

ವಿಶ್ವ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಸ್ಥೆ (WTO)ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಧ್ಯೇಯೋದ್ದೇಶ:** ಇದು ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ನಡುವಿನ ಮುಕ್ತ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಮತ್ತು ಸುಗಮಗೊಳಿಸುವ ವಿಶ್ವದ ಏಕೈಕ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- **ಸ್ಥಾಪನೆ:** ಇದನ್ನು **ಜನವರಿ 1, 1995 ರಂದು** ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ಇದು 1948 ರಿಂದ ಜಾಗತಿಕ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದ **'ಸುಂಕಗಳು ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರದ ಮೇಲಿನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಒಪ್ಪಂದ'** (GATT) ದ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ.
- **ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು:** ಪ್ರಸ್ತುತ **ವಿಶ್ವದ 166 ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು** ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದು, ಇವು ಜಾಗತಿಕ ವ್ಯಾಪಾರದ **98%** ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಗವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತವೆ.
- **ಕೇಂದ್ರ ಕಚೇರಿ:** ಇದು **ಸ್ವಿಟ್ಜರ್ಲೆಂಡ್‌ನ ಜಿನೆವಾದಲ್ಲಿದೆ.**

ಉಡುಗೊರೆಗಳು ಭಾರತದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕತೆಯ ಸಾಧನ (Cultural Diplomacy)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಯುನೈಟೆಡ್ ಅರಬ್ ಎಮಿರೇಟ್ಸ್ (UAE), ಸ್ವೀಡನ್, ನಾರ್ವೆ, ನೆದರ್ಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಮತ್ತು **ಇಟಲಿ** ದೇಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ತಮ್ಮ ಐದು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕ ಪ್ರವಾಸದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಪ್ರಧಾನಿ ಮೋದಿಯವರು ವಿಶ್ವ ನಾಯಕರಿಗೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಭಾರತೀಯ ಕರಕುಶಲ ವಸ್ತುಗಳು, ಜವಳಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕಲಾಕೃತಿಗಳನ್ನು ಉಡುಗೊರೆಯಾಗಿ ನೀಡಿದರು.

ವಿಶ್ವ ನಾಯಕರಿಗೆ ನೀಡಲಾದ ಉಡುಗೊರೆಗಳು:

- ಇಟಲಿಯ **ಪ್ರಧಾನಿ ಜಾರ್ಜಿಯಾ ಮೆಲೋನಿ** ಅವರಿಗೆ **ಅಸ್ಸಾಂನ ಮುಗಾ ರೇಷ್ಮೆಯ ಶಾಲು** ಮತ್ತು **ಮಣಿಪುರದ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದ ಶಿರುಯಿ ಲಿಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆಯ ಶಾಲನ್ನು** ಉಡುಗೊರೆಯಾಗಿ ನೀಡಲಾಯಿತು.
- **ಅಸ್ಸಾಂನ "ಚಿನ್ನದ ರೇಷ್ಮೆ"** ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ **ಮುಗಾ ರೇಷ್ಮೆಯು,** ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಬಣ್ಣಗಳಿಂದ ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾಗುವ ಅಪರೂಪದ ಜವಳಿ ಬಟ್ಟೆಯಾಗಿದೆ.
- **ಶಿರುಯಿ ಲಿಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆಯ ಶಾಲನ್ನು, ಮಣಿಪುರದ ಶಿರುಯಿ ಕಾಶೋಂಗ್ ಶಿಖರ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿನ ಅಪರೂಪದ ಶಿರುಯಿ ಲಿಲ್ಲಿ ಹೂವಿನಿಂದ** ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಪಡೆದು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ನೆದರ್ಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್‌ನ ರಾಣಿ ಮ್ಯಾಕ್ಸಿಮಾ** ಅವರಿಗೆ **ರಾಜಸ್ಥಾನದ ಮೀನಾಕಾರಿ ಮತ್ತು ಕುಂದನ್ ಕಿವಿಯೋಲೆ**ಗಳನ್ನು ಉಡುಗೊರೆಯಾಗಿ ನೀಡಲಾಯಿತು.
- **ನಾರ್ವೆಯ ನಾಯಕ ಜೋನಾಸ್ ಗಹರ್ ಸ್ಟೋರ್** ಅವರಿಗೆ **ಸಿಕ್ಕಿಂನ ನೈಜ ಆರ್ಕಿಡ್ ಹೂವುಗಳು** ಮತ್ತು **ಜರೀಗಿಡಗಳಿಂದ** ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಆರ್ಕಿಡ್ **'ಪೇಪರ್‌ವೇಟ್‌ಗಳು'** ಮತ್ತು ಆರ್ಕಿಡ್ **'ವರ್ಣಚಿತ್ರ'**ವನ್ನು ಉಡುಗೊರೆಯಾಗಿ ನೀಡಲಾಯಿತು.
- **'ಹರಾಲ್ಡ್ V'** ಅವರಿಗೆ **ಒಡಿಶಾದ ಕಟಕ್‌ನ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಬೆಳ್ಳಿ ಫಿಲಿಗ್ರೀ ಕಲೆಯಾದ 'ತಾರಕಾಸಿ'**ಯನ್ನು ಬಳಸಿ ರಚಿಸಲಾದ ಬೆಳ್ಳಿ ಹಡಗಿನ ಮಾದರಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು.
- **ಸ್ವೀಡನ್‌ನ ಪ್ರಧಾನಿ ಉಲ್ಫ್ ಕ್ರಿಸ್ಟರ್ಸನ್** ಅವರಿಗೆ **ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಟ್ಯಾಗೋರ್** ಅವರ ಕೃತಿಗಳೊಂದಿಗೆ, **ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದ ಶಾಂತಿನಿಕೇತನದ ಮೆಸೆಂಜರ್ ಬ್ಯಾಗ್** ಅನ್ನು ಉಡುಗೊರೆಯಾಗಿ ನೀಡಲಾಯಿತು.
- **ಯುಎಇ (UAE) ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಶೇಖ್ ಮೊಹಮ್ಮದ್ ಬಿನ್ ಜಾಯೆದ್ ಅಲ್ ನಹ್ಯಾನ್** ಅವರಿಗೆ **ಗುಜರಾತ್‌ನ "ಟ್ರೀ ಆಫ್ ಲೈಫ್"** ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ರೋಗನ್ ಪೇಂಟಿಂಗ್ ಅನ್ನು ಉಡುಗೊರೆಯಾಗಿ ನೀಡಲಾಯಿತು.
- **ರೋಗನ್ ಕಲೆಯು ಗುಜರಾತ್‌ನ ಕಚ್** ಪ್ರದೇಶದ ಅಪರೂಪದ ಜವಳಿ ಚಿತ್ರಕಲೆ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗಿದೆ.
- **ಗುಜರಾತ್‌ನ ಜುನಾಗಢದ ಕೇಸರ್ ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣುಗಳ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ**ಯನ್ನು ಸಹ ಉಡುಗೊರೆಯಾಗಿ ನೀಡಲಾಯಿತು.

ಪ್ರಧಾನಿ ಮೋದಿಯವರಿಗೆ ಅಗ್ರಿಕೋಲಾ ಪದಕ (Agricola Medal) ಪ್ರದಾನ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಪ್ರಧಾನಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿಯವರಿಗೆ **ಇಟಲಿಯ ರೋಮ್**‌ನಲ್ಲಿರುವ **ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಸಂಸ್ಥೆ**ಯ (FAO) ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ **'ಅಗ್ರಿಕೋಲಾ ಪದಕ'**ವನ್ನು ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. **ಎಫ್‌ಎಒ** (FAO) **ಮಹಾನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಕ್ಯು ಡೊಂಗ್ಯು** (Qu Dongyu) ಅವರು ಈ ಪದಕವನ್ನು ಪ್ರಧಾನಿಯವರಿಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿದರು.

ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಸಂಸ್ಥೆ (FAO)ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು **ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ** ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಅಂಗಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದು, ಜಾಗತಿಕ ಹಸಿವಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಶ್ರಮಿಸುತ್ತದೆ.
- ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು **16 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1945 ರಂದು** ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು.
- **ಸದಸ್ಯತ್ವ:** ಇದು 194 ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಐರೋಪ್ಯ ಒಕ್ಕೂಟ ಸೇರಿದಂತೆ ಒಟ್ಟು 195 ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- **ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿ:** ಇಟಲಿಯ ರೋಮ್ ನಗರ.

ಅಗ್ರಿಕೋಲಾ ಪದಕದ ವಿಶೇಷತೆ:

- ಅಗ್ರಿಕೋಲಾ ಪದಕವು **ಎಫ್‌ಎಒ (FAO) ಮಹಾನಿರ್ದೇಶಕರು** ನೀಡುವ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಗೌರವವಾಗಿದೆ.
- ಈ ಪದಕವನ್ನು **"ಖನಿಜಶಾಸ್ತ್ರದ ಪಿತಾಮಹ"** ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ ಜರ್ಮನ್ ವಿದ್ವಾಂಸ **ಜಾರ್ಜಿಯಸ್ ಅಗ್ರಿಕೋಲಾ** ಅವರ ಗೌರವಾರ್ಥವಾಗಿ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.
- ಜಾಗತಿಕ ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆ, ಸುಸ್ಥಿರ ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಬಡತನ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮತ್ತು ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶ ಸುಧಾರಣೆಯಂತಹ ಮಹತ್ತರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದ ಜಾಗತಿಕ ನಾಯಕರಿಗೆ ಈ ಪದಕವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸುದ್ದಿಗಳು

ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ

ಸಂಚಾರ ಅಪಘಾತಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿನ 546 ಸಾವು: NCRB

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಪರಾಧ ದಾಖಲೆಗಳ ಬ್ಯೂರೋ** (NCRB)ದ ಇತ್ತೀಚಿನ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ, **2024** ರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು **1.99 ಲಕ್ಷ** ಜನರು ಸಂಚಾರ ಅಪಘಾತಗಳಲ್ಲಿ ಸಾವನ್ನಪ್ಪಿದ್ದು, ಇದು **2023 ಕ್ಕೆ** ಹೋಲಿಸಿದರೆ **0.79% ರಷ್ಟು** ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ.

ಈ ವರದಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು

- **ಸಂಚಾರ (ಟ್ರಾಫಿಕ್) ಅಪಘಾತಗಳು:** ಇವುಗಳು ರಸ್ತೆ ಅಪಘಾತಗಳು, ರೈಲ್ವೆ ಅಪಘಾತಗಳು, ರೈಲ್ವೆ ಹಳಿಗಳ ಮೇಲಿನ ಅಥವಾ ರೈಲ್ವೆ ಆವರಣದಲ್ಲಿನ ಘಟನೆಗಳು ಹಾಗೂ ರೈಲ್ವೆ ಕ್ರಾಸಿಂಗ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುವ ಅಪಘಾತಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ.
- **ರಸ್ತೆ ಅಪಘಾತಗಳೆ ಹೆಚ್ಚು:** 2024 ರಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾದ ಒಟ್ಟು 1.99 ಲಕ್ಷ ಸಂಚಾರ–ಸಂಬಂಧಿತ ಸಾವುಗಳ ಪೈಕಿ, 1.75 ಲಕ್ಷ (88%) ಸಾವುಗಳು ಕೇವಲ ರಸ್ತೆ ಅಪಘಾತಗಳಿಂದಲೇ ಸಂಭವಿಸಿವೆ.

ಸರ್ಕಾರದ ಉಪಕ್ರಮಗಳು

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಸ್ತೆ ಸುರಕ್ಷತಾ ನೀತಿ, 2010	ಇದು ಉತ್ತಮ ರಸ್ತೆ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ, ಸಂಚಾರ ನಿಯಮಗಳ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನ ಜಾರಿ, ಸುಧಾರಿತ ತುರ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೇವೆಗಳು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜಾಗೃತಿ ಅಭಿಯಾನಗಳು ಮತ್ತು ಅಪಘಾತದ ನಂತರದ ಆರೈಕೆಯ ಸುಧಾರಣೆಯ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡಿದೆ.
ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆ, 2019	ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು ಮಿತಿಮೀರಿದ ವೇಗದ ಚಾಲನೆ, ಕುಡಿದು ವಾಹನ ಚಲಾಯಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಹೆಲ್ಮೆಟ್ ಅಥವಾ ಸೀಟ್ ಬೆಲ್ಟ್ ಧರಿಸದಿರುವುದು ಸೇರಿದಂತೆ ಸಂಚಾರ ನಿಯಮಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ದಂಡ ವಿಧಿಸುವ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿತು.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಪರಾಧ ದಾಖಲೆಗಳ ಬ್ಯೂರೋ (NCRB)

* **ಸ್ಥಾಪನೆ:** 1986.
* **ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸಚಿವಾಲಯ:** ಕೇಂದ್ರ ಗೃಹ ಸಚಿವಾಲಯ.
* **ಉದ್ದೇಶ:** ಅಪರಾಧ ಮತ್ತು ಅಪರಾಧಿಗಳ ನಡುವಿನ ಜಾಲವನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುವಲ್ಲಿ ತನಿಖಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನೆರವಾಗುವಂತೆ, ಇದು ಅಪರಾಧ ಹಾಗೂ ಅಪರಾಧಿಗಳ ಮಾಹಿತಿಯ ಭಂಡಾರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
* **ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿ:** ನವದೆಹಲಿ.

NCRB ಯಿಂದ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳು:

- **ಪರಸ್ಪರ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯವಾದ ಅಪರಾಧ ನ್ಯಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ** (Inter-Operable Criminal Justice System - ICJS) **ಯೋಜನೆ.**
- **ಅಪರಾಧ ಮತ್ತು ಅಪರಾಧಿಗಳ ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುವ ಜಾಲ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು** (Crime and Criminal Tracking Network & Systems - CCTNS).
- **ವರದಿಗಳು:** NCRB ಮೂರು ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಗಳನ್ನು ಹೊರತರುತ್ತದೆ. ಈ ವರದಿಗಳು ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಸಂಶೋಧಕರು, ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಮತ್ತು ನೀತಿ ನಿರೂಪಕರಿಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಉಲ್ಲೇಖಗಳಾಗಿವೆ:
  - ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧ (Crime in India).
  - ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಸಾವುಗಳು ಮತ್ತು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗಳು (Accidental Deaths & Suicides in India).
  - ಭಾರತದ ಕಾರಾಗೃಹ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು (Prison Statistics India).

ಪಂಚಾಯತ್ ಪ್ರಗತಿ ಸೂಚ್ಯಂಕ (PAI) 2.0 ವರದಿ (Panchayat Advancement Index 2.0 Report)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- **ಕೇಂದ್ರ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಚಿವಾಲಯವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ದಿನದಂದು (24 ಏಪ್ರಿಲ್ 2026) 'ಪಂಚಾಯತ್ ಪ್ರಗತಿ ಸೂಚ್ಯಂಕ' (PAI) 2.0 ವರದಿಯನ್ನು** (2023–24ನೇ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷ) ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ.

ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಉದ್ದೇಶ:** ಇದು ಭಾರತದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ರಾಷ್ಟ್ರವ್ಯಾಪಿ ದತ್ತಾಂಶ–ಚಾಲಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- **2.5 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು (GPs) ಮತ್ತು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ** (TLBs) ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಲು ಇದು ಒಂದು **'ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಗತಿ ವರದಿ'**ಯಂತೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಪ್ರಾಪ್ತ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಸಂತ್ರಸ್ತೆಯರಿಗೆ ಗರ್ಭಪಾತದ ಕಾಲಮಿತಿ ರದ್ದು : ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

• ಅಪ್ರಾಪ್ತ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಸಂತ್ರಸ್ತೆಯರ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ, ಅನಗತ್ಯ ಗರ್ಭಧಾರಣೆಯನ್ನು ವೈದ್ಯಕೀಯವಾಗಿ ಅಂತ್ಯಗೊಳಿಸಲು (ಗರ್ಭಪಾತಕ್ಕೆ) ಇರುವ ಕಾಲಮಿತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವಂತೆ ಗರ್ಭಪಾತ ಕಾನೂನಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಲು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚಿಸಿದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಗರ್ಭಪಾತ ಕಾಯ್ದೆ (MTP Act):

- ಈ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು **1971 ರಲ್ಲಿ** ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು **2021 ರಲ್ಲಿ** ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲಾಯಿತು.
- ಇದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಷರತ್ತುಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಪಾತವನ್ನು ಕಾನೂನುಬದ್ಧಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ **ಗರ್ಭಪಾತಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡುತ್ತದೆ:**
  - **20 ವಾರಗಳವರೆಗೆ:** ಒಬ್ಬ ವೈದ್ಯರ ಸಲಹೆಯ ಮೇರೆಗೆ.
  - **20–24 ವಾರಗಳವರೆಗೆ:** ವಿಶೇಷ ವರ್ಗದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ, ಇಬ್ಬರು ವೈದ್ಯರ ಸಲಹೆಯ ಮೇರೆಗೆ.
  - **24 ವಾರಗಳ ನಂತರ:** ಭ್ರೂಣದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಸ್ವರೂಪದ **ಅಸಹಜತೆ ಗಳಿದ್ದರೆ,** ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮಂಡಳಿಯ ಅನುಮತಿಯ ಮೇರೆಗೆ.

ವೈದ್ಯಕೀಯ ಗರ್ಭಪಾತ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಕಾಯ್ದೆ 2021ರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು:

ಮಿತಿ ಹೆಚ್ಚಳ	ಅತ್ಯಾಚಾರ ಸಂತ್ರಸ್ತೆಯರು, ರಕ್ತಸಂಬಂಧಿಗಳಿಂದ ದೌರ್ಜನ್ಯಕ್ಕೊಳಗಾದವರು, ಅಪ್ರಾಪ್ತರು ಮತ್ತು ವಿಕಲಚೇತನ ಮಹಿಳೆಯರು ಸೇರಿದಂತೆ ವಿಶೇಷ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಗರ್ಭಪಾತದ ಮಿತಿಯನ್ನು 24 ವಾರಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗಿದೆ.
ಅವಿವಾಹಿತ ಮಹಿಳೆಯರ ಸೇರ್ಪಡೆ	2021 ರ ತಿದ್ದುಪಡಿಯು ಅವಿವಾಹಿತ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸಹ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಗರ್ಭನಿರೋಧಕಗಳ ವೈಫಲ್ಯದಿಂದ ಉಂಟಾದ ಗರ್ಭ ಧಾರಣೆಯನ್ನು ಅಂತ್ಯಗೊಳಿಸಲು ಇದು ಅವಕಾಶ ನೀಡುತ್ತದೆ.
ಗೌಪ್ಯತೆ	ಗರ್ಭಪಾತ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಹಿಳೆಯ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಇತರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಗೌಪ್ಯವಾಗಿಡಬೇಕು.

ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಆಧಾರ:

- **ಮಹಿಳೆಯರ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹಕ್ಕು :** ಸಂವಿಧಾನದ **21 ನೇ ವಿಧಿಯ** (ಗೌಪ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಘನತೆಯ ಹಕ್ಕು) ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತೀರ್ಪು ನೀಡಿದೆ.
- **ಹಿಂದಿನ ಕಾನೂನು ಚೌಕಟ್ಟು:** ಅಸುರಕ್ಷಿತ ಗರ್ಭಪಾತಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಹೆಚ್ಚಿನ ತಾಯಂದಿರ ಮರಣ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, **'ಶಾಂತಿಲಾಲ್ ಶಾ ಸಮಿತಿ (1964)'**ಯ ಶಿಫಾರಸಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮೂಲತಃ **1971 ರಲ್ಲಿ** ಈ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿತ್ತು.

'ಒನ್ ಕೇಸ್ ಒನ್ ಡೇಟಾ' ಮತ್ತು 'ಸು-ಸಹಾಯ್' ಉಪಕ್ರಮ : ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ದೇಶದ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು **'ಒನ್ ಕೇಸ್ ಒನ್ ಡೇಟಾ'** ಮತ್ತು **'ಸು–ಸಹಾಯ್'** ಎಂಬ ಹೊಸ ಉಪಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಚಾಲನೆ ನೀಡಿದೆ.

ಒನ್ ಕೇಸ್ ಒನ್ ಡೇಟಾ ಉಪಕ್ರಮ (One Case One Data initiative):

- ಇದು ಏಕೀಕೃತ ದತ್ತಾಂಶ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ (Unified database system) ಮೂಲಕ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಹಾಗೂ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದವರೆಗಿನ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತದ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಜೋಡಿಸುವ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಡಿಜಿಟಲ್ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.
- **ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶ:** ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ಮತ್ತು ಅಂತರ–ಸಂಪರ್ಕಿತ ಡಿಜಿಟಲ್ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಮೂಲಕ, ಪ್ರಕರಣಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದು.

'ಸು–ಸಹಾಯ್' ಚಾಟ್‌ಬಾಟ್ ('Su Sahay' Chatbot):

- ಇದೊಂದು ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ (AI) ಚಾಲಿತ ಸಹಾಯಕ ಸಂವಾದ ಯಂತ್ರ (ಚಾಟ್‌ಬಾಟ್)ವಾಗಿದೆ.
- ಕಕ್ಷಿದಾರರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭವಾಗಿ ಒದಗಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಇದನ್ನು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನೋಂದಣಿ ವಿಭಾಗ (ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಿ)ದ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ **'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾಹಿತಿ ಕೇಂದ್ರ'** (NIC) ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಂಚಾಯತ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು, 2025

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಸುಸ್ಥಿರ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ, ಮಿಜೋರಾಂ ರಾಜ್ಯದ **'ಕಾವರ್ಥಾ ನಾರ್ಥ್ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ'**ಯು **'ದೀನದಯಾಳ್ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯತ್ ಸತತ್ ವಿಕಾಸ್ ಪುರಸ್ಕಾರ 2025'**ರ **"ಸ್ವಚ್ಛ ಮತ್ತು ಹಸಿರು ಪಂಚಾಯತ್"** ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಂಚಾಯತ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು:

- **ಪುರಸ್ಕೃತರು:** ಕೇಂದ್ರ ಪಂಚಾಯತಿ ರಾಜ್ ಸಚಿವಾಲಯ.
- ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲು ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡ, ಜನರ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಅವುಗಳ ಹಂತ (ಗ್ರಾಮ, ತಾಲೂಕು, ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟ) ಮತ್ತು ವರ್ಗವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ **ರೂ. 50 ಲಕ್ಷ**ದಿಂದ ರೂ. **5 ಕೋಟಿಗಳವರೆಗೆ** ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಧನವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತವೆ.

ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ವಿಭಾಗಗಳು:

- **ದೀನದಯಾಳ್ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯತ್ ಸತತ್ ವಿಕಾಸ್ ಪುರಸ್ಕಾರ:** ಬಡತನ–ಮುಕ್ತ ಜೀವನೋಪಾಯ, ಉತ್ತಮ ಆರೋಗ್ಯ, ನೀರಿನ ಲಭ್ಯತೆ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ, ಮಹಿಳಾ–ಸ್ನೇಹಿ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯದಂತಹ **'ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುರಿಗಳಿಗೆ'** (SDGs) ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ 'ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳನ್ನು' ಗುರುತಿಸಿ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ನಾನಾಜಿ ದೇಶಮುಖ್ ಸರ್ವೋತ್ತಮ ಪಂಚಾಯತ್ ಸತತ್ ವಿಕಾಸ್ ಪುರಸ್ಕಾರ:** ಜಿಲ್ಲಾ, ಬ್ಲಾಕ್ (ತಾಲೂಕು) ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಇತ್ತೀಚಿನ ವಿಜೇತರು:

- ಈ ಬಾರಿಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ **ಒಟ್ಟು 6 ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು** ಆಯ್ಕೆಯಾಗುವ ಮೂಲಕ ಕರ್ನಾಟಕವು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ತಲಾ 5 ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಒಡಿಶಾ ರಾಜ್ಯಗಳು ನಂತರದ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿವೆ.

'ಆಯುಷ್ ಗ್ರಿಡ್' ಉಪಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 'ಆಯುಷ್ ಅನುದಾನ್ ಪೋರ್ಟಲ್'

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಕೇಂದ್ರ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಖಾತೆ ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವರು **ನವದೆಹಲಿಯ ಕರ್ತವ್ಯ ಭವನ**ದಲ್ಲಿ **'ಆಯುಷ್ ಅನುದಾನ್ ಪೋರ್ಟಲ್'** ಅನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು.

ಆಯುಷ್ ಅನುದಾನ್ ಪೋರ್ಟಲ್‌ನ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದನ್ನು ಆಯುಷ್ ಸಚಿವಾಲಯವು **'ಆಯುಷ್ ಗ್ರಿಡ್'** ಉಪಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದೆ.
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಧನಸಹಾಯ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳ ಸಲ್ಲಿಕೆ, ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ, ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತಗೊಳಿಸಲು ಆಯುಷ್ ಸಚಿವಾಲಯವು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ **ಕಾಗದರಹಿತ, ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಡಿಜಿಟಲ್ ಅನುದಾನ–ನಿರ್ವಹಣಾ ವೇದಿಕೆ** ಇದಾಗಿದೆ.
- ಇದನ್ನು **'NGO ದರ್ಪಣ್ ಪೋರ್ಟಲ್'** ನೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇದು ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ತ್ವರಿತ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ ಪರಿಶೀಲನೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಚಿವಾಲಯ:** ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಆಯುಷ್ ಸಚಿವಾಲಯ.
- **ಮಹತ್ವ:** ಇದು ಹಸ್ತಚಾಲಿತ ಮತ್ತು ಕಾಗದ ಆಧಾರಿತ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಅನುದಾನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತ, ಪಾರದರ್ಶಕ ಮತ್ತು ಸುಲಭವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಬಹುದಾದ ಡಿಜಿಟಲ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಂದಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತದೆ.

ಆಯುಷ್ ಗ್ರಿಡ್ ಯೋಜನೆ (Ayush Grid Project):

- ಇಡೀ ಆಯುಷ್ ವಲಯಕ್ಕೆ **ಸಮಗ್ರವಾದ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ (IT) ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ**ವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಆಯುಷ್ ಸಚಿವಾಲಯವು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದೆ.
- ಇದು ಪ್ರಮುಖ **ಆರು ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸೇವಾ ವಿತರಣೆ**ಯನ್ನು (Service delivery) ಡಿಜಿಟಲೀಕರಣಗೊಳಿಸುವ ಗುರಿ ಹೊಂದಿದೆ. **ಈ ಆರು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳೆಂದರೆ:** ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳು, ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಂಶೋಧನೆ, ಔಷಧ ಆಡಳಿತ, ಔಷಧೀಯ ಸಸ್ಯಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಆಯುಷ್ ಸಚಿವಾಲಯದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ.
- ಇದರ ಜೊತೆಗೆ, ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ತಲುಪಲು ಮಾಧ್ಯಮ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಸಹ ಈ ಯೋಜನೆಯು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಆಯುಷ್ ವಲಯದಲ್ಲಿ **ಸಮಗ್ರ, ಪಾರದರ್ಶಕ ಮತ್ತು ಜನಸ್ನೇಹಿಯಾದ ಡಿಜಿಟಲ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ**ಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ತ್ವರಿತ ವಿಚಾರಣೆಯು ಒಂದು 'ಮಾನವ ಹಕ್ಕು' ('Speedy Trial a 'Human Right')

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

❖ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 35 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿದ್ದ ಅಪರಾಧ ಪ್ರಕರಣವೊಂದರ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುವಾಗ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, **'ತ್ವರಿತ ವಿಚಾರಣೆಯ ಹಕ್ಕು'** ಕೇವಲ ಸಂವಿಧಾನದ **21ನೇ ವಿಧಿಯ** ಅಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಖಾತರಿಯಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅದೊಂದು **'ಮಾನವ ಹಕ್ಕು'** ಕೂಡ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಮಹತ್ವದ ತೀರ್ಪು ನೀಡಿದೆ.

ಸಂವಿಧಾನದ 21ನೇ ವಿಧಿ:

❖ **ಸಂವಿಧಾನದ 21ನೇ ವಿಧಿಯು** ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ (Procedure established by law) ಹೊರತಾಗಿ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ **'ಜೀವಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ರಕ್ಷಣೆ'**ಯನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

▪ ನ್ಯಾಯಾಂಗದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು **21ನೇ ವಿಧಿಯ** ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದ್ದು, ಇದು ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತ ವಿಚಾರಣೆ, ಉಚಿತ ಕಾನೂನು ನೆರವು, ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನವೀಯ ವಾತಾವರಣ ಮತ್ತು ತ್ವರಿತ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ನ್ಯಾಯಾಂಗದ ವಿಕಸನ:

❖ **ಹುಸೇನಾರಾ ಖಾತುನ್ v/s ಬಿಹಾರ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಕರಣ:** ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು 21ನೇ ವಿಧಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತ್ವರಿತ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು **'ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕು'** ಎಂದು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಗುರುತಿಸಿತು. ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಜೈಲುಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಿಚಾರಣಾಧೀನ ಕೈದಿಗಳ ದುಸ್ಥಿತಿಯ ಕುರಿತು ಈ ಪ್ರಕರಣವು ಗಮನ ಹರಿಸಿತು.

❖ **ಎ.ಆರ್. ಅಂತುಲೆ v/s ಆರ್.ಎಸ್. ನಾಯಕ್ ಪ್ರಕರಣ:** ತ್ವರಿತ ವಿಚಾರಣೆಯ ಹಕ್ಕಿನ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಕೆಲವು ತತ್ವಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿತು. ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ನ್ಯೂನತೆಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ವಿಳಂಬಗಳು ಸಹ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುತ್ತವೆ ಎಂದು ಇದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಾಲ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (RBSK) 2.0 ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಾಲ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (RBSK)ದ ಬಗ್ಗೆ:

ಇದು **'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರೋಗ್ಯ ಅಭಿಯಾನ'**ದ (National Health Mission - NHM) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾದ ಪ್ರಮುಖ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡ **'ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವಾ ವಿತರಣೆಯಲ್ಲಿನ ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳು ಮತ್ತು ನಾವೀನ್ಯತೆಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶೃಂಗಸಭೆ'**ಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವಾಲಯವು **'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಾಲ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (RBSK) 2.0'**ದ ನೂತನ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ.

❖ **ಅನುಷ್ಠಾನ:** ಕೇಂದ್ರ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವಾಲಯ.

❖ **ಉದ್ದೇಶ:** ಜನನದಿಂದ 18 ವರ್ಷದವರೆಗಿನ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಜನ್ಮಜಾತ ನ್ಯೂನತೆಗಳು, ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಕೊರತೆ, ಬಾಲ್ಯದ ರೋಗಗಳು ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ವಿಳಂಬದಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೇ ಗುರುತಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಇದರ ಪ್ರಧಾನ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

❖ **ಉದ್ದೇಶಿತ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು:** ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಕಣ್ಗಾವಲಿಗಾಗಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅವರ ವಯಸ್ಸಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ವಿವಿಧ ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸುತ್ತದೆ:

❖ **0 ರಿಂದ 6 ವಾರಗಳು:** ಹೆರಿಗೆ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಆಶಾ (ASHA) ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರ ಮನೆ ಭೇಟಿಯ ಮೂಲಕ ನವಜಾತ ಶಿಶುಗಳ ತಪಾಸಣೆ.

❖ **6 ವಾರಗಳಿಂದ 6 ವರ್ಷ:** ಅಂಗನವಾಡಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲಾಪೂರ್ವ ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ.

❖ **6 ವರ್ಷದಿಂದ 18 ವರ್ಷ:** ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ–ಅನುದಾನಿತ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ತಪಾಸಣೆ.

❖ **"4Ds" ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ (The "4Ds" Strategy):** RBSK ಯೋಜನೆಯು ಆಯ್ದ 30 ರಿಂದ 32 ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಮುಖ ವರ್ಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ, ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ತಪಾಸಣೆ ಹಾಗೂ ಉಚಿತ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ,

- **ಜನ್ಮಜಾತ ನ್ಯೂನತೆಗಳು:** ಡೌನ್ ಸಿಂಡ್ರೋಮ್ (ವರ್ಣತಂತು ಅಸಹಜತೆ), ಜನ್ಮಜಾತ ಕಣ್ಣಿನ ಪೊರೆ, ಸೀಳು ತುಟಿ/ಅಂಗುಳು, ವಕ್ರಪಾದ ಮತ್ತು ಜನ್ಮಜಾತ ಹೃದಯ ಕಾಯಿಲೆಗಳು.
- **ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಕೊರತೆ:** ರಕ್ತಹೀನತೆ, ವಿಟಮಿನ್ 'ಎ' ಅಥವಾ 'ಡಿ' ಕೊರತೆ, ತೀವ್ರ ಸ್ವರೂಪದ ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆ ಮತ್ತು ಗಾಯಿಟರ್ (ಗಳಗಂಡ ರೋಗ).
- **ಬಾಲ್ಯದ ರೋಗಗಳು:** ಚರ್ಮದ ಕಾಯಿಲೆಗಳು, ಓಟಿಟಿಸ್ ಮೀಡಿಯಾ (ಮಧ್ಯ ಕಿವಿಯ ಸೋಂಕು), ರುಮಾಟಿಕ್ ಹೃದಯ ಕಾಯಿಲೆ ಮತ್ತು ಉಸಿರಾಟ ನಾಳದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಕಾಯಿಲೆ.
- **ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ವಿಳಂಬ ಮತ್ತು ವಿಕಲಾಂಗತೆಗಳು:** ದೃಷ್ಟಿ ದೋಷ, ಶ್ರವಣ ದೋಷ, ಆಟಿಸಂ ಸ್ಪೆಕ್ಟ್ರಮ್ ಡಿಸಾರ್ಡರ್ ಮತ್ತು ಸೆರೆಬ್ರಲ್ ಪಾಲ್ಸಿ (ಮಿದುಳಿನ ಲಕ್ವ).

ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಸ್ಕೂಲ್ಸ್ ಫಾರ್ ರೈಸಿಂಗ್ ಇಂಡಿಯಾ (PM SHRI)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- **ಕೇಂದ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವಾಲಯವು, 'ಪಿಎಂ–ಶ್ರೀ'** (PM SHRI) ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನವು ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, **ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ, ಕೇರಳ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡು** ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ, ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಆಗ್ರಹಿಸಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಜ್ಞಾಪನಾ ಪತ್ರವನ್ನು ರವಾನಿಸಿದೆ.

ಪಿಎಂ–ಶ್ರೀ ಶಾಲೆಗಳು (PM SHRI Schools):

- **PM SHRI ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪ:** ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಸ್ಕೂಲ್ಸ್ ಫಾರ್ ರೈಸಿಂಗ್ ಇಂಡಿಯಾ (PM Schools for Rising India).
- **ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಚಿವಾಲಯ:** ಕೇಂದ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವಾಲಯ.
- **ಯೋಜನೆಯ ಸ್ವರೂಪ:** ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಯೋಜನೆ.
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು, ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರುವ ಶಾಲೆಗಳ ಪೈಕಿ ಕೆಲವು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿ ಬಲಪಡಿಸುವ ಮೂಲಕ, ದೇಶದಾದ್ಯಂತ 14,500 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಉನ್ನತೀಕರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು.

ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು:

- ✓ ಪಿಎಂ–ಶ್ರೀ ಶಾಲೆಗಳು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ, ಪರಿವರ್ತನಾಶೀಲ ಹಾಗೂ ಸಮಗ್ರ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿವೆ.
- ✓ ಈ ಶಾಲೆಗಳು ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ತರಗತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಕ್ರೀಡೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ 'ಆಧುನಿಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ' ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಒತ್ತು ನೀಡಲಿವೆ.
- ✓ ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮರುಬಳಕೆ, ಇಂಧನ–ದಕ್ಷ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಜೀವನಶೈಲಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಈ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು **"ಹಸಿರು ಶಾಲೆಗಳಾಗಿ"** ರೂಪುಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.
- ✓ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ, ಈ ಶಾಲೆಗಳು **'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ 2020'**ರ (NEP 2020) ಎಲ್ಲಾ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಲಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಇವು ಅತ್ಯುತ್ತಮ **'ಮಾದರಿ ಶಾಲೆಗಳಾಗಿ'** ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಇತರ ಶಾಲೆಗಳಿಗೂ ಉತ್ತಮ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಲಿವೆ.

ಪಲಾಯನಗೊಂಡ ಆರ್ಥಿಕ ಅಪರಾಧಿಗಳು (Fugitive Economic Offenders)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಜಾರಿ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯವು (ED) 21 ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು **'ಪಲಾಯನಗೊಂಡ ಆರ್ಥಿಕ ಅಪರಾಧಿಗಳು'** (FEOs) ಎಂದು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಘೋಷಿಸಿದೆ.

ಪಲಾಯನಗೊಂಡ ಆರ್ಥಿಕ ಅಪರಾಧಿಗಳು (Fugitive Economic Offender - FEO):

- **'ಪಲಾಯನಗೊಂಡ ಆರ್ಥಿಕ ಅಪರಾಧಿ' (FEO) ಎಂದರೆ ರೂ.100 ಕೋಟಿ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೊತ್ತದ ಆರ್ಥಿಕ ಅಪರಾಧಕ್ಕಾಗಿ** ಭಾರತೀಯ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಿಂದ ಬಂಧನ ವಾರಂಟ್ (Arrest warrant) **ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದು,** ಅವರು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಮೊಕದ್ದಮೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಭಾರತವನ್ನು ತೊರೆದಿರುತ್ತಾರೆ ಅಥವಾ ಕಾನೂನನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ವಿದೇಶದಿಂದ ಮರಳಲು ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.
- ಆರ್ಥಿಕ ಅಪರಾಧಿಗಳು ಭಾರತೀಯ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದು ನ್ಯಾಯದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, **'ಪಲಾಯನಗೊಂಡ ಆರ್ಥಿಕ ಅಪರಾಧಿಗಳ ಕಾಯ್ದೆ' (FEOA), 2018**ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು.

ಪಲಾಯನಗೊಂಡ ಆರ್ಥಿಕ ಅಪರಾಧಿಗಳ ಕಾಯ್ದೆ, 2018 (Fugitive Economic Offenders Act, 2018):

- » **ಆಸ್ತಿ ಮುಟ್ಟುಗೋಲು:** ಭಾರತ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಪರಾಧಿಯ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- » ಈ ಕಾನೂನು ಬೇನಾಮಿ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅಪರಾಧಿಯು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಸ್ವತ್ತುಗಳನ್ನು ಸಹ ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- » **ಸಿವಿಲ್ ದಾವೆಗಳ ಮೇಲಿನ ನಿರ್ಬಂಧ:** ಘೋಷಿತ ಪಲಾಯನಗೊಂಡ ಆರ್ಥಿಕ ಅಪರಾಧಿಗಳು ಭಾರತೀಯ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸಿವಿಲ್ ದಾವೆಗಳನ್ನು ಹೂಡುವುದನ್ನು ಅಥವಾ ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು ನಿಷೇಧಿಸುತ್ತದೆ.
- » **ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ: 'ಅಕ್ರಮ ಹಣ ವರ್ಗಾವಣೆ ತಡೆ ಕಾಯ್ದೆ, 2002'**ರ (PMLA) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾದ ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕರಣಗಳ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಲು ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ.

ಜಾರಿ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ (Enforcement Directorate - ED):

- ❖ **ಸ್ಥಾಪನೆ: 1ನೇ ಮೇ 1956 ರಂದು 'ಜಾರಿ ಘಟಕ'**ವನ್ನು (Enforcement Unit) ರಚಿಸಲಾಯಿತು. ನಂತರ 1957 ರಲ್ಲಿ, ಈ ಘಟಕವನ್ನು **'ಜಾರಿ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ'** (ED) ಎಂದು ಮರುನಾಮಕರಣ ಮಾಡಲಾಯಿತು.
- ❖ ಇದು **ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವಾಲಯದ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆ**ಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಹಣಕಾಸು ತನಿಖಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- ❖ **ಕಾರ್ಯಗಳು:** ಇ.ಡಿ (ED) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಮುಖ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ:
  - ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾಯ್ದೆ, 1999 (FEMA)
  - ಅಕ್ರಮ ಹಣ ವರ್ಗಾವಣೆ ತಡೆ ಕಾಯ್ದೆ, 2002 (PMLA)
  - ಪಲಾಯನಗೊಂಡ ಆರ್ಥಿಕ ಅಪರಾಧಿಗಳ ಕಾಯ್ದೆ, 2018 (FEOA)

ನೀಟ್ (NEET) ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆ ಸೋರಿಕೆ ವಿವಾದ

ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರೀಕ್ಷಾ ಸಂಸ್ಥೆ' (National Testing Agency - NTA)ಯು 2026 ರ ನೀಟ್ (NEET) ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ರಮ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ, **'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅರ್ಹತಾ ಮತ್ತು ಪ್ರವೇಶ ಪರೀಕ್ಷೆ'** (NEET)ಯ ಮರುಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿದೆ. ನೀಟ್ (NEET) ಪರೀಕ್ಷೆಯು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆಯುವ ಪ್ರಮುಖ ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ.

ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನ್ ಸಮಿತಿ:

- ನೀಟ್–ಯುಜಿ (NEET-UG) 2024 ರ ವಿವಾದದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಕೇಂದ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವಾಲಯವು **ಇಸ್ರೋದ (ISRO) ಮಾಜಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಕೆ. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನ್** ಅವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರೀಕ್ಷಾ ಸಂಸ್ಥೆ (National Testing Agency - NTA):

- **ಸ್ಥಾಪನೆ:** 2017 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು.
- ಇದು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವಾಲಯದ **'ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ'**ಯ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸ್ವಾಯತ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.

NTA ಯು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರವೇಶ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತದೆ:

- ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್‌ಗಾಗಿ – ಜಂಟಿ ಪ್ರವೇಶ ಪರೀಕ್ಷೆ (Joint Entrance Examination - JEE Main).
- ವೈದ್ಯಕೀಯ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ – ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅರ್ಹತಾ ಮತ್ತು ಪ್ರವೇಶ ಪರೀಕ್ಷೆ–ಪದವಿಪೂರ್ವ (NEET-UG).
- ಕೇಂದ್ರೀಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪದವಿ ಮತ್ತು ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗಾಗಿ – ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಪ್ರವೇಶ ಪರೀಕ್ಷೆ (Common University Entrance Test - CUET).
- ಇದು **'ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ'** (NHAI), ದೆಹಲಿ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ, **'ಉದ್ಯೋಗಿಗಳ ಭವಿಷ್ಯ ನಿಧಿ ಸಂಸ್ಥೆ'** (EPFO) ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರೀಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ವಿವಿಧ ಹುದ್ದೆಗಳ ನೇಮಕಾತಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನೂ ನಡೆಸುತ್ತದೆ.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ (ಅಕ್ರಮ ವಿಧಾನಗಳ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ) ಕಾಯ್ದೆ, 2024:

- 2024 ರಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾದ ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು, UPSC, SSC ಯಂತಹ ನೇಮಕಾತಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ಹಾಗೂ NEET, JEE, ಮತ್ತು CUET ನಂತಹ ಪ್ರವೇಶ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆ ಸೋರಿಕೆ ಮತ್ತು ಅಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಡೆಯುವ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು **"ಅಕ್ರಮ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು"** ವಿಶಾಲವಾಗಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿದ್ದು, ಇದು ಈ ಕೆಳಗಿನ ದುಷ್ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ:
  - ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಅಥವಾ ಸರಿ–ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಸೋರಿಕೆ ಮಾಡುವುದು.
  - ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನೆರವಾಗುವುದು (ಅನಧಿಕೃತ ಸಂವಹನ, ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು).
  - ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ನೆಟ್‌ವರ್ಕ್‌ಗಳು ಅಥವಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ತಿರುಚುವುದು.
  - ನಕಲಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಬರೆಯುವುದು.
  - ನಕಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಅಥವಾ ನಕಲಿ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು.
  - ಅರ್ಹತಾ ಪಟ್ಟಿ ಅಥವಾ ರ್‍ಯಾಂಕ್ ಪಡೆಯಲು ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ತಿರುಚುವುದು.

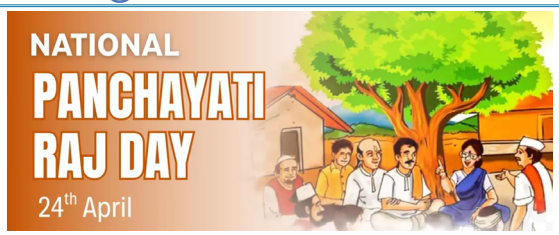
ದಂಡ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷೆಗಳು:

- **ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ:** ಅಪರಾಧದ ತೀವ್ರತೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ 3 ರಿಂದ 10 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಕಾರಾಗೃಹ ಶಿಕ್ಷೆ.
- ಸಂಘಟಿತ ಅಪರಾಧಗಳಿಗೆ ರೂ. 1 ಕೋಟಿ ವರೆಗೆ ದಂಡ.
- **ಸೇವಾ ಪೂರೈಕೆದಾರರಿಗೆ:** ಅಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ರೂ. 1 ಕೋಟಿ ವರೆಗೆ ದಂಡ.
- 4 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಯಾವುದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸದಂತೆ ನಿರ್ಬಂಧ.
- ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾದ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಅಥವಾ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯ ಮೇಲೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸುವುದು.
- **ಸಂಘಟಿತ ಅಪರಾಧಗಳು:** 5 ರಿಂದ 10 ವರ್ಷಗಳ ಕಠಿಣ ಕಾರಾಗೃಹ ಶಿಕ್ಷೆ ಹಾಗೂ ಕನಿಷ್ಠ ರೂ. 1 ಕೋಟಿ ದಂಡ.
- ಅಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾದ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಜಪ್ತಿ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶ.

ತನಿಖೆ:

- ಈ ಕಾಯ್ದೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ **ಎಲ್ಲಾ ಅಪರಾಧಗಳು ಸಂಜ್ಞೇಯ** (Cognisable – ವಾರಂಟ್ ಇಲ್ಲದೆ ಬಂಧಿಸುವಂಥದ್ದು), **ಜಾಮೀನು–ರಹಿತ** ಹಾಗೂ **ರಾಜಿ–ರಹಿತ** (Non-compoundable) ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.
- ಈ ಕಾಯ್ದೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ಅಪರಾಧಗಳ ತನಿಖೆಯನ್ನು **'ಪೊಲೀಸ್ ಅಧೀಕ್ಷಕರು'** ಅಥವಾ **'ಸಹಾಯಕ ಪೊಲೀಸ್ ಆಯುಕ್ತರು'** ಶ್ರೇಣಿಗಿಂತ ಕೆಳಗಿನವರಲ್ಲದ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಮಾತ್ರ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ.
- ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಪ್ರಕರಣಗಳ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಯಾವುದೇ **'ಕೇಂದ್ರೀಯ ತನಿಖಾ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ'** ವರ್ಗಾಯಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ದಿನ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ **ಏಪ್ರಿಲ್ 24 ರಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ದಿನ**ವನ್ನು (NPRD) ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವ

ಈ ದಿನವು **73 ನೇ ಸಂವಿಧಾನ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆ, 1992** ರ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು **1993 ರಲ್ಲಿ** ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವ ಮೂಲಕ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ (PRIs) ಬಲವಾದ **ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಸ್ಥಾನ**ಮಾನವನ್ನು ನೀಡಿತು.

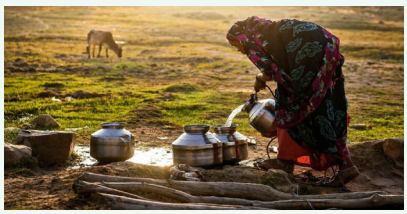
ಈ ಪ್ರಮುಖ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು **ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ ಭಾಗ IX** (Part IX) ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಗ್ರಾಮ, ಬ್ಲಾಕ್ (ತಾಲೂಕು) ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಸಬಲೀಕರಣಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಭಾರತದ ತಳಮಟ್ಟದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ

ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದೊರೆತ ನಂತರ, ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು **1957ರಲ್ಲಿ ಬಲವಂತ್ ರಾಯ್ ಮೆಹ್ತಾ ಸಮಿತಿ**ಯನ್ನು ರಚಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಸಮಿತಿಯು ದೇಶಕ್ಕೆ ಮೂರು ಹಂತಗಳ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿತು. ಇದರ ಅನ್ವಯ, **1959 ರಲ್ಲಿ** ದೇಶದಲ್ಲೇ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ **ರಾಜಸ್ಥಾನ**ದಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು.

ತದನಂತರ ಬಂದ **73 ನೇ ಸಂವಿಧಾನ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆಯು** ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಇವುಗಳಿಗೆ ಭದ್ರವಾದ **ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ರಕ್ಷಣೆ**ಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿತು. ಪಂಚಾಯತ್ ಆಡಳಿತದ ಈ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸಂವಿಧಾನದ **ಭಾಗ IX** ರ **'ವಿಧಿ 243 ರಿಂದ 243 O'** ವರೆಗಿನ ವಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ AI4WaterPolicy

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ AI4WaterPolicy ಯೋಜನೆಯು ರಾಜಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯ–ನೇತೃತ್ವದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ನೆರವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ AI4WaterPolicy ಬಗ್ಗೆ:

- ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜಲ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯ (AI) ಬಳಕೆಯ ಮೂಲಕ ಬಲಪಡಿಸಲು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ ನವೀನ **'ಕ್ರಿಯಾ–ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಯೋಜನೆ'** ಇದಾಗಿದೆ.
- ಇದು ಕೇವಲ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ರವಾನಿಸುವ ಬದಲು, ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯನ್ನು (AI) ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಆಲಿಸುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾಗಿದೆ.
- **ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿದವರು:** ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಲ ನಿರ್ವಹಣೆ ಸಂಸ್ಥೆ (IWMI - International Water Management Institute).
- ರಾಜಸ್ಥಾನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯಿರುವ **'ಸಿರೋಹಿ'** ಮತ್ತು **'ಪಾಲಿ'** ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ಮಹತ್ವ:** ಈ ಯೋಜನೆಯು ಸರಳ ಮತ್ತು ಹಗುರ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಅನ್ವಯಿಕೆಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಕಟ್ಟಕಡೆಯ ಹಂತದ ಸೇವಾ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯ ಸ್ಪಂದಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಸುಧಾರಿಸಿ, ಸಮುದಾಯ–ನೇತೃತ್ವದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹೇಗೆ ಬೆಂಬಲಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಇ-ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಪೋರ್ಟಲ್ (E-PRAAPTI Portal) : EPFO

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ವಾರಸುದಾರರಿಲ್ಲದ (Unclaimed) **ನೌಕರರ ಭವಿಷ್ಯ ನಿಧಿ** (EPF) ಠೇವಣಿಗಳ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಬಾಕಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಪರಿಹರಿಸಲು **'ನೌಕರರ ಭವಿಷ್ಯ ನಿಧಿ ಸಂಸ್ಥೆ'**ಯು (EPFO) **'ಇ–ಪ್ರಾಪ್ತಿ'** (E-PRAAPTI) ಎಂಬ ಹೊಸ ಪೋರ್ಟಲ್ ಅನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಇ–ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಪೋರ್ಟಲ್ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು **ಹಳೆಯ ನೌಕರರ ಭವಿಷ್ಯ ನಿಧಿ (EPF) ಖಾತೆಗಳ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ, ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುವಿಕೆ, ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಖಾತೆ ಸಂಖ್ಯೆ (UAN) ಜೋಡಣೆ** ಮತ್ತು ಆ ಖಾತೆಗಳ ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುವಿಕೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ರೂಪಿಸಲಾದ ಒಂದು ಮೀಸಲಾದ ಡಿಜಿಟಲ್ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ.
- **ಮಹತ್ವ:** ವಾರಸುದಾರರಿಲ್ಲದ ಠೇವಣಿಗಳನ್ನು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತಗೊಳಿಸಲು, ಇದು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಆಧಾರ್ ಆಧಾರಿತ ದೃಢೀಕರಣವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಆರ್‌ಟಿಐ ಕಾಯ್ದೆಯು ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಮಂಡಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ: CIC

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಭಾರತೀಯ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯು (BCCI) **'ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆ'** (RTI), **2005** ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ **"ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ"**ದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು **'ಕೇಂದ್ರ ಮಾಹಿತಿ ಆಯೋಗ'**ವು (CIC) ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಮಾಹಿತಿ ಆಯೋಗ (CIC)ದ ಸಂಯೋಜನೆ:

- ಈ ಆಯೋಗವು ಒಬ್ಬರು **'ಮುಖ್ಯ ಮಾಹಿತಿ ಆಯುಕ್ತರು'** (ಇವರು ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ) ಹಾಗೂ ಗರಿಷ್ಠ 10 'ಮಾಹಿತಿ ಆಯುಕ್ತರನ್ನು' ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.
- **ಅಧಿಕಾರಾವಧಿ:** ಮುಖ್ಯ ಮಾಹಿತಿ ಆಯುಕ್ತರು **5 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ** ಅಥವಾ ಅವರಿಗೆ **65 ವರ್ಷ** ವಯಸ್ಸಾಗುವವರೆಗೆ (ಇವೆರಡರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಮೊದಲೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ) ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಹುದ್ದೆಗೆ ಮರುನೇಮಕಗೊಳ್ಳಲು ಅರ್ಹರಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.
- **ನೇಮಕಾತಿ:** ವಿಶೇಷ ಆಯ್ಕೆ ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರಸಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆಯುಕ್ತರನ್ನು ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.
- **ಆಯ್ಕೆ ಸಮಿತಿ:** ಈ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಲೋಕಸಭೆಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹಾಗೂ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರು ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡಿದ ಕೇಂದ್ರ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಸಚಿವರು ಈ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಮಾಹಿತಿ ಆಯೋಗ (CIC)ದ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಸ್ಥಾಪನೆ:** ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆಯ (RTI Act), 2005 ರ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಆಯೋಗವನ್ನು 2005 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿತು.
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿದಾಯಕವಾಗಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಸಲ್ಲಿಸುವ ಮೇಲ್ಮನವಿಗಳನ್ನು ಇದು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಆರ್‌ಟಿಐ ಕಾಯ್ದೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಮುಖ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಇದು ಪರಿಹರಿಸುತ್ತದೆ.
- **ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ:** ಆರ್‌ಟಿಐ ಕಾಯ್ದೆಯ ನಿಯಮಗಳು ಹೇಗೆ ಜಾರಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು **ಸಿಐಸಿ** (CIC) ಆಯೋಗವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ.

ರಾಜ್ಯ ಮಾಹಿತಿ ಆಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ:

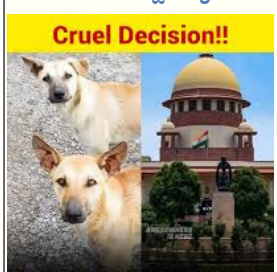
- **2005 ರ ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆ**ಯು ಪ್ರತಿ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ **'ರಾಜ್ಯ ಮಾಹಿತಿ ಆಯೋಗ'**ದ ರಚನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ.
- ರಾಜ್ಯ ಮಾಹಿತಿ ಆಯೋಗವು ಉನ್ನತ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಒಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ತನಗೆ ಬರುವ ದೂರುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮನವಿಗಳನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಆಯಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕಚೇರಿಗಳು, ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಉದ್ದಿಮೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದೂರುಗಳು ಹಾಗೂ ಮೇಲ್ಮನವಿಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- **ಸಂಯೋಜನೆ:** ಈ ಆಯೋಗವು ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಂದ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಒಬ್ಬರು **'ರಾಜ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಾಹಿತಿ ಆಯುಕ್ತರು'** ಹಾಗೂ ಗರಿಷ್ಠ 10 **'ರಾಜ್ಯ ಮಾಹಿತಿ ಆಯುಕ್ತರನ್ನು'** ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದ ಮತ್ತು ಅಪಾಯಕಾರಿ ಬೀದಿ ನಾಯಿಗಳಿಗೆ ದಯಾಮರಣ : SC

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಮಾನವನ ಜೀವ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸುರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ, ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದ, ಗುಣಪಡಿಸಲಾಗದ ಕಾಯಿಲೆ ಇರುವ ಅಥವಾ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ **ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾದ ಬೀದಿ ನಾಯಿಗಳಿಗೆ ದಯಾಮರಣ** (Euthanasia) ನೀಡಲು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿದೆ.

ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಪ್ರಮುಖ ಅವಲೋಕನಗಳು:

- ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಬೀದಿ ನಾಯಿಗಳ ದಾಳಿಗಳು ಮತ್ತು ರೇಬಿಸ್ ಅಪಾಯಗಳಿಂದ ನಾಗರಿಕರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದು **ರಾಜ್ಯದ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿದೆ** ಎಂದು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಗಮನಿಸಿದೆ.
- ಶಾಲೆಗಳು, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಜನಸಂದಣಿ ಇರುವ ಇತರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಿಂದ ಬೀದಿ ನಾಯಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸಿದ ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಆದೇಶವನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಎತ್ತಿಹಿಡಿದಿದೆ.

ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ಆಯಾಮಗಳು:

- **ವಿಧಿ 21 ಮತ್ತು ಮಾನವ ಭದ್ರತೆ:** ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸುರಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸುವ ಮತ್ತು ಘನತೆಯ ಹಕ್ಕಿನೊಂದಿಗೆ ಬೆಸೆಯುವ ಮೂಲಕ ಈ ತೀರ್ಪು **ಸಂವಿಧಾನದ 21ನೇ ವಿಧಿಯ** ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದೆ.
- **ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮೇಲಿನ ದೌರ್ಜನ್ಯ ತಡೆ ಕಾಯ್ದೆ, 1960:** ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಅನಗತ್ಯ ಕ್ರೌರ್ಯದಿಂದ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ, ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಸಾಧಾರಣ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನವೀಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- **ಪ್ರಾಣಿ ಜನನ ನಿಯಂತ್ರಣ (ABC) ನಿಯಮಗಳು, 2023:** ಈ ನಿಯಮಗಳು ಬೀದಿ ನಾಯಿಗಳಿಗೆ ಸಂತಾನಹರಣ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ, ಲಸಿಕೆ ಹಾಕುವುದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಸಂತತಿಯ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತವೆ.

ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ ಕಾಯ್ದೆ (UAPA)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ (ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ) ಕಾಯ್ದೆಯ (UAPA) ಜಾಮೀನು ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ದೆಹಲಿ ಪೊಲೀಸರು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ (SC) ವಿಸ್ತೃತ ಪೀಠವನ್ನು ರಚಿಸುವಂತೆ ಸಲಹೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

UAPA ಕಾಯ್ದೆ, 1967 ರ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ವರ್ಷ:** 1967
- **ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ:** ಭಯೋತ್ಪಾದಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ, ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಘಟನೆಗಳ ಕೆಲವು ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು.
- **ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ಚಟುವಟಿಕೆ ಎಂದರೆ:** ಅಪರಾಧವನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವ ಯಾವುದೇ ನಡವಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ.
- **ಭಯೋತ್ಪಾದಕ ಕೃತ್ಯ:** ಈ ಕಾಯ್ದೆಯ **ಸೆಕ್ಷನ್ 15 'ಭಯೋತ್ಪಾದಕ ಕೃತ್ಯ'**ವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ **ಕನಿಷ್ಠ 5 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಜೀವಾವಧಿಯವರೆಗೆ ಜೈಲು ಶಿಕ್ಷೆ** ವಿಧಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.
- **ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರ:** ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ, ಈ ಮೂಲಕ ಕೇಂದ್ರವು ಯಾವುದೇ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು.
- **ಕಾಯ್ದೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಅನ್ವಯಿಸುವಿಕೆ:** ಈ ಕಾಯ್ದೆಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನವರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತವೆ:
  (a) ಭಾರತದ ಗಡಿಯಾಚೆಗಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಭಾರತೀಯ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ.
  (b) ಸರ್ಕಾರಿ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ (ಅವರು ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ).
  (c) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನೋಂದಾಯಿತವಾದ ಹಡಗುಗಳು ಮತ್ತು ವಿಮಾನಗಳಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ (ಆ ಹಡಗು ಅಥವಾ ವಿಮಾನಗಳು ಜಗತ್ತಿನ ಯಾವುದೇ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ).

ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಕಾಯ್ದೆ, 2019:

- ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಭಯೋತ್ಪಾದಕರೆಂದು ಘೋಷಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ಈ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಯಾವುದೇ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಭಯೋತ್ಪಾದಕ ಸಂಸ್ಥೆ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಬಹುದು.

ಕೇಂದ್ರೀಯ ತನಿಖಾ ದಳ (Central Bureau of Investigation - CBI)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಕೇಂದ್ರ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ (ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದ) ನೇಮಕಾತಿ ಸಮಿತಿಯು (ACC) **'ಕೇಂದ್ರೀಯ ತನಿಖಾ ದಳ'**ದ (CBI) ಹಾಲಿ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ **ಪ್ರವೀಣ್ ಸೂದ್** ಅವರ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿಯನ್ನು **ಒಂದು ವರ್ಷ**ದವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದೆ.

ಕೇಂದ್ರೀಯ ತನಿಖಾ ದಳ (CBI)ದ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಸ್ಥಾಪನೆ:** ಕೇಂದ್ರ ಗೃಹ **ಸಚಿವಾಲಯ**ದ ನಿರ್ಣಯದ ಮೂಲಕ **1963** ರಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು.
- **ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ನಿಯಂತ್ರಣ:** ಇದು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ **ಸಿಬ್ಬಂದಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕುಂದುಕೊರತೆ ಮತ್ತು ಪಿಂಚಣಿ ಸಚಿವಾಲಯದ 'ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಇಲಾಖೆ'**ಯ (DoPT) ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒಳಪಡುತ್ತದೆ.
- **ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ ಸಮಿತಿ: 'ಸಂತಾನಂ ಸಮಿತಿ'**ಯ ಶಿಫಾರಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ಇದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು.
- **ಕಾನೂನಾತ್ಮಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ:** ಸಿಬಿಐ (CBI) ಒಂದು ಶಾಸನಬದ್ಧ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ, ಇದು **'ದೆಹಲಿ ವಿಶೇಷ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಥಾಪನಾ ಕಾಯ್ದೆ'** (DSPE Act), **1946ರ** ಮೂಲಕ ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಗಳು:

- ಸಿಬಿಐ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಹಾಗೂ ಪ್ರಮುಖ ತನಿಖಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- ಇದು **'ಕೇಂದ್ರೀಯ ಜಾಗೃತ ಆಯೋಗ'** (CVC) ಮತ್ತು **'ಲೋಕಪಾಲ್'**ಗೆ ಅಗತ್ಯ ತನಿಖಾ ನೆರವು ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ಇದು **ಇಂಟರ್‌ಪೋಲ್** ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಪರವಾಗಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತನಿಖೆಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುವ **'ನೋಡಲ್ ಪೊಲೀಸ್ ಸಂಸ್ಥೆ'**ಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ

ಮಾದರಿ ನೋಂದಣಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ 2024

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಭಾರತದ ಮಹಾನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಚೇರಿಯು (Office of the Registrar General of India - ORGI) ಇತ್ತೀಚೆಗೆ **'ಮಾದರಿ ನೋಂದಣಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ 2024'** (SRS 2024) ಅನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು

1. ಜನನ ದರ (Birth Rate):

- ಪ್ರತಿ 1,000 ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಜನಿಸುವ ಸಜೀವ ಶಿಶುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು **'ಜನನ ದರ'** ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. 2014ರಲ್ಲಿ 21 ರಷ್ಟಿದ್ದ ಈ ದರವು, 2024ರ ವೇಳೆಗೆ 18.3 ಕ್ಕೆ ಕುಸಿದಿದೆ.
- ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಖ್ಯೆಯು **14.9 ರಿಂದ 14.7 ಕ್ಕೆ** ಇಳಿಕೆಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 20.3 ರಿಂದ 20.2 ಕ್ಕೆ ಕುಸಿದಿದೆ ಎಂದು ಸಮೀಕ್ಷೆ ತಿಳಿಸಿದೆ.
- ದೇಶದಲ್ಲೇ ಅತ್ಯಧಿಕ ಜನನ ದರವು ಬಿಹಾರದಲ್ಲಿ (26.8) ದಾಖಲಾಗಿದ್ದರೆ, ಅತ್ಯಂತ ಕನಿಷ್ಠ ಜನನ ದರವು ಅಂಡಮಾನ್ ಮತ್ತು ನಿಕೋಬಾರ್ ದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿ (9.9) ಕಂಡುಬಂದಿದೆ.

2. ಮರಣ ದರ (Death Rate):

- ಪ್ರತಿ 1,000 ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಸಂಭವಿಸುವ ಒಟ್ಟು ಸಾವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು **'ಮರಣ ದರ'** ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದರವು ಪ್ರಸ್ತುತ **6.7 ರಿಂದ 6.4 ಕ್ಕೆ** ಇಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ.
- 2024ರಲ್ಲಿ, ಛತ್ತೀಸ್‌ಗಢವು ಅತ್ಯಧಿಕ **ಮರಣ ದರವನ್ನು (8.4)** ದಾಖಲಿಸಿದ್ದರೆ, ಚಂಡೀಗಢವು ಅತ್ಯಂತ **ಕನಿಷ್ಠ ಮರಣ ದರವನ್ನು (3.9)** ದಾಖಲಿಸಿದೆ.

3. ಶಿಶು ಮರಣ ದರ (Infant Mortality Rate - IMR):

- ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಪ್ರತಿ 1,000 ಸಜೀವ ಶಿಶುಗಳಲ್ಲಿ, ಒಂದು ವರ್ಷ ತುಂಬುವ ಮುನ್ನವೇ ಮೃತಪಡುವ ಶಿಶುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು 'ಶಿಶು ಮರಣ ದರ' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- 2024ರ ಶಿಶು ಮರಣ ದರವು (ಪ್ರತಿ ಸಾವಿರ ಸಜೀವ ಜನನಗಳಿಗೆ 24 ಸಾವುಗಳು) 1971ರ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಐದನೇ ಒಂದರಷ್ಟು (1/5th) ಕುಸಿದಿದೆ. ಕಳೆದ 10 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಶಿಶು ಮರಣ ದರದಲ್ಲಿ ಶೇ. 38% ರಷ್ಟು ಗಮನಾರ್ಹ ಇಳಿಕೆ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ.
- 2024ರಲ್ಲಿ, ಅತ್ಯಧಿಕ ಶಿಶು ಮರಣ ದರವು ಛತ್ತೀಸ್‌ಗಢದಲ್ಲಿ (36) ವರದಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಅತ್ಯಂತ ಕನಿಷ್ಠ ದರವು ಮಣಿಪುರದಲ್ಲಿ (2) ದಾಖಲಾಗಿದೆ.

ಮಾದರಿ ನೋಂದಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (Sample Registration System - SRS)ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ❖ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹವಾದ ವಾರ್ಷಿಕ ಅಂಕಿ–ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ❖ ಇದು ಶಿಶು ಮರಣ ದರ (Infant Mortality Rate - IMR), ಜನನ ದರ (Birth Rate) ಮತ್ತು ಮರಣ ದರ (Death Rate) ಸೂಚಕಗಳ ನಿಖರವಾದ ವಾರ್ಷಿಕ ಅಂದಾಜನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
- ❖ ಇದರೊಂದಿಗೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಅಳೆಯುವ ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಮಾನದಂಡಗಳಾದ ಪ್ರಜನನ ದರ (Fertility Indicators)ಹಾಗೂ ಮರಣ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು (Mortality Indicators) ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುತ್ತದೆ.
- ❖ **ನಿರ್ವಹಣೆ:** ಈ ಇಡೀ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಭಾರತದ ಮಹಾನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿಗಳ (Registrar General of India) ಕಚೇರಿಯು ನೇರವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಶಿಶು ಮರಣವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಮುಖ ಉಪಕ್ರಮಗಳು:

- **ಜನನಿ ಶಿಶು ಸುರಕ್ಷಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (JSSK):** ಈ ಯೋಜನೆಯು ಸರ್ಕಾರಿ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆರಿಗೆಯಾಗುವ ಗರ್ಭಿಣಿಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ಅನಾರೋಗ್ಯದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವ ನವಜಾತ ಶಿಶುಗಳಿಗೆ ಉಚಿತ ಔಷಧಗಳು, ಅಗತ್ಯ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು, ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ಆಹಾರ, ರೋಗನಿರ್ಣಯ, ಉಚಿತ ಸಾರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ರಕ್ತ ವರ್ಗಾವಣೆಯಂತಹ ಸಂಪೂರ್ಣ ಉಚಿತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಸುರಕ್ಷಿತ ಮಾತೃತ್ವ ಅಭಿಯಾನ (PMSMA):** ಈ ಯೋಜನೆಯು ಗರ್ಭಿಣಿಯರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ 9 ನೇ ತಾರೀಖಿನಂದು ತಜ್ಞ ವೈದ್ಯರಿಂದ ಅಥವಾ ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಉಚಿತ, ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮತ್ತು ಖಚಿತವಾದ ಹೆರಿಗೆ ಪೂರ್ವ ತಪಾಸಣೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಮಿಷನ್ ಇಂದ್ರಧನುಷ್:** ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು 2014 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಲಸಿಕಾ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಲಸಿಕೆಯಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಗುರಿಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡು 90% ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪೂರ್ಣ ಲಸಿಕಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.
- **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಾಲ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (RBSK):** ಮಕ್ಕಳ ಬದುಕುಳಿಯುವಿಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ 0 ಯಿಂದ 18 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ 32 ಬಗೆಯ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ (ರೋಗಗಳು, ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆ, ಜನ್ಮಜಾತ ದೋಷಗಳು ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ವಿಳಂಬ) ಉಚಿತ ತಪಾಸಣೆ ಮತ್ತು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳು (NRCs):** ತೀವ್ರ ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆ (SAM) ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಾಗಿ ದಾಖಲಿಸಲು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಿಶೇಷ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪಕ್ಷಾಂತರ ನಿಷೇಧ ಕಾಯ್ದೆ (ANTI DEFECTION LAW)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ರಾಜ್ಯಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆಮ್ ಆದ್ಮಿ ಪಕ್ಷದ ಮೂರನೇ ಎರಡರಷ್ಟು (2/3) ಸಂಸದರು ಭಾರತೀಯ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದೊಂದಿಗೆ ವಿಲೀನಗೊಳ್ಳಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಪಕ್ಷಾಂತರ ನಿಷೇಧ ಕಾಯ್ದೆಯ ಅನ್ವಯಿಸುವಿಕೆಯ ಕುರಿತು ಹಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿದೆ.

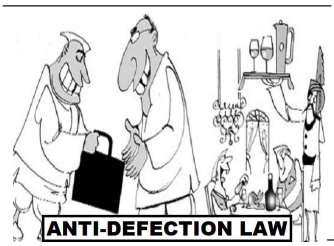
ಪಕ್ಷಾಂತರ ನಿಷೇಧ ಕಾಯ್ದೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆ:

- 1967ರಲ್ಲಿ ಹರಿಯಾಣದ ಶಾಸಕ ಗಯಾ ಲಾಲ್ ಒಂದೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಬಾರಿ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದ ನಂತರ, ಭಾರತೀಯ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ **'ಆಯಾ ರಾಮ್ ಗಯಾ ರಾಮ್'** ಎಂಬ ನುಡಿಗಟ್ಟು ಜನಪ್ರಿಯವಾಯಿತು.
- ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಾಂತರಗಳನ್ನು ತಡೆಯುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ 1985ರಲ್ಲಿ 52ನೇ ಸಂವಿಧಾನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಮೂಲಕ ಪಕ್ಷಾಂತರ ನಿಷೇಧ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ಸಂವಿಧಾನದ ಹತ್ತನೇ ಅನುಸೂಚಿಗೆ ಸೇರಿಸಲಾಯಿತು.
- ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಅನರ್ಹತೆಗಳು [ವಿಧಿ 102(1) ಮತ್ತು 191(1)]
- **ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸತ್ತಿನ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಶಾಸಕಾಂಗದ ಸದಸ್ಯತ್ವದಿಂದ ಅನರ್ಹನಾಗುತ್ತಾನೆ:**
  - ✓ ಕೇಂದ್ರ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಲಾಭದಾಯಕ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು (Office of profit) ಹೊಂದಿದ್ದರೆ.
  - ✓ ಸಮರ್ಥ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಿಂದ ಮಾನಸಿಕ ಅಸ್ವಸ್ಥ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ.
  - ✓ ತೀರಿಸಲಾಗದ ದಿವಾಳಿ (Undischarged insolvent) ಯಾಗಿದ್ದರೆ.
  - ✓ ಭಾರತದ ಪ್ರಜೆಯಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅಥವಾ ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ವಿದೇಶಿ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪೌರತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಅಥವಾ ವಿದೇಶಿ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ತೋರಿದರೆ.
  - ✓ ಸಂಸತ್ತು ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅನರ್ಹಗೊಂಡಿದ್ದರೆ.

ಪಕ್ಷಾಂತರ ನಿಷೇಧ ಕಾಯ್ದೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು:

- **ಪಕ್ಷಾಂತರದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅನರ್ಹತೆ:** ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಶಾಸಕನೊಬ್ಬ ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ತನ್ನ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದರೆ, ಅಥವಾ ತನ್ನ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷ ಹೊರಡಿಸಿದ ನಿರ್ದೇಶನಕ್ಕೆ (Whip) ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮತ ಚಲಾಯಿಸಿದರೆ ಅಥವಾ ಮತದಾನದಿಂದ ದೂರವುಳಿದರೆ, ಆತನನ್ನು ಅನರ್ಹಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಸದಸ್ಯನು ತನ್ನ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿ ಪಡೆದಿದ್ದರೆ, ಅಥವಾ ಆತನ ಮತದಾನ ಅಥವಾ ಗೈರುಹಾಜರಿಯನ್ನು ಪಕ್ಷವು 15 ದಿನಗಳೊಳಗೆ ಕ್ಷಮಿಸಿದರೆ ಆತನನ್ನು ಅನರ್ಹಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.
- ಸ್ವತಂತ್ರ ಸದಸ್ಯರು ಸದನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ನಂತರ ಯಾವುದೇ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಸೇರಿದರೆ ಅವರನ್ನು ಅನರ್ಹಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ನಾಮನಿರ್ದೇಶಿತ ಸದಸ್ಯರು ನಾಮನಿರ್ದೇಶನಗೊಂಡ ಆರು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಯಾವುದೇ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಸೇರಿದರೆ ಅವರು ಅನರ್ಹರಾಗುತ್ತಾರೆ.
- ಸದನದ ಸದಸ್ಯನನ್ನು ಅನರ್ಹಗೊಳಿಸುವ ನಿರ್ಧಾರವು ಸದನದ ಸಭಾಪತಿ ಅಥವಾ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ ವಿವೇಚನೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ವಿನಾಯಿತಿಗಳು:

- **ಹತ್ತನೇ ಅನುಸೂಚಿಯು ಮೂಲತಃ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಅನರ್ಹಗೊಳಿಸದಂತೆ ಎರಡು ವಿನಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿತ್ತು:**
  - ✓ **'ಶಾಸಕಾಂಗ ಪಕ್ಷ'ದ ಮೂರನೇ ಒಂದು** (1/3) ಸದಸ್ಯರು ವಿಭಜನೆಗೊಂಡು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗುಂಪನ್ನು ರಚಿಸುವುದು.
  - ✓ **'ಶಾಸಕಾಂಗ ಪಕ್ಷ'ದ ಮೂರನೇ ಎರಡರಷ್ಟು** (2/3) ಸದಸ್ಯರ ಅನುಮೋದನೆಯೊಂದಿಗೆ ತಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಪಕ್ಷದೊಂದಿಗೆ ವಿಲೀನಗೊಳಿಸುವುದು.
  - ✓ ಆದರೆ, ಕಾನೂನನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಬಲಪಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ 2003ರಲ್ಲಿ 91ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಮೂಲಕ ಮೊದಲ ವಿನಾಯಿತಿಯನ್ನು (ಮೂರನೇ ಒಂದು ವಿಭಜನೆ) ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾಯಿತು.

ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಪ್ರಮುಖ ತೀರ್ಪುಗಳು

- **ಕಿಹೋಟೊ ಹೊಲ್ಲೋಹಾನ್ v/s ಜಚಿಲ್ಹು (1992):** ಸಂವಿಧಾನದ ಹತ್ತನೇ ಅನುಸೂಚಿಯ (ಪಕ್ಷಾಂತರ ನಿಷೇಧ ಕಾಯ್ದೆ) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅನರ್ಹತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಭಾಪತಿ ನೀಡುವ ನಿರ್ಧಾರಗಳು ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಮರ್ಶೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ ಎಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದೆ.
- **ಕೀಶಮ್ ಮೇಘಚಂದ್ರ ಸಿಂಗ್ v/s ಸ್ಪೀಕರ್, ಮಣಿಪುರ (2020):** ಅನರ್ಹತೆಯ ಅರ್ಜಿಯ ಮೇಲೆ ಸ್ಪೀಕರ್ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಗರಿಷ್ಠ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಕಾಲಮಿತಿಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದೆ.

ಏಕಕಾಲಿಕ ಚುನಾವಣೆ ಮಸೂದೆ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

'ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರ, ಒಂದು ಚುನಾವಣೆ' ಕುರಿತ ಜಂಟಿ ಸಂಸದೀಯ ಸಮಿತಿಯು (JPC) ತನ್ನ ವರದಿಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಏಕಕಾಲಿಕ ಚುನಾವಣೆಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು 7 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಆಡಳಿತದ ದಕ್ಷತೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಜಿಡಿಪಿ (GDP) ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು 1.6% ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು ಎಂದು ವರದಿ ಹೇಳಿದೆ.

ಹಿನ್ನೆಲೆ:

- ಏಕಕಾಲಿಕ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, 2024ರಲ್ಲಿ ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನದ (129ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಮಸೂದೆ, 2024 ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಕಾಯ್ದೆಗಳ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಮಸೂದೆ, 2024 ಅನ್ನು ಮಂಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಈ ಮಸೂದೆಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು:

- **ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು:** ಸಂವಿಧಾನದ (129ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಮಸೂದೆ, 2024, ಲೋಕಸಭೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಸಭೆಗಳಿಗೆ ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಕಾಯ್ದೆಗಳ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಮಸೂದೆ, 2024 ಈ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ವಿಧಾನಸಭೆಗಳಿಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಏಕಕಾಲಿಕ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಪ್ರಾರಂಭ:** ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ದಿನಾಂಕದ ನಂತರ ರಚನೆಯಾಗುವ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ವಿಧಾನಸಭೆಗಳ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿಯು, ಲೋಕಸಭೆಯ ಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿ ಮುಕ್ತಾಯದೊಂದಿಗೆ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- ಆದ್ದರಿಂದ, ಆ ಬಳಿಕ ಲೋಕಸಭೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ವಿಧಾನಸಭೆಗಳಿಗೆ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಲೋಕಸಭೆ ಅಥವಾ ವಿಧಾನಸಭೆಗಳ ಅವಧಿಗೂ ಮುನ್ನ ವಿಸರ್ಜನೆ:** ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಪೂರ್ಣ ಅವಧಿಗೆ ಮುನ್ನವೇ ಲೋಕಸಭೆ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ/ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶದ ವಿಧಾನಸಭೆಯು ವಿಸರ್ಜನೆಗೊಂಡರೆ, ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಉಳಿದ ಅವಧಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೊಸದಾಗಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಈ ನಿಯಮವು ಪ್ರತಿ ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಲೋಕಸಭೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ವಿಧಾನಸಭೆಗಳ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲು ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.
- **ರಾಜ್ಯ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮುಂದೂಡುವುದು:** ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಏಕಕಾಲಿಕ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಭಾಗವಾಗಿ ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರೆ, ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳಿಗೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಬಹುದು.
- ನಂತರ, ಆ ರಾಜ್ಯದ ವಿಧಾನಸಭೆಗೆ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುವಂತೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಬಹುದು.
- ಆದರೆ, ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಕಾಯ್ದೆಗಳ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯು ಇಂತಹ ಯಾವುದೇ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗೌರವಕ್ಕೆ (ಅಪಮಾನ) ತಡೆ ಕಾಯ್ದೆ, 1971

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಅಪಮಾನ ತಡೆ ಕಾಯ್ದೆ, 1971 ಅನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲು ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದೆ.

ಈ ಕಾಯ್ದೆಯ ಕುರಿತು:

- **ಉದ್ದೇಶ:** ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಡು ವಂದೇ ಮಾತರಂ ಅನ್ನು ಹಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಯಾವುದೇ ಅವಮಾನ ಅಥವಾ ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ದಂಡಾರ್ಹ ಅಪರಾಧವನ್ನಾಗಿಸುವುದು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.
- ಪ್ರಸ್ತುತ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ 1971ರ ಕಾಯ್ದೆಯ ಪ್ರಕಾರ ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆ, ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಅಪಚಾರ ಎಸಗುವುದು ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹ ಅಪರಾಧವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಗರಿಷ್ಠ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಜೈಲು ಶಿಕ್ಷೆ ಅಥವಾ ದಂಡ ಅಥವಾ ಎರಡನ್ನೂ ವಿಧಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಡು (National Song) ವಂದೇ ಮಾತರಂ ಹಿನ್ನೆಲೆ:

- ವಂದೇ ಮಾತರಂ ಗೀತೆಯನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ **ಬಂಕಿಮ್ ಚಂದ್ರ ಚಟರ್ಜಿ** ಅವರು ರಚಿಸಿದರು. ಇದು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ 1882ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ **'ಆನಂದಮಠ'** ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಯಿತು.
- ಆನಂದಮಠ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು 1769–73ರ ಬಂಗಾಳದ ಭೀಕರ ಬರಗಾಲ ಮತ್ತು ಸನ್ಯಾಸಿ ದಂಗೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 1896ರ ಕಲ್ಕತ್ತಾದಲ್ಲಿ ನಡೆದ **ಕಾಂಗ್ರೆಸ್** ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಟ್ಯಾಗೋರ್ ಅವರು ಇದನ್ನು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಹಾಡುವ ಮೂಲಕ ಇದಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನ್ಯತೆ ತಂದುಕೊಟ್ಟರು.
- ಇದನ್ನು ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಘೋಷಣೆಯಾಗಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಆಗಸ್ಟ್ 7, 1905ರಂದು ಬಳಸಲಾಯಿತು.
- 1905ರ ಸ್ವದೇಶಿ ಚಳವಳಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇದು ನಾಗರಿಕ ಪ್ರತಿರೋಧದ ಪ್ರಮುಖ ಅಸ್ತ್ರವಾಯಿತು.
- ಜನವರಿ 24, 1950ರಂದು ಸಂವಿಧಾನ ಸಭೆಯು ಇದನ್ನು ಭಾರತದ **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಡು** ಎಂದು ಅಂಗೀಕರಿಸಿತು.

ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ನಿಬಂಧನೆಗಳು:

* **ವಿಧಿ 51A(a) ಮೂಲಭೂತ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು:** ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಾಗರಿಕನು ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಬದ್ಧನಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದರ ಆದರ್ಶಗಳು, ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆಯನ್ನು ಗೌರವಿಸಬೇಕೆಂದು ಇದು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.
* **'ಜನಗಣಮನ'** ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆಯಂತೆ, ವಂದೇ ಮಾತರಂ ಗೀತೆಗೆ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ನೇರ ಅಥವಾ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ರಕ್ಷಣೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸ್ಥಾನಮಾನವು ಕೇವಲ ಸಂವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ನಿರ್ಣಯಗಳಿಂದ ಬಂದಿದೆಯೇ ಹೊರತು, ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ನಿಯಮಗಳಿಂದಲ್ಲ.

ಲಿಂಗತ್ವ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ (ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ) ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆ, 2026

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಭಾರತದ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು **'ಲಿಂಗತ್ವ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ (ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ) ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆ, 2026'**ರಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಗಂಭೀರ ಕಾನೂನಾತ್ಮಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕುರಿತು ಗಮನ ಸೆಳೆದಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ, **'ಸ್ವಯಂ–ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ'** (Self-identification) v/s ರಾಜ್ಯದ **'ಪರಿಶೀಲನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ'** ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಗಳ ಗುರಿ v/s **'ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಘನತೆ'**ಯ ವಿವಾದಾತ್ಮಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದೆ.

- **ಹಿನ್ನೆಲೆ:** ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗತ್ವ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕಾನೂನಾತ್ಮಕ ವಿಕಸನ
- **ನಾಲ್ಸಾ (NALSA) ತೀರ್ಪು, 2014:** ಇದು ಲಿಂಗತ್ವ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ **'ತೃತೀಯ ಲಿಂಗ'** ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿತು. ಜೊತೆಗೆ, ಯಾವುದೇ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪವಿಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಲಿಂಗವನ್ನು **'ಸ್ವಯಂ–ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕನ್ನು'** ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯಿತು.
- ಇದು **'ಸ್ವಯಂ–ನಿರ್ಧಾರ'**ವನ್ನು ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಮೌಲ್ಯವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿತು.
- ಇದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಲಿಂಗದ ಅಸ್ಮಿತೆಯನ್ನು ಸಂವಿಧಾನದ 21ನೇ ವಿಧಿಗೆ (ಜೀವಿಸುವ ಮತ್ತು ಘನತೆಯ ಹಕ್ಕು) ಸೇರಿಸಿತು.

- **ಲಿಂಗತ್ವ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಕಾಯ್ದೆ, 2019:** ಇದು ಲಿಂಗತ್ವ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ **'ಸ್ವಯಂ–ಗ್ರಹಿಕೆಯ ಅಸ್ಮಿತೆಯ ಹಕ್ಕನ್ನು'** ಖಾತರಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿನ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಸ್ವಂತ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಇದು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು **'ಜಿಲ್ಲಾ ದಂಡಾಧಿಕಾರಿ'**ಯಿಂದ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ ಪಡೆಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿತು.
- **ಲಿಂಗತ್ವ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಕಾಯ್ದೆ, 2026:** ಇದು ಕಾನೂನಾತ್ಮಕ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆಯುವ ಮೊದಲು **'ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮಂಡಳಿಯ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ'**ವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ; ಸ್ವಯಂ–ಗ್ರಹಿಕೆಯ ಅಸ್ಮಿತೆಯ ಮೇಲಿದ್ದ ಸ್ಪಷ್ಟ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಕಠಿಣ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು ಹಾಗೂ ದಂಡನಾತ್ಮಕ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತದೆ.

ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಗುರುತಿಸಿದ ಪ್ರಮುಖ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

ಸ್ವಯಂ–ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ v/s ವೈದ್ಯಕೀಯ ನಿರ್ಬಂಧ:	* ಇದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ದೈಹಿಕ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆ ಮತ್ತು ಘನತೆಯನ್ನು (ವಿಧಿ 21) ಉಲ್ಲಂಘಿಸುತ್ತದೆ, ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯದಿಂದ **'ವೈದ್ಯಕೀಯ ನಿರ್ಬಂಧ'**ವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. **'ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ'**ವು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಸ್ಮಿತೆಯ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯನ್ನು ಕುಗ್ಗಿಸುತ್ತದೆ.
ದುರ್ಬಳಕೆಯ ಭೀತಿ v/s ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ:	* ಮೀಸಲಾತಿ ಅಥವಾ ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ನಕಲಿ ದಾಖಲಾತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ವಂಚಿಸುವ ಅಪಾಯಗಳ ಕುರಿತು ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಎಚ್ಚರಿಸಿದೆ. * ಆದಾಗ್ಯೂ, ಈ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ದುರ್ಬಳಕೆಯ ಸಾಧ್ಯತೆಯು ಅತ್ಯಲ್ಪವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇವರನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಸಮಾಜದಿಂದ ಹೊರಗಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, ದುರ್ಬಳಕೆಯ ಕುರಿತಾದ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ಅತಿಯಾಗಿ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
ನಾಲ್ಸಾ (NALSA) ತತ್ವಗಳ ಮೇಲಿನ ಪರಿಣಾಮ:	* **2026 ರ ತಿದ್ದುಪಡಿಯು 'ಸ್ವಯಂ–ಗುರುತಿಸುವಿಕೆಯ ಸಿದ್ಧಾಂತ'**ವನ್ನು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ಅಗತ್ಯತಾವಾದವನ್ನು (Biological essentialism - ಕೇವಲ ಜೈವಿಕ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಲಿಂಗ ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು) ಮರಳಿ ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತದೆ. * ಇದು ಹಕ್ಕು–ಆಧಾರಿತ ಚೌಕಟ್ಟಿನಿಂದ ನಿಯಂತ್ರಕ ಚೌಕಟ್ಟಿನೆಡೆಗಿನ **'ಹಿಮ್ಮುಖ ಚಲನೆ ಅಥವಾ ಹಿನ್ನಡೆ'**ಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಹಕ್ಕುಗಳು:	* ಪ್ರಸ್ತುತ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ **'ಲಿಂಗ–ದೃಢೀಕರಣ ಚಿಕಿತ್ಸೆ'**ಗಳಿಗೆ ಇದರಿಂದ ತೀವ್ರ ಅಡ್ಡಿಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಆರೋಪಿಸಲಾಗಿದೆ. * ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಯ ಲಭ್ಯತೆಯು ಈಗಾಗಲೇ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಕಳಂಕದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ.
ವರ್ಗೀಕರಣ ಮತ್ತು ಕಳಂಕ:	ಲಿಂಗತ್ವ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗೆ ಒಳಗಾದ ಸಂತ್ರಸ್ತರನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸುವುದು ತರ್ಕಬದ್ಧವಲ್ಲದ ಮತ್ತು ಕಳಂಕಿತ ವರ್ಗೀಕರಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ (ಇದು ಸಂವಿಧಾನದ 14 ನೇ ವಿಧಿಯ ಸ್ಪಷ್ಟ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾಗುತ್ತದೆ).

ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆ

'ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಪುರುಷರು, 2025' ವರದಿ (MoSPI : Women and Men in India 2025' Report)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಕೇಂದ್ರ ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಚಿವಾಲಯವು (MoSPI) ತನ್ನ 27ನೇ ಆವೃತ್ತಿಯ "**ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಪುರುಷರು 2025: ಆಯ್ದ ಸೂಚಕಗಳು ಮತ್ತು ದತ್ತಾಂಶಗಳು**" (Women and Men in India 2025: Selected Indicators and Data) ಎಂಬ ವರದಿಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಈ ವರದಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು: ಇದು ವಿವಿಧ ಸಚಿವಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅಧಿಕೃತ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಲಿಂಗ–ಸಂಬಂಧಿತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳ ಸಮಗ್ರ ಅಂಕಿ–ಅಂಶಗಳ ಅವಲೋಕನವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಜನಸಂಖ್ಯೆ (Demography and Population):

- **ಜನನದ ಸಮಯದಲ್ಲಿನ ಲಿಂಗಾನುಪಾತ:** ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದರ ಪ್ರಮಾಣವು 904 (2017–19) ರಿಂದ 917 ಕ್ಕೆ (2021–23) ಸುಧಾರಿಸಿದೆ. ಇದು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಬದುಕುಳಿಯುವಿಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿನ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು:** ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶವು ಅತ್ಯಧಿಕ ಲಿಂಗಾನುಪಾತವನ್ನು (1,085) ದಾಖಲಿಸಿದರೆ, ಜಾರ್ಖಂಡ್ ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಲಿಂಗಾನುಪಾತವನ್ನು (899) ದಾಖಲಿಸಿದೆ.

ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಪೋಷಣೆ:

- **ಶಿಶು ಮರಣದ ಪ್ರಮಾಣ (IMR):** 2008 ಮತ್ತು 2023 ರ ನಡುವೆ ಗಂಡು ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣು ಶಿಶುಗಳೆರಡರ ಮರಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾದ, ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಇಳಿಕೆಯನ್ನು ವರದಿಯು ದಾಖಲಿಸಿದೆ.
- **ತಾಯಂದಿರ ಮರಣ ಪ್ರಮಾಣ (MMR):** ಇದು 254 (2004–06) ರಿಂದ 88 ಕ್ಕೆ (2021–23) ತೀವ್ರ ಕುಸಿತವನ್ನು (ಗಮನಾರ್ಹ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು) ಕಂಡಿದೆ.

ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಲಿಂಗ:

- **ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ :** ಮಹಿಳೆಯರ **'ಒಟ್ಟು ದಾಖಲಾತಿ ಅನುಪಾತ'** (Gross Enrolment Ratio - GER)ವು 30.2 ಕ್ಕೆ ಏರಿದ್ದು, ಇದು ಪುರುಷರ ಅನುಪಾತವನ್ನು (28.9) ಮೀರಿಸಿದೆ.
- **ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಅಂತರ:** ಪುರುಷರ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಶೇ. 84.7 ರಷ್ಟಿದ್ದರೆ, ಮಹಿಳೆಯರ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಕೇವಲ ಶೇ. 70.3 ರಷ್ಟಿದೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಶೇ. 14.4 ರಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾದ ಲಿಂಗ ಅಂತರವು ಈಗಲೂ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ.

ಆರ್ಥಿಕ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ:

- **ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಹಿಳೆಯರ 'ಕಾರ್ಮಿಕ ಬಲ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ದರ'** (LFPR - Labour Force Participation Rate) **ವು ಶೇ. 37.5 (2022) ರಿಂದ ಶೇ. 45.9 ಕ್ಕೆ (2025) ಭಾರಿ ಏರಿಕೆ ಕಂಡಿದೆ.**
- **ಕೃಷಿ ವಲಯದಲ್ಲಿನ ಕೇಂದ್ರೀಕರಣ:** ದುಡಿಯುವ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಶೇ. 72.7 ರಷ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರು ಈಗಲೂ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೇಂದ್ರೀಕೃತರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

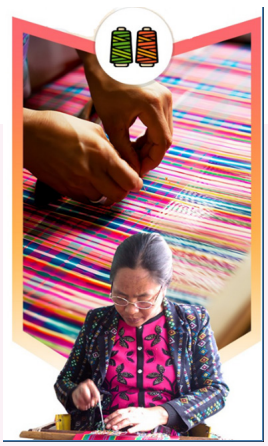
ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಕೈಗೊಂಡ ಪ್ರಮುಖ ಉಪಕ್ರಮಗಳು:

- **ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ಚೌಕಟ್ಟು:** ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನವು ತನ್ನ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ, ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳು, ಮೂಲಭೂತ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ನೀತಿ ನಿರ್ದೇಶಕ ತತ್ವಗಳ ಮೂಲಕ ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
- ಸಂವಿಧಾನದ **14ನೇ ವಿಧಿಯು** ಕಾನೂನಿನ ಮುಂದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸಮಾನರು ಎಂಬುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
- **15ನೇ ವಿಧಿಯು** ಲಿಂಗದ ಆಧಾರದ ಮೇಲಿನ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುತ್ತದೆ.
- **51A(e) ವಿಧಿಯು** ಮಹಿಳೆಯರ ಘನತೆಗೆ ಕುಂದುತರುವ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಲು ನಾಗರಿಕರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತದೆ.
- ರಾಜ್ಯ ನೀತಿ ನಿರ್ದೇಶಕ ತತ್ವಗಳು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ **39 ಮತ್ತು 42 ನೇ ವಿಧಿ**ಗಳು, ಸಮಾನ ಜೀವನೋಪಾಯದ ಅವಕಾಶಗಳು, ಸಮಾನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಮಾನ ವೇತನ ಮತ್ತು ಹೆರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತವೆ.
- **ಪೋಷಣ್ ಅಭಿಯಾನ:** 2018 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾದ ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದೆ. ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳು, ಕಿಶೋರಿಯರು, ಗರ್ಭಿಣಿಯರು ಮತ್ತು ಹಾಲುಣಿಸುವ ತಾಯಂದಿರ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಇದು ಹೊಂದಿದೆ.
- **ಬೇಟಿ ಬಚಾವೋ ಬೇಟಿ ಪಡಾವೋ (BBBP):** ಲಿಂಗ–ಆಧಾರಿತ ಭ್ರೂಣಹತ್ಯೆಯನ್ನು ತಡೆಯುವುದು, ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವಿನ ಬದುಕುಳಿಯುವಿಕೆ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.
- **ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಮಾತೃ ವಂದನಾ ಯೋಜನೆ (PMMVY):** ಇದು ಗರ್ಭಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಹೆರಿಗೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ವೇತನದ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಮೊದಲು ಕೇವಲ ಮೊದಲ ಮಗುವಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿದ್ದ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು, ಇದೀಗ ಎರಡನೇ ಮಗು ಹೆಣ್ಣಾಗಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಪ್ರಗತಿಪರ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿದೆ.
- **ಮಿಷನ್ ಸಕ್ಷಮ್ ಅಂಗನವಾಡಿ:** ಮಕ್ಕಳು, ಕಿಶೋರಿಯರು, ಗರ್ಭಿಣಿಯರು ಮತ್ತು ಹಾಲುಣಿಸುವ ತಾಯಂದಿರಲ್ಲಿ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ರೋಗನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಹಾಗೂ ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು **'ಮಿಷನ್ ಸಕ್ಷಮ್ ಅಂಗನವಾಡಿ'** ಮತ್ತು **'ಪೋಷಣ್ 2.0'** ಅನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದೆ.

- **ಕಸ್ತೂರಬಾ ಗಾಂಧಿ ಬಾಲಿಕಾ ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು (KGBVs):** ಇವು ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ–ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳ ಬಾಲಕಿಯರಿಗಾಗಿ ಇರುವ ವಿಶೇಷ ವಸತಿ ಶಾಲೆಗಳಾಗಿವೆ. ಇವು 6ನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ 12ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಉನ್ನತ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ತೆರಳಲು ಬೆಂಬಲ ನೀಡುತ್ತವೆ.
- **ವಿಜ್ಞಾನ ಜ್ಯೋತಿ:** ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಇಲಾಖೆ (DST) ನಡೆಸುವ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಬಾಲಕಿಯರನ್ನು (9–12ನೇ ತರಗತಿ) **'ಸ್ಟೆಮ್'** (STEM – ವಿಜ್ಞಾನ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್, ಗಣಿತ) ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿಜೀವನವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತದೆ.
- **ನವ್ಯಾ (NAVYA):** 2025ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ಈ ಯೋಜನೆಯು, 10ನೇ ತರಗತಿ ಪೂರೈಸಿದ ಕಿಶೋರಿಯರಿಗೆ (16–18 ವರ್ಷ) ಕೌಶಲ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದೆ. ವೃತ್ತಿಪರ ತರಬೇತಿಯ ಮೂಲಕ ಕಿಶೋರಿಯರ (16–18 ವರ್ಷ) ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸುವುದು.
- **ಮಿಷನ್ ಶಕ್ತಿ (Mission Shakti):** ಇದು **'ಸಂಬಲ್'** (ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಭದ್ರತೆ) ಮತ್ತು **'ಸಾಮರ್ಥ್ಯ'** (ಸಬಲೀಕರಣ) ಎಂಬ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಘಟಕಗಳ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳೆಯರ ಸುರಕ್ಷತೆ, ಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಸಬಲೀಕರಣವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಹತ್ತಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಗುರಿ (Mission for Cotton Productivity), 2026–31

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ: ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟವು 2026–27 ರಿಂದ 2030–31ರವರೆಗಿನ ಅವಧಿಗೆ **'ಹತ್ತಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಗುರಿ'** (Mission for Cotton Productivity) ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಒಟ್ಟು ರೂ. 5,659.22 ಕೋಟಿ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದೆ.

ಹತ್ತಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಗುರಿಯ ಬಗ್ಗೆ (Mission for Cotton Productivity):

- ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು **'ಕಪಾಸ್ ಕ್ರಾಂತಿ'** ಎಂತಲೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಉದ್ದೇಶ:** ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಹತ್ತಿ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಹತ್ತಿ ನಾರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಭಾರತವನ್ನು ಜವಳಿ (ಬಟ್ಟೆ) ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಹಾಗೂ ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಲ ಕೇಂದ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಇದರ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.

ಗಮನಹರಿಸುವ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- **ಅಧಿಕ ಸಾಂದ್ರತೆಯ ನಾಟಿ** ಅಂದರೆ ಸಾಂದ್ರವಾಗಿ ಬೀಜ ಬಿತ್ತುವ ಪದ್ಧತಿಯ (High-Density Planting System - HDPS) ಅಳವಡಿಕೆ.
- ಹವಾಮಾನ ವೈಪರೀತ್ಯಗಳನ್ನು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ 24 **ಹೊಸ ಹತ್ತಿ ತಳಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ.**
- **ಅಧಿಕ ಉದ್ದನೆಯ ಹತ್ತಿಯ ನಾರನ್ನು** (Extra Long Staple - ELS) ಬೆಳೆಯಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ.
- ಭಾರತೀಯ ಹತ್ತಿಗೆ ಜಾಗತಿಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ **'ಕಸ್ತೂರಿ ಕಾಟನ್ ಭಾರತ್'** ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬ್ರ್ಯಾಂಡಿಂಗ್ ಒದಗಿಸುವುದು.
- **ಆಧುನೀಕರಣ:** ರೈತರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಲು 2,000 ಜಿನ್ನಿಂಗ್ (ಹತ್ತಿ ಮತ್ತು ಬೀಜ ಬೇರ್ಪಡಿಸುವ ಯಂತ್ರಗಳು) ಘಟಕಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೇರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸುವುದು.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿ ಬೇಸಾಯ:

- ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಅದರ ಆರ್ಥಿಕ ಮೌಲ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಅನ್ವರ್ಥವಾಗಿ **'ಬಿಳಿ ಚಿನ್ನ'** ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೈತರ ಜೀವನಾವಶ್ಯಕ ಬೆಳೆಯಾಗಿದ್ದು, ಭಾರತದ ಜವಳಿ ಉದ್ಯಮದ ಬೆನ್ನೆಲುಬಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಪ್ರಮುಖ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಯಾಗಿದೆ.
- **ಹವಾಮಾನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ:** ಇದು ಉಪ–ಉಷ್ಣವಲಯದ **'ಖಾರಿಫ್'** ಬೆಳೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಬೆಳೆದು ಕಟಾವಿಗೆ ಬರಲು **6 ರಿಂದ 8 ತಿಂಗಳುಗಳು**ಗಳು ಬೇಕು. ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಗೆ **21°C** ನಿಂದ **30°C** ನಷ್ಟು ಬೆಚ್ಚಗಿನ, ಬಿಸಿಲಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ತಾಪಮಾನ ಹಾಗೂ **ಕನಿಷ್ಠ 210 ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಹಿಮ–ಮುಕ್ತ** (ಮಂಜು ಬೀಳದ) ವಾತಾವರಣ ಇರಬೇಕು.
- **ಮಳೆ:** ಇದಕ್ಕೆ **50 ರಿಂದ 100 ಸೆಂ.ಮೀ.** ನಷ್ಟು ಸಾಧಾರಣ ಮಳೆಯ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.
- **ಮಣ್ಣು:** ತೇವಾಂಶವನ್ನು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ **ಕಪ್ಪು ಹತ್ತಿ ಮಣ್ಣು** (ರೆಗೂರ್ ಮಣ್ಣು) ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ.
  ಆದರೆ, ಬೇರಿಗೆ ನೀರು ನಿಲ್ಲದಂತೆ ಉತ್ತಮ ಬಸಿಗಾಲುವೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದ್ದರೆ, ಮೆಕ್ಕಲು ಮಣ್ಣು ಅಥವಾ ಕೆಂಪು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲೂ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಹುಲುಸಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು.
- **ಉತ್ಪಾದನೆ:** ಭಾರತವು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಮತ್ತು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಪ್ರಮುಖ ಹತ್ತಿ ಉತ್ಪಾದಕ ರಾಜ್ಯಗಳು:** ಗುಜರಾತ್, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ ರಾಜ್ಯಗಳು ಹತ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿವೆ.
- **ಪ್ರಮುಖ ಸವಾಲುಗಳು: 'ಪಿಂಕ್ ಬೋಲ್‌ವರ್ಮ್'** (Pink Bollworm - PBW) ಎಂಬ ಕೀಟವು ಕೀಟನಾಶಕಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿರೋಧ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಹತ್ತಿ ಬೇಸಾಯಕ್ಕಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲಾಗಿದೆ.

ವಡಿನಾರ್ ಹಡಗು ದುರಸ್ತಿ ಕೇಂದ್ರ : ಗುಜರಾತ್

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಇತ್ತೀಚೆಗೆ **ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಸಮಿತಿಯು** (CCEA) **ಗುಜರಾತಿನ ವಡಿನಾರ್**ನಲ್ಲಿ **ಒಟ್ಟು ರೂ. 1,570 ಕೋಟಿ** ಹೂಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೂತನ **'ಹಡಗು ದುರಸ್ತಿ ಕೇಂದ್ರ'**ವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಯೋಜನೆಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದೆ.

ವಡಿನಾರ್ ಹಡಗು ದುರಸ್ತಿ ಕೇಂದ್ರದ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಸ್ಥಳ:** ವಡಿನಾರ್ ಪ್ರದೇಶವು ಗುಜರಾತಿನ ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿರುವ **ಕಚ್ ಕೊಲ್ಲಿ**ಯಲ್ಲಿದೆ (Gulf of Kutch).
- **ಆಯಕಟ್ಟಿನ ಸ್ಥಾನ :** ಈ ಕೇಂದ್ರವು ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೇ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ವಹಿವಾಟು ನಡೆಸುವ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಸರಕು ಬಂದರುಗಳಾದ **ಕಾಂಡ್ಲಾ** (ದೀನದಯಾಳ್ ಬಂದರು) ಮತ್ತು **ಮುಂದ್ರಾ ಬಂದರು**ಗಳಿಗೆ ಅತಿ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದೆ.
- **ಹಡಗು ಮಾರ್ಗಗಳ ಅನುಕೂಲ:** ಅರಬ್ಬಿ ಸಮುದ್ರದ ಪ್ರಮುಖ ಹಡಗು ಮಾರ್ಗಗಳಿಗೆ ತೀರಾ ಹತ್ತಿರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಭೌಗೋಳಿಕವಾಗಿ ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಅನುಕೂಲಕರವಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ತುರ್ತು ಸಾಲ ಖಾತರಿ ಯೋಜನೆ 5.0 (ECLGS 5.0)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಪ್ರಧಾನಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ಅವರ ನೇತೃತ್ವದ ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟವು **'ತುರ್ತು ಸಾಲ ಖಾತರಿ ಯೋಜನೆ 5.0'**ಕ್ಕೆ (Emergency Credit Line Guarantee Scheme - ECLGS 5.0) ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದೆ.

ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- **ಉದ್ದೇಶ:** ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಶ್ಚಿಮ ಏಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಂಘರ್ಷಗಳಿಂದಾಗಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಕೊರತೆ ಅಥವಾ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಕಷ್ಟವನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಉದ್ದಿಮೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.
- **ಸಾಲದ ನೆರವು:** ಸೂಕ್ಷ್ಮ, ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ (MSMEs) ಹಾಗೂ ವಿಮಾನಯಾನ ವಲಯಕ್ಕೆ ಆರ್ಥಿಕ ಅಸ್ಥಿರತೆಯಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಸಹಾಯ ಒದಗಿಸಲು, ಒಟ್ಟು ರೂ. 2,55,000 ಕೋಟಿಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಾಲದ ಹರಿವನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆ ಹೊಂದಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೆಣಬು ಮಂಡಳಿ (National Jute Board)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೆಣಬು ಮಂಡಳಿಯು, ಭಾರತೀಯ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ (ISRO) ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಸೆಣಬು ನಿಗಮದ (Jute Corporation of India) ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ 2023 ರಿಂದ **'ಸೆಣಬು ಬೆಳೆ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ'** ಎಂಬ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಸೆಣಬು ಬೆಳೆ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯೋಜನೆ (Jute Crop Information System project):

- **ಉದ್ದೇಶ:** ಉಪಗ್ರಹ ಆಧಾರಿತ ದೂರಸಂವೇದಿ (Remote sensing) ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಸೆಣಬು ಕೃಷಿಯನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು.

ಈ ಉಪಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ:

- **ಭುವನ್ ಜಂಪ್ (BHUVAN JUMP) ಮೊಬೈಲ್ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್**– ಇದು ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಗೆ ಖುದ್ದಾಗಿ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಸೆಣಬು ಬೆಳೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಬಳಸುವ ಮೊಬೈಲ್ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್ ಆಗಿದೆ.
- **ಪಾಟ್ಸನ್** (PATSAN - Prospective Assessment of Jute Using Mobile App-Based Field Observations) – ಇದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ರೈತರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ, ಸೆಣಬು ಕೃಷಿಯ ಬಹುತೇಕ ನೈಜ–ಸಮಯದ ಕಣ್ಗಾವಲು ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಒದಗಿಸುವ ವೆಬ್–ಆಧಾರಿತ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸೆಣಬು ಉತ್ಪಾದನೆ:

- ಇದು ನೈಸರ್ಗಿಕ, ಮರುಬಳಕೆ ಮಾಡಬಹುದಾದ, **ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕರಗುವ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ನಾರು ಬೆಳೆ** ಆಗಿರುವ ಕಾರಣ, ಇದನ್ನು **'ಸುವರ್ಣ ನಾರು'** (Golden fibre) ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೇ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಸೆಣಬು ಬೆಳೆಯುವ ದೇಶ **ಭಾರತ**ವಾಗಿದೆ. ಇದರ ನಂತರದ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ **ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶ ಮತ್ತು ಚೀನಾ** ಇವೆ.
- ಭಾರತದ ಒಟ್ಟು ಸೆಣಬು ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ **ಶೇ. 99% ರಷ್ಟು** ಪಾಲನ್ನು **ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ, ಬಿಹಾರ ಮತ್ತು ಅಸ್ಸಾಂ** ರಾಜ್ಯಗಳೇ ಹೊಂದಿವೆ.

ಸೆಣಬು ಕೃಷಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಭೌಗೋಳಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು:

- **ತಾಪಮಾನ:** ಸರಾಸರಿ ಗರಿಷ್ಠ **34°C** ಮತ್ತು ಕನಿಷ್ಠ **15°C** ತಾಪಮಾನ ಹಾಗೂ **ಶೇ. 65% ರಷ್ಟು** ವಾತಾವರಣದ ಆರ್ದ್ರತೆ (ತೇವಾಂಶ) ಇರಬೇಕು.
- **ಮಳೆ:** ವಾರ್ಷಿಕ ಸುಮಾರು **150–250 ಸೆಂ.ಮೀ.** ಮಳೆಯಾಗಬೇಕು.
- **ಮಣ್ಣು:** ನದಿಪಾತ್ರದ **ಮೆಕ್ಕಲು ಲೋಮಿ ಮಣ್ಣು** (Loamy alluvial soils) ಇದಕ್ಕೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಜೇಡಿಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಮರಳು ಮಿಶ್ರಿತ ಲೋಮಿ ಮಣ್ಣಿನವರೆಗೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲೂ ಸೆಣಬನ್ನು ಬೆಳೆಯಬಹುದು.

ಉದ್ಗಮ್ ಪೋರ್ಟಲ್ (UDGAM Portal)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಉದ್ಗಮ್ (UDGAM) ಪೋರ್ಟಲ್ಗೆ ಇದುವರೆಗೆ **30 ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನು** ಸಂಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು **ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್** (RBI) ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಅಧಿಕೃತ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದೆ.

ವಾರಸುದಾರರಿಲ್ಲದ ಹಣಕಾಸು ಸ್ವತ್ತುಗಳು (Unclaimed Financial Assets):

ಹಿನ್ನೆಲೆ	ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಜಮಾ ಮಾಡಿರುವ ಹಣವನ್ನು, ಮೂಲ ಖಾತೆದಾರರು ಅಥವಾ ಅವರ ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ವಾರಸುದಾರರು ದೀರ್ಘಕಾಲದವರೆಗೆ ಮರಳಿ ಯಾರೂ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ (ಕ್ಲೈಮ್ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ), ಅಂತಹ ಹಣವನ್ನು **'ವಾರಸುದಾರರಿಲ್ಲದ ಹಣಕಾಸು ಸ್ವತ್ತುಗಳು'** ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
ನಿಯಮ	ಯಾವುದೇ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಠೇವಣಿಯನ್ನು ಸತತ 10 ವರ್ಷ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಮರಳಿ ಯಾರೂ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಆ ಹಣವನ್ನು 'ಠೇವಣಿದಾರರ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಜಾಗೃತಿ ನಿಧಿ'ಗೆ (Depositor Education and Awareness Fund - DEA Fund) ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
ಮಾಲೀಕತ್ವದ ಹಕ್ಕು	ಹಣವನ್ನು **'ಠೇವಣಿದಾರರ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಜಾಗೃತಿ ನಿಧಿ'**ಗೆ (DEAF) ವರ್ಗಾಯಿಸಿದ ಮೇಲೂ, ಆ ಹಣದ ಮೇಲಿನ ಮಾಲೀಕತ್ವದ ಹಕ್ಕು ಮೂಲ ಠೇವಣಿದಾರರ ಬಳಿಯೇ ಭದ್ರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಠೇವಣಿದಾರರು ಅಥವಾ ಅವರ ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ವಾರಸುದಾರರು ಆ ಹಣವನ್ನು ಮರಳಿ ಪಡೆಯಲು (ಕ್ಲೈಮ್ ಮಾಡಲು) ಯಾವುದೇ ಕಾಲಮಿತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಉದ್ಗಮ್ ಪೋರ್ಟಲ್ ಬಗ್ಗೆ (UDGAM Portal):

- **UDGAM ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪ:** ಅನ್‌ಕ್ಲೈಮ್ಡ್ ಡೆಪಾಸಿಟ್ಸ್ – ಗೇಟ್‌ವೇ ಟು ಆಕ್ಸೆಸ್ ಇನ್ಫಾರ್ಮೇಷನ್ (Unclaimed Deposits – Gateway to Access Information - ಅಂದರೆ, ವಾರಸುದಾರರಿಲ್ಲದ ಠೇವಣಿಗಳ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಪ್ರವೇಶ ದ್ವಾರ).
- **ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ಸಂಸ್ಥೆ:** ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ (RBI).
- **ಉದ್ದೇಶ:** ವಿವಿಧ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ವಾರಸುದಾರರಿಲ್ಲದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿರುವ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಠೇವಣಿಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಒಂದು **'ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಶೋಧನಾ ಸೌಲಭ್ಯ'**ವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.
- **ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ:** ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಒಂದೇ ಜಾಲತಾಣದ ಮೂಲಕ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಥವಾ ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದವರ ವಾರಸುದಾರರಿಲ್ಲದ ಹಣವಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲು ಇದು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.
- ಈ ಪೋರ್ಟಲ್ ಮೂಲಕ ನೇರವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ; ಬದಲಾಗಿ, ಹಣವಿರುವ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸುವಂತೆ ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಿ, ಮುಂದಿನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸುಲಭಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಸ್ಸಾಂನಿಂದ ಮೊದಲ ಅಧಿಕೃತ 'ಅಗರ್‌ವುಡ್' ಪಶ್ಚಿಮ ಏಷ್ಯಕ್ಕೆ ರಫ್ತು

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ: **ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾ ಮತ್ತು ಯುನೈಟೆಡ್ ಅರಬ್ ಎಮಿರೇಟ್ಸ್**ಗೆ (UAE) **ಅಗರ್‌ವುಡ್ ಮರದ ತುಣುಕು**ಗಳನ್ನು ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ರಫ್ತು ಮಾಡಲು ಅಸ್ಸಾಂ ಸರ್ಕಾರವು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದೆ.

ಅಗರ್‌ವುಡ್ (Agarwood) ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ **"ಊದ್"** (Oud) ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಸೋಂಕಿಗೆ ತುತ್ತಾದ **'ಅಕ್ವಿಲೇರಿಯಾ'** (Aquilaria) ಮತ್ತು **'ಗೈರಿನೋಪ್ಸ್'** (Gyrinops) ಮರಗಳಲ್ಲಿ ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಸ್ರವಿಸುವ ಸುಗಂಧಭರಿತ ರಾಳದಿಂದ ಇದನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಅಗರ್‌ವುಡ್, ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಐಷಾರಾಮಿ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳು, ಧೂಪದ್ರವ್ಯ, ಸೌಂದರ್ಯವರ್ಧಕಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುವ ಅತ್ಯಂತ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ವಸ್ತುವಾಗಿದೆ.
- **ಭಾರತ, ಕಾಂಬೋಡಿಯಾ, ವಿಯೆಟ್ನಾಂ, ಮಲೇಷ್ಯಾ, ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ, ಲಾವೋಸ್ ಮತ್ತು ಭೂತಾನ್**ನಂತಹ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಗರ್‌ವುಡ್ ಅನ್ನು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಭಾರತದಲ್ಲಿ, **ಅಕ್ವಿಲೇರಿಯಾ ಮಲಾಸೆನ್ಸಿಸ್** (Aquilaria malaccensis) ಮತ್ತು **ಅಕ್ವಿಲೇರಿಯಾ ಖಾಸಿಯಾನಾ** (Aquilaria khasiana) ದಂತಹ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಭೇದಗಳು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ **ಅಸ್ಸಾಂ** ಮತ್ತು ಅದರ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ರಾಜ್ಯಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಈಶಾನ್ಯ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.
- **'ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ವನ್ಯಜೀವಿ ಮತ್ತು ಸಸ್ಯ ಪ್ರಭೇದಗಳ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಮಾವೇಶ'**ದ (CITES) **ಅನುಬಂಧ –II ರ** ಅಡಿಯಲ್ಲಿ **ಅಗರ್‌ವುಡ್** ಅನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಆದಾಯದ ಮೂಲದಲ್ಲಿಯೇ ತೆರಿಗೆ ಕಡಿತ/ಸಂಗ್ರಹಣೆ (ವಿತ್‌ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಪಶ್ಚಿಮ ಏಷ್ಯಾದಲ್ಲಿನ ಭೌಗೋಳಿಕ–ರಾಜಕೀಯ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ನಡುವೆ, ಸಾಗರೋತ್ತರ ಬಂಡವಾಳದ ಒಳಹರಿವನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು **ವಿತ್‌ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ (ಮೂಲದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ತಡೆಹಿಡಿಯುವಿಕೆ) ದರವನ್ನು 20% ದಿಂದ ಹಿಂದಿನ 5%ಕ್ಕೆ** ಕಡಿತಗೊಳಿಸಲು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ.

ಆದಾಯದ ಮೂಲದಲ್ಲಿಯೇ ತೆರಿಗೆ ಕಡಿತ/ಸಂಗ್ರಹಣೆ (ವಿತ್‌ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್)ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- **'ವಿತ್‌ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ ಟ್ಯಾಕ್'** ಅಥವಾ WHT ಎಂಬುದು ಆದಾಯದ ಮೂಲದಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗುವ ತೆರಿಗೆಯಾಗಿದೆ.
- ಹೂಡಿಕೆದಾರ ಅಥವಾ ವಿದೇಶಿ ಕಂಪನಿಯು ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿಸಲು ಕಾಯುವ ಬದಲು, ಆದಾಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವವರ ಕೈಸೇರುವ ಮುನ್ನವೇ ಅದರ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಭಾಗವನ್ನು ಕಡಿತಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರವು ಪಾವತಿದಾರರಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.
- ಹೀಗೆ ಕಡಿತಗೊಳಿಸಲಾದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಜಮೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಸರಳವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಉದ್ಯೋಗ, ಹೂಡಿಕೆಗಳು, ರಾಯಧನ (Royalties) ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಮೂಲಗಳ ಮೂಲಕ ಆದಾಯವನ್ನು ಗಳಿಸಿದಾಗ, ಸರ್ಕಾರವು ಈ ತೆರಿಗೆಯ ಮೂಲಕ ಮುಂಗಡವಾಗಿ ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- **ಹಾಂಗ್ ಕಾಂಗ್** ಮತ್ತು **ಸಿಂಗಾಪುರ್** ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕಡಿತಗೊಳಿಸುವುದರ ಮಹತ್ವ:

ವಿದೇಶಿ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತದೆ:	ಈ ತೆರಿಗೆ ದರ ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ವಿದೇಶಿ ಹೂಡಿಕೆದಾರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭಾಂಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದೇಶಿ ನೇರ ಹೂಡಿಕೆ (FDI) ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಹೂಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ.
ಸುಗಮ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು (EoDB) ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ:	ಗಡಿಯಾಚೆಗಿನ ವಹಿವಾಟುಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಕಂಪನಿಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ನಿಯಮಾನುಸರಣೆಯ ಹೊರೆಯನ್ನು ಇದು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
ಬಂಡವಾಳ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರದ ಹರಿವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ:	ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಾಪಾರ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕ ಬಂಡವಾಳದ ಮುಕ್ತ ಚಲನೆಯನ್ನು ಇದು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತದೆ.
ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತದೆ:	ಹೆಚ್ಚಿದ ಹೂಡಿಕೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಹೊಸ ಉದ್ಯೋಗಗಳ ಸೃಷ್ಟಿ, ನಾವೀನ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಆರ್ಥಿಕ ಉತ್ಪಾದಕತೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು.

ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಕ್ಕರೆ ರಫ್ತು ನಿಷೇಧ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು **'ವಿದೇಶಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಹಾನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ'**ದ (Directorate General of Foreign Trade - DGFT) ಮೂಲಕ ಕಚ್ಚಾ, ಬಿಳಿ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಸಕ್ಕರೆಯ ರಫ್ತನ್ನು 2026 ರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 30 ರವರೆಗೆ ನಿಷೇಧಿತ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿದೆ.

सत्यमेव जयते
DIRECTORATE GENERAL OF
FOREIGN TRADE

ಸಕ್ಕರೆ ರಫ್ತು ನಿಷೇಧದ ಹಿಂದಿನ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣಗಳು:

- **ಎಲ್–ನಿನೋ ಮತ್ತು ಮುಂಗಾರು ಆತಂಕಗಳು:** ಮುಂಬರುವ ಸಂಭಾವ್ಯ **'ಎಲ್–ನಿನೋ'** ಪ್ರಭಾವವು ಮುಂಗಾರು ಮಳೆಯನ್ನು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕಬ್ಬಿನ ಇಳುವರಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಭವಿಷ್ಯದ ಸಕ್ಕರೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಮೇಲೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಬಹುದು ಎಂಬ ಆತಂಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿದೆ.
- **ರಸಗೊಬ್ಬರ ಪೂರೈಕೆಯ ಅಪಾಯಗಳು:** ಪಶ್ಚಿಮ ಏಷ್ಯಾದಲ್ಲಿನ ಭೌಗೋಳಿಕ–ರಾಜಕೀಯ ಉದ್ವಿಗ್ನತೆಗಳು ರಸಗೊಬ್ಬರ ಪೂರೈಕೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಯ ಉಂಟುಮಾಡಬಹುದು. ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಳೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಸಗೊಬ್ಬರದ ಅಗತ್ಯತೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ಅಂಶವಾಗಿದೆ.
- **ಸಾಕಷ್ಟು ದೇಶೀಯ ದಾಸ್ತಾನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ:** ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆಯ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು, ಅಭಾವವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಮತ್ತು ದೇಶೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ಸಕ್ಕರೆ ದಾಸ್ತಾನನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಈ ನಿಷೇಧದ ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.

ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ ಮೀಸಲು ನಿಧಿ (Foreign Exchange Reserves)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ಅವರು ಆಮದು ಸರಕುಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನೀಡಿದ ಕರೆಯು, ಭಾರತವು **ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ ಮೀಸಲು ನಿಧಿ**ಯನ್ನು (Forex) ಉಳಿಸಲು ಬಳಕೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೇ ಅಥವಾ ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಗಾಗಿ ದೇಶೀಯ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಬೇಕೇ ಎಂಬ ಚರ್ಚೆ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ.

ಪಾವತಿಗಳ ಶಿಲ್ಕು (Balance of Payments - BoP):

'ಪಾವತಿಗಳ ಶಿಲ್ಕು' (BoP) ಎಂಬುದು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಪ್ರಪಂಚದ ಉಳಿದ ದೇಶಗಳ ನಡುವೆ ನಡೆಯುವ ಎಲ್ಲಾ ಆರ್ಥಿಕ ವಹಿವಾಟುಗಳ ಸಮಗ್ರ ದಾಖಲೆಯಾಗಿದೆ.

ಪಾವತಿ ಶಿಲ್ಕಿನ ಪ್ರಮುಖ ವಿಭಾಗಗಳು (Components of BoP):

* **ಚಾಲ್ತಿ ಖಾತೆ (Current Account):** ಇದು ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ವ್ಯಾಪಾರ, ವಿದೇಶಿ ಹಣ ರವಾನೆ (Remittances) ಮತ್ತು ಆದಾಯ ವರ್ಗಾವಣೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಭಾರತವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರಫ್ತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸರಕುಗಳನ್ನು ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಇದು **'ಚಾಲ್ತಿ ಖಾತೆ ಕೊರತೆ'**ಗೆ (Current Account Deficit - CAD) ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

* **ಬಂಡವಾಳ ಖಾತೆ (Capital Account):** ಇದು **ವಿದೇಶಿ ನೇರ ಹೂಡಿಕೆ** (FDI), ವಿದೇಶಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ (FPI) ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯ ಸಾಲಗಳಂತಹ (External borrowings) ವಿದೇಶಿ ಹೂಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಭಾರತವು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ವಿದೇಶಿ **ಹೂಡಿಕೆದಾರರಿಂದ** ಹರಿದುಬರುವ ಬಂಡವಾಳದ ಒಳಹರಿವಿನ (Capital inflows) ಮೂಲಕ ತನ್ನ ಚಾಲ್ತಿ ಖಾತೆಯ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ.

ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ ಮೀಸಲು ನಿಧಿ (Foreign Exchange Reserves):

❖ **ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ ಮೀಸಲು ನಿಧಿ** ಎಂದರೆ **ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್** (RBI) ತನ್ನ ಬಳಿ ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ **ವಿದೇಶಿ ಹಣದ** (ಕರೆನ್ಸಿ) ಆಸ್ತಿಗಳಾಗಿವೆ.

❖ ಈ ಮೀಸಲು ನಿಧಿಯು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ **ಅಮೆರಿಕಾದ ಡಾಲರ್**ನಂತಹ **ವಿದೇಶಿ ಹಣ, ಚಿನ್ನದ ಸಂಗ್ರಹ, ವಿಶೇಷ ಸ್ವೀಕಾರದ ಹಕ್ಕುಗಳು** (Special Drawing Rights - SDRs) ಮತ್ತು **ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಣಕಾಸು ನಿಧಿ**ಯಲ್ಲಿನ (IMF) ಮೀಸಲು ಪಾಲನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

❖ **ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:** ಆರ್ಥಿಕ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಮದುಗಳಿಗೆ ಹಣ ಪಾವತಿಸಲು, ರೂಪಾಯಿಯ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಿರವಾಗಿಡಲು, ಹೂಡಿಕೆದಾರರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ವಿದೇಶಿ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಮರುಪಾವತಿಸಲು ಈ ನಿಧಿಯು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸದೃಢ ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ ಮೀಸಲು ನಿಧಿಯ ಅಗತ್ಯತೆ:

▲ **ಆಮದಿನ ಮೇಲಿನ ಅವಲಂಬನೆ:** ಭಾರತವು ಕಚ್ಚಾ ತೈಲ, ರಸಗೊಬ್ಬರ, ಖಾದ್ಯ ತೈಲ, ಚಿನ್ನ, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಯಂತ್ರಗಳಿಗಾಗಿ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ವ್ಯಾಪಾರವು ತಡೆರಹಿತವಾಗಿ ನಡೆಯಲು ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕತೆ ಸ್ಥಿರವಾಗಿರಲು ಸಾಕಷ್ಟು ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ ನಿಧಿಯ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

▲ **ಬಾಹ್ಯ ಆಘಾತಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ:** ಜಾಗತಿಕ ಹಣಕಾಸು ಅಸ್ಥಿರತೆ, ಏರುತ್ತಿರುವ ತೈಲ ಬೆಲೆಗಳು, ಹಣಕಾಸಿನ ಏರಿಳಿತಗಳು ಮತ್ತು ದೇಶದಿಂದ ಬಂಡವಾಳವು ದಿಢೀರನೆ ಹೊರಹೋಗುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಬಲವಾದ ಮೀಸಲು ನಿಧಿ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.

▲ ಕಡಿಮೆ ಮೀಸಲು ನಿಧಿ ಹೊಂದಿರುವ ದೇಶಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ **"ಪಾವತಿ ಶಿಲ್ಕು"** (BOP) ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಮತ್ತು ಹಣದ ತೀವ್ರ ಅಪಮೌಲ್ಯವನ್ನು (ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಕುಸಿಯುವುದು) ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬೆಲ್ಲದ ಉದ್ಯಮ ವಲಯ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬೆಲ್ಲದ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ಗ್ರಾಮೀಣ ಜೀವನೋಪಾಯ, ರೈತರ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಗುಡಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಮುಖ **ಕೃಷಿ–ಸಂಸ್ಕರಣಾ ವಲಯ**ವಾಗಿದೆ.

'ಬೆಲ್ಲ'ದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ:

➢ ಇದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ **'ಗುಢ'** ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸಂಸ್ಕರಿಸದ, ನೈಸರ್ಗಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಸಿಹಿಕಾರಕವಾಗಿದೆ.

➢ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳನ್ನು ಬಳಸದೆ ಕಬ್ಬಿನ ರಸವನ್ನು ಸಾಂದ್ರೀಕರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

➢ **ಏಷ್ಯಾ, ಆಫ್ರಿಕಾ, ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಅಮೆರಿಕಾ ಮತ್ತು ಕೆರಿಬಿಯನ್ ಪ್ರದೇಶ**ಗಳಾದ್ಯಂತ ಇದನ್ನು ವಿಭಿನ್ನ ಸ್ಥಳೀಯ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಇದನ್ನು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬೆಲ್ಲದ ಉತ್ಪಾದನೆ:

* **ಭಾರತವು** ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಬೆಲ್ಲದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಉತ್ಪಾದಕ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದ್ದು, **ವಿಶ್ವದ ಒಟ್ಟು ಬೆಲ್ಲದ 70% ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಪಾದನೆ**ಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

* **ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ**ವು ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ **ಶೇ. 48.5%** ರಷ್ಟು ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ **ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನ**ದಲ್ಲಿದೆ. ನಂತರದ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ **ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ** (24.1%) ಮತ್ತು **ಕರ್ನಾಟಕ** (10.5%) ರಾಜ್ಯಗಳಿವೆ.

ಮಿಜೋರಾಂ ಶುಂಠಿ ಮಿಷನ್ (Mizoram Ginger Mission)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ **'ಈಶಾನ್ಯ ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವಾಲಯ'**ವು (**Minister for Development of North Eastern Region** - MDoNER) **'ಮಿಜೋರಾಂ ಶುಂಠಿ ಮಿಷನ್'** ಅನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ.

ಮಿಜೋರಾಂ ಶುಂಠಿ ಮಿಷನ್ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು **ಮಿಜೋರಾಂ** ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ **ಶುಂಠಿ ಕೃಷಿ** ಮತ್ತು ಅದರ **'ಮೌಲ್ಯ ಸರಪಳಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ'**ಗಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿರುವ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.
- ಈ ಮಿಷನ್ ವಿಸ್ತೃತವಾದ **"ಬ್ರ್ಯಾಂಡ್ ನಾರ್ತ್ ಈಸ್ಟ್"** (Brand North East) ದೂರದೃಷ್ಟಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಇದು ಈಶಾನ್ಯ ಭಾರತದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಅದರದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಗುರುತನ್ನು (USPs) ನೀಡುತ್ತದೆ. **ಉದಾಹರಣೆಗೆ:** ಸಿಕ್ಕಿಂ (ಸಾವಯವ ರಾಜ್ಯ), ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ (ಕಿವಿ ಹಣ್ಣು), ತ್ರಿಪುರಾ (ಕ್ವೀನ್ ಅನಾನಸ್), ನಾಗಾಲ್ಯಾಂಡ್ (ಕಾಫಿ) ಮತ್ತು ಮೇಘಾಲಯ (ಲಕಡಾಂಗ್ ಅರಿಶಿನ).
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಬೆಲೆ ಅಂತರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು, ಸುಗ್ಗಿಯ ನಂತರದ ನಷ್ಟವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವುದು ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಸಚಿವಾಲಯಗಳ ಸಮನ್ವಯದೊಂದಿಗೆ **'ಭೌಗೋಳಿಕ ಸೂಚ್ಯಂಕ'** (GI) ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಶುಂಠಿಯ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಮೂಲಕ ರೈತರ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
- **ಮಿಜೋರಾಂ** ರಾಜ್ಯವು ತನ್ನ GI ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತ ಶುಂಠಿ ತಳಿಗಳಿಗೆ ವಿಶ್ವದೆಲ್ಲೆಡೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ.

'ಶುಂಠಿ' ಬೆಳೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ಮನುಕುಲಕ್ಕೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಅತ್ಯಂತ ಹಳೆಯ ಸಾಂಬಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದ್ದು, ತನ್ನ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸುವಾಸನೆ ಮತ್ತು ತೀಕ್ಷ್ಣತೆಗೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ.
- ಇದು ಮೂಲತಃ **ಆಗ್ನೇಯ ಏಷ್ಯಾ**ದಲ್ಲಿ ಉಗಮವಾಯಿತು.
- **ಹವಾಮಾನ:** ಶುಂಠಿ ಕೃಷಿಗೆ ಬೆಚ್ಚಗಿನ ಮತ್ತು ತೇವಾಂಶ ಭರಿತ **ಉಷ್ಣವಲಯದ ಹವಾಮಾನವು** ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ.
- **ತಾಪಮಾನ: 19 ರಿಂದ 28 ಡಿಗ್ರಿ ಸೆಲ್ಸಿಯಸ್** ನಡುವಿನ ತಾಪಮಾನದಲ್ಲಿ ಇದು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.
- **ಮಳೆ:** ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ **150 ರಿಂದ 250 ಸೆಂ.ಮೀ.** ನಷ್ಟು ಸಾಧಾರಣದಿಂದ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆಯ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಇದು ಹಿಮ ಅಥವಾ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಜಲಾವೃತ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.
- **ಮಣ್ಣು:** ಸಾವಯವ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿರುವ ಸಡಿಲವಾದ, ಫಲವತ್ತಾದ ಹಾಗೂ ನೀರು ಸರಾಗವಾಗಿ ಬಸಿದುಹೋಗುವ **ಮರಳು ಮಿಶ್ರಿತ ಲೋಮಿ ಮಣ್ಣು** ಅಥವಾ **ಜೇಡಿ ಮಿಶ್ರಿತ ಲೋಮಿ ಮಣ್ಣು** ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- **ಜಾಗತಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ:** ಶುಂಠಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತವು **ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಉತ್ಪಾದಕ** ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದೆ.
- **ಕೇರಳ, ಒಡಿಶಾ, ಮೇಘಾಲಯ, ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ ಮತ್ತು ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ**ಗಳು ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ಉತ್ಪಾದಕ ರಾಜ್ಯಗಳಾಗಿವೆ.

ಬೆಳ್ಳಿ (Silver) ಆಮದು : "ನಿರ್ಬಂಧಿತ" ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರ್ಪಡೆ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಬೆಳ್ಳಿಯ ಆಮದು ಪ್ರಮಾಣವು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಮತ್ತು ದೇಶೀಯ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಬೆಳ್ಳಿಯ ಆಮದನ್ನು **"ನಿರ್ಬಂಧಿತ"** (Restricted) ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದೆ ಹಾಗೂ ಅದರ ಮೇಲೆ **15% ಆಮದು ಸುಂಕ**ವನ್ನು ವಿಧಿಸಿದೆ.

'ಬೆಳ್ಳಿ'ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ **ಮೃದುವಾದ ಮತ್ತು ಹೊಳೆಯುವ ಗುಣ**ವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಒಂದು ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಲೋಹವಾಗಿದೆ.
- ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಲೋಹಗಳಿಗಿಂತ ಬೆಳ್ಳಿಯು **ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯುತ್ ವಾಹಕತೆ** ಮತ್ತು **ಉಷ್ಣ ವಾಹಕತೆ**ಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್, ವಿದ್ಯುನ್ಮಂಡಲದ ಫಲಕಗಳು (Circuit boards), **ಕನೆಕ್ಟರ್‌ಗಳು, ಬ್ಯಾಟರಿ**ಗಳು ಮತ್ತು **ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತ ವಾಹನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ**ಗಳ (Automotive systems) ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ನಿರ್ಣಾಯಕವಾದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- ಭೂಮಿಯ ಹೊರಪದರದಲ್ಲಿ (crust) ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ **ಅರ್ಜೆಂಟೈಟ್** ಮತ್ತು **'ಕ್ಲೋರಾರ್ಗೈರೈಟ್'** (ಇದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ **'ಹಾರ್ನ್ ಸಿಲ್ವರ್'** ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ) ಎಂಬ ಪ್ರಮುಖ ಅದಿರುಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.
- ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ **ಮೆಕ್ಸಿಕೋ** ದೇಶವು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳ್ಳಿಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದೆ.
- ಭಾರತವು ತನ್ನ ಬಳಕೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಬೆಳ್ಳಿಯನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ **ಯುನೈಟೆಡ್ ಅರಬ್ ಎಮಿರೇಟ್ಸ್ (UAE), ಬ್ರಿಟನ್ ಮತ್ತು ಚೀನಾ** ದೇಶಗಳಿಂದ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ (DPI) @2047 ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ನೀತಿ ಆಯೋಗವು 'ವಿಕಸಿತ ಭಾರತ'ಕ್ಕಾಗಿ DPI@2047 ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ. ಇದು ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಆಧಾರಿತ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಭಾರತದ ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದ ಮುಂದಿನ ಹಂತದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯಾಗಿದೆ.

ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ (DPI)ದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ, ಸುರಕ್ಷಿತವಾದ ಮತ್ತು ಪರಸ್ಪರ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಬಲ್ಲ, ಹಾಗೂ ಅಗತ್ಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವ ಮೂಲಭೂತ ಡಿಜಿಟಲ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಇದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.
- ಭಾರತದ ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯವು 'ಜಾಮ್ ತ್ರಿವಳಿ' (JAM Trinity) ಅಂದರೆ ಜನ್ ಧನ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗಳು, ಆಧಾರ್ ಗುರುತು ಮತ್ತು ಮೊಬೈಲ್ ಸಂಪರ್ಕದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಇದು ನಾಗರಿಕರನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದೆ.
- **ಮಹತ್ವ:** ಇದು ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಗಳ ಪ್ರಯೋಜನಗಳ ನೇರ ನಗದು ವರ್ಗಾವಣೆಯನ್ನು (DBT) ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸಿತು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ, ವಿಳಂಬ ಮತ್ತು ಸೋರಿಕೆಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾದವು ಹಾಗೂ ಭಾರತದ ವ್ಯಾಪಕ ಡಿಜಿಟಲ್ ರೂಪಾಂತರಕ್ಕೆ ಭದ್ರ ಬುನಾದಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಿತು.

ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದ (DPI) ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:

- **ಆಡಳಿತದ ದಕ್ಷತೆ:** ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯವು ನೇರ ಲಾಭ ವರ್ಗಾವಣೆ, ಸಬ್ಸಿಡಿ ವಿತರಣೆ ಮತ್ತು ಇ-ಆಡಳಿತ ವೇದಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸೋರಿಕೆ ಮತ್ತು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- **ಹಣಕಾಸು ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ:** ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಪಾವತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (UPI) ಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರೂಪಾಂತರಿಸಿದೆ. ಇದು ಪ್ರಸ್ತುತ 8 ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಗಡಿಯಾಚೆಗಿನ ವಹಿವಾಟುಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಿದೆ.
- **ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ:** ಭಾರತವು ವಿಶ್ವದ 3ನೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಡಿಜಿಟಲೀಕರಣಗೊಂಡ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಾಗಿದೆ. ಡಿಜಿಟಲ್ ವೇದಿಕೆಗಳು ದೈನಂದಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆಳವಾಗಿ ಬೇರೂರಿವೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ (DPI) ಮತ್ತು ಡಿಜಿಟಲ್ ಪರಿಹಾರಗಳು:

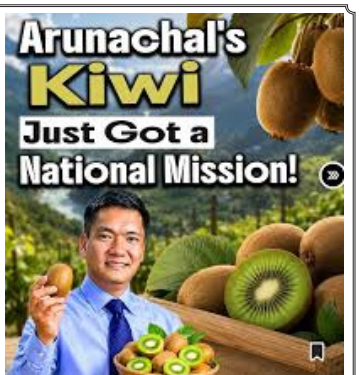
- **ಆಧಾರ್ (Aadhaar):** ಇದು ಬಯೋಮೆಟ್ರಿಕ್ ಆಧಾರಿತ ಡಿಜಿಟಲ್ ಗುರುತಿನ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಸಮರ್ಥ ಸೇವಾ ವಿತರಣೆಗಾಗಿ ನಿವಾಸಿಗಳ ವಿಶಿಷ್ಟ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ದೃಢೀಕರಣವನ್ನು ಇದು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಯುಪಿಐ (UPI):** ತ್ವರಿತ, ಪರಸ್ಪರ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಬಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷಿತವಾದ, ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರ ವಹಿವಾಟುಗಳನ್ನು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುವ ನೈಜ ಸಮಯದ ಡಿಜಿಟಲ್ ಪಾವತಿಯ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
  - UPI ಪ್ರಸ್ತುತ 8 ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿದೆ. ಇದು ಗಡಿಯಾಚೆಗಿನ ಪಾವತಿಗಳು, ಹಣ ರವಾನೆ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿದ್ದು, ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಭಾರತದ ಫಿನ್‌ಟೆಕ್ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತಿದೆ.
- **ಕೋವಿನ್ (CoWIN):** ನೋಂದಣಿ, ವೇಳಾಪಟ್ಟಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಲಸಿಕೆ (ವ್ಯಾಕ್ಸಿನೇಷನ್) ಸೇವೆಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ ಡಿಜಿಟಲ್ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ.
- **ಎಪಿಐ ಸೇತು (API Setu):** ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮಿಂಗ್ ಇಂಟರ್ಫೇಸ್ (APIs) ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದ ದತ್ತಾಂಶ ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ.
- **ಡಿಜಿಲಾಕರ್ (DigiLocker):** ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ದೃಢೀಕೃತ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು, ವೀಕ್ಷಿಸಲು ಮತ್ತು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಮತಿಸುವ ಡಿಜಿಟಲ್ ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟ್ ವ್ಯಾಲೆಟ್ (Digital document wallet) ಆಗಿದೆ.
- **ಆರೋಗ್ಯ ಸೇತು (Aarogya Setu):** ಅಪಾಯದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ, ಆರೋಗ್ಯ ಸಲಹೆಗಳು ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಬಂಧಿತ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಡಿಜಿಟಲ್ ಆರೋಗ್ಯ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್ ಆಗಿದೆ.

- **ಇ–ಸಂಜೀವಿನಿ (e-Sanjeevani):** ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ದೂರದಿಂದಲೇ ವೈದ್ಯರು ಮತ್ತು ರೋಗಿಗಳ ನಡುವೆ ಸಮಾಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುವ ಟೆಲಿಮೆಡಿಸಿನ್ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ.
- **ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಇ–ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಪ್ಲೇಸ್ (GeM):** ಸರ್ಕಾರಿ ಘಟಕಗಳಿಂದ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಪಾರದರ್ಶಕ ಹಾಗೂ ಸಮರ್ಥ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗಾಗಿ ರೂಪಿಸಲಾದ ಆನ್‌ಲೈನ್ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ.
- **ದೀಕ್ಷಾ (DIKSHA):** ಇ–ಕಂಟೆಂಟ್, ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳೊಂದಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಕಲಿಯುವವರನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಡಿಜಿಟಲ್ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ.
- **ಇ–ಆಸ್ಪತ್ರೆ (e-Hospital):** ಇದು ಆನ್‌ಲೈನ್ ನೋಂದಣಿ, ವೈದ್ಯರ ಭೇಟಿಗೆ ಸಮಯ ನಿಗದಿ, ರೋಗನಿರ್ಣಯ ಮತ್ತು ಶುಲ್ಕ ಪಾವತಿ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಮಗ್ರ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕವಲ್ಲದ ರೋಗಗಳ ವೇದಿಕೆ (NCD):** ಪ್ರಮುಖ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕವಲ್ಲದ ರೋಗಗಳ ತಪಾಸಣೆ, ರೋಗನಿರ್ಣಯ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ ಡಿಜಿಟಲ್ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ.
- **ಪಿಎಂ ಗತಿಶಕ್ತಿ (PM GatiShakti):** ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳ ಸಮಗ್ರ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಸಂಘಟಿತ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ರೂಪಿಸಲಾದ ಜಿಐಎಸ್ (GIS) ಆಧಾರಿತ ಡಿಜಿಟಲ್ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ.
- **ಪೋಷಣ್ ಟ್ರ್ಯಾಕರ್ (POSHAN Tracker):** ಸಮಗ್ರ ಶಿಶು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೇವೆಗಳ (ICDS) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶ ಸೇವೆಗಳ ವಿತರಣೆಯ ನೈಜ–ಸಮಯದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುವ ಮೊಬೈಲ್ ಆಧಾರಿತ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್ ಆಗಿದೆ.
- **ಉಮಂಗ್ (UMANG):** ವ್ಯಾಪಕ ಶ್ರೇಣಿಯ ಸರ್ಕಾರಿ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಏಕ–ಗವಾಕ್ಷಿ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಏಕೀಕೃತ ಮೊಬೈಲ್ ಮತ್ತು ವೆಬ್ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ.
- **ಇ–ಆಫೀಸ್ (e-Office):** ಸರ್ಕಾರಿ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಕಡತ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ತ್ವರಿತ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕಾಗದರಹಿತ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವ ಡಿಜಿಟಲ್ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ.
- **ಸ್ಕಿಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಡಿಜಿಟಲ್ ಹಬ್ (SIDH):** ಕೌಶಲ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ ಸಂಬಂಧಿತ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುವ ಏಕೀಕೃತ ಡಿಜಿಟಲ್ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ.
- **ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣಕಾಸು ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (PFMS):** ಸರ್ಕಾರಿ ನಿಧಿಗಳ ವಿತರಣೆ ಮತ್ತು ನೇರ ಲಾಭ ವರ್ಗಾವಣೆಯನ್ನು (DBT) ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ.
- **ಇ–ಕೋರ್ಟ್ಸ್ (eCourts):** ಇದು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಡಿಜಿಟಲೀಕರಣಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಸೇವೆಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ರೂಪಿಸಲಾದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಕಾಲಮಿತಿಯ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.

ಅರುಣಾಚಲ ಕಿವಿ ಮಿಷನ್ (Arunachal Kiwi Mission)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಕೇಂದ್ರ ಈಶಾನ್ಯ ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವರು **"ಅರುಣಾಚಲ ಕಿವಿ: ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶದ ಯುಎಸ್‌ಪಿ"** (USP) ಎಂಬ ಮಿಷನ್ ಅನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.

ಕಿವಿ ಅಥವಾ ಚೈನೀಸ್ ಗೂಸ್‌ಬೆರ್ರಿ (Actinidia deliciosa):

- ಇದು ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶ–ಭರಿತವಾದ ಎಲೆ ಉದುರುವ ಬಳ್ಳಿಯಾಗಿದ್ದು , ಪೂರ್ವ ಏಷ್ಯಾ ಮೂಲದ್ದಾಗಿದೆ.
- ಇದು ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ತುಪ್ಪಳದಂತಹ ಸಿಪ್ಪೆ, ಹಸಿರು/ಚಿನ್ನದ ಬಣ್ಣದ ತಿರುಳು ಮತ್ತು ಖಾದ್ಯ ಕಪ್ಪು ಬೀಜಗಳಿಗೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ.
- ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ 7°C ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಉಷ್ಣಾಂಶದಲ್ಲಿ 700–800 ಗಂಟೆಗಳ **'ಶೀತಲ ಅವಧಿಯ'** ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದು ಮಧ್ಯ–ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ (800–1,500 ಮೀಟರ್ ಎತ್ತರ) ಹೆಚ್ಚು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ.
- ಇದು 4–5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣು ಬಿಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು 7–8 ವರ್ಷಗಳ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಾಣಿಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ತಲುಪುತ್ತದೆ.
- ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶವು ಪ್ರಸ್ತುತ ಭಾರತದ ಕಿವಿ ಹಣ್ಣಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ 50% ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾಲನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ 7,050 ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್‌ಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತದೆ.

ಅರುಣಾಚಲ ಕಿವಿ ಮಿಷನ್ ನ ಬಗ್ಗೆ:

ಉದ್ದೇಶ: ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಕಟಾವಿನ ನಂತರದ ನಿರ್ವಹಣೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು **ಬ್ರ್ಯಾಂಡಿಂಗ್, ರಫ್ತು ಮತ್ತು ಕೃಷಿ–ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದವರೆಗೆ** ಸಂಪೂರ್ಣ ಕಿವಿ ಹಣ್ಣಿನ ಮೌಲ್ಯ ಸರಪಳಿಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು.

ಮಹತ್ವ: ಈ ಯೋಜನೆಯು 'ಝಿರೋ ವ್ಯಾಲಿ' ಮತ್ತು ದಿರಾಂಗ್‌ನಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಅನುಭವ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸುವ ಮೂಲಕ **'ಕಿವಿ ಹಣ್ಣಿನ ತೋಟದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ'** ಮತ್ತು **'ಫಾರ್ಮ್–ಸ್ಟೇ'** ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಸರ್ಕಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳು

ಜನನಿ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್ (JANANI Platform)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡ **'ನಾವೀನ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಕುರಿತಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶೃಂಗಸಭೆ'**ಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವಾಲಯವು **'ಜನನಿ' (JANANI)** ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು.

ಜನನಿ (JANANI)

ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪ: **ಜರ್ನಿ ಆಫ್ ಆಂಟೆನಟಲ್, ನಟಲ್ ಅಂಡ್ ನಿಯೋನಟಲ್ ಇಂಟಿಗ್ರೇಟೆಡ್ ಕೇರ್** (Journey of Antenatal, Natal and Neonatal Integrated Care - ಪ್ರಸವಪೂರ್ವ, ಹೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ನವಜಾತ ಶಿಶುವಿನ ಸಮಗ್ರ ಆರೈಕೆಯ ಪಯಣ).

ಜನನಿ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್‌ನ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು:

- **ಸಮಗ್ರ ಆರೋಗ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ:** ಇದು ಮಹಿಳೆಯರ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅವರ ಡಿಜಿಟಲ್ ಆರೋಗ್ಯ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ ಒಂದು **ಸೇವಾ–ಆಧಾರಿತ ಡಿಜಿಟಲ್ ವೇದಿಕೆ**ಯಾಗಿದೆ.
- **ಸುಧಾರಿತ ಆವೃತ್ತಿ:** ಪ್ರಸ್ತುತ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ **'ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ'** (Reproductive and Child Health - RCH) ಪೋರ್ಟಲ್‌ನ ಸುಧಾರಿತ ಮತ್ತು ನವೀಕರಿಸಿದ ಆವೃತ್ತಿಯಾಗಿ ಇದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ಕ್ಯೂಆರ್ (QR) ಆಧಾರಿತ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳು:** ತಾಯಂದಿರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದಲಾದರೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಪಡೆಯಲು (portable access), ಈ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್ ಕ್ಯೂಆರ್ (QR) ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಆಧಾರಿತ **'ಡಿಜಿಟಲ್ ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಶಿಶು ಆರೋಗ್ಯ'** (MCH) ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತದೆ.
- **ನೈಜ–ಸಮಯದ ನಿಗಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ:** ಸಕಾಲಿಕ ವೈದ್ಯಕೀಯ ನೆರವು ಒದಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ, ಇದು ಅಧಿಕ–ಅಪಾಯದ ಗರ್ಭಧಾರಣೆಯ ಎಚ್ಚರಿಕೆಗಳು, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ಡ್ಯಾಶ್‌ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿರುವ ಸೇವೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಯ ಮೂಲಕ ನಿರಂತರ ನಿಗಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತದೆ.
- **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜನೆ:** ನಿರಂತರ ದತ್ತಾಂಶ ಹಂಚಿಕೆ ಮತ್ತು ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ನಿಖರವಾಗಿ ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲು, ಈ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್ ಅನ್ನು **ಯು–ವಿನ್ (U-WIN)** ಮತ್ತು **ಪೋಷಣ್ (POSHAN)** ನಂತಹ ಇತರ ಪ್ರಮುಖ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಡಿಜಿಟಲ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸೇಹತ್ ಯೋಜನೆ (SEHAT Mission)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನವದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ **ಕೇಂದ್ರ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ, ಹಾಗೂ ರಾಸಾಯನಿಕ ಮತ್ತು ರಸಗೊಬ್ಬರ ಸಚಿವರು 'ಸೇಹತ್ ಯೋಜನೆ'**ಗೆ (SEHAT Mission) ಚಾಲನೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಸೇಹತ್ – ಕೃಷಿ ರೂಪಾಂತರದ ಮೂಲಕ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾನದ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆ (SEHAT):

- **SEHAT ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪ:** ಸೈನ್ಸ್ ಎಕ್ಸಲೆನ್ಸ್ ಫಾರ್ ಹೆಲ್ತ್ ಥ್ರೂ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್ ಫಾರ್ಮೇಷನ್ (Science Excellence for Health through Agricultural Transformation).
- ಇದು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿನ ಹೊಸ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ದೇಶದ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ, ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಬೆಸೆಯುವ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.
- ಇದು **'ಭಾರತೀಯ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಂಶೋಧನಾ ಮಂಡಳಿ'** (ICMR) ಮತ್ತು **'ಭಾರತೀಯ ಕೃಷಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಮಂಡಳಿ'**ಯ (ICAR) ಜಂಟಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.
- **ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶ:** ಪೋಷಕಾಂಶ ಭರಿತ ಜೈವಿಕ ಆಹಾರಗಳು, ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ, ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ವೃತ್ತಿಪರ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು **ಒಂದು ಆರೋಗ್ಯ (ಒನ್ ಹೆಲ್ತ್) ಮಿಷನ್**ಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಹಾಗೂ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
- **ಮಹತ್ವ:** ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನೀಗಿಸಲು, ರೋಗ ಬರದಂತೆ ತಡೆಯುವ ಮುಂಜಾಗ್ರತಾ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಗೆ, ಅಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳನ್ನು ತಡೆಯಲು ಹಾಗೂ ರೈತರ ಕಲ್ಯಾಣ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯದ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿದೆ.

ಸಮಗ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ ಯೋಜನೆ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ವೃತ್ತಿಪರ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು **'ಸಮಗ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಭಿಯಾನ'**ದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಶಿಕ್ಷಕರ ವೇತನದಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಹೆಚ್ಚಳ ಮಾಡಲು ದೆಹಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದೆ.

ಸಮಗ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಪ್ರಾರಂಭ:** 2018–19
- **ಹಣಕಾಸು:** ಇದು **'ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಯೋಜನೆ'**ಯಾಗಿದೆ.

ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಲಾದ ಈ ಹಿಂದಿನ ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಯೋಜನೆಗಳು:

- **ಸರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಭಿಯಾನ (SSA)**
- **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಭಿಯಾನ** (RMSA) ಮತ್ತು **ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣ** (Teacher Education - TE)

ಉದ್ದೇಶಗಳು:

- **ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುರಿ 4** (SDG 4 - ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣ), ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ನೂತನ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಯನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದು.
- **ಶಾಲಾಪೂರ್ವ** (Pre-school) ಹಂತದಿಂದ **12ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗಿನ** ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು.
- **ವ್ಯಾಪ್ತಿ:** 11.6 ಲಕ್ಷ ಶಾಲೆಗಳು, 15.6 ಕೋಟಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಅನುದಾನಿತ ಶಾಲೆಗಳ 57 ಲಕ್ಷ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಯು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಭವ್ಯ ಯೋಜನೆ (BHAVYA Scheme)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವಾಲಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ **ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಆಂತರಿಕ ವ್ಯಾಪಾರ ಉತ್ತೇಜನ ಇಲಾಖೆಯು** (DPIIT) **ಭವ್ಯ** (BHAVYA) ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಭಾರತ್ ಔದ್ಯೋಗಿಕ್ ವಿಕಾಸ್ ಯೋಜನೆ (BHAVYA):

- ಈ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯು **2026–27** ರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ **ಒಟ್ಟು 6 ವರ್ಷ**ಗಳವರೆಗೆ ಇರುತ್ತದೆ.
- **ಉದ್ದೇಶ: 'ಪಿಎಂ ಗತಿಶಕ್ತಿ'** ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜನೆಗೊಳ್ಳುವ 100 ಭವಿಷ್ಯದ ಅಗತ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪಾರ್ಕ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ; ಇದರಿಂದಾಗಿ ಆ ಯೋಜನೆಯ ವಿವಿಧ ಸಾರಿಗೆ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಸಂಪರ್ಕ ಹಾಗೂ ಅಂತಿಮ ಹಂತದ ತಲುಪುವಿಕೆಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.
- ಈ ಪಾರ್ಕ್‌ಗಳು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಿವೆ, ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಲಿವೆ, ಅಸಮರ್ಥತೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಿವೆ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ವಲಯಗಳಾದ್ಯಂತ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಿವೆ.
- **ಭೂ ಬಳಕೆ:** ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ 100 ರಿಂದ 1,000 ಎಕರೆಗಳವರೆಗಿನ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪಾರ್ಕ್‌ಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.
- **ಹಣಕಾಸು ನೆರವು:** ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರತಿ **ಎಕರೆಗೆ 1 ಕೋಟಿ ರೂ. ವರೆಗೆ** ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವು ಒದಗಿಸಲಿದ್ದು, ಈ ಯೋಜನೆಯು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ **ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು** ಹಾಗೂ **ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ** ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು ಸಹ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.
- **ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ: ಆಂತರಿಕ ರಸ್ತೆಗಳು, ಭೂಗತ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಜಾಲ, ಒಳಚರಂಡಿ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು, ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ** (ICT) ಹಾಗೂ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಂತಹ ಪ್ರಮುಖ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಇದು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.
- **ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಆಂತರಿಕ ವ್ಯಾಪಾರ ಉತ್ತೇಜನ ಇಲಾಖೆಯ (DPIIT)** ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಾರ್ಗ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮವು (NICDC)** ಈ ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಲಿದೆ.

ಪಿಎಂ ಗತಿಶಕ್ತಿ (PM GatiShakti) ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದನ್ನು **2021 ರಲ್ಲಿ** ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- **ಉದ್ದೇಶ:** ದೇಶದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೇರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ವಲಯಗಳಾದ್ಯಂತ ತಡೆರಹಿತ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.
- **ಮಹತ್ವ:** ಇದು ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಇರುವ ಒಂದು ಪರಿವರ್ತನಾತ್ಮಕ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಇದು ರೈಲ್ವೆ, ರಸ್ತೆಗಳು, ಬಂದರುಗಳು, ಜಲಮಾರ್ಗಗಳು, ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣಗಳು, ಸಮೂಹ ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸರಕು ಸಾಗಣೆ ಹಾಗೂ ಸಾಗಾಟ ನಿರ್ವಹಣೆ (Logistics) ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಎಂಬ ಏಳು ಮುಖ್ಯ ವಾಹಕಗಳಿಂದ ಚಾಲಿತವಾಗಿದೆ.
- **ಅನುಷ್ಠಾನ:** ಪಿಎಂ ಗತಿ ಶಕ್ತಿಯು ವಿವಿಧ ಸಚಿವಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳಾದ ಭಾರತಮಾಲಾ, ಸಾಗರಮಾಲಾ, ಒಳನಾಡು ಜಲಮಾರ್ಗಗಳು, ಡ್ರೈ/ಲ್ಯಾಂಡ್ ಪೋರ್ಟ್‌ಗಳು, ಉಡಾನ್ (UDAN) ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಸಂಯೋಜಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಭೂಗೋಳ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ

ಅಂಡಮಾನ್‌ನಿಂದ ಎರಡು ಗಿನ್ನೆಸ್ ದಾಖಲೆಗಳು

ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- **ಹ್ಯಾವ್ಲಾಕ್ ದ್ವೀಪ** ಎಂದು ಹಿಂದೆ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿದ್ದ **"ಸ್ವರಾಜ್ ದ್ವೀಪ"**ದಲ್ಲಿ, ನೀರಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅತಿ ಎತ್ತರದ **ಮಾನವ ಗೋಪುರವನ್ನು** (Tallest human stack) ರಚಿಸುವ ಮೂಲಕ **ಅಂಡಮಾನ್ ಮತ್ತು ನಿಕೋಬಾರ್ ದ್ವೀಪಗಳು** ಮತ್ತೊಂದು ಗಿನ್ನೆಸ್ ವಿಶ್ವ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿವೆ.

ಈ ದಾಖಲೆಯ ಕುರಿತು:

- ಇಲ್ಲಿನ ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶದ ಆಡಳಿತವು ನೀರಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು **60X40 ಮೀಟರ್** ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ವಿಶ್ವದ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜವನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸಿ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿತ್ತು. ಈ ದಾಖಲೆ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಕೇವಲ ಒಂದು ದಿನದ ಅಂತರದಲ್ಲಿಯೇ ಎರಡನೇ ವಿಶ್ವ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಕೂಡ ನಿರ್ಮಿಸಿದೆ.
- ಈ ಅವಳಿ ಗಿನ್ನೆಸ್ ವಿಶ್ವ ದಾಖಲೆಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಅಂಡಮಾನ್ ಮತ್ತು ನಿಕೋಬಾರ್ ದ್ವೀಪಗಳನ್ನು **ಸ್ಕೂಬಾ ಡೈವಿಂಗ್** (ಜಲಾಂತರ್ಗತ ಸಾಹಸ ಕ್ರೀಡೆ) ಹಾಗೂ ಪರಿಸರ **ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಜಾಗತಿಕ ಕೇಂದ್ರವನ್ನಾಗಿ** ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಇವು ಪೂರಕವಾಗಲಿವೆ.

ಅಂಡಮಾನ್ ಮತ್ತು ನಿಕೋಬಾರ್ ದ್ವೀಪಗಳ ಬಗ್ಗೆ

ಸ್ಥಳ	✦ ಈ ದ್ವೀಪಗಳು ಭಾರತದ ಮುಖ್ಯ ಭೂಭಾಗದಿಂದ ಆಗ್ನೇಯಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 1,300 ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿ ಬಂಗಾಳಕೊಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿವೆ.
ವಿಸ್ತರಣೆ	✦ ಇದು 6° 45' N ನಿಂದ 13° 41' N ಅಕ್ಷಾಂಶದವರೆಗೆ ಮತ್ತು 92° 12' E ನಿಂದ 93° 57' E ರೇಖಾಂಶದವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿದೆ. ✦ ದಕ್ಷಿಣ ತುದಿಯಲ್ಲಿರುವ ದ್ವೀಪವನ್ನು **'ಗ್ರೇಟ್ ನಿಕೋಬಾರ್'** ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ದಕ್ಷಿಣದ ತುತ್ತತುದಿಯಾದ ಇಂದಿರಾ ಪಾಯಿಂಟ್ (2004 ರ ಸುನಾಮಿಯಿಂದ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಿದೆ)ನಿಂದ ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾದ ಸುಮಾತ್ರಾ ದ್ವೀಪವು ಕೇವಲ 150 ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿದೆ. ✦ **ಅತಿ ಎತ್ತರದ ಸ್ಥಳಗಳು:** ಉತ್ತರ ಅಂಡಮಾನ್‌ನಲ್ಲಿರುವ **'ಸ್ಯಾಡಲ್ ಪೀಕ್'** (732 ಮೀಟರ್) ಮತ್ತು ಗ್ರೇಟ್ ನಿಕೋಬಾರ್‌ನಲ್ಲಿರುವ **'ಮೌಂಟ್ ಥುಲ್ಲಿಯರ್'** (642 ಮೀಟರ್) ಅತ್ಯುನ್ನತ ಶಿಖರಗಳಾಗಿವೆ.
ವಿಶೇಷತೆ	✦ **ಪ್ಯಾಂಡನಸ್ ಅಥವಾ ನಿಕೋಬಾರ್ ಬ್ರೆಡ್‌ಫ್ರೂಟ್** ಎಂಬುದು ಅಂಡಮಾನ್ ಮತ್ತು ನಿಕೋಬಾರ್ ದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಂಡುಬರುವ ಒಂದು ಅಪರೂಪದ ಹಣ್ಣಾಗಿದೆ. ✦ ಅಂಡಮಾನ್ ಮತ್ತು ನಿಕೋಬಾರ್ ದ್ವೀಪ ಸಮೂಹದಲ್ಲಿರುವ **'ಬ್ಯಾರನ್ ದ್ವೀಪ'** ಕೇವಲ ಭಾರತದ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಇಡೀ ದಕ್ಷಿಣ ಏಷ್ಯಾದ ಏಕೈಕ ಸಕ್ರಿಯ ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿಯಾಗಿದೆ. ✦ ಗ್ರೇಟ್ ನಿಕೋಬಾರ್‌ನಲ್ಲಿರುವ **'ಇಂದಿರಾ ಪಾಯಿಂಟ್'** ಭಾರತದ ಅತ್ಯಂತ ದಕ್ಷಿಣದ ತುದಿಯಾಗಿದೆ.

ರು-ಸೋಮ್ ಸೇತುವೆಗಳು (Ru-Soam Bridges)

ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ: ಸ್ಥಳೀಯ **'ರು–ಸೋಮ್'** (ಬೆತ್ತದ ಸೇತುವೆ) ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲು **'ಯುನೆಸ್ಕೋ'** (UNESCO) ಸಂಸ್ಥೆಯು ಸಿಕ್ಕಿಂ ಸರ್ಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಹೊಂದಿದೆ.

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ Airbnb ಕಂಪನಿಯ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ, ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು **'ಕಾಂಚನಜುಂಗಾ ಜೀವಿಗೋಳ ಸಂರಕ್ಷಿತ ವಲಯ'**ದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ರು–ಸೋಮ್ ಸೇತುವೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ:

- **'ರು–ಸೋಮ್'** ಎನ್ನುವುದು **ಲೆಪ್ಚಾ ಸಮುದಾಯವು** ನಿರ್ಮಿಸುವ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಬೆತ್ತದ ಸೇತುವೆಗಳಾಗಿವೆ.
- ಬಿದಿರು, ಬೆತ್ತ ಮತ್ತು ಮರದಂತಹ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಈ ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಮತ್ತು ಪರ್ವತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೊಂದುವಂತಹ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಪರಿಸರ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಅತ್ಯುತ್ತಮ **'ರಚನಾತ್ಮಕ ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕತ್ವ'** ವನ್ನು ಈ ಸೇತುವೆಗಳು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತವೆ.
- **2023** ರಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ಭೀಕರ **'ಸಿಕ್ಕಿಂ ಹಿಮನದಿ ಸರೋವರ ಸ್ಫೋಟ ಪ್ರವಾಹ'**ದ (GLOF) ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಸೇತುವೆಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕತ್ವ ಮತ್ತು ಸದೃಢತೆಯನ್ನು ಸಾಬೀತುಪಡಿಸಿವೆ.

ತೀಸ್ತಾ ನದಿ (Teesta River)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ದೀರ್ಘಕಾಲದಿಂದ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿರುವ **'ತೀಸ್ತಾ ನದಿ ನೀರು ಹಂಚಿಕೆ ಒಪ್ಪಂದ'**ವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ **ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶವು** ಭಾರತಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿದೆ.

ತೀಸ್ತಾ ನದಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ತೀಸ್ತಾ ನದಿಯು **ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರ ನದಿಯ ಉಪನದಿ**ಯಾಗಿದೆ.
- ಇದು ಉತ್ತರ ಸಿಕ್ಕಿಂನ ಹಿಮಾಲಯದ **'ತ್ಸೋ ಲಾಮೋ'** (Tso Lhamo) ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಉಗಮಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಮುನ್ನ **ಸಿಕ್ಕಿಂನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 150 ಕಿ.ಮೀ.** ಮತ್ತು **ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ 123 ಕಿ.ಮೀ.ಗಳಷ್ಟು** ದೂರ ಹರಿಯುತ್ತದೆ.
- ನಂತರ ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶದಲ್ಲಿ **140 ಕಿ.ಮೀ.** ಹರಿದು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಬಂಗಾಳಕೊಲ್ಲಿಯನ್ನು ಸೇರುತ್ತದೆ.

ತೀಸ್ತಾ ನದಿ ನೀರು ಹಂಚಿಕೆ ಒಪ್ಪಂದ:

- **ಹಿನ್ನೆಲೆ:** ತೀಸ್ತಾ ನದಿ ನೀರನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಕುರಿತು **ಭಾರತ ಮತ್ತು ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶಗಳು 2011 ರಲ್ಲಿ ತಾತ್ವಿಕ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ** ಬಂದಿದ್ದವು. ಆದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ನಡುವೆ ಒಮ್ಮತ ಮೂಡದ ಕಾರಣ ಇದು ಅಂತಿಮ ರೂಪ ಪಡೆಯಲಿಲ್ಲ.
- **ಪ್ರಸ್ತುತ ಬೆಳವಣಿಗೆ:** ಪ್ರಸ್ತುತ ಬದಲಾಗಿರುವ ರಾಜಕೀಯ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ, 2011ರ ಈ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಮರುಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು ಎಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶವು ಇದೀಗ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದೆ.

ಲಿಪುಲೆಖ್ ಕಣಿವೆಮಾರ್ಗ : ಉತ್ತರಾಖಂಡ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ನೇಪಾಳವು **'ಲಿಪುಲೆಖ್ ಕಣಿವೆಮಾರ್ಗದ'** ಪ್ರದೇಶವನ್ನು **'ವಿವಾದಿತ ಭೂಭಾಗ'** ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿರುವುದರಿಂದ, ಈ ಮಾರ್ಗದ ಮೂಲಕ **ಕೈಲಾಸ ಮಾನಸ ಸರೋವರ ಯಾತ್ರೆ**ಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಭಾರತದ ಯೋಜನೆಗೆ ಆಕ್ಷೇಪ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದೆ.

ಲಿಪುಲೆಖ್ ಕಣಿವೆಮಾರ್ಗದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು **ಉತ್ತರಾಖಂಡ (ಭಾರತ) ರಾಜ್ಯದ ಪಿಥೋರಗಢ** ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅತಿ ಎತ್ತರದ ಹಿಮಾಲಯದ ಕಣಿವೆ ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ.
- ಇದು **ಭಾರತ, ಚೀನಾ (ಟಿಬೆಟ್) ಮತ್ತು ನೇಪಾಳವನ್ನು** ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ **ತ್ರಿ–ಸಂಗಮವಾಗಿ** ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- ಭಾರತದಿಂದ **'ಧಾರ್ಚುಲಾ'** ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಬಹುದು.
- ಕೈಲಾಸ ಮಾನಸಸರೋವರ ಯಾತ್ರೆಗೆ ತೆರಳುವ ಭಾರತೀಯ ಯಾತ್ರಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಇದು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮಾರ್ಗವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದು ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ.
- **1992 ರಲ್ಲಿ** ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮುಕ್ತವಾದಾಗ ಇದು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ **'ಭಾರತ–ಚೀನಾ ಗಡಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಕೇಂದ್ರ'**ವಾದ ಕಾರಣದಿಂದ, ಇದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮೌಲ್ಯವನ್ನೂ ಹೊಂದಿದೆ.

ವಿವಾದವೇನು?

- ಲಿಪುಲೆಖ್ ಕಣಿವೆಮಾರ್ಗದ ಕುರಿತು **ಭಾರತ ಮತ್ತು ನೇಪಾಳ** ನಡುವಿನ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಒಂದು ಸಂಕೀರ್ಣ ಗಡಿ ವಿವಾದವಾಗಿದ್ದು, ಇದು 1816 ರ **'ಸುಗೌಲಿ ಒಪ್ಪಂದ'**ದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದೆ.
- **ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪನಿ ಮತ್ತು ನೇಪಾಳ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ** ನಡುವೆ ಸಹಿ ಹಾಕಲಾದ ಈ ಒಪ್ಪಂದವು, **ಕಾಳಿ ನದಿಯನ್ನು (ಮಹಾಕಾಳಿ)** ನೇಪಾಳದ ಪಶ್ಚಿಮ ಗಡಿಯಾಗಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿತು.
- ಆದರೆ, ಈ ನದಿಯು **'ಲಿಂಪಿಯಾಧುರ'**ದಲ್ಲಿ ಉಗಮಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ನೇಪಾಳ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ಪ್ರತಿಪಾದದ ಅನ್ವಯ, ಲಿಪುಲೆಖ್ ಮತ್ತು ಕಾಲಾಪಾನಿ ಪ್ರದೇಶಗಳು ನೇಪಾಳದ ಭೂಪ್ರದೇಶದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸೇರುತ್ತವೆ

ಸಣ್ಣ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ: ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟವು ಸಣ್ಣ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ (SHP) ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಅಧಿಕೃತ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದೆ.

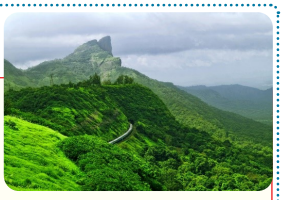
ಸಣ್ಣ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

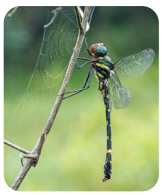
- **ಹಣಕಾಸು ನೆರವು:** ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.
- **ಅವಧಿ:** 2026–27 ರಿಂದ 2030–31 ರವರೆಗೆ.
- **ಅನುಷ್ಠಾನ:** ಹೊಸ ಮತ್ತು ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನ ಸಚಿವಾಲಯ (MNRE).

ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ: ಇದುವರೆಗೆ ಬಳಕೆಯಾಗದ ಸಣ್ಣ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು **ಸದುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು,** ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರಸರಣ ನಷ್ಟವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವುದು ಮತ್ತು ದೂರದ ಹಾಗೂ ದುರ್ಗಮ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹವಾದ, ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ವಿದ್ಯುತ್ ಒದಗಿಸುವುದು.

ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆ: 143 ಓಡೊನೇಟಾ ಪ್ರಭೇದಗಳ ದಾಖಲಾತಿ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಡೆದ ಅಧ್ಯಯನವೊಂದು **ಡ್ರ್ಯಾಗನ್‌ಫ್ಲೈಗಳು** (ತುಂಬಿಗಳು) ಮತ್ತು **ಡ್ಯಾಮ್ಸೆಲ್‌ಫ್ಲೈ**ಗಳಲ್ಲಿನ ಗಮನಾರ್ಹ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ಅಂತರವನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.
- ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ದಾಖಲಾದ ಪ್ರಭೇದಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ **65% ರಷ್ಟನ್ನು** ಮಾತ್ರ ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿದ್ದು, **35% ರಷ್ಟು** ಕುಸಿತವಾಗಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಇದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಓಡೊನೇಟಾ (Odonata) ಪ್ರಭೇದಗಳ ಬಗ್ಗೆ:

- ಓಡೊನೇಟಾ ಎಂಬುದು ಕೀಟಗಳ ವರ್ಗವಾಗಿದ್ದು, ಇದು **ಡ್ರ್ಯಾಗನ್‌ಫ್ಲೈಗಳನ್ನು (ಉಪವರ್ಗ:** ಅನಿಷ್ಟೋಪ್ಟೆರಾ) ಮತ್ತು ಡ್ಯಾಮ್ಸೆಲ್‌ಫ್ಲೈಗಳನ್ನು **(ಉಪವರ್ಗ: ಜೈಗೋಪ್ಟೆರಾ)** ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ಇವುಗಳು ಪಾರದರ್ಶಕ ರೆಕ್ಕೆಗಳು, ಉದ್ದವಾದ ತೆಳ್ಳಗಿನ ದೇಹಗಳು ಮತ್ತು ಇಳಿಜಾರಾದ ಎದೆಯ ಭಾಗವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ಇವುಗಳ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ.
- ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನೀರಿನ ಬಳಿ ಕಂಡುಬರುವ ಓಡೊನೇಟಾಗಳು ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿರುವ ಪರಭಕ್ಷಕಗಳಾಗಿವೆ, ಮತ್ತು ವಯಸ್ಕ ಕೀಟಗಳು ಹಾಗೂ ಜಲವಾಸಿ ಲಾರ್ವಾಗಳು ಎರಡೂ ಇತರ ಜೀವಿಗಳನ್ನು/ಕೀಟಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ.

ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳ ಕುರಿತು:

- ಸಹ್ಯಾದ್ರಿಯ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳು ಭಾರತೀಯ ಪರ್ಯಾಯ ದ್ವೀಪದ ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ **1,600 ಕಿ.ಮೀ** ಉದ್ದದ ಸಮಾನಾಂತರವಾದ ಪರ್ವತ ಶ್ರೇಣಿಯಾಗಿದೆ.
- ಇದು **6 ರಾಜ್ಯಗಳ** ಮೂಲಕ ಹಾದುಹೋಗುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ, **ಗುಜರಾತ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಗೋವಾ, ಕರ್ನಾಟಕ, ತಮಿಳುನಾಡು** ಮತ್ತು ಕೇರಳ.
- **ಇತರ ಹೆಸರುಗಳು:** ಇದನ್ನು **'ಭಾರತದ ಬೃಹತ್ ಕಡಿದಾದ ಇಳಿಜಾರು'** (The Great Escarpment of India) ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ವಿಶೇಷ ಮಾನ್ಯತೆ:** ಅಪಾರ ಪ್ರಮಾಣದ ಸ್ಥಳೀಯ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಅಪರೂಪದ ಪ್ರಭೇದಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯತಾಣವಾಗಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ, ಇದು ಯುನೆಸ್ಕೋ **'ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ತಾಣ'** ಮತ್ತು **'ಜೀವವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ಬಿಸಿತಾಣ (biodiversity hotspot)'** ಎಂಬ ವಿಶೇಷ ಮಾನ್ಯತೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ.
- **ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗಗಳು:** ಇದು **ಆಡರ್, ಕೋಟ, ಬಡಗ, ತೋಡ, ಕುರುಂಬ, ಮತ್ತು ಪಣಿಯ** ಮುಂತಾದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ನೆಲೆಯಾಗಿದೆ.
- **ಅರಣ್ಯಗಳು:** ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳ ಪ್ರದೇಶವು ತೇವಾಂಶಯುಕ್ತ ಎಲೆ ಉದುರುವ ಕಾಡುಗಳು ಮತ್ತು ಮಳೆಕಾಡುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- **ಸ್ಥಳೀಯತೆ (Endemism):** ಈ ಪ್ರದೇಶವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಭೇದಗಳ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದ ಸ್ಥಳೀಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ **ಶೇ. 77 ರಷ್ಟು ಉಭಯಚರಗಳು** ಮತ್ತು **ಶೇ. 62 ರಷ್ಟು ಸರೀಸೃಪ ಪ್ರಭೇದಗಳು** ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಬೇರೆಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ: ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ಮಾನವರ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು **2 ಜೀವಗೋಳ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶಗಳು** ಮತ್ತು **13 ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನಗಳು** ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವು ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ.

ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಿತಿಗಳು

ಸಂಜಯ್ ಕುಮಾರ್ ಸಮಿತಿ:	• **ಉದ್ದೇಶ:** ಪರಿಸರ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಲಯಗಳ ಗಡಿರೇಖೆಗಳ ಮೇಲಿನ ರಾಜ್ಯಗಳ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಹೊರಗಿಡುವ ಕುರಿತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಇದನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. • **ಮಹತ್ವ:** ಇದು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಪರಿಸರ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪ್ರದೇಶ (ESA) ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಜೀವವೈವಿಧ್ಯತೆಗೆ ಹಾನಿಕಾರಕವಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸುತ್ತದೆ.
ಮಾಧವ್ ಗಾಡ್ಗೀಳ್ ಸಮಿತಿ (2011):	• **ಉದ್ದೇಶ:** ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳಿಗೆ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುವುದು. • ಸಂಪೂರ್ಣ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳನ್ನು ಪರಿಸರ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಲು ಇದು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದೆ. • ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಮೀಸಲಾದ ಪರಿಸರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ರಚಿಸುವಂತೆ ಇದು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿತು. • ವರದಿಯು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿತು, ಆದರೆ ಅದರ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿಲ್ಲ.
ಕಸ್ತೂರಿರಂಗನ್ ಸಮಿತಿ (2012):	• ಹೆಚ್ಚು ಸಮತೋಲಿತ ವಿಧಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಗಾಡ್ಗೀಳ್ ಸಮಿತಿಯ ಮುಂದುವರಿದ ಭಾಗವಾಗಿ ಇದನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. • ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳ 37% ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಪರಿಸರ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಲಯಗಳಾಗಿ (Eco sensitive zones) ಗುರುತಿಸಲು ಇದು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದೆ. • ಇದು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಗತ್ಯಗಳ ನಡುವಿನ ಸಮತೋಲನಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತದೆ, ಜೊತೆಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸೀಮಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಕೇರಳದ ತೈಲ ಸೋರಿಕೆ ತುರ್ತು ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆ (Kerala's Oil Spill Contingency Plan)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಸಮುದ್ರ ಮಾಲಿನ್ಯ ಮತ್ತು ಕರಾವಳಿ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಎದುರಾಗುವ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, 2025ರಲ್ಲಿ ಕೇರಳ ಕರಾವಳಿಯ ಆಚೆಗೆ ಸಂಭವಿಸಿದ ಹಡಗು ಮುಳುಗಡೆ ಘಟನೆಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೇರಳ ಸರ್ಕಾರವು **'ತೈಲ ಸೋರಿಕೆ ತುರ್ತು ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆ'**ಯನ್ನು (Oil Spill Contingency Plan) ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ಮುಂದಾಗಿದೆ.

ತೈಲ ಸೋರಿಕೆ (Oil Spill)

- **ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ:** ಟ್ಯಾಂಕರ್ ಅಪಘಾತಗಳು, ಕಡಲಾಚೆಯ ತೈಲ ಕೊರೆಯುವಿಕೆ ಅಥವಾ ಇಂಧನ ಸೋರಿಕೆಯಂತಹ ಮಾನವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ವಸ್ತುಗಳು ಪರಿಸರಕ್ಕೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸಾಗರ ಮತ್ತು ಕರಾವಳಿ ನೀರಿಗೆ ಸೇರಿ ಗಂಭೀರ ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದನ್ನು ಇದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ತೈಲ ಸೋರಿಕೆಯ ಪರಿಣಾಮಗಳು

- **ಸಮುದ್ರ ಜೀವಿಗಳು:** ತೈಲವು ಪಕ್ಷಿಗಳ ಗರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಸ್ತನಿಗಳ ತುಪ್ಪಳವನ್ನು ಆವರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ, ಅವುಗಳ ನೈಸರ್ಗಿಕ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ತೇಲುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ದೇಹದ ಉಷ್ಣಾಂಶವು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕುಸಿಯುವಿಕೆಗೆ (ಹೈಪೋಥರ್ಮಿಯಾ – Hypothermia) ಅಥವಾ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಸಾಯಲು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಡ್ಡಿ:** ದಪ್ಪವಾದ ತೈಲದ ಪದರಗಳು ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕು ಮತ್ತು ಆಮ್ಲಜನಕವನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸಮುದ್ರದ ಸಸ್ಯಪ್ಲವಕಗಳು (Phytoplanktons) ನಾಶವಾಗುತ್ತವೆ, ಜೊತೆಗೆ ಮ್ಯಾಂಗ್ರೋವ್‌ಗಳು, ಹವಳದ ಬಂಡೆಗಳು ಹಾಗೂ ಉಪ್ಪುನೀರಿನ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶಗಳಂತಹ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಆವಾಸಸ್ಥಾನಗಳು ಉಸಿರುಗಟ್ಟುತ್ತವೆ.
- **ಆರ್ಥಿಕ ನಷ್ಟ:** ಈ ಸೋರಿಕೆಯು ಮೀನುಗಾರಿಕೆ, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಕರಾವಳಿಯ ಜನರ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಣದ ಹಾಗೂ ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಹಾನಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.
- **ಮಾನವನ ಆರೋಗ್ಯ:** ಕಲುಷಿತಗೊಂಡ ಸಮುದ್ರಾಹಾರ ಮತ್ತು ವಿಷಕಾರಿ ಅನಿಲಗಳು ಕರಾವಳಿ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಗಂಭೀರವಾದ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡುತ್ತವೆ.

ತೈಲ ಸೋರಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಲು ಬಳಸುವ ವಿಧಾನಗಳು

ತೇಲುವ ತಡೆಗೋಡೆಗಳು ಮತ್ತು ತೈಲ ಹೀರುಯಂತ್ರಗಳು (Booms & Skimmers)	❖ ತೇಲುವ ತಡೆಗೋಡೆಗಳ (ಬೂಮ್ಸ್) ಮೂಲಕ ತೈಲವು ಹರಡದಂತೆ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ, ನಂತರ ಸ್ಕಿಮ್ಮರ್‌ಗಳ (ನಿರ್ವಾತ–ರೀತಿಯ ಯಂತ್ರಗಳು) ಮೂಲಕ ಮೇಲ್ಮೈಯಲ್ಲಿರುವ ತೈಲವನ್ನು ಹೀರಿ ತೆಗೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
ಪ್ರಸರಣಕಾರಕಗಳು (Dispersants)	❖ ಇವು ತೈಲವನ್ನು ಸಣ್ಣ ಹನಿಗಳಾಗಿ ಒಡೆಯುವ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳಾಗಿದ್ದು, ಇವು ತೈಲವು ನೀರಿನೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆತು ವೇಗವಾಗಿ ವಿಘಟನೆಗೊಳ್ಳಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತವೆ.
ಜೈವಿಕ ಪರಿಹಾರ (Bioremediation)	❖ ಹೈಡ್ರೋಕಾರ್ಬನ್‌ಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಹಾನಿಕಾರಕ ವಸ್ತುಗಳಾಗಿ ವಿಭಜಿಸಲು, ತೈಲವನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸುವ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾಗಳನ್ನು (ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ಸೈಕ್ಲೋಕ್ಲಾಸ್ಟಿಕಸ್ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ ಅಥವಾ ಟೆರಿ (TERI) ಸಂಸ್ಥೆಯು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ 'ಆಯಿಲ್ ಜಾಪರ್') ಬಳಸುವುದು.
ಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ಸುಡುವುದು (In-situ Burning)	❖ ಹೊಸದಾಗಿ ಸೋರಿಕೆಯಾದ ತೈಲಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚುವ ಮೂಲಕ ಶೇ. 98 ರಷ್ಟು ತೈಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬಹುದು, ಆದರೂ ಇದು ಭಾರಿ ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಸಮುದ್ರ ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತೈಲ ಸೋರಿಕೆ ವಿಪತ್ತು ತುರ್ತು ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆ (NOS-DCP):	▶ ಭಾರತೀಯ ಕರಾವಳಿ ಕಾವಲು ಪಡೆ (Indian Coast Guard) ತೈಲ ಸೋರಿಕೆಗಳ ಕುರಿತು ವರದಿ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಇರುವ ಕೇಂದ್ರ ಸಮನ್ವಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವಾಗಿದೆ.
ಬಂಕರ್ ತೈಲ ಸಮಾವೇಶ, 2001 (Bunker Oil Convention, 2001)	▶ ಹಡಗುಗಳಿಂದ ಇಂಧನ ತೈಲ ಸೋರಿಕೆಯಾಗಿ ಉಂಟಾಗುವ ಹಾನಿಗೆ ತ್ವರಿತ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸುವುದನ್ನು ಇದು ಖಚಿತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
MARPOL 73/78 (ಅನುಬಂಧ I)	▶ ಇದು ಹಡಗುಗಳಿಂದಾಗುವ ಸಮುದ್ರ ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿದೆ.
ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾಯ್ದೆ (EPA), 1986	▶ ತೈಲ ಸೋರಿಕೆಯನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಾನೂನು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಇಂತಹ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಈ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿ **"ಆಕಸ್ಮಿಕ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆ"** (Accidental discharge) ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಮೊಕದ್ದಮೆ ಹೂಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಜಮೈಕಾ (Jamaica)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ: ಭಾರತದ ವಿದೇಶಾಂಗ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವರ ಅಧಿಕೃತ ಭೇಟಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, **ಭಾರತ ಮತ್ತು ಜಮೈಕಾ ದೇಶಗಳು ಆರೋಗ್ಯ ಸಹಕಾರ, ಸೌರಶಕ್ತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಾರ ವಲಯ**ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮೂರು **'ತಿಳುವಳಿಕಾ ಒಪ್ಪಂದ'**ಗಳಿಗೆ (MoUs) ಸಹಿ ಹಾಕಿವೆ.

ಜಮೈಕಾ ದ್ವೀಪದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಜಮೈಕಾ ಕೆರಿಬಿಯನ್ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಪರ್ವತಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಒಂದು ದ್ವೀಪ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಕ್ಯೂಬಾ (Cuba) ದೇಶದ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿದೆ.
- ಇದು ಕ್ಯೂಬಾ, ಹಿಸ್ಪಾನಿಯೋಲಾ, ಹೈತಿ, ಡೊಮಿನಿಕನ್ ಗಣರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಪೋರ್ಟೊ ರಿಕೊ ದ್ವೀಪಗಳೊಂದಿಗೆ, **'ಗ್ರೇಟರ್ ಆಂಟಿಲೀಸ್ ದ್ವೀಪಗಳು'** ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಕೆರಿಬಿಯನ್ ದ್ವೀಪ ಸಮೂಹದ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗವಾಗಿದೆ.
- **ಗಾತ್ರ:** ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ಕ್ಯೂಬಾ ಮತ್ತು ಹಿಸ್ಪಾನಿಯೋಲಾ ದ್ವೀಪಗಳ ನಂತರ, ಇದು ಕೆರಿಬಿಯನ್ ಸಮುದ್ರದ ಮೂರನೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ ದ್ವೀಪ ಅಥವಾ ದ್ವೀಪ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದೆ.
- ಜಮೈಕಾ ರಾಷ್ಟ್ರವು 1962 ರಲ್ಲಿ ಯುನೈಟೆಡ್ ಕಿಂಗ್‌ಡಮ್‌ನಿಂದ (UK - ಬ್ರಿಟನ್) ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪಡೆಯಿತು. ಆದರೂ, ಇದು ಈಗಲೂ 'ಕಾಮನ್‌ವೆಲ್ತ್' ಒಕ್ಕೂಟದ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ.
- **ಭೌಗೋಳಿಕ ರಚನೆ:** ಸುಮಾರು 25 ದಶಲಕ್ಷ (ಮಿಲಿಯನ್) ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ **'ಉತ್ತರ ಅಮೆರಿಕ'** ಮತ್ತು **'ಕೆರಿಬಿಯನ್'** ಭೂಫಲಕಗಳು (Tectonic plates) ಪರಸ್ಪರ ಡಿಕ್ಕಿ ಹೊಡೆದಾಗ (ಮುಖಾಮುಖಿಯಾದಾಗ) ಈ ಜಮೈಕಾ ದ್ವೀಪವು ರೂಪುಗೊಂಡಿತು.
- **ಪ್ರಮುಖ ಪರ್ವತ ಶ್ರೇಣಿಗಳು:** ನೀಲಿ ಪರ್ವತಗಳು (ಬ್ಲೂ ಮೌಂಟೇನ್ಸ್), ಜಾನ್ ಕ್ರೋ ಮೌಂಟೇನ್ಸ್, ಡಾನ್ ಫಿಗ್ಯುರೊ ಮೌಂಟೇನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಕಾಕ್‌ಪಿಟ್ ಕಂಟ್ರಿ.
- **ಪ್ರಮುಖ ನದಿಗಳು:** ಬ್ಲ್ಯಾಕ್ ರಿವರ್, ರಿಯೊ ಕೋಬ್ರೆ ಮತ್ತು ರಿಯೊ ಗ್ರಾಂಡೆ.

ತಾಂಜಾನಿಯಾ (Tanzania)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತಾಂಜಾನಿಯಾದ **ದಾರ್ ಎಸ್ ಸಲಾಮ್‌ನಲ್ಲಿ** (Dar es Salaam), **'ಭಾರತ–ತಾಂಜಾನಿಯಾ ಜಂಟಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಮಿತಿ'**ಯ (JTC) 5ನೇ ಅಧಿವೇಶನವು ಜರುಗಿತು.

ತಾಂಜಾನಿಯಾ ದೇಶದ ಭೌಗೋಳಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳು:

- ಇದು ಸಮಭಾಜಕ ವೃತ್ತದ ಸ್ವಲ್ಪ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುವ ಪೂರ್ವ ಆಫ್ರಿಕಾದ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದೆ.
- **'ಡೊಡೊಮಾ'** (Dodoma) ಇದರ ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿದ್ದು, **'ದಾರ್ ಎಸ್ ಸಲಾಮ್'** ಇಲ್ಲಿನ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ನಗರ ಹಾಗೂ ಪ್ರಮುಖ ಬಂದರು ಪಟ್ಟಣವಾಗಿದೆ.

ನೆರೆಹೊರೆಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಗಡಿಗಳು:

- **ಉತ್ತರಕ್ಕೆ:** ಉಗಾಂಡಾ, ಕೀನ್ಯಾ ಮತ್ತು ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಸರೋವರ.
- **ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ:** ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರ.
- **ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ:** ಮೋಜಾಂಬಿಕ್, ಮಳಾವಿ, ಜಾಂಬಿಯಾ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಸಾ ಸರೋವರ.
- **ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ:** ರುವಾಂಡಾ, ಬುರುಂಡಿ ಮತ್ತು ಟಾಂಗನ್ಯಿಕಾ ಸರೋವರ.
- **ಕಿಲಿಮಂಜಾರೊ ಪರ್ವತ:** ತಾಂಜಾನಿಯಾದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಪರ್ವತವು ಆಫ್ರಿಕಾ ಖಂಡದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಶಿಖರವಾಗಿದೆ.
- ಆಫ್ರಿಕಾದ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಸರೋವರ ಹಾಗೂ ನೈಲ್ ನದಿಯ ಉಗಮಸ್ಥಾನವಾದ **'ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಸರೋವರ'**ದ ಒಂದು ಭಾಗವು ತಾಂಜಾನಿಯಾದಲ್ಲಿದೆ.
- **ಪ್ರಮುಖ ನದಿಗಳು:** ಗ್ರೇಟ್ ರುವಾಹಾ, ರುಫಿಜಿ ಮತ್ತು ಕಾಗೇರಾ ನದಿಗಳು.
- **ಟಾಂಗನ್ಯಿಕಾ ಸರೋವರ:** ಇದು **ತಾಂಜಾನಿಯಾ** ಮತ್ತು **'ಡೆಮಾಕ್ರಟಿಕ್ ರಿಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಫ್ ಕಾಂಗೋ'** (DRC) ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ನಡುವೆ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಗಡಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬೃಹತ್ ಮಾರ್ಜಾಲಗಳ (ದೊಡ್ಡ ಬೆಕ್ಕು) ಒಕ್ಕೂಟ (IBCA)ದ ಮೊದಲ ಶೃಂಗಸಭೆ: ಭಾರತ ಆತಿಥ್ಯ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

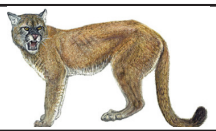
ಕೇಂದ್ರ ಪರಿಸರ, ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಸಚಿವರು ನವದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿರುವ **'ಮೊದಲ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದೊಡ್ಡ ಬೆಕ್ಕು ಒಕ್ಕೂಟದ (IBCA) ಶೃಂಗಸಭೆ 2026'** ರ ಅಧಿಕೃತ ಜಾಲತಾಣ ಮತ್ತು ಲಾಂಛನವನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರು.

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬೃಹತ್ ಮಾರ್ಜಾಲಗಳ ಒಕ್ಕೂಟ (IBCA) ದ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿ:** ಭಾರತ.
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಇದು ಬೃಹತ್ ಮಾರ್ಜಾಲಗಳ (ವನ್ಯ ಮಾರ್ಜಾಲ) ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವ ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರಭೇದಗಳು ಕಂಡುಬರುವ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ 95 ದೇಶಗಳ ಬಹು–ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಗೂ ಬಹು– ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಒಕ್ಕೂಟವಾಗಿದೆ.
- **ಆರಂಭ: 2023 ರಲ್ಲಿ 'ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಟೈಗರ್‌ನ 50 ವರ್ಷಗಳ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥ'** ಆಯೋಜಿಸಲಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ವೇಳೆ, ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರು IBCA ಗೆ ಚಾಲನೆ ನೀಡಿದರು.
- **ಗುರಿ: ಹುಲಿ, ಸಿಂಹ, ಚಿರತೆ, ಹಿಮ ಚಿರತೆ, ಚೀತಾ, ಜಾಗ್ವಾರ್ ಮತ್ತು ಪೂಮಾ** ಎಂಬ **ಏಳು** ಪ್ರಮುಖ ಬೃಹತ್ ಮಾರ್ಜಾಲಗಳ ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು.
- **ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು:** ನಿಕರಾಗುವಾ, ಈಸ್ವಾತಿನಿ, ಭಾರತ, ಸೊಮಾಲಿಯಾ ಮತ್ತು ಲೈಬೀರಿಯಾ ದೇಶಗಳು ಔಪಚಾರಿಕವಾಗಿ IBCA ನ ಸದಸ್ಯರಾಗಲು 'ಚೌಕಟ್ಟು ಒಪ್ಪಂದ'ಕ್ಕೆ (Framework Agreement) ಸಹಿ ಹಾಕಿವೆ.

7 ಬೃಹತ್ ಮಾರ್ಜಾಲಗಳ ಪ್ರಭೇದಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ:

ಬೃಹತ್ ಮಾರ್ಜಾಲಗಳ ಪ್ರಭೇದಗಳು	ದೈಹಿಕ ನೋಟ	IUCN ಕೆಂಪುಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ	CITES ಸ್ಥಿತಿಗತಿ	ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾಯ್ದೆ, 1972 (ಭಾರತ)
ಹುಲಿ (ಪ್ಯಾಂಥೆರಾ ಟೈಗ್ರಿಸ್)		ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ (EN)	ಅನುಬಂಧ–I	ಅನುಸೂಚಿ–1
ಸಿಂಹ (ಪ್ಯಾಂಥೆರಾ ಲಿಯೋ)		ದುರ್ಬಲ (VU)	ಅನುಬಂಧ–I	ಅನುಸೂಚಿ–1
ಚಿರತೆ (ಪ್ಯಾಂಥೆರಾ ಪಾರ್ಡಸ್)		ದುರ್ಬಲ (VU)	ಅನುಬಂಧ–I	ಅನುಸೂಚಿ–1
ಹಿಮ ಚಿರತೆ (ಪ್ಯಾಂಥೆರಾ ಉನ್ಸಿಯಾ)		ದುರ್ಬಲ (VU)	ಅನುಬಂಧ–I	ಅನುಸೂಚಿ–1
ಚೀತಾ (ಅಸಿನೋನಿಕ್ಸ್ ಜುಬಾಟಸ್)		ದುರ್ಬಲ (VU)	ಅನುಬಂಧ–I	ಅನುಸೂಚಿ–1
ಜಾಗ್ವಾರ್ (ಪ್ಯಾಂಥೆರಾ ಓಂಕಾ)		ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರವಿರುವ (NT)	ಅನುಬಂಧ–I	ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ.
ಪೂಮಾ (ಪೂಮಾ ಕಾನ್ಕಲರ್)		ಕನಿಷ್ಠ ಕಾಳಜಿ (LT)	ಅನುಬಂಧ–I	ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಪರಿಸರ ಹತ್ಯೆ/ ಎಕೋಸೈಡ್ (Ecocide)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಗಾಜಾ, ಲೆಬನಾನ್ ಮತ್ತು **ಇರಾನ್ ದೇಶ**ಗಳಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಡೆದ ಯುದ್ಧಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದ ಪರಿಸರ ನಾಶದ ಆರೋಪಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, **"ಪರಿಸರ ಹತ್ಯೆ"** (Ecocide) ಎಂಬ ಪದವು ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತೆ ವ್ಯಾಪಕ ಗಮನ ಸೆಳೆದಿದೆ.

ಪರಿಸರ ಹತ್ಯೆ (Ecocide) ಬಗ್ಗೆ:

- ಮಾನವನ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ತೀವ್ರವಾದ, ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಅಥವಾ ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಪರಿಸರ ವಿನಾಶವನ್ನು ಪರಿಸರ ಹತ್ಯೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಈ ಪದವನ್ನು **1970 ರಲ್ಲಿ ಆರ್ಥರ್ ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಗಾಲ್‌ಸ್ಟನ್** (Arthur W. Galston) ಅವರು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಬಳಸಿದರು.

ಗಮನಿಸಿ: 1990 ರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ದೇಶದ ಕಾನೂನಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಹತ್ಯೆಯನ್ನು 'ಅಪರಾಧ' ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿದ ವಿಶ್ವದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ದೇಶ ವಿಯೆಟ್ನಾಂ.

ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾನೂನುಗಳು:

1. ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಮತ್ತು ಓಝೋನ್:

- **UNFCCC (1992):** ಇದು ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಹಸಿರುಮನೆ ಅನಿಲಗಳ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿ ಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಮೂಲಭೂತ ಚೌಕಟ್ಟಾಗಿದೆ.
- **ಕ್ಯೋಟೋ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ (Kyoto Protocol), 1997:** ಇದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾದ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆ ಕಡಿತದ ಗುರಿಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿತು ಮತ್ತು **"ಕ್ಲೀನ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೆಕ್ಯಾನಿಸಂ"** (CDM) ಹಾಗೂ **"ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆ ವ್ಯಾಪಾರ"**ದಂತಹ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿತು.
- **ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಒಪ್ಪಂದ (Paris Agreement), 2015:** ಇದು ಜಾಗತಿಕ ತಾಪಮಾನ ಏರಿಕೆಯನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪೂರ್ವ ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ **2°C** ಗಿಂತ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ (ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ **1.5°C** ಗೆ ಸೀಮಿತ) ಇರಿಸುವ ಗುರಿ ಹೊಂದಿರುವ ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ದೇಶಗಳು ತಮ್ಮ **'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಲಾದ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು'** (NDCs) ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- **ಮಾಂಟ್ರಿಯಲ್ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ (Montreal Protocol), 1987: "ಓಝೋನ್ ಪದರಕ್ಕೆ ಹಾನಿ ಮಾಡುವ ವಸ್ತುಗಳ"** (ODS) ಬಳಕೆಯನ್ನು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಕಡಿತಗೊಳಿಸಿದ ಅತ್ಯಂತ ಯಶಸ್ವಿ, ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿದೆ.
- **ಕಿಗಾಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಯು (Kigali Amendment), 2016:** ಮಾಂಟ್ರಿಯಲ್ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರದ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಮಾರಕವಾದ **ಹೈಡ್ರೋಫ್ಲೋರೋಕಾರ್ಬನ್‌ಗಳ** (HFCs) ಬಳಕೆಯನ್ನು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಕಡಿತಗೊಳಿಸುವುದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

2. ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಮತ್ತು ವನ್ಯಜೀವಿ:

- **ಜೈವಿಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ಸಮಾವೇಶ (CBD):** ಇದು ಜೈವಿಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಅದರ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಆ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಂದ ಸಿಗುವ ಪ್ರಯೋಜನಗಳ ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಗುರಿಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇದು **"ಕಾರ್ಟಜೆನಾ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ"** (ಜೈವಿಕ ಸುರಕ್ಷತೆ) ಮತ್ತು **"ನಗೋಯಾ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ"**ಗಳನ್ನು (ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಪ್ರವೇಶ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನ ಹಂಚಿಕೆ) ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- **ಸೈಟ್ಸ್ (CITES - 1973):** ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಣಿವರ್ಗ ಮತ್ತು ಸಸ್ಯವರ್ಗಗಳ ಉಳಿವಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಾರದಂತೆ, ಅವುಗಳ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ.
- **ರಾಮ್ಸರ್ ಸಮಾವೇಶ, 1971:** ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಹೊಂದಿರುವ ಜೌಗು ಅಥವಾ ತೇವಭೂಮಿಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ವಿವೇಕಯುತ ಬಳಕೆಯ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುತ್ತದೆ.

3. ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು:

- **ಬಾಸೆಲ್ ಸಮಾವೇಶ (Basel Convention), 1989:** ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಗಡಿಯಾಚೆಗಿನ ಸಾಗಣೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಸುರಕ್ಷಿತ ವಿಲೇವಾರಿಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ.
- **ರೋಟರ್‌ಡ್ಯಾಮ್ ಸಮಾವೇಶ, 1998:** ಕೆಲವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅಪಾಯಕಾರಿ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ದೇಶಗಳ ನಡುವೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಹಂಚಿಕೆ ಮತ್ತು ಜಂಟಿ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಸ್ಟಾಕ್‌ಹೋಮ್ ಸಮಾವೇಶ (Stockholm Convention), 2001:** ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘಕಾಲ ಉಳಿಯುವ **"ನಿರಂತರ ಸಾವಯವ ಮಾಲಿನ್ಯಕಾರಕಗಳ" (Persistent Organic Pollutants - POPs)** ಉತ್ಪಾದನೆ & ಬಳಕೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೊಡೆದುಹಾಕುವ ಅಥವಾ ನಿರ್ಬಂಧಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

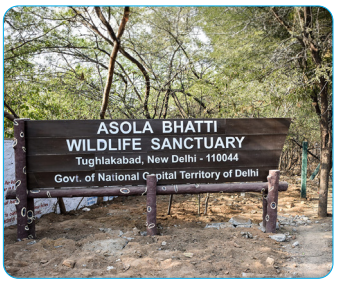
ಮಿಯಾವಾಕಿ ಅರಣ್ಯೀಕರಣ (Miyawaki Forest Plantation)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ: ದೆಹಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯು **'ಅಸೋಲಾ–ಭಟ್ಟಿ ವನ್ಯಜೀವಿ ಅಭಯಾರಣ್ಯ'**ದಲ್ಲಿ **'ಮಿಯಾವಾಕಿ'** ವಿಧಾನದಡಿ ಸಸಿ ನೆಡುವ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಮಿಯಾವಾಕಿ ತಂತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಮೂಲ:** ಇದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ **'ಕುಂಡದಲ್ಲಿ ಸಸಿ ನೆಡುವ ವಿಧಾನ'** ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. **1970** ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಇದು ಖ್ಯಾತ ಸಸ್ಯಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ **'ಅಕಿರಾ ಮಿಯಾವಾಕಿ'** ಅವರು ಈ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದರು.
- ಸಣ್ಣ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದಟ್ಟವಾದ ಅರಣ್ಯಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ವಿಧಾನ ಇದಾಗಿದೆ.
- **ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ:** ಮರಗಳು ಮತ್ತು ಪೊದೆಗಳು ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಲು, ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಬಹಳ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ನೆಡುವುದನ್ನು ಇದು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಈ ತಂತ್ರದ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಸಸ್ಯಗಳು 10 ಪಟ್ಟು ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ, ಇದು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಪರಿಹಾರವಾಗಿದೆ.
- **ಮಹತ್ವ:** ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಬಂಜರು ಹಾಗೂ ಕಲುಷಿತ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ಹಸಿರು ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಾಗಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ಈ ವಿಧಾನವು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ, ಕೈಗಾರಿಕಾ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಮತ್ತು ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ.

'ಅಸೋಲಾ–ಭಟ್ಟಿ ವನ್ಯಜೀವಿ ಅಭಯಾರಣ್ಯ'ದ ಬಗ್ಗೆ :

- ಈ ಅಭಯಾರಣ್ಯವು **ದಕ್ಷಿಣ ದೆಹಲಿ**ಯಲ್ಲಿದೆ ಮತ್ತು ನೆರೆಯ **ಹರಿಯಾಣದ ಫರಿದಾಬಾದ್**ನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಿಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸಿದೆ.
- ವಿಶ್ವದ ಅತ್ಯಂತ ಹಳೆಯ ಪರ್ವತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ **ಅರಾವಳಿ ಶ್ರೇಣಿಯ** ದಕ್ಷಿಣದ ಪರ್ವತಗಳ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಈ ಅಭಯಾರಣ್ಯವು ನೆಲೆಗೊಂಡಿದೆ.
- **'ವನ್ಯಜೀವಿ (ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ 1972'** ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಅಭಯಾರಣ್ಯವನ್ನು **1991 ರಲ್ಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶ**ವೆಂದು ಘೋಷಿಸಲಾಯಿತು.
- ಈ ಅಭಯಾರಣ್ಯವನ್ನು ದೆಹಲಿಯ **"ಹಸಿರು ಶ್ವಾಸಕೋಶ"** ಎಂದೇ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು **ಥಾರ್ ಮರುಭೂಮಿಯ** ಪೂರ್ವ ದಿಕ್ಕಿನ ವಿಸ್ತರಣೆಯ ವಿರುದ್ಧ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಪರಿಸರ ತಡೆಗೋಡೆಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಹೊಸ E-ಬಸ್ ಯೋಜನೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಒಲವು

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

'ಪಿಎಂ ಇ–ಡ್ರೈವ್' (PM E-DRIVE) ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ 14,000 ಇ–ಬಸ್‌ಗಳ ಗುತ್ತಿಗೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ ನಂತರ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಹೊಸ **'ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಬಸ್'** ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ.

ಪಿಎಂ ಇ–ಡ್ರೈವ್ (PM E-DRIVE) ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ✓ **ಉದ್ದೇಶ:** ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾರ್ಜಿಂಗ್ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾಲಿತ ವಾಹನಗಳ (EV) ಉತ್ಪಾದನಾ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು.
- ✓ **ಅವಧಿ :** ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1, 2024 ರಿಂದ ಮಾರ್ಚ್ 31, 2026 ರವರೆಗೆ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.
- ✓ **ಇ–ವೋಚರ್‌ಗಳು:** ಈ ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯ ಉತ್ತೇಜನಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ವಾಹನಗಳ ಖರೀದಿದಾರರಿಗಾಗಿ **'ಭಾರೀ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವಾಲಯ'**ವು ಇ–ವೋಚರ್‌ಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತಿದೆ.
- ✓ **ಚಾರ್ಜಿಂಗ್ ಕೇಂದ್ರಗಳು:** ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ವಾಹನಗಳ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಚಾರ್ಜಿಂಗ್ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು (EVPCS) ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಮೂಲಕ, EV ಖರೀದಿದಾರರ ಪ್ರಯಾಣದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಕುರಿತಾದ ಆತಂಕವನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಯು ನಿವಾರಿಸುತ್ತದೆ.

ಸರ್ಕಾರದ ಉಪಕ್ರಮಗಳು:

- **ಭಾರತದ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ವಾಹನಗಳ ನೀತಿ: 2030** ರ ವೇಳೆಗೆ ಖಾಸಗಿ ಕಾರುಗಳಲ್ಲಿ **ಶೇ. 30%,** ವಾಣಿಜ್ಯ ಕಾರುಗಳಲ್ಲಿ **ಶೇ. 70%,** ಬಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ **ಶೇ. 40%** ಮತ್ತು ದ್ವಿಚಕ್ರ ಹಾಗೂ ತ್ರಿಚಕ್ರ ವಾಹನಗಳಲ್ಲಿ **ಶೇ. 80%** ರಷ್ಟು E–ವಾಹನಗಳ ಮಾರಾಟದ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯನ್ನು ಇದು ಹೊಂದಿದೆ.
- **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಸಾರಿಗೆ ವಾಹನ ಗುರಿ ಯೋಜನೆ (NEMMP):** ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಮತ್ತು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಮೂಲಕ **'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಇಂಧನ ಭದ್ರತೆ'**ಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಗುರಿಯೊಂದಿಗೆ **2013 ರಲ್ಲಿ NEMMP** ಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- **ಫೇಮ್–ಇಂಡಿಯಾ ಯೋಜನೆ (FAME India Scheme):** ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾಲಿತ ವಾಹನಗಳ ತ್ವರಿತ ಅಳವಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು (Faster Adoption and Manufacture of EVs - FAME) ಉತ್ತೇಜಿಸಲು **2015 ರಲ್ಲಿ 'ಫೇಮ್ ಇಂಡಿಯಾ'** ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.

ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಉಪಗ್ರಹ-ಆಧಾರಿತ ಟ್ಯಾಗ್ ಅಳವಡಿಸಲಾದ 'ಗಂಗಾ ಮೃದು-ಚಿಪ್ಪಿನ ಆಮೆ'

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಭಾರತದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ **'ಉಪಗ್ರಹ–ಆಧಾರಿತ ಟ್ಯಾಗ್'** ಅಳವಡಿಸಲಾದ **'ಗಂಗಾ ಮೃದು–ಚಿಪ್ಪಿನ ಆಮೆ'**ಯನ್ನು **ಅಸ್ಸಾಂನ ಕಾಜಿರಂಗ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನ** ಮತ್ತು **ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶ**ದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಆವಾಸಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಿಹಿನೀರಿನ ಆಮೆಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ಸಾಂ ರಾಜ್ಯವು ವಿಶ್ವದ ಪ್ರಮುಖ ಆದ್ಯತೆಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗಿರುವ ಒಟ್ಟು **8 ಮೃದು–ಚಿಪ್ಪಿನ ಆಮೆ ಪ್ರಭೇದ**ಗಳಲ್ಲಿ 5 ಪ್ರಭೇದಗಳು ಕಾಜಿರಂಗ ಭೂಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

ಗಂಗಾ ಮೃದು-ಚಿಪ್ಪಿನ ಆಮೆ (ನಿಲ್ಸೋನಿಯಾ ಗ್ಯಾಂಜೆಟಿಕಾ) ಬಗ್ಗೆ:

ಗುಣ ಲಕ್ಷಣಗಳು:	ಇದರ ತಲೆಯ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ **'ಬಾಣದ ಮೊನಚಾದ ಆಕಾರದ'** ಗುರುತುಗಳಿಂದ ಇದನ್ನು ಇತರ ನದಿ ಆಮೆಗಳಿಂದ ಸುಲಭವಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಇದು ಮೀನುಗಳು, ಪಕ್ಷಿಗಳು, ಸರೀಸೃಪಗಳು, ಅಕಶೇರುಕಗಳು, ಕೊಳೆತ ಮಾಂಸ ಮತ್ತು ಜಲಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸಿ ಜೀವಿಸುತ್ತದೆ.
ಆವಾಸಸ್ಥಾನ:	ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೆಸರು ತಳವಿರುವ ಹಾಗೂ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹರಿಯುವ, ಪ್ರಕ್ಷುಬ್ಧ ನೀರಿರುವ ನದಿಗಳು ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಕಾಲುವೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೂ, ಇದು ಕೊಳಗಳು ಮತ್ತು ಸರೋವರಗಳನ್ನೂ ತನ್ನ ಆವಾಸಸ್ಥಾನವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲದು.
ಹಂಚಿಕೆ:	ಇದು ಭಾರತ, ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶ, ನೇಪಾಳ, ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಮತ್ತು ಅಫ್ಘಾನಿಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ಸಿಂಧು, ಗಂಗಾ, ನರ್ಮದಾ, ಮಹಾನದಿ ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರ ನದಿ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಭಾರತೀಯ ಉಪಖಂಡದ ಉತ್ತರದ ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ, ಈ ಪ್ರಭೇದವು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ನದಿಗಳು, ಸರೋವರಗಳು ಮತ್ತು ಜಲಾಶಯಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತದೆ.

ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ ಪಾತ್ರ: ಇದು ನದಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಪರಭಕ್ಷಕ ಜೀವಿಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಸತ್ತ ಮತ್ತು ಕೊಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ದೇಹವನ್ನು ತಿನ್ನುವ ಮೂಲಕ ಜಲಮೂಲಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಪಾಯಗಳು: ಅಕ್ರಮ ಬೇಟೆ, ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಆವಾಸಸ್ಥಾನದ ನಾಶದಿಂದಾಗಿ ಈ ಪ್ರಭೇದವು ತೀವ್ರವಾದ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಸ್ಥಾನಮಾನ:

- ವನ್ಯಜೀವಿ (ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ, 1972 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಇದು **'ಅನುಸೂಚಿ–1'** ರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿದೆ.
- **'ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಒಕ್ಕೂಟ'ದ (IUCN)** ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು **'ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ' (En)** ಪ್ರಭೇದ ಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಇದನ್ನು **CITES** ನ **'ಅನುಬಂಧ–1'** ರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಾಣಿಜ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ನಿಷೇಧಿಸುತ್ತದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪವಿತ್ರ ವನಗಳು / ದೇವರ ಕಾಡುಗಳು (Sacred Groves in India)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಮಂಡಳಿಯು ಪವಿತ್ರ ವನಗಳನ್ನು ಮರುಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೊಂದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ.

ಪವಿತ್ರ ವನಗಳು/ ದೇವರ ಕಾಡುಗಳು (Sacred Groves):

- **ಪವಿತ್ರ ವನಗಳೆಂದರೆ,** ಧಾರ್ಮಿಕ ನಂಬಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಆಚರಣೆಗಳ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಗಳಿಂದ ಸಂರಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅರಣ್ಯ ಅಥವಾ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಸ್ಯವರ್ಗದ ಪ್ರದೇಶಗಳಾಗಿವೆ.
- ಇವು ದೇವಾಲಯಗಳು, ಆಚರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳೊಂದಿಗೆ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿದ್ದು, ಸಮುದಾಯ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ.
- ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜು **1 ಲಕ್ಷದಿಂದ 1.5 ಲಕ್ಷದವರೆಗೆ** ಪವಿತ್ರ ವನಗಳಿವೆ. ಇದು ಅವುಗಳ ಅಪಾರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಸಂಬಂಧಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

'ಜೈವಿಕ ವೈವಿಧ್ಯತಾ ಕಾಯ್ದೆ', 2002 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಸೂಕ್ತವಾದ ಪವಿತ್ರ ವನಗಳನ್ನು 'ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಪರಂಪರೆಯ ತಾಣಗಳು' ಎಂದು ಘೋಷಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

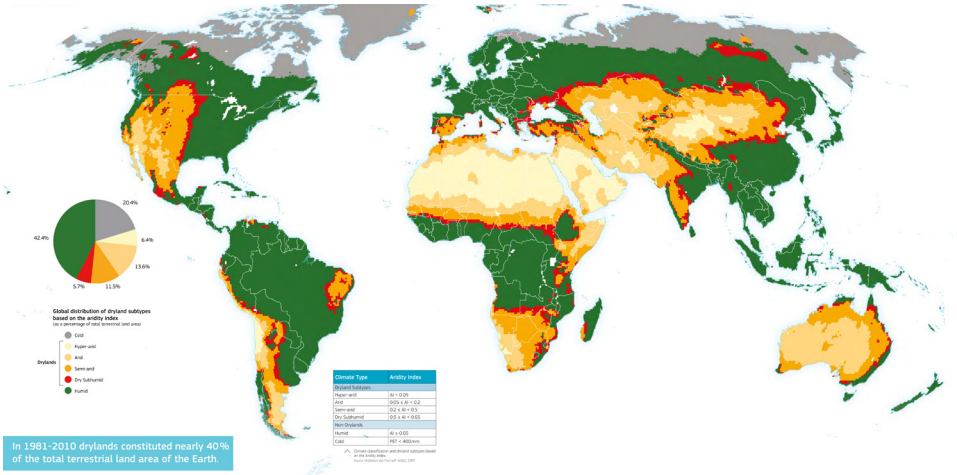
ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:

- ಪವಿತ್ರ ವನಗಳು ಅಪರೂಪದ, ಸ್ಥಳೀಯ ಮತ್ತು ಔಷಧೀಯ ಸಸ್ಯ ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯದ ಬಿಸಿ ತಾಣಗಳಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ.
- ಇವು ಮಣ್ಣಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ಸವೆತವನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತವೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳು ಮತ್ತು ಹಿಮಾಲಯದಂತಹ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಪಾತ್ರ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ.
- ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ, ಇವು ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳು, ಹಬ್ಬಗಳು ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯದ ಅಸ್ಮಿತೆಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿದ್ದು, ನಂಬಿಕೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕವೇ ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತವೆ.

ಮರುಭೂಮೀಕರಣದ ಮೇಲಿನ ಜಿ-7 ಘೋಷಣೆ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, **'ಜಿ–7 ಪರಿಸರ ಮಂತ್ರಿಗಳು'** ಮರುಭೂಮೀಕರಣ, ಭೂ ಸವಕಳಿ ಮತ್ತು ಬರಗಾಲವನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿಯ ಪ್ರಮುಖ ವಿಷಯಗಳನ್ನಾಗಿರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು **'ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಜಾಗತಿಕ ಸವಾಲುಗಳು'** ಹಾಗೂ 'ಭದ್ರತಾ ಅಪಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಅಂಶಗಳು' ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಮರುಭೂಮೀಕರಣವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಒಪ್ಪಂದ (UNCCD):

- **UNCCD ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪ:** ಯುನೈಟೆಡ್ ನೇಷನ್ಸ್ ಕನ್ವೆನ್ಷನ್ ಟು ಕಂಬ್ಯಾಟ್ ಡಿಸೇರ್ಟಿಫಿಕೇಶನ್ (United Nations Convention to combat Desertification).
- **ಸ್ಥಾಪನೆ:** 1994 ರಲ್ಲಿ.
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಮರುಭೂಮೀಕರಣವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಇದು ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಭೂ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಬೆಸೆಯುವ ಏಕೈಕ ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿದೆ.
- **ಮಹತ್ವ:** ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ಉತ್ಪಾದಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಮರುಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು.
- **ವಿಶ್ವ ದಿನಾಚರಣೆ:** ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಜೂನ್ 17 ರಂದು **'ಮರುಭೂಮೀಕರಣ ಮತ್ತು ಬರಗಾಲ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ವಿಶ್ವ ದಿನ'**ವನ್ನಾಗಿ (WDCDD) ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **UNCCD COP16, 2024:** ಈ ಪಕ್ಷಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನವು **ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾದ ರಿಯಾದ್**ನಲ್ಲಿ ಜರುಗಿತು. ಈ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ **ಜಾಗತಿಕ ಭೂ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ**ಗಾಗಿ **$12 ಬಿಲಿಯನ್** ಮೊತ್ತವನ್ನು ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.
- **ಭಾರತದ ಹೆಜ್ಜೆ:** ಇದೇ ಜಾಗತಿಕ ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ತನ್ನ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ **'ಅರಾವಳಿ ಹಸಿರು ಗೋಡೆ ಯೋಜನೆ'** (Aravalli Green Wall Project)ಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿತು.
- **UNCCD COP17:** ಮುಂದಿನ ಸಮ್ಮೇಳನವು **ಆಗಸ್ಟ್ 2026** ರಲ್ಲಿ ಮಂಗೋಲಿಯಾದ **'ಉಲಾನ್‌ಬಾತರ್'** ನಗರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿದೆ.

ಜಿ–7 ಘೋಷಣೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- **ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಪ್ರಮಾಣ:** ಮರುಭೂಮೀಕರಣ, ಭೂ ಸವಕಳಿ ಮತ್ತು ಬರಗಾಲವು ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆಯ ಕುಸಿತ, ನೀರಿನ ಕೊರತೆ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸೇವೆಗಳ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಇದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೃಷಿ ಆಧಾರಿತ ಆರ್ಥಿಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಜೀವನೋಪಾಯಗಳಿಗೆ ನೇರ ಅಪಾಯವನ್ನು ಒಡ್ಡುತ್ತದೆ.
- ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಶೇಕಡಾ **40% ರಷ್ಟು** ಭೂಮಿಯು ಅವನತಿಗೊಳಗಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಸುಮಾರು **3.2 ಬಿಲಿಯನ್** ಜನರ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತಿದೆ.

- **UNCCD COP17, 2026 ರ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ: 'ಭೂಮಿಯ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ, ಭರವಸೆಯ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ'** (Restoring Land, Restoring Hope).

ಭೂ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಇರುವ ಇತರೆ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳು:

- **ಬಾನ್ ಚಾಲೆಂಜ್ (Bonn Challenge), 2011:** ಇದು 2030 ರ ವೇಳೆಗೆ ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ **350 ದಶಲಕ್ಷ** ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮರುಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಮಹತ್ವದ ಜಾಗತಿಕ ವಾಗ್ದಾನವಾಗಿದೆ.
- **ಕುನ್ಮಿಂಗ್–ಮಾಂಟ್ರಿಯಲ್ ಜಾಗತಿಕ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಚೌಕಟ್ಟು:** ಇದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ **ಗುರಿ 2 ಮತ್ತು ಗುರಿ 11** ನೇರವಾಗಿಯೇ ಭೂ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ.
- **ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆಯ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ದಶಕ (2021–30):** ಇದು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಪರಿಸರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (UNEP) ಮತ್ತು **ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ (FAO)** ಜಂಟಿ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.
- **G20 ಜಾಗತಿಕ ಭೂ ಉಪಕ್ರಮ: 2040 ರ** ವೇಳೆಗೆ ಅವನತಿಗೊಳಗಾದ ಭೂಮಿಯನ್ನು **50% ರಷ್ಟು** ತಗ್ಗಿಸುವ ಭಾರತದ G20 ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ (2022) ಗುರಿಗೆ ಇದು ಪೂರಕವಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಟಕಾಮಾ ಮರುಭೂಮಿ (Atacama Desert)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಬೆಳಕಿನ ಮಾಲಿನ್ಯವು ಅಟಕಾಮಾ ಮರುಭೂಮಿಯಲ್ಲಿರುವ ವಿಶ್ವದ ಅತ್ಯಂತ ಕತ್ತಲೆಯಾದ ಆಕಾಶ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಅಪಾಯ ಒಡ್ಡುತ್ತಿದೆ.

ಅಟಕಾಮಾ ಮರುಭೂಮಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಸ್ಥಳ:** ಇದು **ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೆರಿಕಾದ ಉತ್ತರ ಚಿಲಿಯಲ್ಲಿ** ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುವ ವಿಶ್ವದ ಅತ್ಯಂತ **ಶುಷ್ಕ ಮರುಭೂಮಿ** ಯಾಗಿದೆ.
- ಇದು **ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಆಂಡಿಸ್** ಪರ್ವತಗಳು ಮತ್ತು **ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಮಹಾಸಾಗರದ** ನಡುವೆ ನೆಲೆಗೊಂಡಿದೆ.
- ಇದು ಉತ್ತರ ಚಿಲಿಯ ಕಿರಿದಾದ ಕರಾವಳಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಸುಮಾರು **1,000 ಕಿ.ಮೀ.** ವರೆಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹರಡಿಕೊಂಡಿದೆ.
- **ಗಡಿ ಹಂಚಿಕೆ:** ಇದು ಅರ್ಜೆಂಟೀನಾ, ಪೆರು ಮತ್ತು ಬೊಲಿವಿಯಾ ದೇಶಗಳೊಂದಿಗೆ ತನ್ನ ಗಡಿಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡಿದೆ.
- ಇದು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ **ಆಂಡಿಸ್ ಪರ್ವತ ಶ್ರೇಣಿಯ ಪಶ್ಚಿಮ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ 12 ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿಗಳನ್ನು** ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- **ಮಳೆಯ ಪ್ರಮಾಣ:** ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಸರಾಸರಿ ಮಳೆಯ ಪ್ರಮಾಣವು ವರ್ಷಕ್ಕೆ **ಕೇವಲ 1 ಮಿ.ಮೀ.** ನಷ್ಟಿದೆ. ಮರುಭೂಮಿಯೊಳಗಿನ ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಮಳೆಯಾದ ದಾಖಲೆಯೇ ಇಲ್ಲ.
- **ತಾಪಮಾನ:** ಇಲ್ಲಿ ವರ್ಷಪೂರ್ತಿ ಉಷ್ಣಾಂಶವು ಹೆಚ್ಚು ತೀವ್ರವಾಗಿರದೆ ಸಾಧಾರಣ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಮರುಭೂಮಿಯ ಸರಾಸರಿ ತಾಪಮಾನವು ಕೇವಲ **63 ಡಿಗ್ರಿ ಫ್ಯಾರನ್‌ಹೀಟ್** (18 ಡಿಗ್ರಿ ಸೆಲ್ಸಿಯಸ್) ನಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ.
- **ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು:** ಈ ಪ್ರದೇಶವು ವಿಶ್ವದಲ್ಲೇ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ **ಸೋಡಿಯಂ ನೈಟ್ರೇಟ್** ನೈಸರ್ಗಿಕ ನಿಕ್ಷೇಪವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಫೋಟಕಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಚಿಂಚೊರೊ ಮಮ್ಮಿಗಳು (Chinchorro Mummies):** ವಿಶ್ವದ ಅತ್ಯಂತ ಹಳೆಯ, ಕೃತಕವಾಗಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸಲಾದ ಮಾನವನ ಅವಶೇಷಗಳು ಇದೇ ಅಟಕಾಮಾ ಮರುಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಪತ್ತೆಯಾಗಿವೆ.

ಲಾವೋಖೋವಾ–ಬುರಾಚಪೋರಿ ವನ್ಯಜೀವಿ ಅಭಯಾರಣ್ಯ (LBWLS)ದ ಬಗ್ಗೆ

- **ಸ್ಥಳ:** ಈ ಅಭಯಾರಣ್ಯವು **ಅಸ್ಸಾಂನಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರ ನದಿಯ** ದಕ್ಷಿಣ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿದೆ.
- **ಪರಿಸರ ಸಂಪರ್ಕ:** ಇದು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿರುವ **ಕಾಜೀರಂಗ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನ** ಮತ್ತು **ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿರುವ ಒರಾಂಗ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನದ** ನಡುವೆ ಅತ್ಯಂತ ಆಯಕಟ್ಟಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ.
- **ಸಸ್ಯವರ್ಗ:** ಈ ಪ್ರದೇಶವು ತೇವಭರಿತ ಮೆಕ್ಕಲು ಹುಲ್ಲುಗಾವಲುಗಳು, ನದಿತೀರದ ಅರಣ್ಯಗಳು, ತೇವಾಂಶ ಭರಿತ ಎಲೆ ಉದುರುವ ಕಾಡುಗಳು ಮತ್ತು ಗಮನಾರ್ಹ **'ರೌಮಾರಿ–ದೊಂಡುಲಾ'** ಜೌಗು ವಲಯವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- **ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಭೇದಗಳು:** ಭಾರತದ ಒಂದು ಕೊಂಬಿನ ಘೇಂಡಾಮೃಗ, ರಾಯಲ್ ಬಂಗಾಳ ಹುಲಿ, ಏಷ್ಯಾದ ಆನೆ ಮತ್ತು ಏಷ್ಯಾದ ಕಾಡುಕೋಣ ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ವನ್ಯಜೀವಿಗಳಾಗಿವೆ.

ಅಸ್ಸಾಂನಲ್ಲಿ 'ಜಲ ತಾವರೆ' (Water Hyacinth) ಆಧಾರಿತ ಜೀವನೋಪಾಯ ಉಪಕ್ರಮ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರೈನೋ ಫೌಂಡೇಶನ್ ಬೆಂಬಲಿತ ಜೀವನೋಪಾಯ ಉಪಕ್ರಮವು, **ಅಸ್ಸಾಂನ ಲಾವೋಖೋವಾ–ಬುರಾಚಪೋರಿ ವನ್ಯಜೀವಿ ಅಭಯಾರಣ್ಯದ** ಸಮೀಪ ವಾಸಿಸುವ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ಜಲ ಸಸ್ಯವಾದ **'ಜಲ ತಾವರೆ'** (ವಾಟರ್ ಹಯಸಿಂತ್)ವನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಗೃಹಬಳಕೆಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ.

'ಜಲ ತಾವರೆ" (Water Hyacinth):

- **ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು:** ಐಕೋರ್ನಿಯಾ ಕ್ರಾಸಿಪೀಸ್ (Eichhornia crassipes) ಅಥವಾ ಪೊಂಟೆಡೆರಿಯಾ ಕ್ರಾಸಿಪೀಸ್ (Pontederia crassipes).
- ಇದು ನೀರಿನ ಮೇಲ್ಮೈಯಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ತೇಲುವ ದೀರ್ಘಕಾಲಿಕ ಜಲಸಸ್ಯವಾಗಿದ್ದು, **ಉಷ್ಣವಲಯ ಮತ್ತು ಉಪೋಷ್ಣವಲಯದ ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೇರಿಕಾಕ್ಕೆ** ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿದೆ.
- ಇದನ್ನು ಪ್ರಪಂಚದ ಅತ್ಯಂತ ಅಪಾಯಕಾರಿ ವಿದೇಶಿ ಮೂಲದ ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ಪ್ರಭೇದಗಳಲ್ಲಿ (Invasive Alien Species - IAS) ಒಂದೆಂದು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಮೇಲೆ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಭಾರಿ ವಿನಾಶಕಾರಿ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ, ಈ ಸಸ್ಯವನ್ನು ಭಾರತದಲ್ಲಿ **"ಬಂಗಾಳದ ಕಂಟಕ (Terror of Bengal)"** ಎಂದು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೃದ್ ಭಕ್ಷಣೆ /ಮಣ್ಣು ತಿನ್ನುವಿಕೆ (Geophagy)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಜಿಬ್ರಾಲ್ಟರ್ನಲ್ಲಿರುವ **'ಬಾರ್ಬರಿ ಮಂಗಗಳು'** ಇತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮಂಗಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ **ಮಣ್ಣು ತಿನ್ನುವ** (ಜಿಯೋಫಾಗಿ) ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ಇತ್ತೀಚಿನ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ.

ಮೃದ್ ಭಕ್ಷಣೆ (Geophagy)ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು **ಮಣ್ಣು, ಜೇಡಿಮಣ್ಣು** ಅಥವಾ **ಸೀಮೆಸುಣ್ಣ** ಹಾಗೂ **ಕಾಯೋಲಿನ್‌ನಂತಹ** ಮಣ್ಣಿನ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ನೈಸರ್ಗಿಕ ನಡವಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ.
- ಈ ಅಭ್ಯಾಸವು ಅನೇಕ ಪ್ರಾಣಿ ಸಂಕುಲಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಉಷ್ಣವಲಯದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಕೆಲವು ಮಾನವ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- ಇದು ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆಯಾದರೂ, ಆಫ್ರಿಕಾದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗರ್ಭಿಣಿಯರು, ಮಕ್ಕಳು ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಚಲಿತದಲ್ಲಿದೆ.
- ವಾಕರಿಕೆಯನ್ನು ಶಮನಗೊಳಿಸುವಂತಹ ಆರೋಗ್ಯ ಅಥವಾ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶದ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ ಇದು ಸಂಬಂಧಿಸಿರಬಹುದು ಎಂದು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಇದರ ನಿಖರವಾದ ಕಾರಣಗಳು ಇನ್ನೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿಳಿದುಬಂದಿಲ್ಲ.

ಬಾರ್ಬರಿ ಮಂಗಗಳ (Macaca sylvanus) ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು **ಸಹಾರಾ ಮರುಭೂಮಿಯ** ಉತ್ತರದ ಆಫ್ರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಪ್ರಮುಖ **ಸಸ್ತನಿ** ಆಗಿದ್ದು, ಇದು **ಯುರೋಪ್ ಖಂಡ**ದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಏಕೈಕ ಕಾಡುಕೋತಿಯಾಗಿದೆ.
- ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಆಫ್ರಿಕಾ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಯುರೋಪಿನ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಹರಡಿದ್ದ ಈ ಪ್ರಭೇದವು, ಈಗ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ **ಅಲ್ಜೀರಿಯಾ ಮತ್ತು ಮೊರಾಕ್ಕೋ** ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ, **ಜಿಬ್ರಾಲ್ಟರ್** ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಸಂತತಿಯನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಪರಿಚಯಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಈ ಪ್ರಭೇದವನ್ನು **ಸೈಟ್ಸ್** (CITES) ಒಪ್ಪಂದದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ **'ಅನುಬಂಧ I'** ರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು IUCN ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು **'ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಭೇದ'** (En) ಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಾರಂಡಾ ಅರಣ್ಯ (Saranda Forest)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಸಾರಂಡಾ ಆನೆಗಳ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಮೂರು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ **'ವನ್ಯಜೀವಿ ಅಭಯಾರಣ್ಯ'**ವಾಗಿ ಅಧಿಸೂಚಿಸುವಂತೆ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಈ ಹಿಂದೆ ನೀಡಿದ ಆದೇಶವನ್ನು ಮರುಪರಿಶೀಲಿಸುವಂತೆ ಕೋರಿ **ಜಾರ್ಖಂಡ್** ಸರ್ಕಾರವು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ **'ಮರುಪರಿಶೀಲನಾ ಅರ್ಜಿ'**ಯನ್ನು (Review petition) ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ.

ಸಾರಂಡಾ ಅರಣ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು **ಜಾರ್ಖಂಡ್** ರಾಜ್ಯದ **ಜಮ್ಶೆಡ್‌ಪುರದಿಂದ** ಸುಮಾರು **122 ಕಿ.ಮೀ.** ದೂರದಲ್ಲಿದೆ.
- ಇದು ಏಷ್ಯಾ ಖಂಡದಲ್ಲೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ **'ಸಾಲ್'** ಮರಗಳ ಅರಣ್ಯವಾಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು "**ಏಳು ನೂರು ಬೆಟ್ಟಗಳ ನಾಡು**" ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಛೋಟಾನಾಗ್‌ಪುರ **'ಜೈವಿಕ–ಭೌಗೋಳಿಕ ವಲಯ'**ದ ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಇದು ನೆರೆಯ **ಒಡಿಶಾ** ಮತ್ತು **ಛತ್ತೀಸ್‌ಗಢ** ರಾಜ್ಯಗಳ ಅರಣ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿದ್ದು, ವನ್ಯಜೀವಿಗಳಿಗೆ ನಿರಂತರವಾದ ಆವಾಸಸ್ಥಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಪ್ರಾಣಿಸಂಕುಲ:** ಈ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ **'ಹಾರುವ ಹಲ್ಲಿಗಳು'** ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಆನೆಗಳ ಸಂತತಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಆನೆಗಳ ಪ್ರಮುಖ ವಲಸೆ ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ.
- **ಪ್ರಮುಖ ವೃಕ್ಷ ಪ್ರಭೇದಗಳು: ಸಾಲ್, ಮಹುವಾ ಮತ್ತು ಕುಸುಮ್.**
- **ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು: ಹೋ (Ho), ಮುಂಡಾ, ಉರಾವ್ (Uraon)** ಮತ್ತು **ಸಂತಾಲ್** ಜನಾಂಗದವರು ಇಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಾರೆ.
- **ಮಹತ್ವ:** ಇದು ಸ್ಥಳೀಯ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದವರ ಪಾಲಿಗೆ ಆಳವಾದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಅವರ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು, ಆಚರಣೆಗಳು ಮತ್ತು **"ಸರ್ನಾ"** ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ **ಪವಿತ್ರ ತೋಪುಗಳು** ಈ ಅರಣ್ಯ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಂದಿಗೆ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.

ಕಾರಣ: ಈ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಅಭಯಾರಣ್ಯವೆಂದು ಘೋಷಿಸುವುದರಿಂದ, ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದವರ ಆವಾಸಸ್ಥಾನಗಳು, ರಸ್ತೆಗಳು ಮತ್ತು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಬಹುದು. ಹೀಗಾಗಿ, ಈ ಕುರಿತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧ್ಯಯನಗಳ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಜಾರ್ಖಂಡ್ ಸರ್ಕಾರ ವಾದಿಸಿದೆ.

ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ 23,000 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶಗಳ ದಾಖಲಾತಿ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಸುಸ್ಥಿರ ಕರಾವಳಿ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೇಂದ್ರವು (NCSCM) ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ **23,415 ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶಗಳ ದಾಖಲಾತಿ ಮತ್ತು ಗ್ರೌಂಡ್–ಟ್ರುಥಿಂಗ್** (Ground-truthing) ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದೆ.

ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ (Wetlands):

- **ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ:** ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶವು **ಭೂಮಂಡಲ ಮತ್ತು ಜಲಚರ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ನಡುವಿನ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರ** (ಪರಿವರ್ತನಾ) ವಲಯವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಲವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲ್ಮೈಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಮೇಲ್ಮೈಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ; ಅಥವಾ ಈ ಭೂಭಾಗವು ಆಳವಿಲ್ಲದ ನೀರಿನಿಂದ ಆವೃತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಇವು ಭೂಮಂಡಲ ಮತ್ತು ಜಲಚರ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಬೆಸೆಯುವ **ಜೈವಿಕ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರ ವಲಯ**ಗಳಾಗಿವೆ.
- ಭಾರತವು ತನ್ನ ಒಟ್ಟು ಭೌಗೋಳಿಕ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಸುಮಾರು **4.6% ರಷ್ಟು** ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. **ಭಾರತದ 99 ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶ**ಗಳನ್ನು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯುಳ್ಳ **'ರಾಮ್ಸರ್ ತಾಣಗಳ'** ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ರಾಮ್ಸರ್ ತಾಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, **ಭಾರತವು** ಏಷ್ಯಾದಲ್ಲಿಯೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ ರಾಮ್ಸರ್ ತಾಣಗಳ ಜಾಲವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ **3ನೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ** ಜಾಲವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- **2026 ರ** ದತ್ತಾಂಶದ ಪ್ರಕಾರ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ರಾಮ್ಸರ್ ತಾಣಗಳನ್ನು **ತಮಿಳುನಾಡು ರಾಜ್ಯ** (20 ತಾಣಗಳು) ಹೊಂದಿದೆ.

ರಾಮ್ಸರ್ ತಾಣಗಳ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಭಾರತದ ಇತ್ತೀಚಿನ ಸೇರ್ಪಡೆಗಳು:

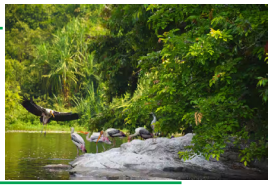
ಸಿಲಿಸೇರ್ ಸರೋವರ (ರಾಜಸ್ಥಾನ): **95 ನೇ**

ಕೊಪ್ರಾ ಜಲಾಶಯ (ಛತ್ತೀಸ್‌ಗಢ): **96 ನೇ**

ಪಾಟ್ನಾ ಪಕ್ಷಿಧಾಮ (ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ): **97 ನೇ**

ಚಾರಿ–ಧಂಡ್ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಮೀಸಲು (ಗುಜರಾತ್): **98 ನೇ**

ಶೇಖಾ ಜೀಲ್ ಪಕ್ಷಿಧಾಮ (ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ): **99 ನೇ**

ರಾಮ್ಸರ್ ಸಮಾವೇಶದ ಬಗ್ಗೆ:

- ರಾಮ್ಸರ್ ತಾಣ ಎಂದರೆ **ರಾಮ್ಸರ್ ಸಮಾವೇಶದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶ** ಎಂದು ಹೆಸರಿಸಲಾದ ತಾಣವಾಗಿದೆ.
- **ರಾಮ್ಸರ್ ಒಪ್ಪಂದ:** ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡ **ಅಂತರ–ಸರ್ಕಾರಿ ಒಪ್ಪಂದ**ಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಒಂದಾಗಿದೆ.
- ಈ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ **ಫೆಬ್ರವರಿ 2, 1971 ರಂದು** ಇರಾನಿನ ರಾಮ್ಸರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಹಿ ಹಾಕಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಇದು **1975 ರಲ್ಲಿ** ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿತು.
- ಭಾರತವು **1982 ರಲ್ಲಿ** ರಾಮ್ಸರ್ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿತು.

ನಾರ್ಡಿಕ್ ದೇಶಗಳು (Nordic Countries)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಡೆದ ಭಾರತ–ನಾರ್ಡಿಕ್ ಮೂರನೇ ಶೃಂಗಸಭೆಯ ನಂತರ, **ಭಾರತ ಮತ್ತು ನಾರ್ಡಿಕ್** ದೇಶಗಳು **"ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ, ಕಾನೂನಿನ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಬಹುಪಕ್ಷೀಯತೆಗೆ"** ಬದ್ಧವಾಗಿವೆ ಎಂದು ಪ್ರಧಾನಿ ಮೋದಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ನಾರ್ಡಿಕ್ ದೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ:

- ನಾರ್ಡಿಕ್ ದೇಶಗಳು ಉತ್ತರ ಯುರೋಪಿನ ದೇಶಗಳ ಗುಂಪಾಗಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ **ಡೆನ್ಮಾರ್ಕ್, ಫಿನ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್, ಐಸ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್, ನಾರ್ವೆ ಮತ್ತು ಸ್ವೀಡನ್** ಸೇರಿವೆ.
- ಈ ಗುಂಪು ಡೆನ್ಮಾರ್ಕ್‌ನ ಸ್ವಾಯತ್ತ ದ್ವೀಪ ಪ್ರದೇಶಗಳಾದ **ಫರೋ ದ್ವೀಪಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರೀನ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್, ಹಾಗೂ ಫಿನ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್**‌ನ ಸ್ವಾಯತ್ತ ದ್ವೀಪ ಪ್ರದೇಶವಾದ ಆಲ್ಯಾಂಡ್ ದ್ವೀಪಗಳನ್ನು ಸಹ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- **'ನಾರ್ಡಿಕ್'** ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಉತ್ತರ ಯುರೋಪಿನ ಪರ್ಯಾಯ ದ್ವೀಪ ಪ್ರದೇಶವಾದ **ಸ್ಕ್ಯಾಂಡಿನೇವಿಯಾ** ದೇಶಗಳ ಗುಂಪಿಗೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸ್ಕ್ಯಾಂಡಿನೇವಿಯಾ ಪ್ರದೇಶವು **ನಾರ್ಡಿಕ್ ದೇಶಗಳ ಭೌಗೋಳಿಕ ಕೇಂದ್ರ**ವಾಗಿದೆ.
- ಆದಾಗ್ಯೂ, **'ಸ್ಕ್ಯಾಂಡಿನೇವಿಯಾ'** ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸೀಮಿತ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ; ಇದು ಕೇವಲ **ನಾರ್ವೆ, ಸ್ವೀಡನ್ ಮತ್ತು ಡೆನ್ಮಾರ್ಕ್** ದೇಶಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಡೆನ್ಮಾರ್ಕ್, ಸ್ವೀಡನ್ ಮತ್ತು ಫಿನ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್** ದೇಶಗಳು **ಐರೋಪ್ಯ ಒಕ್ಕೂಟದ** (EU) ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಾಗಿದ್ದರೆ, **ನಾರ್ವೆ ಮತ್ತು ಐಸ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರದೇಶದ (EEA) ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರ**ಗಳಾಗಿವೆ.
- ಈ ದೇಶಗಳ ಪೈಕಿ **ಸ್ವೀಡನ್** ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೊಂದಿರುವ ದೇಶವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು **ಐಸ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್** ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೊಂದಿರುವ ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಸ್ಪರ್ಮ್ ತಿಮಿಂಗಿಲಗಳು (Sperm Whales)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಮಾನವರು ಸಂವಹನಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವರಗಳನ್ನು ಬಳಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ, **ಸ್ಪರ್ಮ್ ತಿಮಿಂಗಿಲಗಳು** ಕೂಡ ಪರಸ್ಪರ ಸಂವಹನ ನಡೆಸಲು **'ಕ್ಲಿಕ್ ಕ್ಲಿಕ್'** (Click) ಎಂಬ ವಿಶಿಷ್ಟ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತವೆ ಹಾಗೂ ಈ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿವೆ ಎಂದು ಸಂಶೋಧಕರು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸ್ಪರ್ಮ್ ತಿಮಿಂಗಿಲಗಳ ಬಗ್ಗೆ:

- **ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು:** ಫೈಸೆಟರ್ ಮ್ಯಾಕ್ರೋಸೆಫಾಲಸ್ (Physeter macrocephalus)
- **ಹೆಸರಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆ:** ಈ ತಿಮಿಂಗಿಲಗಳ ತಲೆಯಲ್ಲಿರುವ **ಅರೆ–ದ್ರವ** ರೂಪದ, ಮೇಣದಂಥ ವಸ್ತುವನ್ನು ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ವೀರ್ಯ (Sperm) ಎಂದು ತಪ್ಪಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿತ್ತು; ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಇವುಗಳಿಗೆ **'ಸ್ಪರ್ಮ್ ತಿಮಿಂಗಿಲ'** ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ.
- **ಹಂಚಿಕೆ:** ಇವು ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ಇರುವ ಬಹುತೇಕ ಸಾಗರಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ **ಮೆಡಿಟರೇನಿಯನ್ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ** ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.
- **ಭೌತಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳು:** ಇವು ಕಡು–ಬಣ್ಣದ, ಬೃಹತ್ ಗಾತ್ರದ ಹಾಗೂ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸಾಗರ ಸಸ್ತನಿಗಳಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳ ಬೃಹತ್ ಚೌಕಾಕಾರದ ತಲೆಯು ದೇಹದ ಒಟ್ಟು ಉದ್ದದ ಮೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಆವರಿಸಿರುತ್ತದೆ. ತಿಮಿಂಗಿಲಗಳಲ್ಲೇ ಸ್ಪರ್ಮ್ ತಿಮಿಂಗಿಲಗಳು ಹಲ್ಲುಗಳಿರುವ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಭೇದವಾಗಿವೆ.
- **ಅಪಾಯಗಳು:** ಆಳ–ಸಾಗರದ ತೈಲ ಮತ್ತು ಅನಿಲ ಪರಿಶೋಧನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಈ ತಿಮಿಂಗಿಲಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಭೀರ ಶ್ರವಣ ದೋಷವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ, ಹೈಡ್ರೋಕಾರ್ಬನ್ ಸೋರಿಕೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಜಲಮಾಲಿನ್ಯ ಹಾಗೂ ಬೃಹತ್ ಹಡಗುಗಳ ಡಿಕ್ಕಿಯು ಇವುಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಗಂಭೀರ ಅಪಾಯವೊಡ್ಡಿವೆ.

ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಸ್ಥಿತಿ:

- **IUCN ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ** ಈ ಪ್ರಭೇದವನ್ನು **'ದುರ್ಬಲ'** (Vu) ಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಇವುಗಳನ್ನು **ಭಾರತದ ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾಯ್ದೆ, 1972** ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಸೂಚಿ 2 (Schedule 2)ರಲ್ಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, **ಅಂಬರ್‌ಗ್ರಿಸ್** ಸೇರಿದಂತೆ ಈ ತಿಮಿಂಗಿಲದ ಯಾವುದೇ ಉಪ–ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವುದು ಅಥವಾ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವುದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವಾಗಿದೆ.
- **ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಕಾಡು ಪ್ರಾಣಿ ಮತ್ತು ಸಸ್ಯ ಪ್ರಭೇದಗಳ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಒಪ್ಪಂದದ (CITES) ಅನುಬಂಧ–I** (Appendix I) ರಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಆದಾಗ್ಯೂ, **ಅಂಬರ್‌ಗ್ರಿಸ್** ಅನ್ನು ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ವಿಸರ್ಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿರುವುದರಿಂದ, ಇದು **CITES** ನಿಬಂಧನೆಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಅನೇಕ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ವ್ಯಾಪಾರವು ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಅಂಬರ್‌ಗ್ರಿಸ್ (Ambergris) ಬಗ್ಗೆ:

ಫ್ರೆಂಚ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಬರ್‌ಗ್ರಿಸ್ ಎಂದರೆ **'ಬೂದು ಅಂಬರ್'** (Grey Amber) ಎಂದರ್ಥ. ಇದು ಸ್ಪರ್ಮ್ ತಿಮಿಂಗಿಲಗಳ ಜೀರ್ಣಾಂಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಒಂದು ಘನ, ಮೇಣದಂಥ ವಸ್ತುವಾಗಿದೆ.

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ಅತ್ಯಧಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ, ಅಂಬರ್‌ಗ್ರಿಸ್ ಅನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ **'ತೇಲುವ ಚಿನ್ನ'** ಮತ್ತು **'ಸಮುದ್ರದ ನಿಧಿ'** ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ವಿಶ್ವ ಟ್ಯಾಪಿರ್ ದಿನ (World Tapir Day)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, **ಟ್ಯಾಪಿರ್** (Tapir) ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಲು ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ವಿಶ್ವ ಟ್ಯಾಪಿರ್ ದಿನವನ್ನು ಆಚರಿಸಲಾಯಿತು.

ಟ್ಯಾಪಿರ್ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಕುರಿತು:

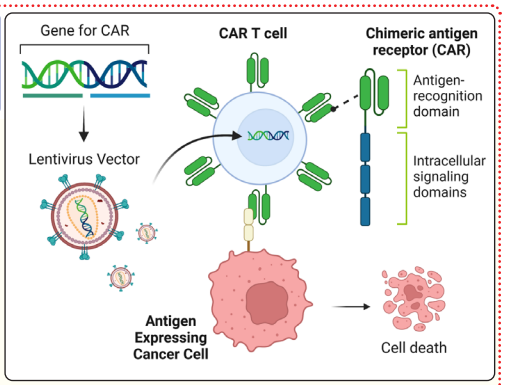
- ಟ್ಯಾಪಿರ್‌ಗಳು ದೊಡ್ಡ ಗಾತ್ರದ ಸಸ್ಯಹಾರಿ ಸಸ್ತನಿಗಳಾಗಿವೆ.
- **ಹಂಚಿಕೆ:** ಇವು ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೆರಿಕಾ, ಮಧ್ಯ ಅಮೆರಿಕಾ ಮತ್ತು ಆಗ್ನೇಯ ಏಷ್ಯಾದ ಕಾಡುಗಳು ಮತ್ತು ದಟ್ಟ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತವೆ.
- ಬೀಜಗಳನ್ನು ಪ್ರಸರಣ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ (seed dispersers) ಇವು ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗವಾಗಿವೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಅತ್ಯಂತ ಹಳೆಯ ಪ್ರಭೇದಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿವೆ.
- **ಅಪಾಯಗಳು:** ಆವಾಸಸ್ಥಾನದ ನಷ್ಟ, ಬೇಟೆ ಮತ್ತು ಮಾನವನ ಅತಿಕ್ರಮಣವು ಇವುಗಳು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಅಪಾಯಗಳಾಗಿವೆ.

ಇದರ ಇತರೆ ಪ್ರಭೇದಗಳು ಮತ್ತು IUCN ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಸ್ಥಾನಮಾನ:

- **ತಗ್ಗು ಪ್ರದೇಶದ (ಲೋಲ್ಯಾಂಡ್) ಟ್ಯಾಪಿರ್ (Tapirus terrestris):** ದುರ್ಬಲ (ಗಿಣ).
- **ಪರ್ವತ ಪ್ರದೇಶದ (ಮೌಂಟೇನ್) ಟ್ಯಾಪಿರ್ (Tapirus pinchaque):** ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಭೇದ (ಇಟಿ).
- **ಮಲಯ ಪ್ರದೇಶದ ಟ್ಯಾಪಿರ್ (Tapirus indicus):** ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಭೇದ (ಇಟಿ).
- **ಬೇರ್ಡ್ಸ್ ಟ್ಯಾಪಿರ್ (Tapirus bairdii):** ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಭೇದ (ಇಟಿ).

ವಿಜ್ಞಾನ-ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ

ರೋಗನಿರೋಧಕ ಜೀವಕೋಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರೆ HIV ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಲು ನೆರವಾಗಬಹುದು: ಅಧ್ಯಯನ

ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ರೋಗಿಯ ಸ್ವಂತ ರೋಗನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ (CAR-T ಥೆರಪಿ) ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಐವಿ (HIV) ವೈರಸ್ ಅನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಹೊಸದೊಂದು ಪ್ರಬಲವಾದ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ವಿಧಾನವೊಂದನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅಕ್ವೈರ್ಡ್ ಇಮ್ಯುನೊ ಡಿಫಿಷಿಯೆನ್ಸಿ ಸಿಂಡ್ರೋಮ್ (ಏಡ್ಸ್ - AIDS):

ರೋಗಕಾರಕ: 'ಇದು **HIV – ಹ್ಯೂಮನ್ ಇಮ್ಯುನೊ ಡಿಫಿಷಿಯೆನ್ಸಿ ವೈರಸ್'** (ಮಾನವ ರೋಗನಿರೋಧಕತೆ ಕೊರತೆ ವೈರಾಣು) ನಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಹಾಗೂ ಮಾರಣಾಂತಿಕ ಕಾಯಿಲೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ವೈರಸ್ ಮನುಷ್ಯನ ರೋಗನಿರೋಧಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಹಾನಿಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಸರಣ: ಎಚ್ಐವಿ ಸೋಂಕಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ದೇಹದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ದ್ರವಗಳಾದ **ರಕ್ತ, ವೀರ್ಯ, ಗುದನಾಳದ ದ್ರವ, ಯೋನಿ ದ್ರವ ಅಥವಾ ಎದೆಹಾಲಿನೊಂದಿಗೆ** ನೇರ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದುವುದರ ಮೂಲಕ ಇದು ಹರಡುತ್ತದೆ.

ಈ ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣಗಳು:

ಹಂತ 1: ಜ್ವರದಂತಹ ಲಕ್ಷಣಗಳು (ಚಳಿಜ್ವರ, ಚರ್ಮದ ಮೇಲೆ ಗುಳ್ಳೆಗಳು, ರಾತ್ರಿ ವೇಳೆ ವಿಪರೀತ ಬೆವರುವುದು).

ಹಂತ 2: ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸುಪ್ತಾವಸ್ಥೆ / ಲಕ್ಷಣರಹಿತ ಹಂತ (ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ರೋಗದ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ).

ಹಂತ 3: ಏಡ್ಸ್ ಹಂತ (ರೋಗನಿರೋಧಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ತೀವ್ರವಾಗಿ ದುರ್ಬಲಗೊಳ್ಳುವುದು).

ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ: ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಿಂತ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆಯೇ ಮೇಲು ಎಂಬ ಮಾತಿನಂತೆ, ಸುರಕ್ಷಿತ ವಿಧಾನಗಳ ಬಳಕೆ, ಸೋಂಕಿಲ್ಲದ ಶುದ್ಧ ಸೂಜಿಗಳ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ತಾಯಿಯಿಂದ ಮಗುವಿಗೆ ಸೋಂಕು ಹರಡುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವ ಮೂಲಕ ಈ ರೋಗವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬಹುದು.

ಚಿಕಿತ್ಸೆ: ಎಚ್ಐವಿ ಸೋಂಕನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸಲು ಯಾವುದೇ ಔಷಧಿಯಿಲ್ಲ. ಆದರೆ **'ಆಂಟಿ–ರೆಟ್ರೋವೈರಲ್ ಔಷಧಗಳ'** ಮೂಲಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಔಷಧಗಳು ದೇಹದಲ್ಲಿ ವೈರಸ್ ದ್ವಿಗುಣಗೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತವೆ. ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆಯದಿದ್ದರೆ, ಎಚ್ಐವಿ ಸೋಂಕು ಹಲವು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ **'ಏಡ್ಸ್'** (AIDS) ಹಂತಕ್ಕೆ ತಲುಪುತ್ತದೆ.

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಕ್ರಮಗಳು:

- **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಡ್ಸ್ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (NACP):** ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ **'ಕೇಂದ್ರ ವಲಯದ ಯೋಜನೆ'** ಯಾಗಿದೆ.
- ಎಚ್ಐವಿ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಮತ್ತು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿಸುವ ಮೂಲಕ ಭಾರತವು **'6ನೇ ಸಹಸ್ರಮಾನದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುರಿ'**ಯನ್ನು (MDG) ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಸಾಧಿಸಿದೆ.

  PPTCT ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ: ಇದು ಪೋಷಕರಿಂದ ಮಗುವಿಗೆ HIV ಸೋಂಕು ಹರಡುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.
- **ಎಚ್ಐವಿ/ಏಡ್ಸ್ ಕಾಯ್ದೆ 2017:** ಎಚ್ಐವಿ ಸೋಂಕಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಯಾವುದೇ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಇದು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ನಿಷೇಧಿಸುತ್ತದೆ.
- **UNAIDS - 90:90:90 ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ:** 2020ರ ವೇಳೆಗೆ 90% ಸೋಂಕಿತರನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವುದು, 90% ಜನರಿಗೆ ART (ಆಂಟಿ–ರೆಟ್ರೋವೈರಲ್) ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಒದಗಿಸುವುದು ಮತ್ತು 90% ರಷ್ಟು ವೈರಸ್ ಅನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸುವ UNAIDS ನ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ ಇದಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಈ ಗುರಿಯನ್ನು **'95–95–95'** ಕ್ಕೆ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ, ಕಾಲಮಿತಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ 10 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಆಕ್ಸಿಲರೇಟ್ (Project ACCELERATE):** ಇದು ಜಾನ್ ಹಾಪ್ಕಿನ್ಸ್ ಮತ್ತು NACO ನ ಜಂಟಿ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದೆ. **'ಸೇಫ್ ಜಿಂದಗಿ'** (Safe Zindagi) ಆನ್‌ಲೈನ್ ಪೋರ್ಟಲ್ ಮೂಲಕ ಎಚ್ಐವಿ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.
- **ಮಿಷನ್ ಸಂಪರ್ಕ (Mission Sampark):** ಆಂಟಿ–ರೆಟ್ರೋವೈರಲ್ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು (ART) ಅರ್ಧದಲ್ಲೇ ಕೈಬಿಟ್ಟಿರುವ ಎಚ್ಐವಿ ಸೋಂಕಿತರನ್ನು (PLHIV) ಮರಳಿ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ತರುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ದಿನ

ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ: ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ **ಮೇ 11** ರಂದು **'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ದಿನ'** ವನ್ನು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ದಿನದ ಬಗ್ಗೆ:

- **1998 ರಲ್ಲಿ ರಾಜಸ್ಥಾನದ ಪೋಖ್ರಾನ್**ನಲ್ಲಿ **'ಆಪರೇಷನ್ ಶಕ್ತಿ'** ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ನಡೆಸಿದ ಯಶಸ್ವಿ ಪರಮಾಣು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಈ ದಿನವನ್ನು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು, ಅಭಿಯಂತರರು ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನೀಡಿದ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಈ ದಿನವು ಗೌರವಿಸುತ್ತದೆ.

ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿ (AERB)

ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- **ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯು (AERB) ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಕುಂಡಕುಳಂ ಪರಮಾಣು ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಯ** (KKNPP) **ಘಟಕ 5 ಮತ್ತು 6 ರಲ್ಲಿ "ಪ್ರಮುಖ ಉಪಕರಣಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ"** ಅನುಮತಿ ನೀಡಿದೆ.

ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿ (Atomic Energy Regulatory Board - AERB):

- ಇದು ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಅಯಾನೀಕರಿಸುವ ವಿಕಿರಣಗಳ ಸುರಕ್ಷಿತ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- **ಸ್ಥಾಪನೆ:** ನವೆಂಬರ್ 15, 1983.
- **ಅಧಿಕಾರ:** ಇದು ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿ ಕಾಯ್ದೆ, 1962 ಮತ್ತು ಪರಿಸರ (ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ, 1986 ರಿಂದ ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

ನಾಯಕತ್ವ ಮತ್ತು ರಚನೆ:	
ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು	ಶ್ರೀ ಎ.ಕೆ. ಬಾಲಸುಬ್ರಹ್ಮಣಿಯನ್.
ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿ	ಮುಂಬೈ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ
ಸಂಯೋಜನೆ	ಈ ಮಂಡಳಿಯು ಪೂರ್ಣಾವಧಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಪದನಿಮಿತ್ತ ಸದಸ್ಯರು (ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು) ಮತ್ತು ನಾಲ್ವರು ಅರೆಕಾಲಿಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ತಜ್ಞರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
AERB ನ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು:	
ಸುರಕ್ಷತಾ ನಿಯಂತ್ರಣ	ಪರಮಾಣು ಮತ್ತು ವಿಕಿರಣ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಜೀವಿತಾವಧಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ (ಸ್ಥಳ ಆಯ್ಕೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ನಿಷ್ಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುವವರೆಗೆ) ಸುರಕ್ಷತಾ ಸಂಕೇತಗಳು, ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು.
ಪರವಾನಗಿ	ಪರಮಾಣು ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರಗಳು, ಇಂಧನ ಚಕ್ರದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು, ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ/ವೈದ್ಯಕೀಯ ವಿಕಿರಣ ಅನ್ವಯಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯ ಸಮ್ಮತಿ ಮತ್ತು ಪರವಾನಗಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದು.
ತಪಾಸಣೆಗಳು	ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಗತ್ಯತೆಗಳು ಮತ್ತು ಪರವಾನಗಿ ಷರತ್ತುಗಳ ಅನುಸರಣೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿಯಂತ್ರಕ ತಪಾಸಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು.
ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜಾಗೃತಿ	ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿ ಇಲಾಖೆಯ (DAE) ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸುರಕ್ಷತೆಗಾಗಿ 1948ರ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು.

'ಮಿಷನ್ ದೃಷ್ಟಿ' (ವಿಶ್ವದ ಮೊದಲ OptoSAR ಉಪಗ್ರಹ) : ಗ್ಯಾಲಕ್ಸ್ ಐ

ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಭಾರತೀಯ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ನವೋದ್ಯಮ **'ಗ್ಯಾಲಕ್ಸ್‌ಐ'** (Galax-Eye) ವಿಶ್ವದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ **ಒಪ್ಟೋಸಾರ್** (OptoSAR) ಉಪಗ್ರಹವಾದ **'ಮಿಷನ್ ದೃಷ್ಟಿ'**ಯನ್ನು **ಅಮೆರಿಕದ ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾದಿಂದ ಸ್ಪೇಸ್‌ಎಕ್ಸ್‌ನ 'ಫಾಲ್ಕನ್ 9'** (Falcon 9) ಉಡಾವಣಾ ವಾಹನದ ಮೂಲಕ ಉಡಾವಣೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಮಿಷನ್ ದೃಷ್ಟಿ (Mission Drishti)ಯ ಕುರಿತು:

- ಇದು **ವಿಶ್ವದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಒಪ್ಟೋಸಾರ್** (OptoSAR) ಉಪಗ್ರಹವಾಗಿದೆ.
- ಇದನ್ನು **ಮೇ 3 2026** ರಂದು ಭಾರತೀಯ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ–ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ನವೋದ್ಯಮವಾದ **ಗ್ಯಾಲಕ್ಸ್‌ಐ** (ಐಐಟಿ ಮದ್ರಾಸ್ ಹಳೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಸಂಸ್ಥೆ) **ಸ್ಪೇಸ್‌ಎಕ್ಸ್‌ನ ಫಾಲ್ಕನ್–9** ಉಡಾವಣಾ ವಾಹನದ ಮೂಲಕ ಉಡಾವಣೆ ಮಾಡಿದೆ.
- **190 ಕೆ.ಜಿ.** ತೂಕದ ಈ **'ಭೂ ವೀಕ್ಷಣಾ ಉಪಗ್ರಹ'**ವು (Earth Observation), ಯಾವುದೇ ಹವಾಮಾನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೂ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಸ್ಪಷ್ಟತೆಯ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು (High-resolution imagery) ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲು **'ಸಿಂಥೆಟಿಕ್ ಅಪರ್ಚರ್ ರೇಡಾರ್'** (SAR) ಹಾಗೂ ದೃಗ್ ಸಂವೇದಕಗಳನ್ನು (Optical sensors) ಒಗ್ಗೂಡಿಸಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು:

- **ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ:** ಇದು **'ಸಿಂಥೆಟಿಕ್ ಅಪರ್ಚರ್ ರೇಡಾರ್'** (SAR) ಮತ್ತು **ಮಲ್ಟಿ–ಸ್ಪೆಕ್ಟ್ರಲ್ ಆಪ್ಟಿಕಲ್ ಸಂವೇದಕ**ಗಳನ್ನು (OptoSAR) ಒಂದೇ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಯೋಜಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಅನುಕೂಲ:** ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಉಪಗ್ರಹಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿ, ಇದು ಮೋಡ ಕವಿದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ರಾತ್ರಿಯ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಹೈ–ರೆಸಲ್ಯೂಶನ್ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಅನ್ವಯಗಳು:** ಗಡಿ ಕಣ್ಗಾವಲು, ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ, ಕೃಷಿ, ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಮಹತ್ವ:** ಇದು ಭಾರತದ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಖಾಸಗಿ–ನಿರ್ಮಿತ ಉಪಗ್ರಹವಾಗಿದ್ದು, ದೇಶೀಯ ಖಾಸಗಿ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲಿದೆ.
- **ಯೋಜನೆಯ ಗುರಿ:** 2029 ರ ವೇಳೆಗೆ 8–12 ಉಪಗ್ರಹಗಳ ಸಮೂಹವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಯೋಜನೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಉಡಾವಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಹಂಟಾವೈರಸ್ ಸೋಂಕು ಹರಡುವಿಕೆ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ: **ಅಟ್ಲಾಂಟಿಕ್ ಮಹಾಸಾಗರದಲ್ಲಿ** ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಐಷಾರಾಮಿ ಪ್ರವಾಸಿ ನೌಕೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ **'ಹಂಟಾವೈರಸ್'** ಸೋಂಕಿನಿಂದಾಗಿ ಮೂವರು ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಮೃತಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು **'ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆ'** (WHO) ವರದಿ ಮಾಡಿದೆ.

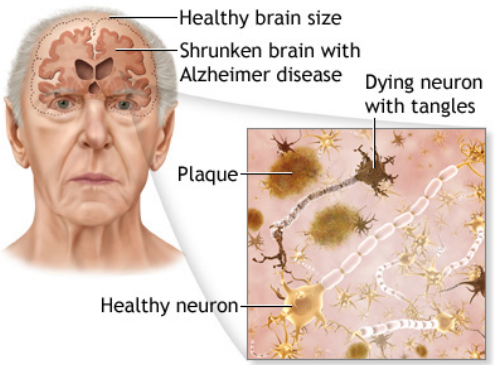
ಹಂಟಾವೈರಸ್ (Hantavirus) ಬಗ್ಗೆ:

ಕಾರಣವಾಗುವ ರೋಗಕಾರಕ:	❖ ಇದೊಂದು ಅಪರೂಪದ ಆದರೆ ತೀವ್ರ ಸ್ವರೂಪದ ಪ್ರಾಣಿಜನ್ಯ ರೋಗವಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಇದು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಹರಡುತ್ತದೆ. ಇದು **'ಹಂಟಾವಿರಿಡೆ'** (Hantaviridae) ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು, ಆರ್‌ಎನ್‌ಎ (RNA) ಮಾದರಿಯ ವೈರಸ್ ಆಗಿದೆ.
ರೋಗವಾಹಕ : ರೋಗ ಲಕ್ಷಣಗಳು:	❖ ಈ ವೈರಸ್ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ **ಇಲಿ ಮತ್ತು ಹೆಗ್ಗಣ**ಗಳಂತಹ ದಂಶಕಗಳ ಮೂಲಕ ಹರಡುತ್ತದೆ. ❖ ಸೋಂಕಿತ ದಂಶಕಗಳ ಮೂತ್ರ ಅಥವಾ ಮಲದಿಂದ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಬೆರೆಯುವ ವಾಯುಗಾಮಿ ಕಣಗಳನ್ನು ಉಸಿರಾಡುವುದರಿಂದ ಅಥವಾ ಸೋಂಕಿತ ಮೇಲ್ಮೈಗಳನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸುವ ಮೂಲಕ ಇದು ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಹರಡುತ್ತದೆ. ❖ ಈ ಸೋಂಕು ಮನುಷ್ಯರಿಂದ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಹರಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಅತ್ಯಂತ ವಿರಳವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ❖ ಸೋಂಕಿಗೆ ತುತ್ತಾದ ಒಂದು ಅಥವಾ ಎಂಟು ವಾರಗಳ ಒಳಗೆ **ಜ್ವರ ಮತ್ತು ತೀವ್ರ ಆಯಾಸದಂತಹ ಜ್ವರ** (ಫ್ಲೂ)ದಂತಹ ಲಕ್ಷಣಗಳೊಂದಿಗೆ ಈ ಕಾಯಿಲೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ❖ ತೀವ್ರತರವಾದ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ, ಇದು **'ಹಂಟಾವೈರಸ್ ಪಲ್ಮನರಿ ಸಿಂಡ್ರೋಮ್'**ಗೆ ಪರಿವರ್ತನೆ ಆಗಬಹುದು. ಇದು ಉಸಿರಾಟದ ತೀವ್ರ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿ, ಮಾರಣಾಂತಿಕವೂ ಆಗಬಹುದು.
ಚಿಕಿತ್ಸೆ:	❖ ಈ ರೋಗವನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಲು ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಔಷಧಗಳಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ, ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪೂರಕ ಆರೈಕೆ ನೀಡುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಹರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ತೀವ್ರ ಸ್ವರೂಪದ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಕೃತಕ ಉಸಿರಾಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆ.

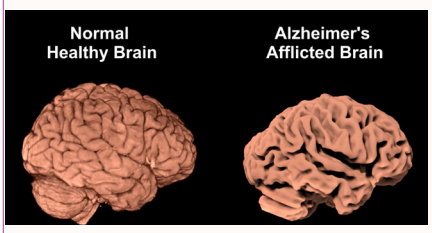
ಅಲ್ಜೈಮರ್ ಕಾಯಿಲೆ (Alzheimer's Disease)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಜೈಮರ್ ಕಾಯಿಲೆಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡುವ **'ಲೊರ್ಮಲ್ಜಿ'** ಎಂಬ ಹೊಸ ಔಷಧವನ್ನು **'ಎಲಿ ಲಿಲ್ಲಿ ಅಂಡ್ ಕಂಪನಿ'**ಯು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ. ಇದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಯಿಲೆಯ ಮೂಲ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸಬಲ್ಲ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. **ಲೊರ್ಮಲ್ಜಿ ಔಷಧ:** ಇದೊಂದು **'ಏಕತದ್ರೂಪಿ ಪ್ರತಿಕಾಯ'**ವಾಗಿದೆ (Monoclonal antibody). ಇದನ್ನು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ರಕ್ತನಾಳದ ಮೂಲಕ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಜೈಮರ್ ಕಾಯಿಲೆಯ ಉಲ್ಬಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಹಾಗೂ ಮೆದುಳಿನಲ್ಲಿ ಶೇಖರವಾಗುವ **'ಅಮೈಲಾಯ್ಡ್–ಬೀಟಾ'** ಎಂಬ ಹಾನಿಕಾರಕ ಪ್ರೋಟೀನ್ ಶೇಖರಣೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವ ಮೂಲಕ ಇದು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಲ್ಜೈಮರ್ ಕಾಯಿಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

➤ ಇದು **'ಬುದ್ಧಿಕ್ಷೀಣತೆ'** ಅಥವಾ ಮರೆಗುಳಿತನದ ಅತ್ಯಂತ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೂಪವಾಗಿದೆ. ಇದೊಂದು ಮೆದುಳಿನ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸ್ಮರಣಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಆಲೋಚನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ನಾಶಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

➤ ಆಲೋಚನೆ, ನೆನಪು ಮತ್ತು ತಾರ್ಕಿಕತೆಯಂತಹ **'ಅರಿವಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು'** ಹಾಗೂ ನಡವಳಿಕೆಯ ಕೌಶಲ್ಯಗಳು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕುಗ್ಗುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ. ಇದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ, ವ್ಯಕ್ತಿಯ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ತೀವ್ರ ಅಡ್ಡಿಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

➤ ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ, ಅಲ್ಜೈಮರ್ ಪೀಡಿತರು ಊಟ ಮಾಡುವುದು ಅಥವಾ ನಡೆಯುವುದರಂತಹ ಅತ್ಯಂತ ಸರಳವಾದ ದೈನಂದಿನ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನೂ ಸಹ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

➤ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ **'ಲೆಕಾನೆಮಾಬ್'** (Lecanemab) ಮತ್ತು **'ಅಡುಕನುಮಾಬ್'** (Aducanumab) ನಂತಹ ಔಷಧಗಳು ಲಭ್ಯವಿದ್ದರೂ, ಅವುಗಳ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು ಸೀಮಿತವಾಗಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಅವು ಸಂಕೀರ್ಣತೆ, ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.

ರೋಗಕಾರಕಗಳ ಲಭ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನ ಹಂಚಿಕೆ (PABS) ಅನುಬಂಧ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

2025 ರಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾದ ಐತಿಹಾಸಿಕ **'ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಒಪ್ಪಂದ'**ದಲ್ಲಿ (WHO Pandemic Agreement - WPA) ಬಹುನಿರೀಕ್ಷಿತ **'ರೋಗಕಾರಕಗಳ ಲಭ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನ ಹಂಚಿಕೆ'** (Pathogen Access and Benefit-Sharing - PABS) ಅನುಬಂಧವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಳಿಸಿಲ್ಲ.

ರೋಗಕಾರಕಗಳ ಲಭ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನ ಹಂಚಿಕೆ (PABS) ಅನುಬಂಧದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು **ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಒಪ್ಪಂದದ** ಅತ್ಯಂತ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಹಾಗೂ ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾದ (Legally binding) ವಿಭಾಗವಾಗಿದೆ.
- ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳನ್ನು ಹರಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿರುವ ರೋಗಕಾರಕಗಳ ಕುರಿತಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪಾರದರ್ಶಕವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು, ಇದು ಒಂದು ಬಹುಪಕ್ಷೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇದರೊಂದಿಗೆ, ಲಸಿಕೆಗಳು, ರೋಗನಿರ್ಣಯ ಸಾಧನಗಳು ಮತ್ತು ಚಿಕಿತ್ಸಾ ವಿಧಾನಗಳಂತಹ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತ ಹಾಗೂ ಸಮಾನ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಇದು ಖಚಿತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

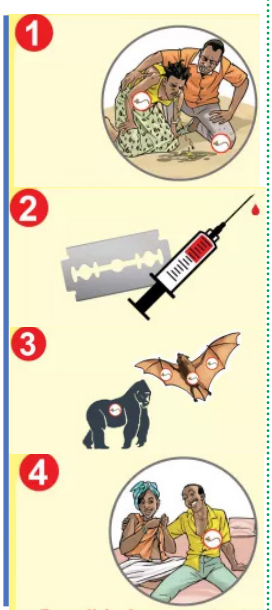
ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಒಪ್ಪಂದ (WHO Pandemic Agreement)ದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಈ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು **2025 ರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಭೆ** (World Health Assembly) ಯು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದೆ.
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ, ಸನ್ನದ್ಧತೆ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಾಗಿ WHO ಸಮಾವೇಶವನ್ನು ಮಾತುಕತೆಗಳ ಮೂಲಕ ರೂಪಿಸುವುದು ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಇದು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಭವಿಷ್ಯದ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಒಂದು ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಾಧನವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲಿದೆ.
- ಈ ಒಪ್ಪಂದದ ಅಂಗೀಕಾರದ ನಂತರ, PABS ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ನಿಖರವಾದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಒಪ್ಪಂದದ ಮೇಲಿನ **'ಅಂತರ್ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಗುಂಪು'** (IGWG) ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಮುಂದಿನ ಪ್ರಮುಖ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿದೆ.
- ವಿಶ್ವದ ಕನಿಷ್ಠ **60 ದೇಶಗಳು ಈ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು** ಅನುಮೋದಿಸಿದ ಕೇವಲ **30 ದಿನಗಳ ನಂತರ,** ಇದು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಬರಲಿದೆ.

ಎಬೋಲಾ (Ebola) ಸೋಂಕು ಹರಡುವಿಕೆ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

'ಕಾಂಗೋ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಗಣರಾಜ್ಯ (DR Congo)' ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಬೋಲಾ ಸೋಂಕು ಹರಡಿ 80ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಮೃತಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, **ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯು** (WHO) **'ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರೋಗ್ಯ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ'** ಯನ್ನು ಘೋಷಿಸಿದೆ.

ಎಬೋಲಾ ವೈರಸ್ ಕಾಯಿಲೆ (EVD)ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದನ್ನು ಹಿಂದೆ **'ಎಬೋಲಾ ರಕ್ತಸ್ರಾವದ ಜ್ವರ'** ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದು ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ತಗುಲುವ ಅಪರೂಪದ ಮತ್ತು ತೀವ್ರ ಸ್ವರೂಪದ ಕಾಯಿಲೆಯಾಗಿದ್ದು, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಾಣಾಪಾಯವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.
- **ಮೊದಲು ಪತ್ತೆಯಾಗಿದ್ದು:** **ಡಿಸೆಂಬರ್ 2013**ರಲ್ಲಿ **'ಗಿನಿಯಾ'** ದೇಶದಲ್ಲಿ.
- **ಕಾಡುಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಹರಡುವಿಕೆ:** ಈ ವೈರಸ್ ಕಾಡುಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಹರಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಂತರ ಮಾನವ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ವೇಗವಾಗಿ ಹರಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಹರಡುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು **'ಝೂನೋಟಿಕ್'** (Zoonotic) ಸ್ವರೂಪದ ರೋಗ ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಆಶ್ರಯದಾತ:** **'ಟೆರೋಪೊಡಿಡೆ'** (Pteropodidae) ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಹಣ್ಣು–ಬಾವಲಿಗಳು ಈ ಎಬೋಲಾ ವೈರಸ್‌ನ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಆಶ್ರಯದಾತಗಳಾಗಿವೆ.
- **ರೋಗಲಕ್ಷಣಗಳು:** ಜ್ವರ, ತೀವ್ರ ಆಯಾಸ, ಸ್ನಾಯು ನೋವು, ತಲೆನೋವು ಮತ್ತು ಗಂಟಲು ನೋವು. ಇದರೊಂದಿಗೆ ವಾಂತಿ, ಅತಿಸಾರ, ಚರ್ಮದ ಮೇಲೆ ದದ್ದುಗಳು ಹಾಗೂ ಮೂತ್ರಪಿಂಡ ಮತ್ತು ಯಕೃತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯವೈಫಲ್ಯದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.
- **ಚಿಕಿತ್ಸೆ:** **'ಜೈರ್ ಎಬೋಲಾವೈರಸ್'** (Zaire ebolavirus) ಪ್ರಭೇದದಿಂದ ಜನರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವಲ್ಲಿ **'ಎರ್ವೆಬೊ ಲಸಿಕೆ'** (Ervebo vaccine) ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸಾಬೀತಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ, **'ರೆಮ್‌ಡೆಸಿವಿರ್'** (Remdesivir) ಔಷಧವನ್ನು ಸಹ ಎಬೋಲಾ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

SMILE : ಸೋಲಾರ್ ವಿಂಡ್ ಮ್ಯಾಗ್ನೆಟೋಸ್ಫಿಯರ್ ಅಯಾನೋಸ್ಫಿಯರ್ ಲಿಂಕ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೋರರ್

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಯುರೋಪಿಯನ್ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಸಂಸ್ಥೆ (ESA) ಮತ್ತು **ಚೈನೀಸ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಆಫ್ ಸೈನ್ಸಸ್** ಜಂಟಿಯಾಗಿ **'ಸ್ಮೈಲ್'** (SMILE) ಎಂಬ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಮಿಷನ್ ಅನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತಿವೆ. ಸೌರ ಮಾರುತಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಹವಾಮಾನ ವೈಪರೀತ್ಯಗಳಿಗೆ ಭೂಮಿಯ ಕಾಂತೀಯ ಕವಚವು ಹೇಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು ಈ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಇತರೆ ಜಾಗತಿಕ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಮಿಷನ್‌ಗಳು (Global Space Missions):

- **ಪಾರ್ಕರ್ ಸೋಲಾರ್ ಪ್ರೋಬ್ (NASA):** ಇದನ್ನು **2018** ರಲ್ಲಿ ಉಡಾವಣೆ ಮಾಡಲಾದ, ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ **'ಕಾರ್ಬನ್–ಸಂಯೋಜಿತ ಉಷ್ಣ ಕವಚ'**ವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು **ಸೂರ್ಯನ ಕರೋನಾ** ವಾತಾವರಣದ ಒಳಗೆ (6.5 ಮಿಲಿಯನ್ ಕಿ.ಮೀ. ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ) ನೇರವಾಗಿ ಹಾದುಹೋಗುತ್ತದೆ.
- **ಸೋಲಾರ್ ಆರ್ಬಿಟರ್ (ESA & NASA):** ಸೂರ್ಯನ ಧ್ರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮೊದಲ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಹತ್ತಿರದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿಯುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದನ್ನು **2020 ರಲ್ಲಿ** ಉಡಾವಣೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಇದು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕ್ರಾಂತಿವೃತ್ತದ ಸಮತಲದಿಂದ ಹೊರಬಂದು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತದೆ.
- **ಪಂಚ್ ಮಿಷನ್ (PUNCH Mission - NASA):** ಸೂರ್ಯನ ಕರೋನಾದಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ವಿಶಾಲವಾದ **ಸೌರ ಪ್ರಭಾವಲಯಕ್ಕೆ** (Heliosphere) ಹಾದುಹೋಗುವ **ಸೌರ ಮಾರುತಗಳನ್ನು** ಮತ್ತು **'ಕರೋನಾ ದ್ರವ್ಯರಾಶಿ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆ'**ಗಳನ್ನು (Coronal mass ejections) ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಈ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯು ಹೊಂದಿದೆ.

ಸ್ಮೈಲ್ ಮಿಷನ್ ನ ಬಗ್ಗೆ (SMILE Mission):

- **SMILE ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪ:** **'ಸೋಲಾರ್ ವಿಂಡ್ ಮ್ಯಾಗ್ನೆಟೋಸ್ಫಿಯರ್ ಅಯಾನೋಸ್ಫಿಯರ್ ಲಿಂಕ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೋರರ್'** (Solar wind Magnetosphere Ionosphere Link Explorer).
- **ಉಡಾವಣೆ:** ಇದು ಯುರೋಪಿಯನ್ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಸಂಸ್ಥೆ (ESA) ಮತ್ತು ಚೀನಾ ದೇಶದ ಜಂಟಿ ಉಪಗ್ರಹ ಮಿಷನ್ ಆಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು **ಮೇ 19, 2026 ರಂದು** ಉಡಾವಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.
- **ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶ :** ಸೌರ ಮಾರುತಗಳು ಭೂಮಿಯ ಕಾಂತಗೋಳದ (Magnetosphere) ಹೊರವಲಯಕ್ಕೆ ಡಿಕ್ಕಿಹೊಡೆಯುವ ಸಂಪರ್ಕ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು.

ಚಂದ್ರಯಾನ–3: ಇತ್ತೀಚಿನ ಸಂಶೋಧನೆ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಭೌತಿಕ ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದ (PRL) ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಚಂದ್ರನ ಮೇಲ್ಮೈಯ ಹೊಸ ವಿವರಗಳನ್ನು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಲು **ಚಂದ್ರಯಾನ–3** ರಿಂದ ಪಡೆದ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ.

ಚಂದ್ರಯಾನ–3 ರ ಬಗ್ಗೆ: ಇದು **ಚಂದ್ರಯಾನ–2** ರ ಮುಂದುವರೆದ ಮಿಷನ್ ಆಗಿದ್ದು, **2023 ರಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರನ ದಕ್ಷಿಣ ಧ್ರುವದಲ್ಲಿ** ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಸುರಕ್ಷಿತ ಮೃದು ಇಳಿಯುವಿಕೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಈ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ ಮೊದಲ ದೇಶ ಭಾರತವಾಗಿದೆ.

ಲ್ಯಾಂಡರ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲಾದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಾಧನಗಳು:

- **ಚೇಸ್ಟ್ (ChaSTE - Chandra's Surface Thermophysical Experiment):** ಉಷ್ಣ ವಾಹಕತೆ ಮತ್ತು ತಾಪಮಾನವನ್ನು ಅಳೆಯಲು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಇಲ್ಸಾ (ILSA - Instrument for Lunar Seismic Activity):** ಲ್ಯಾಂಡಿಂಗ್ ಪ್ರದೇಶದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಭೂಕಂಪನ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಅಳೆಯಲು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ರೋವರ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲಾದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಾಧನಗಳು:

- **APXS (Alpha Particle X-ray Spectrometer) ಮತ್ತು LIBS (Laser Induced Breakdown Spectroscope):** ಲ್ಯಾಂಡಿಂಗ್ ಪ್ರದೇಶದ ಸಮೀಪವಿರುವ ಮಣ್ಣಿನ ಮೂಲ ಧಾತುಗಳ ಸಂಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಇವುಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗಿದೆ.

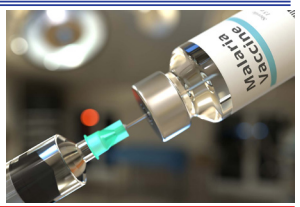
ಚಂದ್ರಯಾನ–1 ರ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದನ್ನು **2008 ರಲ್ಲಿ** ಉಡಾವಣೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು.
- ಇದು ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಚಂದ್ರಯಾನ ಮಿಷನ್ ಇದಾಗಿದೆ.
- ಈ ಮೂಲಕ ಭಾರತವು ಚಂದ್ರನನ್ನು ತಲುಪಿದ **ವಿಶ್ವದ ಐದನೇ ದೇಶ** ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಯಿತು.
- ಈ ಮಿಷನ್‌ನ ಪ್ರಮುಖ ಆವಿಷ್ಕಾರವೆಂದರೆ ಚಂದ್ರನ ಮೇಲ್ಮೈಯಲ್ಲಿ **ನೀರಿನ ಅಣುಗಳನ್ನು** ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿದ್ದು; ಈ ಶೋಧನೆಯನ್ನು NASA ಕೂಡ ದೃಢಪಡಿಸಿದೆ.

ಚಂದ್ರಯಾನ–2 ರ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಆರ್ಬಿಟರ್, ವಿಕ್ರಮ್ ಲ್ಯಾಂಡರ್** ಮತ್ತು **ಪ್ರಜ್ಞಾನ್ ರೋವರ್** ಅನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು, ಇದನ್ನು **2019 ರಲ್ಲಿ** ಉಡಾವಣೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು.
- ಚಂದ್ರನ ಮೇಲ್ಮೈಯಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತ ಸಾಫ್ಟ್ ಲ್ಯಾಂಡಿಂಗ್ ಸಾಧಿಸುವುದು ಈ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇಳಿಯುವ ಸ್ವಲ್ಪ ಮೊದಲು ಲ್ಯಾಂಡರ್ ಜೊತೆಗಿನ ಸಂಪರ್ಕ ಕಡಿತಗೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಇದು ಚಂದ್ರನ ಮೇಲ್ಮೈಯನ್ನು ಅಪ್ಪಳಿಸಿತು.

ಮಲೇರಿಯಾ ಲಸಿಕೆಯ ಕುರಿತಾದ ಅಧ್ಯಯನ

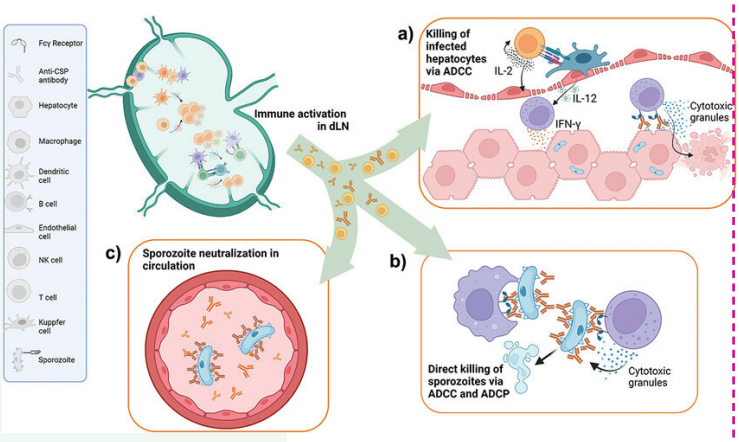

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಖ್ಯಾತ ವೈದ್ಯಕೀಯ ನಿಯತಕಾಲಿಕೆ **'ಲ್ಯಾನ್ಸೆಟ್'** ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಪ್ರಮುಖ ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಕಾರ, ಪ್ರಪಂಚದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಅಂಗೀಕೃತ ಮಲೇರಿಯಾ ಲಸಿಕೆಯಾದ **`RTS,S/AS01E',** ಆಫ್ರಿಕಾದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಒಟ್ಟಾರೆ ಮರಣ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು **ಶೇ. 13%** ರಷ್ಟು ತಗ್ಗಿಸಿದೆ.

ಮಲೇರಿಯಾ ಕಾಯಿಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- **ರೋಗಕಾರಕ:** ಮಲೇರಿಯಾವು **'ಪ್ಲಾಸ್ಮೋಡಿಯಂ'** ಎಂಬ ಪರಾವಲಂಬಿ ಜೀವಿಗಳಿಂದ ಬರುವ ತೀವ್ರ ಜ್ವರದ ಕಾಯಿಲೆಯಾಗಿದೆ.
- **ರೋಗವಾಹಕ:** ಸೋಂಕಿತ **'ಹೆಣ್ಣು ಅನಾಫಿಲಿಸ್'** ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಕಚ್ಚುವುದರಿಂದ ಇದು ಮನುಷ್ಯರಿಂದ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಹರಡುತ್ತದೆ.
- ಈ ರೋಗವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದು ಮತ್ತು ಗುಣಪಡಿಸಬಹುದು.
- **ಪ್ರಸರಣ:** ಮಲೇರಿಯಾವು ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗವಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಇದು ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ಒಬ್ಬರಿಂದ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಹರಡುವುದಿಲ್ಲ; ಬದಲಾಗಿ ಕೇವಲ **ಹೆಣ್ಣು ಅನಾಫಿಲಿಸ್ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಕಚ್ಚುವಿಕೆ**ಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಹರಡುತ್ತದೆ.
- ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು **ಐದು ಪ್ರಭೇದದ ಪರಾವಲಂಬಿಗಳು** ಮಲೇರಿಯಾವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ **'ಪ್ಲಾಸ್ಮೋಡಿಯಂ ಫಾಲ್ಸಿಪ್ಯಾರಮ್'** (Plasmodium falciparum) ಮತ್ತು **'ಪ್ಲಾಸ್ಮೋಡಿಯಂ ವಿವಾಕ್ಸ್'** (Plasmodium vivax) ಎಂಬ ಎರಡು ಪ್ರಭೇದಗಳು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾಗಿವೆ.

ಮಲೇರಿಯಾ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆ (WHO)ಯ ಉಪಕ್ರಮಗಳು:

- ಮಲೇರಿಯಾ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಜಾಗತಿಕ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ 2016–2030: 2015 ರ ಅಂಕಿ–ಅಂಶಗಳನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಮಲೇರಿಯಾ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಮರಣ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು 2020 ರ ವೇಳೆಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಶೇ. 40%, 2025 ರ ವೇಳೆಗೆ ಶೇ. 75% ಮತ್ತು 2030 ರ ವೇಳೆಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಶೇ. 90% ರಷ್ಟು ತಗ್ಗಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಇದು ಹೊಂದಿದೆ.
- 'E–2025 ಉಪಕ್ರಮ': ಈ ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 2025 ರ ವೇಳೆಗೆ ಮಲೇರಿಯಾವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿರುವ 25 ದೇಶಗಳನ್ನು WHO ಗುರುತಿಸಿದೆ.
- ಅಧಿಕ ರೋಗಭಾರದಿಂದ ಅಧಿಕ ಪರಿಣಾಮದತ್ತ (High Burden to High Impact - HBHI): ಭಾರತವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಮಲೇರಿಯಾ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಹೊರೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ 11 ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯು (WHO) ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದೆ.

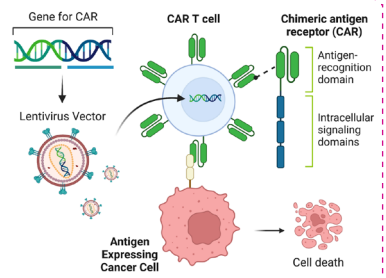
ರೋಗಲಕ್ಷಣಗಳು:

- ನವಜಾತ ಶಿಶುಗಳು, 5 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಮಕ್ಕಳು, ಗರ್ಭಿಣಿಯರು, ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಮತ್ತು ಎಚ್‌ಐವಿ (HIV) ಅಥವಾ ಏಡ್ಸ್ (AIDS) ಸೋಂಕಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಈ ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುವ ಅಪಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ತೀವ್ರ ಸ್ವರೂಪದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ:
- ತೀವ್ರ ಆಯಾಸ ಮತ್ತು ಬಳಲಿಕೆ.
- ಪ್ರಜ್ಞಾಹೀನತೆ ಅಥವಾ ಮಂಕು ಕವಿಯುವುದು.
- ಪದೇ ಪದೇ ಸ್ನಾಯು ಸೆಳೆತ ಬರುವುದು ಉಸಿರಾಟದ ತೊಂದರೆ.
- ಕಡು ಬಣ್ಣದ ಅಥವಾ ರಕ್ತ ಮಿಶ್ರಿತ ಮೂತ್ರ
- ಕಾಮಾಲೆ (ಜಾಂಡಿಸ್) (ಕಣ್ಣು ಮತ್ತು ಚರ್ಮ ಹಳದಿಯಾಗುವುದು)
- ಅಸಹಜ ರಕ್ತಸ್ರಾವ

ಮಲೇರಿಯಾ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಉಪಕ್ರಮಗಳು:

- **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗುರಿ, 2027: ಭಾರತದಲ್ಲಿ 2027 ರ ವೇಳೆಗೆ ಮಲೇರಿಯಾವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಹೊಂದಿದೆ.**
- **ಮಲೇರಿಯಾ ನಿರ್ಮೂಲನೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚೌಕಟ್ಟು (NFME): WHO ನ ಜಾಗತಿಕ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಕ್ಕೆ (2016–2030) ಅನುಗುಣವಾಗಿ 2016 ರಲ್ಲಿ ಈ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.**
- **ಮಲೇರಿಯಾ ನಿರ್ಮೂಲನಾ ಸಂಶೋಧನಾ ಒಕ್ಕೂಟ – ಭಾರತ (MERA-India):** ಮಲೇರಿಯಾ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿರುವ ಪಾಲುದಾರರನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿ **'ಭಾರತೀಯ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಂಶೋಧನಾ ಮಂಡಳಿ'**ಯು (ICMR) ಇದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ.

ಸಿಎಆರ್-ಟಿ ಜೀವಕೋಶ ಚಿಕಿತ್ಸೆ (CAR-T Cell Therapy)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಇತ್ತೀಚಿನ ಅಧ್ಯಯನವೊಂದು **ಮಾರ್ಪಡಿಸಿದ ಸಿಎಆರ್–ಟಿ (CAR-T) ಜೀವಕೋಶಗಳು "ದುರ್ಬಲ"** ಗೆಡ್ಡೆಯ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಬಲ್ಲವು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಾಬೀತುಪಡಿಸಿದೆ. ಇದು **ಮೂತ್ರಪಿಂಡ, ಅಂಡಾಶಯ ಮತ್ತು ಮೇದೋಜೀರಕ ಗ್ರಂಥಿಯ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್**ಗಳಂತಹ ಘನ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಮೈಲಿಗಲ್ಲಾಗಿದೆ.

ಟಿ–ಜೀವಕೋಶಗಳು (T-cells):

"ಇವು ಬಿಳಿ ರಕ್ತ ಕಣಗಳಾಗಿದ್ದು, ದೇಹದ ಪ್ರಥಮ ಶ್ರೇಣಿಯ ರಕ್ಷಕರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಇವು ಸೋಂಕುಗಳು ಅಥವಾ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್‌ನಂತಹ ಅಸಹಜ ಜೀವಕೋಶಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿ ನಾಶಪಡಿಸುತ್ತವೆ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಲು ಇತರ ಪ್ರತಿರಕ್ಷಣಾ ಜೀವಕೋಶಗಳನ್ನು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಇದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಇವು ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ (Immunotherapy) ಅತ್ಯಂತ ನಿರ್ಣಾಯಕವಾಗಿವೆ.

ಸಿಎಆರ್ ಟಿ–ಕೋಶ ಚಿಕಿತ್ಸೆ (CAR T-cell therapy)ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ರೋಗಿಯ ಟಿ–ಜೀವಕೋಶಗಳನ್ನು ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ವಿರುದ್ಧ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಹೋರಾಡಲು ಮಾರ್ಪಡಿಸುವ ಒಂದು ಸುಧಾರಿತ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ.
  "ವೈದ್ಯರು ಮೊದಲು ರೋಗಿಯ ರಕ್ತದಿಂದ ಟಿ–ಜೀವಕೋಶ"ಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಆ ಜೀವಕೋಶಗಳಿಗೆ **'ಕೈಮೆರಿಕ್ ಆಂಟಿಜೆನ್ ಗ್ರಾಹಕಗಳು'** (Chimeric Antigen Receptors - CARs) ಎಂಬ ವಿಶೇಷ ಗ್ರಾಹಕಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ **'ವಂಶವಾಹಿಯನ್ನು'** (Gene) ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಈ ಗ್ರಾಹಕಗಳು **ಜಿಪಿಎಸ್ (GPS) ನಂತೆ** ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಇದು ಟಿ–ಜೀವಕೋಶಗಳಿಗೆ **ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಜೀವಕೋಶ**ಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ನಿಖರವಾಗಿ ಗುರಿಯಾಗಿಸಲು ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ಈ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮಾರ್ಪಾಡಿನ ನಂತರ, ಟಿ–ಜೀವಕೋಶಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಂತರ ಅವುಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ರೋಗಿಯ ದೇಹಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ನೆಕ್ಸ್‌ಕಾರ್19** (NexCAR19) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾದ ವಿಶ್ವದ ಮೊದಲ ಮಾನವನ ದೇಹಕ್ಕೆ ಒಗ್ಗುವಂತೆ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿದ (Humanised) ಸಿಎಆರ್–ಟಿ (CAR-T) ಚಿಕಿತ್ಸೆ ವಿಧಾನವಾಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು **ಇಮ್ಯುನೋಆಕ್ಟ್ (ImmunoACT) ಸಂಸ್ಥೆ** ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದೆ.

ಪ್ರಯೋಜನಗಳು

- **ನಿಖರವಾದ ಗುರಿಯಾಧಾರಿತ ಚಿಕಿತ್ಸೆ:** ಸಿಎಆರ್–ಟಿ (CAR-T) ಜೀವಕೋಶ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು ಆರೋಗ್ಯಕರ ಜೀವಕೋಶಗಳಿಗೆ ಹಾನಿ ಮಾಡದೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಜೀವಕೋಶಗಳ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದು **ಕೀಮೋಥೆರಪಿಗೆ** ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಅಡ್ಡಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- **ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಪರಿಣಾಮಗಳು:** ಮಾರ್ಪಡಿಸಿದ ಟಿ–ಜೀವಕೋಶಗಳು ದೇಹದಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘಕಾಲ ಉಳಿಯಬಲ್ಲವು, ಇದು ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಮರುಕಳಿಸದಂತೆ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಲ್ಲಿನ ಪ್ರಗತಿ:** ಇದು ಇಮ್ಯುನೊಥೆರಪಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಆಯ್ಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಆರ್ಥಿಕ ಲಭ್ಯತೆ :** ಭಾರತದಲ್ಲಿನ NexCAR19 ನಂತಹ ಸ್ಥಳೀಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳು ಸಿಎಆರ್–ಟಿ (CAR-T) ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸುಲಭವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚ–ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

PCOS ಅನ್ನು PMOS ಎಂದು ಮರುನಾಮಕರಣ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ವೈದ್ಯರು, ಸಂಶೋಧಕರು ಮತ್ತು ರೋಗಿಗಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ಪ್ರತಿಪಾದನಾ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಜಾಗತಿಕ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಒಮ್ಮತವು ಸುಮಾರು 14 ವರ್ಷಗಳ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಮಾಲೋಚನೆಗಳ ನಂತರ, **'ಪಾಲಿಸಿಸ್ಟಿಕ್ ಓವರಿ ಸಿಂಡ್ರೋಮ್'** (PCOS) ಅನ್ನು **'ಪಾಲಿಎಂಡೋಕ್ರೈನ್ ಮೆಟಬೋಲಿಕ್ ಓವೇರಿಯನ್ ಸಿಂಡ್ರೋಮ್'** (PMOS) ಎಂದು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಮರುನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದೆ.

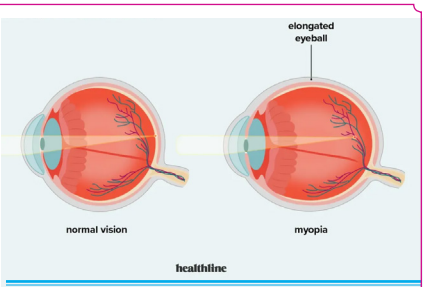
PMOS ಬಗ್ಗೆ:

- ಹಿಂದೆ **'ಪಾಲಿಸಿಸ್ಟಿಕ್ ಓವರಿ ಸಿಂಡ್ರೋಮ್'** (PCOS) ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದ **'ಪಾಲಿಎಂಡೋಕ್ರೈನ್ ಮೆಟಬೋಲಿಕ್ ಓವೇರಿಯನ್ ಸಿಂಡ್ರೋಮ್'** (PMOS), ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಬಾಧಿಸುವ ಒಂದು ಸಂಕೀರ್ಣ ಹಾರ್ಮೋನ್ ಮತ್ತು ಚಯಾಪಚಯ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಯಾಗಿದೆ.
- ಈ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಯು ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಎಂಟು ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಬಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಬಂಜೆತನ ಹಾಗೂ ಋತುಸ್ರಾವದ ವ್ಯತ್ಯಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು:

- **ಮಧುಮೇಹದ ಅಪಾಯ:** ಇನ್ಸುಲಿನ್ ಪ್ರತಿರೋಧವು **ಟೈಪ್–2 ಮಧುಮೇಹಕ್ಕೆ** (Type-2 diabetes mellitus) ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು.
- **ಹೃದ್ರೋಗದ ಅಪಾಯಗಳು:** PMOS ಹೊಂದಿರುವ ಮಹಿಳೆಯರು ಅಧಿಕ ರಕ್ತದೊತ್ತಡ ಮತ್ತು ಹೃದಯ ಸಂಬಂಧಿ ಕಾಯಿಲೆಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚಿರುತ್ತದೆ.
- **ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಯ ಸವಾಲುಗಳು**
- **ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು**

ಮಯೋಪಿಯಾ (Myopia)
(ಸಮೀಪದೃಷ್ಟಿ ದೋಷ) ತೀವ್ರತೆ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- **2050ರ** ವೇಳೆಗೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಸುಮಾರು ಅರ್ಧದಷ್ಟು, ಅಂದರೆ ಅಂದಾಜು **4.75 ಬಿಲಿಯನ್** ಜನರು ಮಯೋಪಿಯಾ (ಸಮೀಪದೃಷ್ಟಿ ದೋಷ) ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ತುತ್ತಾಗಲಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಭಾರತದ ನಗರ ಪ್ರದೇಶದ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಮಯೋಪಿಯಾ ಪ್ರಮಾಣವು **1999ರಲ್ಲಿ 4.44% ರಷ್ಟಿದ್ದು, 2019ರ ವೇಳೆಗೆ 21.15% ಕ್ಕೆ** ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ **2050ರ** ವೇಳೆಗೆ ಇದು ಸುಮಾರು **48% ಕ್ಕೆ** ತಲುಪುವ ಅಂದಾಜಿದೆ.

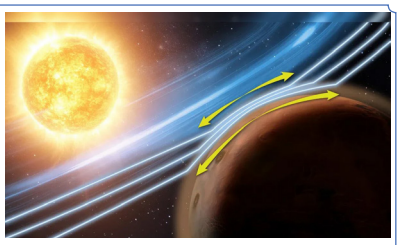
ಮಯೋಪಿಯಾ (ಸಮೀಪದೃಷ್ಟಿ ದೋಷ)ದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಕಣ್ಣಿನ ಅಕ್ಷೀಯ ಉದ್ದವು ಅತಿಯಾಗಿ ಹಿಗ್ಗುವುದರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ವಕ್ರೀಭವನದ ದೋಷವಾಗಿದೆ.
- ಮಯೋಪಿಯಾ ಹೊಂದಿರುವ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ, ಕಣ್ಣಿನ ಮುಂಭಾಗ ಮತ್ತು ಹಿಂಭಾಗದ ನಡುವಿನ ಅಂತರವಾದ ಅಕ್ಷೀಯ ಉದ್ದವು ಅತಿ ಉದ್ದವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಒಳಬರುವ ಬೆಳಕಿನ ಕಿರಣಗಳು ಕಣ್ಣಿನ ಅಕ್ಷಿಪಟಲದ (ರೆಟಿನಾದ) ಮೇಲೆ ನೇರವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗುವ ಬದಲು, ಅದರ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ (Focus) ಗೋಚರಿಸುತ್ತವೆ; ಇದರಿಂದಾಗಿ ದೂರದ ವಸ್ತುಗಳು ಮಂಜಾಗಿ (Blurred) ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ.

ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ:

- ಹೊರಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯವನ್ನು ಕಳೆಯುವುದು ಈ ದೋಷದ ತೀವ್ರತೆಯ ಅಪಾಯವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಜಾಗತಿಕ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ತಿಳಿಸಿವೆ.
- ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಶಾಲಾ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಕಣ್ಣಿನ ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡಿಸುವುದು ಇಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ಆದ್ಯತೆಯಾಗಿದೆ.

ಜ್ವಾನ್–ವೋಲ್ಫ್ ಪರಿಣಾಮ (Zwan-Wolf Effect)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ನಾಸಾದ (NASA) MAVEN ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ನೌಕೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು, **ಮಂಗಳ ಗ್ರಹದಲ್ಲಿ 'ಜ್ವಾನ್–ವೋಲ್ಫ್ ಪರಿಣಾಮ'**ವನ್ನು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕುರಿತ ಸಂಶೋಧನಾ ವರದಿಯು **'ನೇಚರ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ಸ್'** ಜರ್ನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ.

ಜ್ವಾನ್–ವೋಲ್ಫ್ ಪರಿಣಾಮ ಎಂದರೇನು?

ಇದು ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಹವಾಮಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿದ್ಯಮಾನವಾಗಿದೆ. ಗ್ರಹವೊಂದರ ಕಾಂತೀಯ ಗಡಿಯು ಸೌರ ಮಾರುತದೊಂದಿಗೆ ಸಂಘರ್ಷ ನಡೆಸಿದಾಗ, ವಿದ್ಯುತ್ ಆವೇಶದ ಕಣಗಳು (ಪ್ಲಾಸ್ಮಾ) ಕಾಂತಕ್ಷೇತ್ರದ ರೇಖೆಗಳ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಕುಗ್ಗುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಹಿಗ್ಗುತ್ತವೆ.

1976 ರಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಾದ **ಬಿ.ಜೆ. ಜ್ವಾನ್ ಮತ್ತು ಆರ್.ಎ. ವೋಲ್ಫ್** ಅವರು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಈ ವಿದ್ಯಮಾನವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದರು.

ಮಂಗಳಯಾನ (MOM) -Mars Orbiter Mission):

- **ಭಾರತೀಯ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ (ISRO) 2013ರ** ನವೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ **PSLV C-25** ರಾಕೆಟ್ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ಉಡಾವಣೆ ಮಾಡಿತು.
- **ಮಂಗಳನ** ಮೇಲ್ಮೈ ಖನಿಜ ಸಂಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿರುವ **ಮೀಥೇನ್** ಅನಿಲವನ್ನು (ಜೀವದ ಕುರುಹುಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಅನಿಲ) ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವುದು ಈ ಮಿಷನ್‌ನ ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿಯಾಗಿತ್ತು.

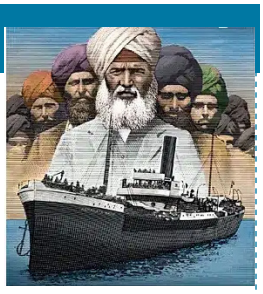
MAVEN ಮಿಷನ್ ಮಾಹಿತಿ: 2013

- **MAVEN ಎಂದರೆ ಮಂಗಳನ ವಾತಾವರಣ** ಮತ್ತು **ಬಾಷ್ಪಶೀಲ ವಿಕಸನ ಮಿಷನ್** (Mars Atmosphere and Volatile Evolution Mission).
- ಮಂಗಳನ ವಾತಾವರಣವು ಸೌರ ಮಾರುತದೊಂದಿಗೆ ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ವಾತಾವರಣ ಮತ್ತು ನೀರನ್ನು ಕಾಲಾನಂತರದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಮಂಗಳ ಗ್ರಹವು ತನ್ನ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಮಿಷನ್ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುತ್ತಿದೆ.

ಮಂಗಳ ಗ್ರಹದ ಕುರಿತು ಪ್ರಮುಖ ಮಾಹಿತಿ:

- ಸೌರವ್ಯೂಹದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನಿಂದ **ನಾಲ್ಕನೇ ಸ್ಥಾನ**ದಲ್ಲಿರುವ ಮಂಗಳ, **ಎರಡನೇ ಅತಿ ಸಣ್ಣ ಗ್ರಹ**ವಾಗಿದೆ.
- ಮಂಗಳ ಗ್ರಹವು ತನ್ನ ಅಕ್ಷದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಬಾರಿ ಸುತ್ತಲು **24.6 ಗಂಟೆಗಳ** ಸಮಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ; ಇದು ಭೂಮಿಯ ತಿರುಗುವಿಕೆಯ ಅವಧಿಗೆ (23.9 ಗಂಟೆಗಳು) ಬಹುತೇಕ ಸಮಾನವಾಗಿದೆ.
- ಮಂಗಳನ ಮೇಲ್ಮೈಯಲ್ಲಿರುವ ಶಿಲೆಗಳಲ್ಲಿನ **ಕಬ್ಬಿಣದ ಅಂಶ ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿಯುವುದರಿಂದ ಗ್ರಹವು ಕೆಂಪಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ,** ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇದನ್ನು **'ಕೆಂಪು ಗ್ರಹ'** ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.
- **ಫೋಬೋಸ್** ಮತ್ತು **ಡೀಮೋಸ್** ಮಂಗಳದ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಉಪಗ್ರಹಗಳಾಗಿವೆ.

ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ

ಕೋಮಗಾಟಾ ಮಾರು ಘಟನೆ (Komagata Maru Incident)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪಂಜಾಬಿ ಗಾಯಕರೊಬ್ಬರು ತಮ್ಮ ಜನಪ್ರಿಯ ಸಂಗೀತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಯಶಸ್ಸನ್ನು, **1914ರಲ್ಲಿ ಕೆನಡಾ**ದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯರನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ್ದ **'ಕೋಮಗಾಟಾ ಮಾರು'** ಘಟನೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿ, ಕಾಲಾನಂತರದಲ್ಲಿ ಜನರ ಮನಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗೆ ಬದಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಸೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಕೋಮಗಾಟಾ ಮಾರು ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- **'ಕೋಮಗಾಟಾ ಮಾರು'** (ಇದನ್ನು **'ಗುರುನಾನಕ್ ಜಹಾಜ್'** ಎಂತಲೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು) ಒಂದು ಜಪಾನಿನ ಉಗಿಹಡಗಾಗಿದ್ದು, ಉತ್ತಮ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿದ್ದ **376 ಭಾರತೀಯರನ್ನು ಕೆನಡಾಕ್ಕೆ** ಕರೆದೊಯ್ಯಲು **ಗುರ್ದಿತ್ ಸಿಂಗ್ ಅವರು 1914ರಲ್ಲಿ** ಇದನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಪಡೆದಿದ್ದರು.
- 20ನೇ ಶತಮಾನದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಪಂಜಾಬ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯವು ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಾಲಬಾಧೆ, ಬರಗಾಲ ಮತ್ತು ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ಮಾಜಿ ಸೈನಿಕರು ಮತ್ತು ಕೃಷಿಕರು ವಿದೇಶಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋದರು.
- ಈ ಹಡಗಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಬಹುಪಾಲು ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಸಿಖ್ಖರಾಗಿದ್ದು, ಅವರೊಂದಿಗೆ ಮುಸ್ಲಿಮರು ಮತ್ತು ಹಿಂದೂಗಳೂ ಇದ್ದರು. ಇವರು ಕೆನಡಾದ ಕಠಿಣ ವಲಸೆ ಕಾನೂನುಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಯಿತು.
- ಹಡಗು **ಕೆನಡಾದ ವ್ಯಾಂಕೋವರ್ ಬಂದರು** ತಲುಪಿದಾಗ, ಕೇವಲ 24 ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇಳಿಯಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಉಳಿದವರನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಆಹಾರ, ನೀರು ಅಥವಾ ವೈದ್ಯಕೀಯ ನೆರವಿಲ್ಲದೆ ಹಡಗಿನಲ್ಲಿಯೇ ಕೂಡಿಹಾಕಲಾಯಿತು.

ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಲು ಕಾರಣಗಳು:

- ✓ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ **ಭಾರತ ಮತ್ತು ಕೆನಡಾ** ಎರಡೂ ದೇಶಗಳು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದವು. ಹೀಗಾಗಿ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸುವ ಹಕ್ಕು ತಮಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾರತೀಯ ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬಿದ್ದರು.
- ✓ ಆದರೆ, 1908ರಲ್ಲಿ ಕೆನಡಾವು **"ನಿರಂತರ ಪ್ರಯಾಣ ನಿಯಂತ್ರಣ"** (Continuous journey regulation) ಎಂಬ ಕಠಿಣ ನಿಯಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿತು. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ, ವಲಸಿಗರು ತಮ್ಮ ಮೂಲ ದೇಶದಿಂದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೂ ನಿಲ್ಲಿಸದೆ ನೇರವಾಗಿ ಕೆನಡಾಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಿತ್ತು– ಇದು ಅಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಾರತದಿಂದ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿತ್ತು.
- ✓ **ಏಷ್ಯಾಟಿಕ್ ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಲೂಷನ್ ಲೀಗ್** (Asiatic Exclusion League) ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ **1907ರಲ್ಲಿ** ನಡೆದ ವ್ಯಾಂಕೋವರ್ ಗಲಭೆಗಳ ನಂತರ ರೂಪುಗೊಂಡ **'ಏಷ್ಯಾ–ವಿರೋಧಿ ಮನೋಭಾವ'**ದಿಂದ ಈ ನಿಯಮ ಪ್ರಭಾವಿತವಾಗಿತ್ತು. ಇದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಭಾರತೀಯರು ಸೇರಿದಂತೆ ಏಷ್ಯನ್ನರ ವಲಸೆಯನ್ನು ತಡೆಯುವ ದುರುದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು.

- ಹಡಗನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ಸ್ಥಳೀಯ ಬೆಂಬಲಿಗರ ಗುಂಪೊಂದು ಈ ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ಕಾನೂನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಲು ಹಣವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿತು, ಆದರೆ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಆ ಹಡಗನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗುವಂತೆ ಬಲವಂತಪಡಿಸಲಾಯಿತು.

ಭಾರತಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗುವಿಕೆ

- ವ್ಯಾಂಕೋವರ್‌ನಿಂದ ಹೊರಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟ ನಂತರ ಮತ್ತು ಒಂದನೇ ಮಹಾಯುದ್ಧದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇತರ ಬಂದರುಗಳಲ್ಲೂ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕಾರಣ, ಹಡಗನ್ನು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಿಸಲಾಯಿತು.
- ಕೊಲ್ಕತ್ತಾ ಸಮೀಪದ **'ಬಡ್ಜ್ ಬಡ್ಜ್'** ಬಂದರಿನಲ್ಲಿ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ರೈಲಿನ ಮೂಲಕ ಬಲವಂತವಾಗಿ ಪಂಜಾಬ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ನಗರದ ಕಡೆಗೆ ಪ್ರತಿಭಟನಾ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಟರು.
- ಆಗ ಸೇನಾಪಡೆಗಳು ಗುಂಡಿನ ದಾಳಿ ನಡೆಸಿದವು, ಇದರಲ್ಲಿ 20 ಜನರು ಸಾವನ್ನಪ್ಪಿದರು ಮತ್ತು ಹಲವರು ಗಾಯಗೊಂಡರು.
- **ಗುರ್ದಿತ್ ಸಿಂಗ್** ಅವರು ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡರಾದರೂ, ನಂತರ **ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಜೀ** ಅವರ ಸಲಹೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಶರಣಾಗಿ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಜೈಲುವಾಸ ಅನುಭವಿಸಿದರು.

ಭಾರತೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿಯ ಮೇಲೆ ಕೋಮಗಾಟಾ ಮಾರು ಘಟನೆಯ ಪ್ರಭಾವ

- ❖ ಕೋಮಗಾಟಾ ಮಾರು ಘಟನೆಯು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ಭಾರತೀಯರು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಜನಾಂಗೀಯ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು (ಮೊದಲು ಕೆನಡಾದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಂತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ) ಬಯಲು ಮಾಡಿತು.
- ❖ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಮೇಲಾದ ಅವಮಾನ ಮತ್ತು ದೌರ್ಜನ್ಯವು, ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಎಂದಿಗೂ ಸಮಾನ ಹಕ್ಕುಗಳು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿತು. ಇದು ಕೇವಲ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಬದಲಾಗಿ **'ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ'**ದ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸಿತು.
- ❖ ಇದು **'ಘದರ್ ಪಕ್ಷ'ದಂತಹ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಗುಂಪು**'ಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ನೀಡಿತು. ಜೊತೆಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರತಿರೋಧ ಮತ್ತು ಸಶಸ್ತ್ರ ಹೋರಾಟದ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಉತ್ತೇಜಿಸಿತು.

ಸರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, **ಸೋಮನಾಥ ದೇವಾಲಯ**ದ ಪುನರ್ ನಿರ್ಮಾಣದ **75ನೇ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವದ ಆಚರಣೆ**ಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯವರು **ಸರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್** ಅವರ ಪ್ರತಿಮೆಗೆ ಗೌರವ ನಮನ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು.

ಸರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಜನನ:** ಅಕ್ಟೋಬರ್ 31, 1875.
- ಇವರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ **ಪ್ರಥಮ ಉಪಪ್ರಧಾನಿ** ಹಾಗೂ **ಗೃಹ ಸಚಿವ**ರಾಗಿದ್ದರು.
- ಇವರನ್ನು ಭಾರತದ **'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಕೀಕರಣದ ಶಿಲ್ಪಿ'** ಹಾಗೂ **'ಆಧುನಿಕ ನಾಗರಿಕ ಸೇವೆಗಳ'** ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಹಿಂದಿನ ಪ್ರಮುಖ ಶಕ್ತಿ ಎಂದು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಗೌರವಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- 1991 ರಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ದೇಶದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ನಾಗರಿಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯಾದ **'ಭಾರತ ರತ್ನ'**ವನ್ನು ಮರಣೋತ್ತರವಾಗಿ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಯಿತು.

ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಇವರ ಕೊಡುಗೆಗಳು:

- **ಖೇಡಾ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ, 1917:** ಗುಜರಾತಿನ ಖೇಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಳೀಯ ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದ ಪಟೇಲರು, ಬ್ರಿಟಿಷರು ವಿಧಿಸಿದ್ದ ಅನ್ಯಾಯದ ಭೂಕಂದಾಯದ ವಿರುದ್ಧ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡಲು ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿದರು.
- **ಅಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿ, 1920–22:** ಅಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದ ಇವರು, ಸುಮಾರು 3 ಲಕ್ಷ ಜನರನ್ನು ಚಳುವಳಿಗೆ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಳಿಸಿದರು ಮತ್ತು **ರೂ. 15 ಲಕ್ಷ** (1.5 ಮಿಲಿಯನ್) **ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಿಧಿ**ಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದರು.
- **ಬಾರ್ಡೋಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ, 1928:** ಬಾರ್ಡೋಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ತೀವ್ರ ಬರಗಾಲ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಾದ ಭೂಕಂದಾಯದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ಥಳೀಯ ಜನತೆಗೆ ಪಟೇಲರು ಬಲವಾದ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿದರು.
- **ಕಾನೂನು ಭಂಗ ಚಳುವಳಿ, 1930–34:** ಬ್ರಿಟಿಷರ ಉಪ್ಪಿನ ಏಕಸ್ವಾಮ್ಯದ ವಿರುದ್ಧದ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯಾದ **'ಉಪ್ಪಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ'**ದಲ್ಲಿ ಇವರು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದರು.
- **ಭಾರತ ಬಿಟ್ಟು ತೊಲಗಿ (ಕ್ವಿಟ್ ಇಂಡಿಯಾ) ಚಳುವಳಿ, 1942:** ಇವರು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ವಿರುದ್ಧ ತೀವ್ರ ಪ್ರತಿಭಟನೆಗಳು ಮತ್ತು ಮುಷ್ಕರಗಳನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಿದರು. ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ಹಾಗೂ ಸ್ಫೂರ್ತಿದಾಯಕ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಜನರನ್ನು ಬೃಹತ್ ಪ್ರತಿಭಟನೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಲು, ಕಾನೂನಿನ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಲು, ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿಯನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಲು ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿದರು.

ನಿಮಗಿದು ತಿಳಿದಿರಲಿ:

ಸರ್ದಾರ್ ಪಟೇಲರ ಜನ್ಮದಿನದ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥವಾಗಿ **2014 ರಿಂದ,** ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ **ಅಕ್ಟೋಬರ್ 31 ರಂದು 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಕತಾ ದಿನ'**ವನ್ನು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಗುಜರಾತಿನ ಕೇವಾಡಿಯಾದಲ್ಲಿ, ಸರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್ ಅವರ **143 ನೇ** ಜನ್ಮದಿನದಂದು **(ಅಕ್ಟೋಬರ್ 31, 2018)** ಪ್ರಪಂಚದ ಅತ್ಯಂತ ಎತ್ತರದ ಪ್ರತಿಮೆಯಾದ **'ಏಕತಾ ಪ್ರತಿಮೆ'**ಯನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು.

1947 ರಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಪ್ರಥಮ ಬ್ಯಾಚ್ ನ ನಾಗರಿಕ ಸೇವಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಸರ್ದಾರ್ ಪಟೇಲರು ಮಾಡಿದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಭಾಷಣದ ಸವಿನೆನಪಿಗಾಗಿ, ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ **ಏಪ್ರಿಲ್ 21 ರಂದು 'ನಾಗರಿಕ ಸೇವಾ ದಿನ'** ವನ್ನು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ತಾತ್ಯಾ ಟೋಪೆ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ: ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದ ಸರ್ಕಾರಿ ಪತ್ರಾಗಾರದಲ್ಲಿ (Archives – ಐತಿಹಾಸಿಕ ದಾಖಲೆಗಳ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ) **1857ರ** ಕಾಲದ **ತಾತ್ಯಾ ಟೋಪೆ** ಅವರ ಅಪರೂಪದ ಕೈಬರಹದ ಮತ್ತು ಸಹಿ ಇರುವ ಪತ್ರವೊಂದು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪತ್ತೆಯಾಗಿದೆ.

ತಾತ್ಯಾ ಟೋಪೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ

- **ಆರಂಭಿಕ ಜೀವನ:** ತಾತ್ಯಾ ಟೋಪೆ ಅವರ ಮೂಲ ಹೆಸರು **'ರಾಮಚಂದ್ರ ಪಾಂಡುರಂಗ ಟೋಪೆ'**. ಇವರು 1814 ರಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ನಾಸಿಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು.
- ಇವರ ತಂದೆಯು ಮರಾಠ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಕೊನೆಯ ಪೇಶ್ವೆಯಾದ **'ಎರಡನೇ ಬಾಜಿರಾವ್'** ಅವರ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಗಣ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.
- ಎರಡನೇ ಬಾಜಿರಾವ್ ಅವರ ದತ್ತುಪುತ್ರನಾದ **'ನಾನಾ ಸಾಹೇಬ್'** ಅವರೊಂದಿಗೆ ತಾತ್ಯಾ ಟೋಪೆ ಅವರು ನಿಕಟ ಒಡನಾಟ ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಇದೇ ನಂಟು ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ **1857ರ ಮಹಾದಂಗೆ**ಯಲ್ಲಿ ಅವರು ನಿರ್ಣಾಯಕ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು.
- **1857ರ ದಂಗೆಯಲ್ಲಿನ ಪಾತ್ರ:** ಭಾರತದ ಪ್ರಥಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ (1857) ಇವರು ಅತ್ಯಂತ ಸಮರ್ಥ ಸೇನಾ ದಂಡನಾಯಕರಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದರು. ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧದ ಹೋರಾಟದ ಪ್ರಮುಖ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿದ್ದ **ಕಾನ್ಪುರ ಮತ್ತು ಗ್ವಾಲಿಯರ್**ನಲ್ಲಿ ಇವರು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದರು. ಇವರು ಝಾನ್ಸಿ ರಾಣಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಬಾಯಿಯಂತಹ ನಾಯಕಿಯೊಂದಿಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪಡೆಗಳ ವಿರುದ್ಧದ ದಂಗೆಯನ್ನು ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಮುನ್ನಡೆಸಲು ನೆರವಾದರು.
- **ಸೇನಾ ತಂತ್ರಗಳು:** ತಾತ್ಯಾ ಟೋಪೆ ಅವರು **ಗೆರಿಲ್ಲಾ ಯುದ್ಧತಂತ್ರ, ಕ್ಷಿಪ್ರ ಚಲನವಲನ ಮತ್ತು ಹಠಾತ್ ದಾಳಿಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ** ಬಳಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅಪ್ರತಿಮರಾಗಿದ್ದರು. ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಇವರನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷರು ಸೆರೆಹಿಡಿದರು. ಔಪಚಾರಿಕ ವಿಚಾರಣೆಯ ನಂತರ **1859 ರಲ್ಲಿ ಶಿವಪುರಿಯಲ್ಲಿ** ಇವರನ್ನು ಗಲ್ಲಿಗೇರಿಸಲಾಯಿತು.

ಭೋಜಶಾಲಾ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಧಾರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ **'ಭೋಜಶಾಲಾ'** ಸಂಕೀರ್ಣವನ್ನು ಹಿಂದೂ ದೇವಾಲಯವೆಂದು ಘೋಷಿಸಿದೆ.

'ಭೋಜಶಾಲಾ ಸಂಕೀರ್ಣ'ದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಪರಮಾರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ ರಾಜನಾದ **'ರಾಜ ಭೋಜ'**ನು **ಕ್ರಿ.ಶ. 1000–1055 ರ** ಸುಮಾರಿಗೆ ಧಾರ್‌ನಲ್ಲಿ **ಸರಸ್ವತಿ ದೇವಿಗೆ** ಸಮರ್ಪಿತವಾದ ಈ ಪ್ರಸಿದ್ಧ **ಭೋಜಶಾಲೆಯನ್ನು** ಪ್ರಮುಖ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೇಂದ್ರವನ್ನಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದನು.
- ನಂತರ, ಮುಸ್ಲಿಂ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ರಚನೆಯನ್ನು **'ಕಮಲ್ ಮೌಲಾ ಮಸೀದಿ'** ಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲಾಯಿತು.
- ಇದು **ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಲಿಕೆಯ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ಕಲಿಕಾ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ** ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಮಸೀದಿಯು ಇಂದಿಗೂ ಮೂಲ ಭೋಜಶಾಲೆಯ ಕೆತ್ತನೆಯ ಕಂಬಗಳು, ಛಾವಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಲಾಶಾಸನಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಶಾಸನಗಳು **ಸಂಸ್ಕೃತ ವ್ಯಾಕರಣ ಕೋಷ್ಟಕಗಳು, ವಿಷ್ಣುವಿನ ಸ್ತುತಿಗೀತೆಗಳು, ಪರಮಾರ ರಾಜರ ಪ್ರಶಂಸೆಗಳು ಮತ್ತು ಅರ್ಜುನವರ್ಮ ದೇವನ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮದನ ಕವಿಯು ಬರೆದ 'ಕರ್ಪೂರಮಂಜರಿ'** ಎಂಬ **ಸಂಸ್ಕೃತ ನಾಟಕ**ವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ.

ವೀರ ಪಾಸಿ (Veera Pasi)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ರಾಯ್ ಬರೇಲಿಯಲ್ಲಿ 1857 ರ ದಂಗೆಯ **"ಇತಿಹಾಸ ಮರೆತ ನಾಯಕ"** ಎಂದು ಸ್ಮರಿಸಲಾಗುವ ವೀರ ಪಾಸಿಯವರ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು.

ವೀರ ಪಾಸಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ :

- **ವೀರ ಪಾಸಿ (ಮೂಲ ಹೆಸರು:** ಶಿವದೀನ್ ಪಾಸಿ) ಅವರು ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ರಾಯ್ ಬರೇಲಿಯ 19ನೇ ಶತಮಾನದ ಅಪ್ರತಿಮ **ಯೋಧ ಮತ್ತು ಸೇನಾ ದಂಡನಾಯಕ**ರಾಗಿದ್ದರು. ಇವರು **1857 ರ ದಂಗೆಯಲ್ಲಿ** ಮಹತ್ವದ ಮತ್ತು ವೀರೋಚಿತ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.
- ಇವರು **1835 ರ ನವೆಂಬರ್ 11 ರಂದು** ಲೋಧ್ವಾರಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅನಾಥರಾದ ಇವರು ತಮ್ಮ ಸಹೋದರಿಯ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದರು.
- ಆ ಕಾಲದ ಸ್ಥಳೀಯ ಉಪಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ, ಸಹೋದರಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಸಹೋದರನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ **"ವೀರ್ನಾ"** ಎಂದು ಕರೆಯುವ ರೂಢಿಯಿತ್ತು. ಇದೇ ಪದವು ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ **'ವೀರ'** ಎಂಬ ಹೆಸರಾಗಿ ಬದಲಾಯಿತು.
- ಅವರು **ಅವಧ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಶಂಕರ್‌ಪುರ ಸಂಸ್ಥಾನದ** ಆಡಳಿತಗಾರರಾಗಿದ್ದ **ರಾಣಾ ಬೇನಿ ಮಾಧವ್ ಬಕ್ಷ್ ಸಿಂಗ್** ಅವರ ಅತ್ಯಂತ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ ದಂಡನಾಯಕ ಮತ್ತು ಆಪ್ತ ಸಹವರ್ತಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದರು.
- ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪಡೆಗಳು **ರಾಣಾ ಬೇನಿ ಮಾಧವ್ ಸಿಂಗ್** ಅವರನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿರಿಸಿದಾಗ, **ವೀರ ಪಾಸಿ** ಅವರು ಅಸಾಧಾರಣ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ ಜೈಲಿನಿಂದ ತಮ್ಮ ನಾಯಕನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮುನ್ನಡೆಸಿದರು.

ಪ್ರಧಾನಿ ಮೋದಿಯವರಿಗೆ FAO ನಿಂದ 'ಅಗ್ರಿಕೋಲಾ ಪದಕ' ಗೌರವ

ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- **ಪ್ರಶಸ್ತಿ:** ಅಗ್ರಿಕೋಲಾ ಪದಕ (Agricola Medal - 2026).
- **ಪುರಸ್ಕೃತರು:** ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ.
- **ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರದಾನ:** ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಸಂಸ್ಥೆ (FAO).
- **ಸ್ಥಳ:** FAO ಪ್ರಧಾನ ಕಛೇರಿ, ರೋಮ್, ಇಟಲಿ.
- **ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿದವರು:** ಕ್ಯು ಡಾಂಗ್ಯು (Qu Dongyu), FAO ಮಹಾನಿರ್ದೇಶಕರು.
- **ಗುರುತಿಸುವಿಕೆಯ ಆಧಾರ:** ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆ, ಸುಸ್ಥಿರ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆಗಳಿಗಾಗಿ.

'ಅಗ್ರಿಕೋಲಾ ಪದಕ'ದ ಕುರಿತು:

- ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಬಡತನ ನಿರ್ಮೂಲನೆಗೆ ಗಮನಾರ್ಹ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುವ **ಜಾಗತಿಕ ನಾಯಕರಿಗೆ FAOನ ಮಹಾನಿರ್ದೇಶಕರು 'ಅಗ್ರಿಕೋಲಾ ಪದಕ'**ವನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಇದು ಸುಸ್ಥಿರ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶದ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವ ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತದೆ.
- ಈ ಗೌರವವು ಹಸಿವನ್ನು ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸುವ ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕ ಕೃಷಿ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ FAO ನ ವಿಶಾಲವಾದ ಆದೇಶದೊಂದಿಗೆ ನಿಕಟ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿದೆ.

ರಕ್ಷಣೆ

ನೌಕಾ ಹಡಗು-ನಿರೋಧಕ ಕ್ಷಿಪಣಿ - ಅಲ್ಪ ಶ್ರೇಣಿ (NASM-SR)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:
ಭಾರತವು ಒಡಿಶಾ ಕರಾವಳಿಯ ಬಂಗಾಳಕೊಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ, **'ಸೀ ಕಿಂಗ್'** (Sea King) ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್ ಮೂಲಕ **'ಅಲ್ಪ–ಶ್ರೇಣಿಯ ನೌಕಾ ಹಡಗು–ನಿರೋಧಕ ಕ್ಷಿಪಣಿ'**ಯ (NASM-SR) ಚೊಚ್ಚಲ ಉಡಾವಣೆಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿದೆ.

ನೌಕಾ ಹಡಗು–ನಿರೋಧಕ ಕ್ಷಿಪಣಿ – ಅಲ್ಪ ಶ್ರೇಣಿ (Naval Anti-Ship Missile – Short Range):

- ಇದು **ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್–ಆಧಾರಿತ** ಕಡಲ ದಾಳಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಿಗಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ, ಸಂಪೂರ್ಣ ದೇಶೀಯವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾದ ವಾಯು–ಉಡಾವಣಾ ಹಡಗು–ನಿರೋಧಕ ಕ್ಷಿಪಣಿಯಾಗಿದೆ.
- ಇದು ಭಾರತದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ದೇಶೀಯ ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್ ಉಡಾವಣಾ ಹಡಗು–ನಿರೋಧಕ ಕ್ಷಿಪಣಿಯಾಗಿದೆ.
- ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಮೂಲದ **'ಸೀ ಈಗಲ್'** (Sea Eagle) ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳ ಬದಲಿಗೆ ಇದನ್ನು ಬಳಸಲು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಕಡಲ ಗುರಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಭಾರತೀಯ ನೌಕಾಪಡೆಗೆ ಅತ್ಯಂತ ನಿಖರವಾದ ಹಾಗೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ದೇಶೀಯ ದಾಳಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಇದು ರಕ್ಷಣಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಬಲಪಡಿಸಲಿದೆ.
- **ರಕ್ಷಣಾ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ** (DRDO) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ **'ರಿಸರ್ಚ್ ಸೆಂಟರ್ ಇಮಾರತ್'** (RCI), ಇತರೆ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದೆ.

ಅಪಾಚೆ ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್‌ಗಳು (Apache Helicopters) : ಅಮೆರಿಕ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:
ಭಾರತಕ್ಕೆ ಅಪಾಚೆ ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್‌ಗಳ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸೇವೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ಉಪಕರಣಗಳ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ **ಅಮೆರಿಕ ಒಪ್ಪಿಗೆ** ನೀಡಿದೆ. ಇದರ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚ **198.2 ಮಿಲಿಯನ್ ಡಾಲರ್** ಆಗಿದೆ.

ಅಪಾಚೆ ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ:

- ಅಪಾಚೆ ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್‌ಗಳು ವಿಶ್ವದ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಮತ್ತು ಬಹು–ಕಾರ್ಯಾಚರಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ದಾಳಿಯ ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್‌ಗಳಾಗಿವೆ.
- ಇದನ್ನು **'ಬೋಯಿಂಗ್'** ಕಂಪನಿಯು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದೆ. ಇದು **ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ** (Firepower), **ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಚುರುಕುತನ** ಮತ್ತು **ಆಧುನಿಕ ವೈಮಾನಿಕ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ** (Avionics) ಅದ್ಭುತ ಸಂಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.
- ಇದು **ಹೆಲ್‌ಫೈರ್ ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳು** (Hellfire missiles), 70mm ರಾಕೆಟ್‌ಗಳು ಮತ್ತು **30mm ಚೈನ್ ಗನ್‌ಗಳನ್ನು** ಹೊಂದಿದ್ದು, **ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ಗುರಿಗಳು, ಶಸ್ತ್ರಸಜ್ಜಿತ ವಾಹನಗಳು ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹಾರುವ ವಿಮಾನಗಳ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ಮಾಡಲು ಸಮರ್ಥ**ವಾಗಿದೆ.
- ಇವು ಸುಧಾರಿತ ಸೆನ್ಸಾರ್‌ಗಳು, ಗುರಿ ನಿರ್ದೇಶಕ ರಾಡಾರ್ ಮತ್ತು ರಾತ್ರಿ ದೃಷ್ಟಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು; ಎತ್ತರದ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಹಾಗೂ ಕಡಿಮೆ ಗೋಚರತೆಯ ಯುದ್ಧ ವಲಯಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಹವಾಮಾನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ.
- ಭಾರತದ ಜೊತೆಗೆ, **ಈಜಿಪ್ಟ್, ಇಸ್ರೇಲ್, ಜಪಾನ್, ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾ, ಯುಕೆ** ಸೇರಿದಂತೆ ಇತರ ಹಲವು ದೇಶಗಳು ಇದನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿವೆ.

'ಅಭಯ್' (Abhay): AI ಚಾಲಿತ ಪರಿಶೀಲನಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

- **ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ: 'ಕೇಂದ್ರೀಯ ತನಿಖಾ ದಳ'**ವು (CBI) ತಾನು ಹೊರಡಿಸುವ ಅಧಿಸೂಚನೆಗಳ ದೃಢೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ, **"ಅಭಯ್"** ಎಂಬ ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ (AI) ಚಾಲಿತ **ಸಹಾಯವಾಣಿ ರೋಬೋಟ್** ಅನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ.
- **'ಅಭಯ್' (Abhay) ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ:** ಇದು CBI ಹೊರಡಿಸುವ ಅಧಿಸೂಚನೆಗಳ ನೈಜತೆಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಇರುವ, **ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ** (AI) ಚಾಲಿತ ಚಾಟ್‌ಬಾಟ್ ಮಾದರಿಯ ಪರಿಶೀಲನಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- **ಸೈಬರ್ ವಂಚನೆ ಮತ್ತು ಡಿಜಿಟಲ್ ಬಂಧನ ಹಗರಣ**ಗಳ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಮುಗ್ಧ ನಾಗರಿಕರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ದತ್ತಾಂಶ ಗೌಪ್ಯತೆ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ–ಸ್ನೇಹಿ ದೃಢೀಕರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಗತ್ಯತೆ**ಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

2025 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತ ವಿಶ್ವದ 5 ನೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಸೇನಾ ವೆಚ್ಚದ ದೇಶ: ಸಿಪ್ರಿ (SIPRI)

ಸ್ಟಾಕ್‌ಹೋಮ್ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಂತಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ (SIPRI)ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- **SIPRI ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪ:** ಸ್ಟಾಕ್‌ಹೋಮ್ ಇಂಟರ್ನ್ಯಾಷನಲ್ ಪೀಸ್ ರಿಸರ್ಚ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ (Stockholm International Peace Research Institute)
- ಇದು ಸಂಘರ್ಷಗಳು, ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳು, ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ನಿಶಸ್ತ್ರೀಕರಣದ ಕುರಿತು ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸಲು ಮೀಸಲಾದ ಒಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- ಇದನ್ನು **1966 ರಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಡನ್ ದೇಶದ ಸ್ಟಾಕ್‌ಹೋಮ್**ನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

❖ **ಸ್ಟಾಕ್‌ಹೋಮ್ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಂತಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ** (SIPRI) ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ಇತ್ತೀಚಿನ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ, 2025 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ರಕ್ಷಣಾ ವೆಚ್ಚವು $ **92.1 ಬಿಲಿಯನ್** ತಲುಪಿದೆ.

❖ ಇದರೊಂದಿಗೆ, ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಸೇನಾ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುವ **ಐದನೇ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿ ಭಾರತ** ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ.

ಭಾರತದ ಕುರಿತು ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು

- **ಭಾರತ–ಪಾಕಿಸ್ತಾನ** ಉದ್ವಿಗ್ನತೆಯ ನಡುವೆ (ಮೇ 2025), ಸೇನಾ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳ ದಾಸ್ತಾನು ಅಗತ್ಯತೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಭಾರತದ ರಕ್ಷಣಾ ವೆಚ್ಚವು ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ **ಶೇಕಡಾ 8.9% ರಷ್ಟು** ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ.
- ಜಾಗತಿಕ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ ಆಮದಿನ ಶೇಕಡಾ **8.2% ರಷ್ಟನ್ನು** ಹೊಂದುವ ಮೂಲಕ ಭಾರತವು **ವಿಶ್ವದ 2 ನೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ ಆಮದುದಾರ ರಾಷ್ಟ್ರ**ವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, 2016–20 ಮತ್ತು 2021–25 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಒಟ್ಟು ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ ಆಮದಿನ ಪ್ರಮಾಣವು **ಶೇಕಡಾ 4% ರಷ್ಟು** ಕುಸಿದಿದೆ.
- **ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಬದಲಾವಣೆ:** ಭಾರತವು ತನ್ನ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ ಆಮದುಗಳಿಗಾಗಿ ರಷ್ಯಾವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುವ ಬದಲು, ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಪೂರೈಕೆದಾರರಾದ **ಫ್ರಾನ್ಸ್, ಇಸ್ರೇಲ್ ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕ** (USA) ದೇಶಗಳತ್ತ ತನ್ನ ಆಮದನ್ನು ವೈವಿಧ್ಯಮಯಗೊಳಿಸಿದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಭಾರತದ ಆಮದಿನಲ್ಲಿ ರಷ್ಯಾದ ಪಾಲು **2011–15 ರಲ್ಲಿ ಶೇ. 70%** ರಷ್ಟಿದ್ದದ್ದು, **2016–20 ರಲ್ಲಿ ಶೇ. 51% ಗೆ** ಮತ್ತು **2021–25 ರ** ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ **ಶೇ. 40% ಕ್ಕೆ** ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕುಸಿದಿದೆ.

ಸುಧಾರಿತ ಮಧ್ಯಮ ಯುದ್ಧ ವಿಮಾನ (Advanced Medium Combat Aircraft - AMCA) ಯೋಜನೆ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ಕೇಂದ್ರ ರಕ್ಷಣಾ ಸಚಿವರು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಪುಟ್ಟಪರ್ತಿಯಲ್ಲಿ **'ಸುಧಾರಿತ ಮಧ್ಯಮ ಯುದ್ಧ ವಿಮಾನ'** (Advanced Medium Combat Aircraft - AMCA) ಯೋಜನೆಯ ಸೌಲಭ್ಯಕ್ಕೆ ಶಂಕುಸ್ಥಾಪನೆ ನೆರವೇರಿಸಿದರು.

ಸುಧಾರಿತ ಮಧ್ಯಮ ಯುದ್ಧ ವಿಮಾನ (AMCA) ಯೋಜನಾ ಸೌಲಭ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದನ್ನು **'ರಕ್ಷಣಾ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ'** (DRDO) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ **'ವೈಮಾನಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆ'** (Aeronautical Development Agency - ADA) ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತಿದೆ.
- ಇದು ಭಾರತದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ಥಳೀಯ 5ನೇ ತಲೆಮಾರಿನ **'ರೇಡಾರ್ ವಂಚಕ'** (Stealth) ಯುದ್ಧ ವಿಮಾನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸಂಯೋಜನೆ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಹಾರಾಟ ಪರೀಕ್ಷಾ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲಿದೆ.
- AMCA ಯುದ್ಧ ವಿಮಾನವು ಶತ್ರುಗಳ ರೇಡಾರ್‌ಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಗದ **ರೇಡಾರ್ ವಂಚಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ** (Stealth technology), ಅವಳಿ–ಎಂಜಿನ್‌ಗಳ ನೆರವಿನಿಂದ **ಧ್ವನ್ಯಾತೀತ ವೇಗದ ನಿರಂತರ ಹಾರಾಟದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ** (ಸೂಪರ್ ಕ್ರೂಸ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ) ಮತ್ತು ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ವೈಮಾನಿಕ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಲಿದೆ.

ಪ್ರಗತಿ 2026 ಮಿಲಿಟರಿ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ

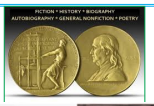
ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ: ಹಲವು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಭಾಗವಹಿಸುವ **'ಪ್ರಗತಿ 2026'** ಸೇನಾಭ್ಯಾಸವು **ಮೇಘಾಲಯದ ಉಮ್ರೋಯ್ ಸೇನಾ ನಿಲ್ದಾಣ**ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಗತಿ (PRAGATI) ಸೇನಾಭ್ಯಾಸದ ಮಾಹಿತಿ:

- **PRAGATI ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪ:** **ಪಾಟ್ನರ್‌ಶಿಪ್ ಆಫ್ ರಿಜಿನಲ್ ಆರ್ಮಿಸ್ ಫಾರ್ ಗ್ರೋಥ್ ಅಂಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್ ಫರ್ಮೇಶನ್ ಇನ್ ದಿ ಇಂಡಿಯನ್ ಒಷಿಯನ್ ರಿಜನ್** (Partnership of Regional Armies for Growth and Transformation in the Indian Ocean Region).
- **PRAGATI ಅರ್ಥ:** ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರ ವಲಯದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸೇನೆಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಪರಿವರ್ತನೆಗಾಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ.
- **ಭಾಗವಹಿಸುವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು: ಭಾರತ, ಭೂತಾನ್, ಕಾಂಬೋಡಿಯಾ, ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ, ಲಾವೋಸ್, ಮಲೇಷ್ಯಾ, ಮಾಲ್ಡೀವ್ಸ್, ಮ್ಯಾನ್ಮಾರ್, ನೇಪಾಳ, ಫಿಲಿಪೈನ್ಸ್, ಸೀಶೆಲ್ಸ್, ಶ್ರೀಲಂಕಾ ಮತ್ತು ವಿಯೆಟ್ನಾಂ.**
- **ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ:** ಅರೆ–ಪರ್ವತ ಮತ್ತು ಕಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭಯೋತ್ಪಾದನಾ ನಿಗ್ರಹ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ನಡೆಸುವ ಕೌಶಲವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು.

ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು

ಪುಲಿಟ್ಜರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ-2026 (Pulitzer Prize 2026)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಭಾರತೀಯ ಪತ್ರಕರ್ತರಾದ **ಆನಂದ್ ಆರ್.ಕೆ. ಮತ್ತು ಸುಪರ್ಣಾ ಶರ್ಮಾ** ಅವರು **ನತಾಲಿಯ ಒಬಿಕೊ ಪಿಯರ್ಸನ್** ಅವರೊಂದಿಗೆ ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ **'ಪುಲಿಟ್ಜರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ 2026'** ಅನ್ನು ಪಡೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಪುಲಿಟ್ಜರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ❖ **ಹಿನ್ನೆಲೆ:** ಖ್ಯಾತ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರಕಾಶಕರಾಗಿದ್ದ **ಜೋಸೆಫ್ ಪುಲಿಟ್ಜರ್** ಅವರ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು **1917 ರಲ್ಲಿ** ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು.
- ❖ **ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಪ್ರದಾನ:** ಅಮೆರಿಕಾದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ **'ಕೊಲಂಬಿಯಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ'**.
- ❖ **ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಸ್ವರೂಪ:** ಒಟ್ಟು **23 ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ** ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪೈಕಿ **22 ವಿಭಾಗಗಳ ವಿಜೇತರಿಗೆ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ** ಹಾಗೂ **15,000 ಅಮೆರಿಕನ್ ಡಾಲರ್ ನಗದು ಬಹುಮಾನ**ವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, **'ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆ'** ವಿಭಾಗದ ವಿಜೇತರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಚಿನ್ನದ ಪದಕವನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ❖ **ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು:** ಇದು ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಗೀತ ಸಂಯೋಜನೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿನ ಅಸಾಧಾರಣ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ನೀಡುವ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಪುರಸ್ಕಾರವಾಗಿದೆ.

ಈ ಹಿಂದಿನ ಪ್ರಮುಖ ಭಾರತೀಯ ವಿಜೇತರು:

- **ಗೋಬಿಂದ್ ಬಿಹಾರಿ ಲಾಲ್:** ಇವರು **1937 ರಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ** ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದ **ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಭಾರತೀಯ**ರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ **'ಗದರ್ ಪಕ್ಷ'**ದ ಸಕ್ರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು.
- **ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ ಮುಖರ್ಜಿ:** ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ರೋಗದ ಕುರಿತು ಇವರು ರಚಿಸಿದ **"ದಿ ಎಂಪರರ್ ಆಫ್ ಆಲ್ ಮಲಾಡೀಸ್: ಎ ಬಯೋಗ್ರಫಿ ಆಫ್ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್"** (The Emperor of All Maladies: A Biography of Cancer) ಎಂಬ ಕೃತಿಗಾಗಿ, ಇವರಿಗೆ **'ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾಲ್ಪನಿಕವಲ್ಲದ ಸಾಹಿತ್ಯ'** (General Non-Fiction) ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಭಿಸಿದೆ.
- **ದಾನಿಶ್ ಸಿದ್ದಿಕಿ:** ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಛಾಯಾಚಿತ್ರ ಪತ್ರಕರ್ತರಾಗಿದ್ದ ಇವರು **ಎರಡು ಬಾರಿ** ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಭಾಜನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. **2018 ರಲ್ಲಿ ರೋಹಿಂಗ್ಯಾ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ವರದಿಗಾಗಿ** ಮತ್ತು **2020 ರಲ್ಲಿ** ಭಾರತದಲ್ಲಿ **ಕೋವಿಡ್–19 ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕವು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಭೀಕರ ಮಾನವ ದುರಂತವನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿದ ಅವರ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳಿಗಾಗಿ** ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಫ್ಲಾರೆನ್ಸ್ ನೈಟಿಂಗೇಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು, 2026

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಮಾರಂಭವೊಂದರಲ್ಲಿ, **ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ದ್ರೌಪದಿ ಮುರ್ಮು** ಅವರು ದೇಶದ ಶುಶ್ರೂಷಕಿಯರಿಗೆ (Nurses) **'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಫ್ಲಾರೆನ್ಸ್ ನೈಟಿಂಗೇಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ 2026'** ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿದರು.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಫ್ಲಾರೆನ್ಸ್ ನೈಟಿಂಗೇಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ:

- ✓ ಆಧುನಿಕ ನರ್ಸಿಂಗ್‌ನ ಸಂಸ್ಥಾಪಕಿಯಾದ **'ಫ್ಲಾರೆನ್ಸ್ ನೈಟಿಂಗೇಲ್'** ಅವರ ಸವಿನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ✓ ಇದನ್ನು 1973 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ **'ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವಾಲಯ'**ವು ಆರಂಭಿಸಿತು.
- ✓ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಗಮನಾರ್ಹ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಶುಶ್ರೂಷಕಿಯರು ಮತ್ತು ನರ್ಸಿಂಗ್ ವೃತ್ತಿಪರರ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಹಾಗೂ ಶ್ಲಾಘನೀಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ✓ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶಸ್ತಿಯು ಒಂದು ಅರ್ಹತಾ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ, **ರೂ. 1,00,000/– ನಗದು ಬಹುಮಾನ ಹಾಗೂ ಒಂದು ಪದಕವನ್ನು** ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ನಗರಾಡಳಿತಕ್ಕಾಗಿ "ಗುಂಟೂರು" ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಗೆ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಜಾಗತಿಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯೊಂದು ನವೀನ ಹಾಗೂ ಹಸಿರು ಆಡಳಿತ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಪ್ರವರ್ತಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಮುಡಿಗೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- **ಪ್ರಶಸ್ತಿ:** ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆ ಕ್ರೂಢೀಕರಣ (GEM) ಪ್ರಶಸ್ತಿ, 2026.
- **ಪುರಸ್ಕೃತರು:** ಗುಂಟೂರು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ (GMC).
- **ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಿದ ಸಂಸ್ಥೆ: ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆ** (UNIDO).
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮತ್ತು ನಗರ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಅಂತರ್ಗತ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಜಾಗತಿಕ ಗೌರವ ಇದಾಗಿದೆ.
- **ಪ್ರಮುಖ ಸಾಧನೆ:** ನಗರದ ಮನೆ ಮನೆ ಕಸ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಜಾಲವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು 200ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಆಟೋ ಚಾಲನೆಯ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿ, ಅವರನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಿಯೋಜಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯನ್ನು ಗೌರವಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬೂಕರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ (International Booker Prize), 2026

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬೂಕರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯು ತನ್ನ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ 2026 ರಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿ ಒಂದು ದಶಕವನ್ನು ಪೂರೈಸಿದೆ.

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬೂಕರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಸ್ಥಾಪನೆ:** ಇದನ್ನು ಮೂಲತಃ **2005 ರಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾನ್ ಬೂಕರ್** ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು.
- ಇದು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಗೊಂಡು **ಯುನೈಟೆಡ್ ಕಿಂಗ್‌ಡಮ್ ಅಥವಾ ಐರ್ಲೆಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಒಂದೇ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಕೃತಿಗೆ** (Work of fiction) ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ನೀಡಲಾಗುವ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ.
- **ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಮೌಲ್ಯ:** ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯು £50,000 ನಗದು ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಲೇಖಕರು ಮತ್ತು ಅನುವಾದಕರ ನಡುವೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಹಂಚಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಅಂತಿಮ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಲೇಖಕರು ಮತ್ತು ಅನುವಾದಕರು **ತಲಾ £2,500** ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ.
- **ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ:** ಜಾಗತಿಕ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ಎಲೆಮರೆಯ ಕಾಯಿಯಂತಿದ್ದ ಅನುವಾದಕರ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಉನ್ನತೀಕರಿಸುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಬೂಕರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ v/s ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬೂಕರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ:

ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ	ಬೂಕರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ	ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬೂಕರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ವರ್ಷ	1969	2005
ಭಾಷಾ ನಿಯಮ	ಮೂಲತಃ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿರಬೇಕು.	ಯಾವುದೇ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಗೆ ಅನುವಾದಗೊಂಡಿರಬೇಕು.
ಪುರಸ್ಕೃತರು	ಕೇವಲ ಲೇಖಕರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.	ಲೇಖಕರು ಮತ್ತು ಅನುವಾದಕರ ನಡುವೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಹಂಚಲಾಗುತ್ತದೆ.
ಇತ್ತೀಚಿನ ವಿಜೇತರು	ಡೇವಿಡ್ ಸ್ಜಾಲೇ ಅವರ 'ಫ್ಲೆಶ್ (Flesh)' (2025).	ಯಾಂಗ್ ಶುವಾಂಗ್–ಜಿ ಅವರ 'ತೈವಾನ್ ಟ್ರಾವೆಲಾಗ್ (Taiwan Travelogue)' (2026).

ಸುರ್ ಜ್ಯೋತ್ಸ್ನಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಗೀತ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು, 2026

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಭಾರತದ ಅಮೂರ್ತ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು (Intangible Heritage) ಸಂರಕ್ಷಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದ ಗಾಯಕರ ಜೀವಮಾನ ಸಾಧನೆಯ ಸಮರ್ಪಣೆಯನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಡೆದ ದೇಶದ ಪ್ರಮುಖ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೊಂದರಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಲಾಯಿತು.

ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- **ಪ್ರಶಸ್ತಿ:** ಸುರ್ ಜ್ಯೋತ್ಸ್ನಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಗೀತ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು, 2026.
- **ಪುರಸ್ಕೃತರು: ಸುಮಿತ್ರಾ ಗುಹಾ** (ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತ ಗಾಯಕಿ) ಮತ್ತು **ಲಕ್ಷ್ಮಣ್ ಕೃಷ್ಣರಾವ್ ಪಂಡಿತ್** (ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಸಂಗೀತ ದಿಗ್ಗಜರು).
- **ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರದಾನ: ಜ್ಯೋತ್ಸ್ನಾ ದರ್ಡಾ** ಅವರ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾದ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಗೌರವಾನ್ವಿತ **ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಸಂದೀಪ್ ಮೆಹ್ತಾ** ಅವರು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿದರು.
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಭಾರತೀಯ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು, ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕಲಾ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗಾಗಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ಮತ್ತು ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರತಿಭೆಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲು ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪರ್ವೀನ್ ಶೇಖ್ ಅವರಿಗೆ 'ವಿಟ್ಲಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ' (Whitley Award), 2026

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ **ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣಾವಾದಿ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನಿ ಪರ್ವೀನ್ ಶೇಖ್ ಅವರು** ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿಸರ ಗೌರವವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:	
ಪ್ರಶಸ್ತಿ:	ವಿಟ್ಲಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ (Whitley Award), 2026
ಪುರಸ್ಕೃತರು:	**ಪರ್ವೀನ್ ಶೇಖ್** (ಬಾಂಬೆ ನ್ಯಾಚುರಲ್ ಹಿಸ್ಟರಿ ಸೊಸೈಟಿಯ ಬೆಂಬಲ ಹೊಂದಿರುವ ಭಾರತೀಯ ವಿಜ್ಞಾನಿ).
ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರಧಾನ:	**'ವಿಟ್ಲಿ ಫಂಡ್ ಫಾರ್ ನೇಚರ್'** (ರಾಯಲ್ ಜಿಯೋಗ್ರಾಫಿಕಲ್ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜಕುಮಾರಿ ಆನ್ನಿ ಅವರು ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿದರು).
ಉದ್ದೇಶ:	ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ, ತಳಮಟ್ಟದ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ಧನಸಹಾಯ ನೀಡುವ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಜಾಗತಿಕ ಗೌರವ ಇದಾಗಿದೆ.
ಪ್ರಮುಖ ಸಾಧನೆ:	ಗಂಗಾ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಳಿವಿನ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ **'ಇಂಡಿಯನ್ ಸ್ಕಿಮ್ಮರ್'** (Indian Skimmer) ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ಸಮುದಾಯದ ನೇತೃತ್ವದ ನವೀನ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಮಾದರಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಇವರನ್ನು ಗೌರವಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಯಾಗ್‌ರಾಜ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ನದಿಗಳ ಸಂಗಮ ಪ್ರದೇಶದುದ್ದಕ್ಕೂ ವಿಸ್ತರಿಸುವ ತಕ್ಷಣದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಲಾಗಿದೆ.

KRISHI VIJAYA 2.0
AO/AAO TEST SERIES 2026
PRIMARILY MEANT FOR B.SC. (AGRI) GRADUATES UNDER THE 85% QUOTA
STARTS ON
8th June 2026
12 GS TESTS + 12 SPECIFIC TESTS = 24 TOTAL TESTS
• GS Tests [9 Sectional + 3 Full Length]
• Specific Tests [9 Sectional + 3 Full Length]
HIGH-QUALITY QUESTIONS & SYNOPSIS
BOTH OFFLINE & ONLINE
COMPREHENSIVE PERFORMANCE ANALYSIS
COMPREHENSIVE TESTS
AFFORDABLE & ACCESSIBLE
INSTANT RESULTS
ONLY GS BOTH OFFLINE & ONLINE ~~₹1,000/-~~ ₹750/-
FEE OFFLINE ~~₹2,000/-~~ ₹1,500/-
FEE ONLINE ~~₹1,500/-~~ ₹1,125/-
Early Bird Offer Till 7th June 2026 25%

ಕ್ರೀಡಾ ಸುದ್ದಿಗಳು

IPL ನಲ್ಲಿ 9,000 ರನ್ ಪೂರೈಸಿದ ಮೊದಲ ಆಟಗಾರ : ವಿರಾಟ್ ಕೊಹ್ಲಿ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

ರಾಯಲ್ ಚಾಲೆಂಜರ್ಸ್ ಬೆಂಗಳೂರು (RCB) ತಂಡದ ಆಟಗಾರ **ವಿರಾಟ್ ಕೊಹ್ಲಿ** ಅವರು **ಇಂಡಿಯನ್ ಪ್ರೀಮಿಯರ್ ಲೀಗ್ (IPL)** ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲೇ **9,000 ರನ್‌ಗಳ** ಮೈಲಿಗಲ್ಲನ್ನು ದಾಟಿದ ಮೊದಲ ಆಟಗಾರ ಎಂಬ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- **ಮೈಲಿಗಲ್ಲು:** ದೆಹಲಿಯ **ಅರುಣ್ ಜೇಟ್ಲಿ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಡೆಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ಸ್** ವಿರುದ್ಧ ನಡೆದ ತಮ್ಮ **275ನೇ** ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ **ಕೊಹ್ಲಿ** ಈ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಲು ಅವರು ನಿಖರವಾಗಿ **6,732** ಎಸೆತಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿದ್ದಾರೆ.
- **ಹತ್ತಿರವಿರುವ ದಾಖಲೆಗಳು:** ಅವರು ಏಕೈಕ ಫ್ರಾಂಚೈಸಿ **ಡೆಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ಸ್** ವಿರುದ್ಧ T-20 ಯ 1,200 ರನ್‌ಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಹಾಗೂ ಕೇವಲ ಭಾರತದ ನೆಲದಲ್ಲೇ **8,000 IPL ರನ್**ಗಳನ್ನು ಗಳಿಸುವ ದಾಖಲೆಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.

IPL ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ರನ್ ಗಳಿಸಿದ ಅಗ್ರ 5 ಆಟಗಾರರು:

ಶ್ರೇಯಾಂಕ	ಆಟಗಾರ	IPL ವೃತ್ತಿಜೀವನದ ಒಟ್ಟು ರನ್
1	ವಿರಾಟ್ ಕೊಹ್ಲಿ	9,000+
2	ರೋಹಿತ್ ಶರ್ಮಾ	7,183
3	ಶಿಖರ್ ಧವನ್	6,769
4	ಡೇವಿಡ್ ವಾರ್ನರ್	6,565
5	ಕೆ. ಎಲ್. ರಾಹುಲ್	5,580

ಲಂಡನ್ ಮ್ಯಾರಥಾನ್ 2026 : ಸೆಬಾಸ್ಟಿಯನ್ ಸಾವ್ ದಾಖಲೆ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಲಂಡನ್ ಮ್ಯಾರಥಾನ್ 2026ರಲ್ಲಿ ಕೀನ್ಯಾದ ಓಟಗಾರ **ಸೆಬಾಸ್ಟಿಯನ್ ಸಾವ್** ಅವರು ಮ್ಯಾರಥಾನ್ ಅನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಎರಡು ಗಂಟೆಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ ವಿಶ್ವದ ಮೊದಲ ಕ್ರೀಡಾಪಟು ಎಂಬ ಇತಿಹಾಸ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಮ್ಯಾರಥಾನ್ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- **ಕ್ರೀಡಾಪಟು:** ಸೆಬಾಸ್ಟಿಯನ್ ಸಾವ್ (ಕೀನ್ಯಾ).
- **ದಾಖಲೆ:** 1:59:30 ರ ಅಧಿಕೃತ ಸಮಯದೊಂದಿಗೆ ಹೊಸ ವಿಶ್ವ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.
- **ಹಿಂದಿನ ದಾಖಲೆ:** ಕೆಲ್ವಿನ್ ಕಿಪ್ಟಮ್ ಅವರ ಹಿಂದಿನ 2:00:35 ರ ವಿಶ್ವ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಮುರಿದಿದ್ದಾರೆ.
- **ದ್ವಿತೀಯ ಸ್ಥಾನ:** ಯೋಮಿಫ್ ಕೆಜೆಲ್ಚಾ ಎರಡನೇ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದರು (11 ಸೆಕೆಂಡುಗಳ ಹಿನ್ನಡೆ), ಹಾಗೆಯೇ ಜಾಕೋಬ್ ಕಿಪ್ಲಿಮೊ ಕೂಡ ಹಿಂದಿನ ವಿಶ್ವ ದಾಖಲೆಯ ಸಮಯಕ್ಕಿಂತ ವೇಗವಾಗಿ ಓಡಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದರು.
- **ಮಹಿಳೆಯರ ವಿಭಾಗ:** ತಿಗ್ಸ್ಟ್ ಅಸ್ಸೆಫಾ ಅವರು ತಮ್ಮ ಲಂಡನ್ ಮ್ಯಾರಥಾನ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ISSF ಕಿರಿಯರ ವಿಶ್ವಕಪ್, 2026 : ಭಾರತ ಅಗ್ರ ಸ್ಥಾನ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಈಜಿಪ್ಟ್‌ನ ಕೈರೋದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ISSF ಕಿರಿಯರ ವಿಶ್ವಕಪ್ 2026 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಶೂಟಿಂಗ್ ತಂಡವು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನ ಪಡೆದ ದೇಶವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ.

ಈ ವಿಶ್ವಕಪ್‌ನ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- **ಪದಕಗಳ ಪಟ್ಟಿ:** ಭಾರತವು 16 ಪದಕಗಳೊಂದಿಗೆ (5 ಚಿನ್ನ, 6 ಬೆಳ್ಳಿ ಮತ್ತು 5 ಕಂಚು) ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ.
- **ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಾಧನೆ:** ಹೇಮಂತ್ ಬರ್ಮನ್ ಅವರು 50 ಮೀಟರ್ ರೈಫಲ್ 3 ಪೊಸಿಷನ್ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಿ ಪದಕ ಗೆದ್ದಿದ್ದಾರೆ.
- **ತಂಡದ ಯಶಸ್ಸು:** ಜುಹೇರ್ ಖಾನ್ ಮತ್ತು ಆದ್ಯಾ ಕಾತ್ಯಾಲ್ ಅವರು ಟ್ರ್ಯಾಪ್ ಮಿಶ್ರ ತಂಡ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಚಿನ ಪದಕವನ್ನು ಗೆದ್ದಿದ್ದಾರೆ.
- **ಜಾಗತಿಕ ದಾಖಲೆ:** ಒಲೆಗ್ ನೊಸ್ಕೋವ್ ಅವರು 50 ಮೀಟರ್ ರೈಫಲ್‌ನಲ್ಲಿ 355.6 ಅಂಕ ಪಡೆಯುವ ಮೂಲಕ ಕಿರಿಯರ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ವಿಶ್ವ ದಾಖಲೆಯೊಂದಿಗೆ ಚಿನ್ನದ ಪದಕ ಗೆದ್ದಿದ್ದಾರೆ.
- **ಮುಂಬರುವ ಪಂದ್ಯಾವಳಿ:** ಇಸ್ಸ್ಫ್ ಕಿರಿಯರ ವಿಶ್ವ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್ ಜೂನ್ 2026 ರಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನಿಯ ಸುಹ್ಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿದೆ.

BWF ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ನೇರ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕು ಪಡೆದ ಪಿ.ವಿ. ಸಿಂಧು

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

ಒಲಿಂಪಿಕ್ ಪದಕ ವಿಜೇತೆ **ಪಿ.ವಿ. ಸಿಂಧು** ಅವರು **ಬ್ಯಾಡ್ಮಿಂಟನ್ ವರ್ಲ್ಡ್ ಫೆಡರೇಶನ್ (BWF) ಕೌನ್ಸಿಲ್**ನಲ್ಲಿ ನೇರ ಮತದಾನದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಅಪರೂಪದ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಮೈಲಿಗಲ್ಲನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- **ಅಧಿಕೃತ ಹುದ್ದೆ:** ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳ ಆಯೋಗದ (Athletes' Commission) ಅಧ್ಯಕ್ಷೆಯಾಗಿ ಹಾಗೂ BWF ಮಂಡಳಿಯ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕು ಪಡೆದ ಸದಸ್ಯೆಯಾಗಿ (Full Voting Member) ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.
- **ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:** ಇದು ಜಾಗತಿಕ ಕ್ರೀಡಾ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿರುವ ಗಣ್ಯ ಕ್ರೀಡಾಪಟುವೊಬ್ಬರಿಗೆ ನೀತಿಗಳ ಮೇಲೆ ನೇರ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಮತ್ತು ಆಟಗಾರರು ಹಾಗೂ ಆಡಳಿತಗಾರರ ನಡುವಿನ ಅಂತರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಇದು ನೀಡುತ್ತದೆ.
- **ಪದಾರ್ಪಣೆ:** ಡೆನ್ಮಾರ್ಕ್‌ನ ಹಾರ್ಸೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ BWF ವಾರ್ಷಿಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ (AGM) ಅವರು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡರು.

FIDE ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಷನಲ್ ಮಾಸ್ಟರ್ (IM) ಪ್ರಶಸ್ತಿ : ಅಪಾರ್ ಸಕ್ಸೇನಾ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ: ಕರ್ನಾಟಕದ ಚೆಸ್ ಪ್ರತಿಭೆ ಅಪಾರ್ ಸಕ್ಸೇನಾ ಅವರು ಯುರೋಪಿಯನ್ ಸರ್ಕ್ಯೂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಫಿಡೆ (FIDE) ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಷನಲ್ ಮಾಸ್ಟರ್ (IM) ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮದಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- **ಪ್ರಶಸ್ತಿ:** ಇಂಟರ್ನ್ಯಾಷನಲ್ ಮಾಸ್ಟರ್ (IM) ಪ್ರಶಸ್ತಿಯು ಜಾಗತಿಕ ಚೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಅತಿ ಉನ್ನತ ಗೌರವವಾಗಿದೆ (ಗ್ರ್ಯಾಂಡ್‌ಮಾಸ್ಟರ್ ನಂತರದ ಸ್ಥಾನ) ಮತ್ತು ಇದು ಜೀವನಪರ್ಯಂತ ಮಾನ್ಯತೆ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.
- **ಫಿಡೆ (FIDE) ಮಾನದಂಡಗಳ ಪೂರೈಕೆ:** ಸಕ್ಸೇನಾ ಅವರು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳಿಂದ ಮೂರು ಕಡ್ಡಾಯ IM ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಕನಿಷ್ಠ ಅಗತ್ಯವಿರುವ 2400 ಫಿಡೆ ರೇಟಿಂಗ್ ಮೈಲಿಗಲ್ಲನ್ನು ದಾಟಿದ್ದಾರೆ.

ಕ್ರೀಡಾ ವಲಯದ ನಾವೀನ್ಯತೆಗಳಿಗಾಗಿ 3 ವರ್ಷಗಳ ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿ (IP) ನೋಂದಣಿ ಶುಲ್ಕ ಮನ್ನಾ : ಸರ್ಕಾರ ಘೋಷಣೆ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಭಾರತವನ್ನು ಜಾಗತಿಕ ಕ್ರೀಡಾ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕೇಂದ್ರವನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, **ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಕ್ರೀಡಾ ವಲಯಕ್ಕೆ** ಸಂಬಂಧಿಸಿದ **ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿ** (Intellectual Property - IP) ನೋಂದಣಿ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮನ್ನಾ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ.

ಈ ಘೋಷಣೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

ನೀತಿಯ ವಿವರಗಳು: ಟ್ರೇಡ್‌ಮಾರ್ಕ್‌ಗಳು, ಕೃತಿಸ್ವಾಮ್ಯಗಳು (Copyrights), ಪೇಟೆಂಟ್‌ಗಳು, ವಿನ್ಯಾಸಗಳು (Designs), ಭೌಗೋಳಿಕ ಸೂಚ್ಯಂಕ (GI) ಮತ್ತು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ 3 ವರ್ಷಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ನೋಂದಣಿ ಶುಲ್ಕ ಮನ್ನಾ ಯೋಜನೆ ಇದಾಗಿದೆ.

- **ಘೋಷಿಸಿದವರು:** ನವದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಶ್ವ ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿ ದಿನಾಚರಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವ ಪಿಯೂಷ್ ಗೋಯಲ್ ಈ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ: ಇದು ಸರ್ಕಾರದ 'ನಾವೀನ್ಯತೆ, ಪೇಟೆಂಟ್, ಉತ್ಪಾದಿಸಿ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿ' (Innovate, Patent, Produce, Prosper) ಎಂಬ ಮಂತ್ರಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿದೆ.

ಸಂಬಂಧಿತ ಉಪಕ್ರಮಗಳು: ಕಾಶ್ಮೀರ ವಿಲೋ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಬ್ಯಾಟ್ (GI ಮಾನ್ಯತೆ), ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ ಹಾಗೂ ಮೀರತ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಕ್ರೀಡಾ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಕ್ಕಾಗಿ **'ವಿಕಸಿತ್ ಭಾರತ್ ಡಿಜಿಟಲ್ ಮ್ಯಾಟ್ರಿಕ್ಸ್ 2026 ಹ್ಯಾಕಥಾನ್'** ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಭಾರತದ ಮೊದಲ ತೃತೀಯಲಿಂಗಿ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಅಂಪೈರ್ : ರಿತಿಕಾ ಶ್ರೀ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

ರಿತಿಕಾ ಶ್ರೀ ಅವರು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ಮುರಿದು ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಅಧಿಕೃತ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ತೃತೀಯಲಿಂಗಿ (Transgender) ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಅಂಪೈರ್ ಆಗಿ ಇತಿಹಾಸ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- **ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಕಾರಣ:** ತಮಿಳುನಾಡು ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಸಂಸ್ಥೆ (TNCA) ತನ್ನ ರಾಜ್ಯ ಸಮಿತಿ ಅಂಪೈರ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ **'ಇತರರು'** (Other) ಎಂಬ ಲಿಂಗದ ವರ್ಗವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವ ಮೂಲಕ ಈ ಮಹತ್ವದ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ.
- **ಹಿನ್ನೆಲೆ:** ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಸೇಲಂ ಮೂಲದವರಾದ ಇವರು ಮೆಕ್ಯಾನಿಕಲ್ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಹೊಂದಿದ್ದು, 2021 ರಿಂದ ದೇಶಿ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಪಂದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಅಂಪೈರ್ ಆಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

AIFF ಎಲೈಟ್ ಯೂತ್ ಲೀಗ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, 2025–26 : ಪಂಜಾಬ್ FC

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

AIFF ಎಲೈಟ್ ಯೂತ್ ಲೀಗ್ 2025–26 ರ ಅಂತಿಮ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ **ಜಿಂಕ್ ಫುಟ್‌ಬಾಲ್ ಅಕಾಡೆಮಿಯನ್ನು 3–0** ಗೋಲುಗಳಿಂದ ಸೋಲಿಸುವ ಮೂಲಕ **ಪಂಜಾಬ್ ಫುಟ್ಬಾಲ್ ತಂಡವು** ತನ್ನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯುವ ಪಂದ್ಯಾವಳಿಯನ್ನು ಸತತ ಎರಡನೇ ಬಾರಿಗೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಗೆದ್ದುಕೊಂಡಿದೆ.

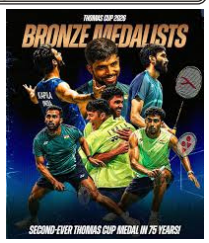
ಈ ಪಂದ್ಯಾವಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- **ಪಂದ್ಯಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ:** ಈ ಗೆಲುವಿನ ಮೂಲಕ ಕ್ಲಬ್ (ಬಳಗ) ದೇಶದ ದೇಶಿ ತಳಮಟ್ಟದ ಫುಟ್‌ಬಾಲ್ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಬಲವಾದ ಯುವ ಪ್ರತಿಭೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ.
- **ಪಂದ್ಯದ ತಿರುವು:** ಯಾವುದೇ ಗೋಲುಗಳಿಲ್ಲದ ಮೊದಲಾರ್ಧದ ನಂತರ, ಪಂಜಾಬ್ FC ಕೇವಲ 10 ನಿಮಿಷಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಸರಣಿ 3 ಗೋಲುಗಳನ್ನು ಗಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಜಯವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿತು.

ಅಂತಿಮ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಗೋಲು ಗಳಿಸಿದವರು:

ನಿಮಿಷ	ಗೋಲು ಗಳಿಸಿದವರು	ವಿವರಗಳು
69ನೇ	ಕರಿಶ್ ಸೊರಮ್	ಅದ್ಭುತ ಕರ್ಲಿಂಗ್ ಫ್ರೀ–ಕಿಕ್ ಮೂಲಕ ಮೊದಲ ಗೋಲು ಗಳಿಸಿದರು.
70ನೇ	ವಿಶಾಲ್ ಯಾದವ್	ತಂಡದ ನಾಯಕ ಗೋಲು ಗಳಿಸಿ ಮುನ್ನಡೆಯನ್ನು ದ್ವಿಗುಣಗೊಳಿಸಿದರು.
79ನೇ	ಥೊಂಗ್ರಾಮ್ ರಿಷಿಕಾಂತ ಸಿಂಗ್	ಮೂರನೇ ಗೋಲು ಗಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಗೆಲುವನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಿದರು.

ಥಾಮಸ್ ಕಪ್, 2026 : ಭಾರತಕ್ಕೆ ಕಂಚಿನ ಪದಕ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಡೆನ್ಮಾರ್ಕ್‌ನ ಹಾರ್ಸೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ **2026 ರ** ಥಾಮಸ್ ಕಪ್ ನ ಕ್ವಾರ್ಟರ್‌ಫೈನಲ್‌ನಲ್ಲಿ **ಚೈನೀಸ್ ತೈಪೇ** ವಿರುದ್ಧ ಭರ್ಜರಿ ಜಯ ಸಾಧಿಸಿದ ಭಾರತದ ಪುರುಷರ ಬ್ಯಾಡ್ಮಿಂಟನ್ ತಂಡವು, ಸೆಮಿಫೈನಲ್‌ನಲ್ಲಿ **ಫ್ರಾನ್ಸ್** ವಿರುದ್ಧ ಸೋಲುವ ಮೂಲಕ ಕಂಚಿನ ಪದಕವನ್ನು ತನ್ನದಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು:

- **ಕ್ವಾರ್ಟರ್ ಫೈನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಗೆಲುವು (3–0):** ಭಾರತ ತಂಡವು ಚೈನೀಸ್ ತೈಪೇಯನ್ನು ಸೋಲಿಸಿತು. **ಲಕ್ಷ್ಯ ಸೇನ್** ಅವರು ಎರಡು ಸ್ಪರ್ಧೆಯ ಅಂಕಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿ ಜಯ ಗಳಿಸಿದರೆ, **ಸಾತ್ವಿಕ್–ಚಿರಾಗ್** ಜೋಡಿಯು ಎದುರಾಳಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ 3–0 ನೇರ ಮುಖಾಮುಖಿಯ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡಿತು. ಹಾಗೆಯೇ, ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಆಟಗಾರ **ಆಯುಷ್ ಶೆಟ್ಟಿ** ಅವರು ಹಾಲಿ ಆಲ್ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಚಾಂಪಿಯನ್ ವಿರುದ್ಧ ಅಚ್ಚರಿಯ ಜಯ ಸಾಧಿಸಿದರು.
- **ಸೆಮಿಫೈನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೋಲು (0–3):** ಮೊಣಕೈ ಊತದ ನೋವಿನಿಂದಾಗಿ ಸ್ಟಾರ್ ಆಟಗಾರ ಲಕ್ಷ್ಯ ಸೇನ್ ಅವರ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕಣಕ್ಕಿಳಿದ ಭಾರತವು ಫ್ರಾನ್ಸ್ ವಿರುದ್ಧ ಪಂದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸೋಲನುಭವಿಸಿತು. ಈ ಮೂಲಕ **ಫ್ರಾನ್ಸ್** ತನ್ನ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲೇ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಥಾಮಸ್ ಕಪ್ ಅಂತಿಮ ಪಂದ್ಯ ಪ್ರವೇಶಿಸಿತು.
- **ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ:** ಭಾರತವು ಈ ಹಿಂದೆ 2022 ರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಚೊಚ್ಚಲ ಥಾಮಸ್ ಕಪ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಗೆದ್ದುಕೊಂಡಿತ್ತು. **2026 ರ** ಈ ಕಂಚಿನ ಪದಕದ ಸಾಧನೆಯು **1952, 1955 ಮತ್ತು 1979 ರ** ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸಾಧನೆಗಳ ಸಾಲಿಗೆ ಸೇರಿದೆ.

2028 ಕ್ಕೂ ಮುನ್ನ ಬೆಲಾರಸ್ ಮೇಲಿನ ಒಲಿಂಪಿಕ್ ನಿಷೇಧವನ್ನು ಹಿಂಪಡೆದ IOC

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಒಲಿಂಪಿಕ್ ಸಮಿತಿಯು (IOC) ಲಾಸ್ ಏಂಜಲೀಸ್ 2028 ರ ಬೇಸಿಗೆ ಒಲಿಂಪಿಕ್ಸ್‌ನಿಂದ ಬೆಲಾರಸ್ ಮೇಲಿನ ನಿಷೇಧವನ್ನು ಹಿಂಪಡೆದಿದೆ, ಆದರೆ **ರಷ್ಯಾ ಒಲಿಂಪಿಕ್ ಸಮಿತಿ(ROC)** ಮೇಲಿನ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಅಮಾನತನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- **ಬೆಲಾರಸ್‌ನ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸ್ಥಿತಿ:** ಬೆಲಾರಸ್ ದೇಶದ ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳು ಈಗ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ತಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಬಹುದು, ತಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ/ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು ಮತ್ತು ತಂಡದ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಪದಕಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.
- **ರಷ್ಯಾದ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸ್ಥಿತಿ:** ತಂಡದ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳಿಂದ ರಷ್ಯಾವನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿದೆ; ರಷ್ಯಾದ ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳು ಯಾವುದೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಿಹ್ನೆಗಳಿಲ್ಲದೆ **"ತಟಸ್ಥ ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳಾಗಿ"** (Neutral Athletes) ಮಾತ್ರ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಒಕ್ಕೂಟದ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ:** IOC ಈ ಸಡಿಲ ನಿಯಮವನ್ನು ಒಪ್ಪಲು **'ವರ್ಲ್ಡ್ ಅಥ್ಲೆಟಿಕ್ಸ್'** ನಿರಾಕರಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಟ್ರ್ಯಾಕ್ ಅಂಡ್ ಫೀಲ್ಡ್ (ಅಥ್ಲೆಟಿಕ್ಸ್) ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳಿಗಾಗಿ ಎರಡೂ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಮೇಲಿನ ಸ್ವತಂತ್ರ ಕ್ರೀಡಾ ನಿಷೇಧವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ.

ಎರಡನೇ ಅತಿ ಕಿರಿಯ ಚೆಸ್ ಗ್ರ್ಯಾಂಡ್‌ಮಾಸ್ಟರ್ : ಫೌಸ್ಟಿನೊ ಒರೊ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ: ಅರ್ಜೆಂಟೀನಾದ **12 ವರ್ಷದ ಫೌಸ್ಟಿನೊ ಒರೊ** ಅವರು ತಮ್ಮ ಕೊನೆಯ ಮಾನದಂಡವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಚೆಸ್ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲೇ ಎರಡನೇ ಅತಿ ಕಿರಿಯ ಗ್ರ್ಯಾಂಡ್‌ಮಾಸ್ಟರ್ (GM) ಆಗಿ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು:

- **ವಯಸ್ಸಿನ ದಾಖಲೆ:** ಇಟಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ **'ಸರ್ಡಿನಿಯಾ ವರ್ಲ್ಡ್ ಚೆಸ್ ಫೆಸ್ಟಿವಲ್ 2026'** ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ತಮ್ಮ ನಿಖರವಾಗಿ 12 ವರ್ಷ, 6 ತಿಂಗಳು ಮತ್ತು 26 ದಿನಗಳ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡರು.
- **ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ದಾಖಲೆ:** ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಅತಿ ಕಿರಿಯ ಗ್ರ್ಯಾಂಡ್‌ಮಾಸ್ಟರ್ ಎಂಬ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಒರೊ ಸ್ವಲ್ಪದರಲ್ಲೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಾಖಲೆಯು ಇನ್ನೂ ಅಭಿಮನ್ಯು ಮಿಶ್ರಾ (12 ವರ್ಷ, 4 ತಿಂಗಳು, 25 ದಿನಗಳು) ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲೇ ಇದೆ.
- **ಹಿನ್ನೆಲೆ:** **"ಚೆಸ್ ಪ್ರಪಂಚದ ಮೆಸ್ಸಿ"** (Messi of Chess) ಎಂದೇ ಖ್ಯಾತರಾಗಿರುವ ಒರೊ, 2024 ರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ 10ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆನ್‌ಲೈನ್ ರಾಪಿಡ್ ಪಂದ್ಯವೊಂದರಲ್ಲಿ ಐದು ಬಾರಿಯ ವಿಶ್ವ ಚಾಂಪಿಯನ್ ಆಗಿರುವ **ಮ್ಯಾಗ್ನಸ್ ಕಾರ್ಲ್‌ಸನ್** ಅವರನ್ನು ಸೋಲಿಸುವ ಮೂಲಕ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದಿದ್ದರು.

ಆರ್ಚರಿ ವರ್ಲ್ಡ್ ಕಪ್ ಸ್ಟೇಜ್ 2 : ಭಾರತೀಯ ಮಹಿಳಾ ಬಿಲ್ಲುಗಾರಿಕೆ ತಂಡಕ್ಕೆ ಚಿನ್ನದ ಪದಕ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ: ಶಾಂಘೈನಲ್ಲಿ ನಡೆದ **'ಆರ್ಚರಿ ವರ್ಲ್ಡ್ ಕಪ್ ಸ್ಟೇಜ್ 2'** ನಲ್ಲಿ **ದೀಪಿಕಾ ಕುಮಾರಿ, ಅಂಕಿತಾ ಭಕತ್ ಮತ್ತು ಕುಮ್‌ಕುಮ್ ಮೊಹೊಡ್** ಅವರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಭಾರತೀಯ ಮಹಿಳಾ ಬಿಲ್ಲುಗಾರಿಕೆ ತಂಡವು ಚಿನ್ನದ ಪದಕವನ್ನು ಗೆದ್ದುಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಮೂಲಕ 2021 ರಿಂದ ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಬರವನ್ನು ಕೊನೆಗಾಣಿಸಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- **ಅಂತಿಮ ಪಂದ್ಯ:** ಅತ್ಯಂತ ರೋಚಕವಾಗಿ ನಡೆದ ಶೂಟ್-ಆಫ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ಆತಿಥೇಯ ಚೀನಾ ತಂಡವನ್ನು 5–4 ಅಂತರದಿಂದ ಸೋಲಿಸಿತು. ಹಿರಿಯ ಆಟಗಾರ್ತಿ ದೀಪಿಕಾ ಕುಮಾರಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕೊನೆಯ ಬಾಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ **'9' ಅಂಕ** ಗಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಗೆಲುವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿದರು.
- **ಸೆಮಿಫೈನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚರಿಯ ಜಯ:** ಒಲಿಂಪಿಕ್ ಬಿಲ್ಲುಗಾರಿಕೆ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲೇ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಬಲ ರಾಷ್ಟ್ರವೆನಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ದಕ್ಷಿಣ **ಕೊರಿಯಾವನ್ನು** ಸೆಮಿಫೈನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೋಲಿಸುವ ಮೂಲಕ ಭಾರತ ಫೈನಲ್ ತಲುಪಿತ್ತು.
- **ಭಾರತದ ಇತರ ಪದಕಗಳು:** ಸಾಹಿಲ್ ಜಾಧವ್ (ಪುರುಷರ ಕಾಂಪೌಂಡ್ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಂಚು) ಮತ್ತು ಪ್ರವೀಣ್ ಜಾಧವ್ (ಕಾಂಪೌಂಡ್ ವೈಯಕ್ತಿಕ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಂಚು) ಅವರೂ ಸಹ ಪದಕವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಏಷ್ಯಾ U-15 ಬಾಕ್ಸಿಂಗ್ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್, 2026 : ಭಾರತ 27 ಪದಕಗಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ: ಯುವ ಹಂತದ ತರಬೇತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ತ್ವರಿತ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವಂತೆ, **ಉಜ್ಬೇಕಿಸ್ತಾನ್‌ನ ತಾಷ್ಕೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಏಷ್ಯಾ U-15 ಬಾಕ್ಸಿಂಗ್ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್** 2026 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ತಂಡವು 27 ಪದಕಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದು ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಸಾಧಿಸಿದೆ.

ಈ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್‌ನ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- **ಒಟ್ಟು ಪದಕಗಳ ಪಟ್ಟಿ:** ಭಾರತವು **9 ಚಿನ್ನ, 6 ಬೆಳ್ಳಿ ಮತ್ತು 12 ಕಂಚಿನ ಪದಕ**ಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದು ಕೊಂಡಿದೆ.
- **ಬಾಲಕಿಯರ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ:** ಮಹಿಳಾ ಕೇಂದ್ರಿತ ತಳಮಟ್ಟದ ಬಾಕ್ಸಿಂಗ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಸಾರುವಂತೆ, ಬಾಲಕಿಯರ ತಂಡವೊಂದೇ 7 ಚಿನ್ನದ ಪದಕಗಳನ್ನು **(ಅಂಜಿ, ಸೋನಿಯಾ, ತನ್ವಿ, ಹಂಶಿಕಾ ಅತ್ತಿ, ಸುನೈನಾ, ಭೂಮಿಕಾ, ಏಂಜೆಲ್)** ಗೆದ್ದು ಕೊಂಡಿದೆ.
- **ಬಾಲಕರ ವಿಭಾಗದ ಚಿನ್ನದ ಪದಕ ವಿಜೇತರು:** ಯಶ್ ಕುಮಾರ್ ಮತ್ತು ಮೊಹಮ್ಮದ್ ಯಾಸಿರ್.

ದಕ್ಷಿಣ ಏಷ್ಯಾ ವೇಟ್‌ಲಿಫ್ಟಿಂಗ್ ಫೆಡರೇಶನ್ (SAWF) ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಸಹದೇವ್ ಯಾದವ್ ಆಯ್ಕೆ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ: **ಸಹದೇವ್ ಯಾದವ್** ಅವರು **ಅಹಮದಾಬಾದ್‌ನಲ್ಲಿ** ನಡೆದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ **ದಕ್ಷಿಣ ಏಷ್ಯಾ ವೇಟ್‌ಲಿಫ್ಟಿಂಗ್ ಫೆಡರೇಶನ್** (SAWF) ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಲಿಂಪಿಕ್ ಕ್ರೀಡಾ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಬಲಪಡಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

ದ್ವಿಪಾತ್ರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ: ಯಾದವ್ ಅವರು ಪ್ರಸ್ತುತ ಭಾರತೀಯ ವೇಟ್‌ಲಿಫ್ಟಿಂಗ್ ಫೆಡರೇಶನ್‌ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಮತ್ತು ಕಾಮನ್‌ವೆಲ್ತ್ ವೇಟ್‌ಲಿಫ್ಟಿಂಗ್ ಫೆಡರೇಶನ್‌ನ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿಯೂ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ: ಸಬೀನಾ ಯಾದವ್ ಅವರನ್ನೂ ಸಹ SAWF ನ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ (CEO) ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ: ಈ ನೇಮಕಾತಿಯು ದಕ್ಷಿಣ ಏಷ್ಯಾ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಾದ್ಯಂತ ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಪಂದ್ಯಾವಳಿಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಸುಧಾರಿಸುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದಿನಾಚರಣೆಗಳು

ವಿಶ್ವ ಪುಸ್ತಕ ಮತ್ತು ಕೃತಿಸ್ವಾಮ್ಯ ದಿನ : ಏಪ್ರಿಲ್ 23

- **ಆಚರಿಸುವ ದಿನಾಂಕ:** ಏಪ್ರಿಲ್ 23
- **ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:** ಯುನೆಸ್ಕೋ
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಓದಿನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಭ್ರಮಿಸುವುದು, ಕೃತಿಸ್ವಾಮ್ಯ (Copyright) ಜಾಗೃತಿಯ ಮೂಲಕ **ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕ ಜ್ಞಾನದ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು.**
- **2026ರ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ: "ಬಹುಭಾಷಾವಾದ"** (Multilingualism)

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷಾ ದಿನ : ಏಪ್ರಿಲ್ 23

- **ಆಚರಿಸುವ ದಿನಾಂಕ:** ಏಪ್ರಿಲ್ 23
- **ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:** ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆ (UN)
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಜಾಗತಿಕ ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕತೆ, ವ್ಯವಹಾರ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಬಹುಭಾಷಾವಾದ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಹಾಗೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಸಂಭ್ರಮಿಸುವುದು.
- **2026 ರ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ : "ಜಾಗತಿಕ ಸಂವಹನದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯ ಮಹತ್ವ"** (Importance of English in Global Communication)

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ದಿನ : ಏಪ್ರಿಲ್ 24

- **ಆಚರಿಸುವ ದಿನಾಂಕ:** ಏಪ್ರಿಲ್ 24
- **ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:** ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಚಿವಾಲಯ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಪ್ರಾಚೀನ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಪಂಚಾಯತ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸ್ವಯಂ–ಆಡಳಿತ ರಚನೆಯಾಗಿ ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಿದ 73ನೇ ಸಂವಿಧಾನ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆ, 1992 ರ ಜಾರಿಯನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ತಳಮಟ್ಟದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು.
- **2026 ರ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ: "ಸಶಕ್ತ ಪಂಚಾಯತ್, ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ವಿಕಾಸ"** (Sashakt Panchayat, Sarvangeen Vikas)

ವಿಶ್ವ ಮಲೇರಿಯಾ ದಿನ : ಏಪ್ರಿಲ್ 25

- **ಆಚರಿಸುವ ದಿನಾಂಕ:** ಏಪ್ರಿಲ್ 25
- **ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:** ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆ (WHO)
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಪ್ಲಾಸ್ಮೋಡಿಯಂ ಪರಾವಲಂಬಿಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಜೀವಕ್ಕೆ ಮಾರಕವಾಗುವ ಈ ಕಾಯಿಲೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು ಹಾಗೂ 2030 ರ ವೇಳೆಗೆ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಮಲೇರಿಯಾ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು **ಶೇ. 90 ರಷ್ಟು** ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಜಾಗತಿಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು.
- **2026 ರ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ: "ಮಲೇರಿಯಾ ಮುಕ್ತಾಯದತ್ತ ಹೆಜ್ಜೆ: ಈಗ ನಾವು ಮಾಡಬಹುದು. ಈಗ ನಾವು ಮಾಡಲೇಬೇಕು."** (Driven to End Malaria: Now We Can. Now We Must.)

ವಿಶ್ವ ವಿನ್ಯಾಸ ದಿನ / ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿನ್ಯಾಸ ದಿನ : ಏಪ್ರಿಲ್ 27

- **ಆಚರಿಸುವ ದಿನಾಂಕ:** ಏಪ್ರಿಲ್ 27
- **ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:** ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿನ್ಯಾಸ ಮಂಡಳಿ (International Council of Design)
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಸಮಗ್ರ ವಿನ್ಯಾಸವು ಹೇಗೆ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ, ನೈಜ ಪ್ರಪಂಚದ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಸಂಭ್ರಮಿಸುವುದು.
- **2026 ರ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ : "ಆಧುನಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿನ್ಯಾಸ ಏಕೆ ಮುಖ್ಯ"** (Why Design Matters in Shaping Modern Life)

ಕೆಲಸದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶ್ವ ದಿನ : ಏಪ್ರಿಲ್ 28

- **ಆಚರಿಸುವ ದಿನಾಂಕ:** ಏಪ್ರಿಲ್ 28
- **ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:** ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ (ILO)
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಅಪಘಾತಗಳ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು, ಉದ್ಯೋಗ ಸಂಬಂಧಿತ ಕಾಯಿಲೆಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು, ಅಸುರಕ್ಷಿತ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಬಲವಾದ ಸುರಕ್ಷತಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು.
- **2026 ರ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ : "ಉತ್ತಮ ಮಾನಸಿಕ–ಸಾಮಾಜಿಕ ಕೆಲಸದ ವಾತಾವರಣ: ಕಾರ್ಮಿಕರ ಏಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಬಲವಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ"** (Good psychosocial working environments: A pathway to thriving workers and strong organizations)

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನೃತ್ಯ ದಿನ / ವಿಶ್ವ ನೃತ್ಯ ದಿನ : ಏಪ್ರಿಲ್ 29

- **ಆಚರಿಸುವ ದಿನಾಂಕ:** ಏಪ್ರಿಲ್ 29
- **ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:** ಯುನೆಸ್ಕೋದ ಅಧಿಕೃತ ಬೆಂಬಲದೊಂದಿಗೆ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಂಗಭೂಮಿ ಸಂಸ್ಥೆ (ITI)
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಭೌಗೋಳಿಕ ಗಡಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅನನ್ಯತೆಯ ಜಾಗತಿಕ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ನೃತ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.
- **2026 ರ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ: "ಚಲನೆ, ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಏಕತೆಯ ಆಚರಣೆ"** (Celebrating Movement, Expression and Cultural Unity)

ಆಯುಷ್ಮಾನ್ ಭಾರತ್ ದಿವಸ್ : ಏಪ್ರಿಲ್ 30

- **ಆಚರಿಸುವ ದಿನಾಂಕ:** ಏಪ್ರಿಲ್ 30
- **ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:** ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಸಂಭ್ರಮಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.
- **2026 ರ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ: "ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ"** (Health-care for All)

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಮಿಕ ದಿನ / ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶ್ರಮಿಕ ದಿವಸ್ : ಮೇ 1

- **ಆಚರಿಸುವ ದಿನಾಂಕ:** ಮೇ 1
- **ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:** ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ (ILO)
- **ಉದ್ದೇಶ:** ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗದ ಮೂಲಭೂತ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು, ನ್ಯಾಯಯುತ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಹೋರಾಟಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುವುದು.
- **2026 ರ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ: "ಆರೋಗ್ಯಕರ ಮಾನಸಿಕ–ಸಾಮಾಜಿಕ ಕೆಲಸದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುವುದು"** (Ensuring a Healthy Psychosocial Working Environment)

ಗುಜರಾತ್ ಸಂಸ್ಥಾಪನಾ ದಿನ / ಗುಜರಾತ್ ಗೌರವ್ ದಿವಸ್ : ಮೇ 1

- **ಆಚರಿಸುವ ದಿನಾಂಕ:** ಮೇ 1
- **ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:** ಗುಜರಾತ್ ಸರ್ಕಾರ
- **ಉದ್ದೇಶ:** ರಾಜ್ಯದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಭಾಷಾ ಗುರುತು, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು **'ಭಾರತದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಯಂತ್ರವಾಗಿ'** ಆಧುನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿರುವುದನ್ನು ಸಂಭ್ರಮಿಸುವುದು.
- **2026 ರ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ: "ಪರಂಪರೆ, ಏಕತೆ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಪ್ರಗತಿಯ ಆಚರಣೆ"** (Celebrating Heritage, Unity, and Modern Progress)

ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ದಿನ / ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ದಿವಸ್ : ಮೇ 1

- **ಆಚರಿಸುವ ದಿನಾಂಕ:** ಮೇ 1
- **ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:** ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರ
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಮರಾಠಿ ಮಾತನಾಡುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ಭಾಷಾ ಗುರುತು, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಂಭ್ರಮಿಸುವುದು.
- **2026 ರ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ: "ಏಕತೆ, ಗುರುತು ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಆಚರಣೆ"** (Celebrating Unity, Identity, and Cultural Pride)

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ದಿನ (IFFD) : ಮೇ 4

- **ಆಚರಿಸುವ ದಿನಾಂಕ:** ಮೇ 4
- **ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:** ಜಾಗತಿಕ ಆಚರಣೆ (Global Observance)
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಸಾರ್ವಜನಿಕರು, ಆಸ್ತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಸರವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣವನ್ನೇ ಪಣಕ್ಕಿಡುವ ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಸಮರ್ಪಣೆ, ಧೈರ್ಯ ಮತ್ತು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ತ್ಯಾಗಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು.
- **2026 ರ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ: "ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಧೈರ್ಯ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಗಕ್ಕೆ ಗೌರವ"** (Honoring Courage and Sacrifice of Firefighters)

ವಿಶ್ವ ಉಬ್ಬಸ (ಅಸ್ತಮಾ) ದಿನ : ಮೇ 5

- **ಆಚರಿಸುವ ದಿನಾಂಕ:** ಮೇ 5
- **ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:** ಗ್ಲೋಬಲ್ ಇನಿಶಿಯೇಟಿವ್ ಫಾರ್ ಅಸ್ತಮಾ (GINA)
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಆಸ್ತಮಾ ಕಾಯಿಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು, ಆರಂಭಿಕ ಹಂತದಲ್ಲೇ ರೋಗನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು ಮತ್ತು ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಆಸ್ತಮಾದ ಉತ್ತಮ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುವುದು.
- **2026 ರ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ: "ಅಸ್ತಮಾ ಇರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಉರಿಯೂತ ನಿವಾರಕ ಇನ್ಹೇಲರ್‌ಗಳ ಲಭ್ಯತೆ – ಇಂದಿಗೂ ಒಂದು ತುರ್ತು ಅಗತ್ಯ"** (Access to anti-inflammatory inhalers for everyone with asthma – still an urgent need)

ವಿಶ್ವ ಅಥ್ಲೆಟಿಕ್ಸ್ ದಿನ : ಮೇ 7

- **ಆಚರಿಸುವ ದಿನಾಂಕ:** ಮೇ 7
- **ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:** ವಿಶ್ವ ಅಥ್ಲೆಟಿಕ್ಸ್ (World Athletics)
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಜಡ ಜೀವನಶೈಲಿಯಿಂದ ಬರುವ ಕಾಯಿಲೆಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಲು ಪ್ರಮುಖ ಸಾಧನವಾಗಿ, ತಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಹದಿಹರೆಯದವರಲ್ಲಿ ಅಥ್ಲೆಟಿಕ್ಸ್ ಅನ್ನು ಜನಪ್ರಿಯಗೊಳಿಸುವುದು.
- **2026 ರ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ: "ಐದರ ಶಕ್ತಿ"** (The Power of FIVE)

ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಟ್ಯಾಗೋರ್ ಜಯಂತಿ : ಮೇ 7

- **ಆಚರಿಸುವ ದಿನಾಂಕ:** ಮೇ 7 (ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾಗಿ) / ಮೇ 9 (ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ ಮತ್ತು ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶದಲ್ಲಿ)
- **ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:** ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ
- **ಉದ್ದೇಶ:** 1861 ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಈ ಬಹುಮುಖ ಪ್ರತಿಭೆಯ (poly-math) ಮಹೋನ್ನತ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು. ಇವರ ಮಾನವತಾವಾದ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರವು ಆಧುನಿಕ ಭಾರತದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಗುರುತನ್ನು ಮರುರೂಪಿಸಿದೆ.
- **2026 ರ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ: "ಭಾರತದ ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತ ಕವಿಯ ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ಆಚರಣೆ"** (Celebrating the Timeless Legacy of India's Nobel Laureate Poet)

ವಿಶ್ವ ರೆಡ್ ಕ್ರಾಸ್ ಮತ್ತು ರೆಡ್ ಕ್ರೆಸೆಂಟ್ ದಿನ: ಮೇ 8

- **ಆಚರಿಸುವ ದಿನಾಂಕ:** ಮೇ 8
- **ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:** ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರೆಡ್ ಕ್ರಾಸ್ ಮತ್ತು ರೆಡ್ ಕ್ರೆಸೆಂಟ್ ಮೂವ್‌ಮೆಂಟ್
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಯುದ್ಧ, ವಿಪತ್ತು ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತುರ್ತು ಸಹಾಯವನ್ನು ನೀಡುವ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಸಮರ್ಪಣೆಯನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು.
- **2026 ರ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ: "ಮಾನವೀಯತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದ್ದೇವೆ"** (United in Humanity)

ವಿಶ್ವ ಅಂಡಾಶಯದ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ದಿನ : ಮೇ 8

- **ಆಚರಿಸುವ ದಿನಾಂಕ:** ಮೇ 8
- **ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:** ವಿಶ್ವ ಅಂಡಾಶಯ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಒಕ್ಕೂಟ (WOCC)
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಆರಂಭಿಕ ಹಂತದ ರೋಗನಿರ್ಣಯ ಮತ್ತು ಸಮಾನ ಆರೋಗ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಮೂಲಕ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಈ **"ಮೌನ ಕಾಯಿಲೆಯ"** (silent disease) ಹೊರೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದು.
- **2026 ರ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ: "ಯಾವೊಬ್ಬ ಮಹಿಳೆಯೂ ವಂಚಿತರಾಗಬಾರದು"** (No Woman Left Behind)

ವಿಶ್ವ ಥಲಸೇಮಿಯಾ ದಿನ : ಮೇ 8

- **ಆಚರಿಸುವ ದಿನಾಂಕ:** ಮೇ 8
- **ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:** ಥಲಸೇಮಿಯಾ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಒಕ್ಕೂಟ (TIF)
- **ಉದ್ದೇಶ:** ತಳಿಶಾಸ್ತ್ರದ ಸಮಾಲೋಚನೆ (genetic counseling) ಮತ್ತು ಪ್ರಸವಪೂರ್ವ ತಪಾಸಣೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ, ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಆರಂಭಿಕ ರೋಗನಿರ್ಣಯ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟದ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಯ ಲಭ್ಯತೆಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುವುದು.
- **2026 ರ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ: "ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಗುಪ್ತವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ: ರೋಗನಿರ್ಣಯವಾಗದವರನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುವುದು, ಕಾಣದವರನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವುದು"** (Hidden No More: Finding the Undiagnosed. Supporting the Unseen.)

ತಾಯಂದಿರ ದಿನ : ಮೇ 10

- **ಆಚರಿಸುವ ದಿನಾಂಕ:** ಮೇ 10
- **ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:** ಜಾಗತಿಕ ಆಚರಣೆ (Global Observance)
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತು ಸಮಾಜವನ್ನು ಪೋಷಿಸುವಲ್ಲಿ ತಾಯಂದಿರು ಹಾಗೂ ಮಾತೃಸ್ವರೂಪಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ತಾಯ್ತನದ ಬಂಧ, ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಶ್ರಮ ಮತ್ತು ಜೀವನಪರ್ಯಂತದ ತ್ಯಾಗಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು.
- **2026 ರ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ: "ಮಹಾ ಹೊರೆ ಇಳಿಸುವಿಕೆ"** (The Great Unburdening)

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಸ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ದಿನ : ಮೇ 12

- **ಆಚರಿಸುವ ದಿನಾಂಕ:** ಮೇ 12
- **ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:** ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಸಂಸ್ಥೆ (FAO) ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಸ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಸಮಾವೇಶ (IPPC)
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಹಸಿವನ್ನು ಕೊನೆಗಾಣಿಸಲು, ಬಡತನವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಜೀವವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ಆರೋಗ್ಯಕರ ಸಸ್ಯಗಳ ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುವುದು.
- **2026 ರ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ: "ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಪೋಷಣೆಗಾಗಿ ಸಸ್ಯ ಜೈವಿಕ ಭದ್ರತೆ"** (Plant Biosecurity for Food Security and Nutrition)

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶುಶ್ರೂಷಕರ ದಿನ : ಮೇ 12

- **ಆಚರಿಸುವ ದಿನಾಂಕ:** ಮೇ 12
- **ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:** ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶುಶ್ರೂಷಕರ ಮಂಡಳಿ (ICN)
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಜಾಗತಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಪಡೆಯ ಸುಮಾರು **ಶೇ. 50 ರಷ್ಟು** ಭಾಗವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಶುಶ್ರೂಷಕರ ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಕೊಡುಗೆಗಳು, ಸಮರ್ಪಣಾ ಮನೋಭಾವ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪರಿಣತಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಗೌರವಿಸುವುದು.
- **2026 ರ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ: "ನಮ್ಮ ಶುಶ್ರೂಷಕರು. ನಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯ. ಸಶಕ್ತ ಶುಶ್ರೂಷಕರು ಜೀವಗಳನ್ನು ಉಳಿಸುತ್ತಾರೆ."** (Our Nurses. Our Future. Empowered Nurses Save Lives.)

ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಜಾಗೃತಿ ವಾರ

- **ಆಚರಿಸುವ ದಿನಾಂಕ:** ಮೇ 11 ರಿಂದ ಮೇ 17
- **ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:** ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಫೌಂಡೇಶನ್
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಕಳಂಕವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಮೂಲಕ ಜಾಗತಿಕ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಕೇವಲ ಸರಳ ಜಾಗೃತಿಯಿಂದ ಆಚೆಗಿನ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆಯತ್ತ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವುದು.
- **2026 ರ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ: "ಕ್ರಿಯೆ"** (Action)

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕುಟುಂಬಗಳ ದಿನ / ವಿಶ್ವ ಕುಟುಂಬ ದಿನ : ಮೇ 15

- **ಆಚರಿಸುವ ದಿನಾಂಕ:** ಮೇ 15
- **ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:** ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆ (UN)
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಸಮಾಜದ ಮೂಲಭೂತ ಅಡಿಪಾಯ ಎಂದು ಗುರುತಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ನಗರೀಕರಣ ಮತ್ತು ವಲಸೆಯಂತಹ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ಬೀರುವ ಪ್ರಭಾವಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು.
- **2026 ರ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ: "ಕುಟುಂಬಗಳು, ಅಸಮಾನತೆಗಳು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ"** (Families, Inequalities and Child Wellbeing)

ಸಿಕ್ಕಿಂ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ದಿನ (51ನೇ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ) : ಮೇ 16

- **ಆಚರಿಸುವ ದಿನಾಂಕ:** ಮೇ 16
- **ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:** ಸಿಕ್ಕಿಂ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ
- **ಉದ್ದೇಶ: 1975 ರಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಂ ದೇಶದ 22ನೇ** ರಾಜ್ಯವಾಗಿ ಭಾರತದ ಒಕ್ಕೂಟದೊಂದಿಗೆ ವಿಲೀನಗೊಂಡಿದ್ದನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಅದರ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಪಯಣ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.
- **2026 ರ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ: "ಪರಂಪರೆ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಆಚರಣೆ"** (Celebrating Heritage, Democracy and Sustainable Development)

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯ ದಿನ : ಮೇ 18

- **ಆಚರಿಸುವ ದಿನಾಂಕ:** ಮೇ 18
- **ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:** ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯಗಳ ಮಂಡಳಿ (ICOM)
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಧ್ರುವೀಕೃತ ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಜೊತೆಗೆ, ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯಗಳನ್ನು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂವಾದದ ಪ್ರಮುಖ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿ ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.
- **2026 ರ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ: "ವಿಭಜಿತ ಜಗತ್ತನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸುವ ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯಗಳು"** (Museums Uniting a Divided World)

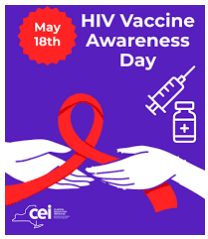
ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಹಾ ದಿನ : ಮೇ 21

- **ಆಚರಿಸುವ ದಿನಾಂಕ:** ಮೇ 21
- **ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:** ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆ (UN) ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಸಂಸ್ಥೆ (FAO)
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಸುಸ್ಥಿರ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಜೊತೆಗೆ, ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಚಹಾದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಹತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು.
- **2026 ರ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ: "ಉತ್ತಮ ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಚಹಾ"** (Tea for Better Lives)

ವಿಶ್ವ ಮಾಪನ ಶಾಸ್ತ್ರ ದಿನ : ಮೇ 20

- **ಆಚರಿಸುವ ದಿನಾಂಕ:** ಮೇ 20
- **ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:** ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತೂಕ ಮತ್ತು ಅಳತೆಗಳ ಬ್ಯೂರೋ (BIPM) ಮತ್ತು **ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾನೂನು ಮಾಪನ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಂಸ್ಥೆ (OIML)**
- **ಉದ್ದೇಶ:** ವ್ಯಾಪಾರ, ವಿಜ್ಞಾನ, ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ, ಉತ್ಪಾದನೆ, ಗ್ರಾಹಕ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ನಿಖರವಾದ ಮಾಪನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುವುದು.
- **2026 ರ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ: "ಮಾಪನ ಶಾಸ್ತ್ರ: ನೀತಿ ನಿರೂಪಣೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು"** (Metrology: Building Trust in Policy Making)

ವಿಶ್ವ ಏಡ್ಸ್ ಲಸಿಕೆ ದಿನ / HIV ಲಸಿಕೆ ಜಾಗೃತಿ ದಿನ : ಮೇ 18

- ✓ **ಆಚರಿಸುವ ದಿನಾಂಕ:** ಮೇ 18
- ✓ **ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:** ಜಾಗತಿಕ HIV/ಏಡ್ಸ್ ಜಾಗೃತಿ ಜಾಲಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು
- ✓ **ಉದ್ದೇಶ:** ಸುರಕ್ಷಿತ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ HIV ಲಸಿಕೆಯ ತುರ್ತು ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಜಾಗತಿಕ HIV ಲಸಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವವರ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.
- ✓ **2026 ರ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ: "ಮರುಚಿಂತನೆ. ಮರುನಿರ್ಮಾಣ. ಜಾಗೃತಿ."** (Rethink. Rebuild. Rise.)

ವಿಶ್ವ ಜೇನುನೊಣ ದಿನ : ಮೇ 20

- **ಆಚರಿಸುವ ದಿನಾಂಕ:** ಮೇ 20
- **ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ: ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆ** (UN) ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಸಂಸ್ಥೆ (FAO)

- **ಉದ್ದೇಶ:** ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆ, ಜೀವವೈವಿಧ್ಯದ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಜೇನುನೊಣಗಳು ಹಾಗೂ ಇತರ ಪರಾಗಸ್ಪರ್ಶಕಗಳ (pollinators) ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು.
- **2026 ರ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ: "ಜನರು ಮತ್ತು ಭೂಮಿಗಾಗಿ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಜೇನುನೊಣಗಳು – ನಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನು ಉಳಿಸುವ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ"** (Bee together for people and the planet – A partnership that sustains us all)

ಭಯೋತ್ಪಾದನೆ ವಿರೋಧಿ ದಿನ : ಮೇ 21

- ❖ **ಆಚರಿಸುವ ದಿನಾಂಕ:** ಮೇ 21
- ❖ **ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:** ಗೃಹ ಸಚಿವಾಲಯ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ.
- ❖ **ಉದ್ದೇಶ:** ಭಯೋತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಉಗ್ರವಾದದ ಅಪಾಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು, ಹಿಂಸಾಚಾರದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ನಷ್ಟಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಯುವಕರು ಹಿಂಸಾಚಾರದ ಹಾದಿ ಹಿಡಿಯದಂತೆ ತಡೆಯುವುದು ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವೈಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.
- ❖ **2026 ರ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ:** 2026 ಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕೃತ ವಾರ್ಷಿಕ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ (ಭಯೋತ್ಪಾದನೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದರ ಮೇಲೆಯೇ ಗಮನ ಮುಂದುವರಿಸಲಾಗಿತ್ತು).

ಸಮರಾಭ್ಯಾಸಗಳು

ದಸ್ತಅಕ್ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ (7ನೇ ಆವೃತ್ತಿ)

- **ಭಾಗವಹಿಸಿದ ದೇಶಗಳು:** ಭಾರತ ಮತ್ತು ಉಜ್ಬೇಕಿಸ್ತಾನ್.
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಜಂಟಿ ಭಯೋತ್ಪಾದನಾ ನಿರೋಧಕ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳು, ತಂತ್ರೋಪಾಯದ ಭೂ–ಸಂಚಾರ ಮತ್ತು ಅರೆ–ಪರ್ವತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಶತ್ರು ನೆಲೆಗಳ ಮೇಲಿನ ದಾಳಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಿಗಾಗಿ ಜಂಟಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
- **ನಡೆದ ಸ್ಥಳ: ನಮಂಗನ್, ಉಜ್ಬೇಕಿಸ್ತಾನ್** (ಇದನ್ನು 2 ದೇಶಗಳು ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಆಯೋಜಿಸುತ್ತವೆ; 2025 ರ ಆವೃತ್ತಿಯು ಪುಣೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿತ್ತು).

IN-SLN DIVEX ನೌಕಾಭ್ಯಾಸ (4ನೇ ಆವೃತ್ತಿ)

- **ಭಾಗವಹಿಸಿದ ದೇಶಗಳು: ಭಾರತ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಲಂಕಾ** (ಭಾರತೀಯ ನೌಕಾಸೇನೆಯು INS ನಿರೀಕ್ಷಕ್' ಯುದ್ಧನೌಕೆಯನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಿದೆ).
- **ಉದ್ದೇಶ:** 55 ಮೀಟರ್‌ಗಿಂತಲೂ ಆಳದ ನೀರೊಳಗಿನ ಸುಧಾರಿತ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು, ಎರಡನೇ ಮಹಾಯುದ್ಧದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ್ದ ಹಡಗುಗಳ (SS ವೋರ್ಸೆಸ್ಟರ್ ಮತ್ತು SS ಪರ್ಸಿಯಸ್) ಅವಶೇಷಗಳ ಬಳಿ ಸಂಕೀರ್ಣ ಮಿಶ್ರ–ಅನಿಲ ಡೈವಿಂಗ್ (mixed-gas diving) ತಾಲೀಮು ನಡೆಸುವುದು ಮತ್ತು **'ಭೀಷ್ಮ ಕ್ಯೂಬ್ಸ್'** (BHISM cubes) ಮೂಲಕ ಮಾನವೀಯ ವೈದ್ಯಕೀಯ ನೆರವು ನೀಡುವುದು.
- **ನಡೆದ ಸ್ಥಳ:** ಕೊಲಂಬೊ, ಶ್ರೀಲಂಕಾ.

ಸಿನ್‌ಬ್ಯಾಕ್ಸ್-II ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ (2ನೇ ಆವೃತ್ತಿ)

- **ಭಾಗವಹಿಸಿದ ದೇಶಗಳು:** ಭಾರತ ಮತ್ತು ಕಾಂಬೋಡಿಯಾ.
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಅಸಮಪಾರ್ಶ್ವದ ಯುದ್ಧ ತಂತ್ರಗಳು (asymmetric warfare tactics), ವಿಶೇಷ ಡ್ರೋನ್ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳು ಹಾಗೂ ಸುಧಾರಿತ ಸ್ನೈಪರ್ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಟರ್ ತರಬೇತಿಯ ಮೂಲಕ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ (UN) ಶಾಂತಿಪಾಲನಾ ಮತ್ತು ಭಯೋತ್ಪಾದನಾ ನಿರೋಧಕ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಿಗಾಗಿ ಪರಸ್ಪರ ಕಾರ್ಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
- **ನಡೆದ ಸ್ಥಳ:** ಕಾಂಪಾಂಗ್ ಸ್ಪೂ ಪ್ರಾಂತ್ಯ, ಕಾಂಬೋಡಿಯಾ.

ಪ್ರಗತಿ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ (ಜೊಚ್ಚಲ ಆವೃತ್ತಿ)

- **ಭಾಗವಹಿಸಿದ ದೇಶಗಳು:** ಭಾರತ ಮತ್ತು 12 ಸ್ನೇಹಪರ ವಿದೇಶಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು (ಭಾರತೀಯ ಭೂಸೇನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಇಂಡೋ–ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಆಸಿಯಾನ್ ಸೇನಾ ನಿಯೋಗಗಳು).
- **ಉದ್ದೇಶ:** ದಟ್ಟ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭಯೋತ್ಪಾದನಾ ನಿರೋಧಕ ತಾಲೀಮುಗಳು, ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್ ಆಧಾರಿತ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ದೇಶೀಯ **'ಆತ್ಮನಿರ್ಭರ ಭಾರತ'** ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಮೂಲಕ ಇಂಡೋ–ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಮೂಹಿಕ ಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಪರಸ್ಪರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುವುದು.
- **ನಡೆದ ಸ್ಥಳ:** ವಿದೇಶಿ ತರಬೇತಿ ಘಟಕ, ಉಮ್ರೋಯ್, ಮೇಘಾಲಯ (ಇದು ಭಾರತದ **'ಆಕ್ಟ್ ಈಸ್ಟ್'** ನೀತಿಯ ಆಯಕಟ್ಟಿನ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದೆ).

ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳು ಮತ್ತು ವರದಿಗಳು

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಸಾವುಗಳು ಮತ್ತು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗಳ (ADSI) ವರದಿ : NCRB

- **ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ಸಂಸ್ಥೆ: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಪರಾಧ ದಾಖಲೆಗಳ ಕಛೇರಿ** (NCRB) (ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಗೃಹ ಸಚಿವಾಲಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ).

ಪ್ರಮುಖ ಅವಲೋಕನಗಳು:

- **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಕೌಟುಂಬಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಅನಾರೋಗ್ಯಗಳು** (ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ) ಒಟ್ಟು ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ಇದು ಆರ್ಥಿಕ ಅಸಹಾಯಕತೆಗೆ ಆಳವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿವೆ – 2023 ರಲ್ಲಿ, ಬಲಿಯಾದವರಲ್ಲಿ **ಶೇ. 66 ರಷ್ಟು** ಜನ ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ **ರೂ. 1 ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯ** ಹೊಂದಿದ್ದವರಾಗಿದ್ದರು.
- ಜೀವನ ವೆಚ್ಚಗಳ ಏರಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯಂತಹ ನಗರೀಕರಣದ ಒತ್ತಡದ ಅಂಶಗಳಿಂದಾಗಿ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗಳ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯು ಸತತವಾಗಿ ಏರಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ: **2022 ರಲ್ಲಿ 2,313; 2023 ರಲ್ಲಿ 2,370; ಮತ್ತು 2024 ರಲ್ಲಿ 2,403 ಪ್ರಕರಣಗಳು** ದಾಖಲಾಗಿವೆ.
- **ದೇಶೀಯ ನಗರಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಶ್ರೇಯಾಂಕ:** 1ನೇ ಸ್ಥಾನ – ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲಾದ ಭಾರತದ 53 ಪ್ರಮುಖ ಬೃಹತ್ ನಗರಗಳಲ್ಲೇ ಬೆಂಗಳೂರು ಅತ್ಯಂತ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ **ಅಂದಾಜು 20 ರಷ್ಟು** ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ದರವು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ದರ್ಶನ – ಅಭ್ಯಾಸ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು (MCQ's)

1. ಕರ್ನಾಟಕ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳ (ಉಪ–ವರ್ಗೀಕರಣ) ಮಸೂದೆ, 2025 ಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

I. ಈ ಮಸೂದೆಯು ಒಳ ಮೀಸಲಾತಿ ಒದಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣ ಉಪ–ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ವಿಭಜಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

II. ಈ ರೀತಿಯ ಉಪ–ವರ್ಗೀಕರಣದ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಸಿಂಧುತ್ವವನ್ನು ಆಗಸ್ಟ್ 1, 2024 ರಂದು ನೀಡಲಾದ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಪು ಬಲಪಡಿಸಿದೆ.

III. ಈ ಉಪ–ವರ್ಗೀಕರಣದ ಚೌಕಟ್ಟು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಎಚ್.ಎನ್. ನಾಗಮೋಹನ್ ದಾಸ್ ಆಯೋಗವು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆ.

IV. ಪರಿಷ್ಕೃತ ಒಳ ಮೀಸಲಾತಿ ಸೂತ್ರದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳ ಮೀಸಲಾತಿಯೊಳಗೆ "ಎಡಗೈ" ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು "ಬಲಗೈ" ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಸಮಾನ ಮೀಸಲಾತಿ ಪಾಲುಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

V. ಪರಿಷ್ಕೃತ ಮೀಸಲಾತಿ ಹಂಚಿಕೆ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳ ಒಟ್ಟು ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು 15% ದಿಂದ 20% ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

A. I, II, III ಮತ್ತು IV ಮಾತ್ರ
B. I, III ಮತ್ತು V ಮಾತ್ರ
C. II, IV ಮತ್ತು V ಮಾತ್ರ
D. I, II, III, IV ಮತ್ತು V

2. ಬೆಂಗಳೂರು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ಮಂಡಳಿಗೆ (BWSSB) ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಇದು ಬೆಂಗಳೂರು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ಮಂಡಳಿ ಕಾಯ್ದೆ, 1964 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾದ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
2. ಇದರ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯು ಬೃಹತ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ (BBMP) ಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರದೇಶದಾದ್ಯಂತ ವಿಸ್ತರಿಸಿದೆ.
3. ಈ ಮಂಡಳಿಯು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಬಜೆಟ್ ಅನುದಾನದ ಮೂಲಕ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದು ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ವಿಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ.
4. "ಜಲ ದೂತ" ಎನ್ನುವುದು ಮೊಬೈಲ್ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್ ಆಗಿದ್ದು, ಇದರ ಮೂಲಕ ನಾಗರಿಕರು ನೀರು ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ದೂರುಗಳ ಜಿಯೋ–ಟ್ಯಾಗ್ ಮಾಡಲಾದ ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು.
5. "ಅಂತರ್ಜಲ" ಮತ್ತು "ಜಲಮಿತ್ರ" ಎಂಬ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್‌ಗಳು ಗ್ರಾಹಕ–ಸ್ನೇಹಿ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್‌ಗಳಾಗಿದ್ದು, ಇವು ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ನಿರಾಕ್ಷೇಪಣಾ ಪತ್ರಗಳ (NOCs) ನೀಡುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ನೀರಿನ ಸೋರಿಕೆ ಅಥವಾ ಒಳಚರಂಡಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿವೆ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

A. 2, 3, 4 ಮತ್ತು 5 ಮಾತ್ರ
B. 1, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
C. 1, 2, 4 ಮತ್ತು 5 ಮಾತ್ರ
D. 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ

3. ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಬೆಂಗಳೂರನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಒಂದನೇ ಕೆಂಪೇಗೌಡರ ಹೆಸರನ್ನು ಈ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೆ ಇಡಲಾಗಿದೆ.
2. ಇದು 'ಕ್ಲೀನ್‌ಮ್ಯಾಕ್ಸ್ ಸೋಲಾರ್' (CleanMax Solar) ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ಸೌರ ಯೋಜನೆಯೊಂದಿಗೆ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೊದಲ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸೌರಶಕ್ತಿ ಚಾಲಿತ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ.
3. 2023 ರಲ್ಲಿ ಉದ್ಘಾಟನೆಗೊಂಡ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣಗಳ ಪೈಕಿ ಈ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣದ ಟರ್ಮಿನಲ್ 2 ಅನ್ನು ವಿಶ್ವದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಹೊಸ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣದ ಟರ್ಮಿನಲ್ ಎಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾಗಿದೆ.
4. ಟರ್ಮಿನಲ್ 2 ಅದರ ಒಳಾಂಗಣ ವಿನ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಬಹುಮಾನದೊಂದಿಗೆ, ಯುನೆಸ್ಕೋದ ಪ್ರಿಕ್ಸ್ ವರ್ಸೈಲ್ಸ್ (UNESCO Prix Versailles) ಸಂಸ್ಥೆ ನೀಡುವ ವಿಶ್ವದ ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರವಾದ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣ ಎಂಬ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ.
5. ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸಲಾದ "ಬೆಂಗಳೂರುಸ್ ಸೋಲ್" (Bengaluru's Soul) ಎಂಬುದು 16 ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಲಾಕೃತಿಯಾಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಸ್ಪೇನ್ ದೇಶದ ಕಲಾವಿದ ಜೌಮ್ ಪ್ಲೆನ್ಸಾ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

A. 1, 2, 4 ಮತ್ತು 5 ಮಾತ್ರ
B. 1, 3 ಮತ್ತು 5 ಮಾತ್ರ
C. 2, 3, 4 ಮತ್ತು 5 ಮಾತ್ರ
D. 1, 2, 3, 4 ಮತ್ತು 5

4. ಪ್ರತಿಪಾದನೆ (Assertion - A): ಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಪುರಸಭೆಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕಾರಣ (Reason - R): ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಹಾಯ ಅನುದಾನಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಲು, ಪ್ರತಿ ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ರಾಜ್ಯ ಹಣಕಾಸು

ಆಯೋಗವನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಂವಿಧಾನದ ವಿಧಿ 243–I ಮತ್ತು 243-Y ಗಳು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಿವೆ.

ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ:

A. A ಮತ್ತು R ಎರಡೂ ಸರಿಯಾಗಿವೆ, ಮತ್ತು R ಎಂಬುದು A ಯ ಸರಿಯಾದ ವಿವರಣೆಯಾಗಿದೆ.

B. A ಮತ್ತು R ಎರಡೂ ಸರಿಯಾಗಿವೆ, ಆದರೆ R ಎಂಬುದು A ಯ ಸರಿಯಾದ ವಿವರಣೆಯಲ್ಲ.

C. A ಸರಿಯಾಗಿದೆ, ಆದರೆ R ತಪ್ಪಾಗಿದೆ.

D. A ತಪ್ಪಾಗಿದೆ, ಆದರೆ R ಸರಿಯಾಗಿದೆ.

5. 'ಆದಿತ್ಯ' ಹೈ–ಸ್ಪೀಡ್ ರೈಲು ಸಂಕೀರ್ಣ (Aditya High-Speed Rail Complex) ಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಭಾರತದ ದೇಶೀಯ ಹೈ–ಸ್ಪೀಡ್ ರೈಲು ಉತ್ಪಾದನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ BEML ನಿಂದ ಈ ಸಂಕೀರ್ಣವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.
2. ಇಂಟೆಗ್ರಲ್ ಕೋಚ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ (ICF) ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ B-28 ಹೈ–ಸ್ಪೀಡ್ ರೈಲು ಸೆಟ್ ಅನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
3. ಈ ಸೌಲಭ್ಯವು ರೋಬೋಟಿಕ್ ಲೇಸರ್ ವೆಲ್ಡಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಯುನಿವರ್ಸಲ್ ಹೈಡ್ರಾಲಿಕ್ ಜಿಗ್‌ಗಳಂತಹ ಸುಧಾರಿತ ಉತ್ಪಾದನಾ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
4. B-28 ರೈಲು ಸೆಟ್ ಅನ್ನು 400 km/hr ಮೀರಿದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ವೇಗಕ್ಕಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

A. 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ B. 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ

C. 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ D. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

6. 'ನ್ಯುಮೋನಿಯಾ'ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಇದು ಶ್ವಾಸಕೋಶದ ವಾಯುಕೋಶಗಳಲ್ಲಿ (alveoli) ಉರಿಯೂತವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ತೀವ್ರ ಉಸಿರಾಟದ ಸೋಂಕಾಗಿದೆ.
2. ಇದು ಗಾಳಿಯ ಮೂಲಕ ಹರಡುವ ಹನಿಗಳು, ಮೇಲ್ಮೈ ಸಂಪರ್ಕ, ಮತ್ತು ಹೆರಿಗೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಕ್ತದ ಮೂಲಕ ಹರಡಬಹುದಾಗಿದೆ.
3. 5 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು 65 ವರ್ಷ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ವಯಸ್ಕರು ಇದರ ಸೋಂಕಿಗೆ ತುತ್ತಾಗುವ ಅತ್ಯಂತ ದುರ್ಬಲ ಗುಂಪುಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ.
4. ಇದು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಶಿಶು ಮರಣಕ್ಕೆ ಗುರುತಿಸಲಾದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಏಕೈಕ ಕಾರಣವಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ?

A. 2 B. 3

C. 4 D. ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಾಗಿವೆ.

7. ನಗರ ಸವಾಲು ನಿಧಿ (ಅರ್ಬನ್ ಚಾಲೆಂಜ್ ಫಂಡ್) (UCF) ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಅರ್ಬನ್ ಚಾಲೆಂಜ್ ಫಂಡ್ ಎನ್ನುವುದು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಂಯೋಜಿತ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಣಾ–ಪ್ರೇರಿತ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಹಣಕಾಸು ನೆರವಿನ ಮೂಲಕ ಭಾರತದ ನಗರ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.
2. ಇದನ್ನು ವಸತಿ ಮತ್ತು ನಗರ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವಾಲಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 'ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಯೋಜನೆ'ಯಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
3. ಈ ಯೋಜನೆಯು ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷ 2025–26 ರಿಂದ 2030–31 ರವರೆಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
4. ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ನಗರಗಳ ಪರಿವರ್ತನೆಗಾಗಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಅರ್ಬನ್ ಚಾಲೆಂಜ್ ಫಂಡ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 1 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನವನ್ನು ಮೀಸಲಿಟ್ಟಿದೆ.
5. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವು ಅಂದಾಜು ರೂ. 50,000 ದಿಂದ ರೂ. 55,000 ಕೋಟಿಗಳ ಮೂಲ ಅನುದಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

A. 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ

B. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ

C. 1, 3, 4 ಮತ್ತು 5 ಮಾತ್ರ

D. 1, 2, 3, 4 ಮತ್ತು 5

8. ಪ್ಯಾನ್–ಐಐಟಿ (Pan-IIT) ಬೆಂಗಳೂರು ಶೃಂಗಸಭೆ 2026 ಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಇದನ್ನು ಪ್ಯಾನ್ ಐಐಟಿ ಅಲುಮ್ನಿ ಇಂಡಿಯಾ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಆಯೋಜಿಸುತ್ತಿದೆ.
2. ಈ ಶೃಂಗಸಭೆಯು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ ಮತ್ತು ಡೀಪ್–ಟೆಕ್ ನಾವೀನ್ಯತೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ "ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಾರ್ವಭೌಮತೆ" ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿದೆ.
3. ಈ ಶೃಂಗಸಭೆಯು ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ (AI), ಸೆಮಿಕಂಡಕ್ಟರ್‌ಗಳು, ರಕ್ಷಣೆ, ಇಂಧನ, ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಯ ಕುರಿತಾದ ಮೀಸಲಾದ ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ಟ್ರ್ಯಾಕ್‌ಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
4. ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಚಿವಾಲಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿ ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.
5. ಈ ಶೃಂಗಸಭೆಯು ತಾಂತ್ರಿಕ ನಾವೀನ್ಯತೆಯ ಬದಲಾಗಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆಯ ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕತೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಗಮನಹರಿಸುತ್ತದೆ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

A. 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ B. 1 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ

C. 2, 3 ಮತ್ತು 5 ಮಾತ್ರ D. 1, 2, 3, 4 ಮತ್ತು 5

9. "ಮಕ್ಕಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಅನುತ್ತೀರ್ಣರಾಗುತ್ತಾರೆ?" ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ವರದಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ (KDA) ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದು, CBSE ಮತ್ತು ICSE ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಪ್ರಥಮ ಅಥವಾ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಲು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುತ್ತದೆ.
2. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೇಲಿನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹೊರೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು, ತ್ರಿಭಾಷಾ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ದ್ವಿಭಾಷಾ ನೀತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇದು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತದೆ.
3. 10 ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ 25% ಮೀಸಲಾತಿ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ವರದಿಯು ಸಲಹೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.
4. ಅಂಗನವಾಡಿ ಮತ್ತು ಪೂರ್ವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತಗಳಿಂದಲೇ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಲು ಇದು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಭಾಷಾ–ಕೇಂದ್ರಿತ ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತದೆ.
5. ಈ ಶಿಫಾರಸುಗಳು ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕಾ ಕಾಯ್ದೆ, 2015 ರೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ 1 ರಿಂದ 10ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯ ವಿಷಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

A. 1, 2 ಮತ್ತು 5 ಮಾತ್ರ B. 1, 2, 4 ಮತ್ತು 5 ಮಾತ್ರ
C. 1, 3, 4 ಮತ್ತು 5 ಮಾತ್ರ D. 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ

10. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರ ಡೇಟಾ ಪಾರ್ಕ್‌ಗಳ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

A. ಕೇವಲ ಬೆಂಗಳೂರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸುಸ್ಥಿರ ಡೇಟಾ ಪಾರ್ಕ್‌ಗಳ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.
B. ಕೇವಲ ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸುಸ್ಥಿರ ಡೇಟಾ ಪಾರ್ಕ್‌ಗಳ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.
C. ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸುಸ್ಥಿರ ಡೇಟಾ ಪಾರ್ಕ್‌ಗಳ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.
D. ಕೇವಲ ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸುಸ್ಥಿರ ಡೇಟಾ ಪಾರ್ಕ್‌ಗಳ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.

11. ಗ್ರೇಟರ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಇಂಟಿಗ್ರೇಟೆಡ್ ಸ್ಯಾಟಲೈಟ್ ಟೌನ್‌ಶಿಪ್ (GBIST) ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಗ್ರೇಟರ್ ಬೆಂಗಳೂರು ನಾವಿನ್ಯತೆ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ನಗರ (GBIT) ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
2. ಇದನ್ನು18,133 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದ "ವರ್ಕ್–ಲೈವ್–ಪ್ಲೇ" (work-live-play) ಮಹಾನಗರವಾಗಿ ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.
3. ನಗರದ ದಟ್ಟಣೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಮೂರನೇ ಕೇಂದ್ರೀಯ ವಾಣಿಜ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿ (CBD) ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
4. AI–ಚಾಲಿತ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು, ಟೆಕ್ ಹಬ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ನಾವೀನ್ಯತಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗಾಗಿ ಸುಮಾರು 2,000 ಎಕರೆ ಜಾಗವನ್ನು ಮೀಸಲಿಡಲಾಗಿದೆ.
5. ಇದನ್ನು ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಮೀಸಲಾದ AI ನಗರವಾಗಿ (AI City) ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

A. 1, 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ B. 1, 2, 4 ಮತ್ತು 5 ಮಾತ್ರ
C. 2, 3 ಮತ್ತು 5 ಮಾತ್ರ D. 1, 3, 4 ಮತ್ತು 5 ಮಾತ್ರ

12. ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್ ಆಧಾರಿತ ಗಿಗ್ ಕಾರ್ಮಿಕರ (ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣ) ಕಾಯ್ದೆ, 2025 ಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್ ಆಧಾರಿತ ಗಿಗ್ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಕಾನೂನು ಮಾನ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
2. ಪ್ರತಿ ವಹಿವಾಟಿನ ಪಾವತಿಯ ಮೇಲೆ ಅಗ್ರಿಗೇಟರ್ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್‌ಗಳಿಗೆ ವಿಧಿಸಲಾಗುವ 1% ದಿಂದ 5% ರವರೆಗಿನ ಕಲ್ಯಾಣ ಶುಲ್ಕದ ಮೂಲಕ, ಮೀಸಲಾದ ಕಲ್ಯಾಣ ನಿಧಿಗೆ ಹಣಕಾಸು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
3. ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್‌ಗಳು ಬಳಸುವ ಅಲ್ಗಾರಿದಮಿಕ್ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸುವುದನ್ನು ಈ ಕಾಯ್ದೆ ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.
4. ಕಾರ್ಮಿಕನ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ ಅತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್ ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ, ಮುನ್ಸೂಚನೆ ನೀಡದೆ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್‌ಗಳು ಕಾರ್ಮಿಕನನ್ನು ನಿಷ್ಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸಬಹುದು.
5. ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್ ಆಧಾರಿತ ಗಿಗ್ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗಾಗಿ ಮೀಸಲಾದ ಡಿಜಿಟಲ್ ಕುಂದುಕೊರತೆ ನಿವಾರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಿದ ಭಾರತದ ಮೊದಲ ರಾಜ್ಯವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

A. 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
B. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 5 ಮಾತ್ರ
C. 2, 4 ಮತ್ತು 5 ಮಾತ್ರ
D. 1, 3, 4 ಮತ್ತು 5 ಮಾತ್ರ

13. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾದ ಉಸಿರಾಟದ ಆರೋಗ್ಯ ಕಣ್ಗಾವಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ (respiratory health surveillance programme) ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ನಗರದ ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುವ ಸಂಚಾರ ಪೊಲೀಸರು ಮತ್ತು ಇತರ ಮುಂಚೂಣಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಉಸಿರಾಟದ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಗೃಹ ಇಲಾಖೆಯು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ.

2. ಈ ಉಪಕ್ರಮವು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ 3,287 ಸಂಚಾರ ಪೊಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ನಡೆಸಲಾದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಉಸಿರಾಟದ ತಪಾಸಣಾ ಯೋಜನೆಯ ವಿಸ್ತರಣೆಯಾಗಿದೆ.
3. ಈ ತಪಾಸಣಾ ಯೋಜನೆಯು ತಪಾಸಣೆಗೊಳಗಾದ ಎಲ್ಲಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಲ್ಲಿ ನಗರದ ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಉಸಿರಾಟದ ಕಾಯಿಲೆಗಳ ನಡುವಿನ ನೇರ ಕಾರಣ–ಪರಿಣಾಮ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿದೆ.
4. ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು 'ವಾಯು ರೆಸ್ಪಿರೇಟರಿ ಫೌಂಡೇಶನ್' (Vaayu Respiratory Foundation) ಅನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ನಿಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

A. 1, 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ B. 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
C. 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ D. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

14. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾದ ಸೆಂಟರ್ ಆಫ್ ಎಕ್ಸಲೆನ್ಸ್ ಸ್ಪೇಸ್‌ಟೆಕ್ ಫೌಂಡೇಶನ್ (CoE SpaceTech Foundation) ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಮೀಸಲಾದ ಭಾರತದ ಮೊದಲ ರಾಜ್ಯ ನೇತೃತ್ವದ ಉತ್ಕೃಷ್ಟತಾ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ (Centre of Excellence) CoE ಸ್ಪೇಸ್‌ಟೆಕ್ ಫೌಂಡೇಶನ್ ಅನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.
2. ಈ ಕೇಂದ್ರವು ಕರ್ನಾಟಕದ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಏರೋಸ್ಪೇಸ್ ಪಾರ್ಕ್‌ನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿದೆ.
3. ಇದನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ನಾವಿನ್ಯತೆ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆ (KITS) ಮತ್ತು ಸ್ಯಾಟ್‌ಕಾಮ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ (SIA-India) ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿವೆ.
4. ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ವಾಣಿಜ್ಯ ಅನ್ವಯಿಕೆಗಳಿಗಿಂತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು ಈ ಕೇಂದ್ರದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

A. 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ B. 1 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
C. 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ D. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

15. ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲಿವೇಟ್ ಸ್ಟಾರ್ಟ್‌ಅಪ್ ಬೆಂಬಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ (ELEVATE Startup Support Programmes) ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಜೋಡಿಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ	ಉದ್ದೇಶ
1.	ಎಲಿವೇಟ್ (ಸಾಮಾನ್ಯ ವರ್ಗ)	ಮೂಲಮಾದರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ (prototype development), ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯೀಕರಣ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರ ವಿಸ್ತರಣೆಗಾಗಿ ರೂ.50 ಲಕ್ಷದವರೆಗಿನ ಒಂದು ಬಾರಿಯ ಅನುದಾನ.
2	ಎಲಿವೇಟ್ ಉನ್ನತಿ	ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ/ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ (SC/ST) ಉದ್ಯಮಿಗಳ ನೇತೃತ್ವದ ನವೋದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಮೂಲ ಹೂಡಿಕೆ (ಸೀಡ್ ಫಂಡಿಂಗ್) ಬೆಂಬಲ.
3	ಎಲಿವೇಟ್ ನೆಕ್ಸ್ಟ್ (ELEVATE NxT)	ವಲಯ–ಆಧಾರಿತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮೂಲಕ ಕರಕುಶಲ ಮತ್ತು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಉತ್ತೇಜನ.
4	ಎಲಿವೇಟ್ ವುಮೆನ್ (ELEVATE WomEN)	ಮಹಿಳಾ–ನೇತೃತ್ವದ ನವೋದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಬೆಂಬಲ.
5	ಎಲಿವೇಟ್ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು (ELEVATE Minorities)	ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಸಮುದಾಯಗಳ ಉದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲಾದ ಬೆಂಬಲ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಜೋಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗಿದೆ?

A. 1, 2, 4 ಮತ್ತು 5 ಮಾತ್ರ B. 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
C. 3, 4 ಮತ್ತು 5 ಮಾತ್ರ D. 1, 2, 3, 4 ಮತ್ತು 5

16. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸ್ಮಾರಕಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಗಗನ್ ಮಹಲ್
2. ಆನೆಗುಂದಿ ಕೋಟೆ
3. ಕುಮಾರರಾಮನ ಕುಮ್ಮಟದುರ್ಗ ಕೋಟೆ
4. ತಾಜ್ ಬಾವಡಿ
5. ಬಸವಕಲ್ಯಾಣ ಕೋಟೆ

ಮೇಲಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸ್ಮಾರಕಗಳನ್ನು 'ನಮ್ಮ ಸ್ಮಾರಕ ಉಪಕ್ರಮದ' ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ?

A. ಕೇವಲ 2 ಮಾತ್ರ B. ಕೇವಲ 3 ಮಾತ್ರ
C. ಕೇವಲ 4 ಮಾತ್ರ D. ಮೇಲಿನ 5 ಸ್ಮಾರಕಗಳು

17. ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲಿನ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಉಪಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಜೋಡಿಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಯೋಜನೆ/ಉಪಕ್ರಮ	ಉದ್ದೇಶ
1	ಅಕ್ಕ ಪಡೆ	ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಿರುಕುಳವನ್ನು ತಡೆಯಲು ಮಹಿಳಾ ಗೃಹರಕ್ಷಕ ದಳದ (Home Guards) ನಿಯೋಜನೆ.
2	ಅಕ್ಕ ಸಹಾಯವಾಣಿ	ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧ ದೂರುಗಳು ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ಸಮಾಲೋಚನೆಗಾಗಿ WhatsApp–ಆಧಾರಿತ ಬೆಂಬಲ.
3	ಸಾಂತ್ವನ ಯೋಜನೆ	ಸಂತ್ರಸ್ತರಿಗೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ನೆರವು ಒದಗಿಸುವ ಆಸ್ಪತ್ರೆ–ಆಧಾರಿತ ಕೇಂದ್ರಗಳು.
4	ಗೆಳತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳು	ಕೌಟುಂಬಿಕ ಹಿಂಸಾಚಾರದ ಸಂತ್ರಸ್ತರಿಗಾಗಿ 24×7 ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ತಾಲೂಕು–ಮಟ್ಟದ ಬೆಂಬಲ ಕೇಂದ್ರಗಳು.

5	ಸ್ಥೈರ್ಯ ನಿಧಿ ಯೋಜನೆ	ಅಪರಾಧ ಸಂತ್ರಸ್ತರಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ಮತ್ತು ಪುನರ್ವಸತಿ ಬೆಂಬಲ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಜೋಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜೋಡಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗಿವೆ?

A. ಕೇವಲ 2 ಮಾತ್ರ
B. ಕೇವಲ 3 ಮಾತ್ರ
C. ಕೇವಲ 4 ಮಾತ್ರ
D. ಮೇಲಿನ 5 ಜೋಡಿಗಳು

18. ನಗರ ಸಂಚಾರ ದಟ್ಟಣೆಗೆ (ಟ್ರಾಫಿಕ್) ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಟಾಮ್‌ಟಾಮ್ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಸೂಚ್ಯಂಕದ ಪ್ರಕಾರ, ಜಾಗತಿಕ ಸರಾಸರಿ ಸಂಚಾರ ದಟ್ಟಣೆ ಸೂಚ್ಯಂಕವು 20% ದಿಂದ 25% ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.
2. ಜಾಗತಿಕ ಸರಾಸರಿ ಸಂಚಾರ ದಟ್ಟಣೆ ಸೂಚ್ಯಂಕದಲ್ಲಿನ ಈ ಹೆಚ್ಚಳವು 5 ಶೇಕಡಾವಾರು ಅಂಕಗಳ ಏರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ.
3. ಟಾಮ್‌ಟಾಮ್ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಸೂಚ್ಯಂಕದ ಪ್ರಕಾರ, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೇ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ದಟ್ಟಣೆಯ ನಗರವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಶ್ರೇಯಾಂಕ ಪಡೆದಿದೆ.
4. ಭಾರತದ ಲೆಕ್ಕ ನಿಯಂತ್ರಕ ಮತ್ತು ಮಹಾಪರಿಶೋಧಕರು (CAG) ನಗರ ಸಂಚಾರ ದಟ್ಟಣೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವಾಗ ಟಾಮ್‌ಟಾಮ್ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಸೂಚ್ಯಂಕದ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

A. 1, 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
B. 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
C. 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
D. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

19. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿನ ರಾಜ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ (SEP) ಉಪಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ರಾಜ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ (SEP) ವರದಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಆರು ಸದಸ್ಯರ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಉಪಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ.
2. ಈ ಉಪಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಜಿ. ಪರಮೇಶ್ವರ ಅವರು ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.
3. ಸಮಿತಿಯು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ SEP ವರದಿಯು ಎಂಟು ಸಂಪುಟಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
4. SEP ವರದಿಯನ್ನು ಪ್ರೊ. ಸುಖದೇವ್ ಥೋರಟ್ ಅವರು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

A. 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
B. 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
C. 1, 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
D. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

20. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ 'ವಿಸ್ಡಮ್ ವ್ಯಾಲಿ' (Wisdom Valley) ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗವು (KSPPC) ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದೆ.
2. ವಿಸ್ಡಮ್ ವ್ಯಾಲಿಯನ್ನು ದೇವನಹಳ್ಳಿ ಬಳಿಯ ಬೆಂಗಳೂರು ಏರ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವದರ್ಜೆಯ 'ಜ್ಞಾನ ನಗರಿ' (Knowledge City) ಯಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.
3. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚ ರೂ. 1,55,000 ಕೋಟಿ ಆಗಿದೆ.
4. ಸಿಲಿಕಾನ್ ವ್ಯಾಲಿಯ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬೆಂಗಳೂರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಆಧಾರಿತ ನಾವೀನ್ಯತೆಯ ಜಾಗತಿಕ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಯು ಹೊಂದಿದೆ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

A. 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
B. 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
C. 1, 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
D. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

21. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ತಡೆ ಕಾಯ್ದೆ, 1988 (Prevention of Corruption Act, 1988) ಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ, ಈ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಲೋಕಾಯುಕ್ತವು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.
2. ಈ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿ ಲಂಚ ಪಡೆದ ಆರೋಪ ಸಾಬೀತಾದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಕರಿಗೆ ದಂಡದ ಜೊತೆಗೆ 3 ರಿಂದ 7 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಜೈಲು ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.
3. ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು ಆಸ್ತಿಯ ದುರುಪಯೋಗ ಮತ್ತು ಅಕ್ರಮ ಸಂಪತ್ತು ಗಳಿಕೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ದುರ್ನಡತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
4. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಪರಾಧ ದಾಖಲೆಗಳ ಬ್ಯೂರೋ (NCRB) ಪ್ರಕಾರ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗಿವೆ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

A. 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
B. 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
C. 1, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
D. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

22. ವಾಣಿಜ್ಯ ಆಸ್ತಿ ನಿರ್ವಹಣಾ ವೇದಿಕೆ (Commercial Asset Management Platform - CAMP) ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಈ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆ (BMTC) ಯು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ.
2. CAMP ಎಂಬುದು BMTC ಯ ಟಿಕೆಟೇತರ ಆದಾಯದ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ.
3. ಈ ವೇದಿಕೆಯು ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಟಿಕೆಟ್ ದರಗಳಿಗಿಂತ ವಾಣಿಜ್ಯ ಸ್ವತ್ತುಗಳಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವತ್ತ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಗಮನಹರಿಸುತ್ತದೆ.

4. BMTC ಯು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಗರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬಸ್ ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿವೆ?

A. 2 B. 3
C. 4 D. 1

23. ಕರ್ತವ್ಯ–ಕಾಮ್ಸ್ (Kartavya-KAAMS) ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಕರ್ತವ್ಯ-KAAMS ಎಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸುಧಾರಿತ ಹಾಜರಾತಿ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (Karnataka Advanced Attendance Management System) ಎಂಬುದಾಗಿದೆ.
2. ಈ ಮೊಬೈಲ್ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್ ಅನ್ನು ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷರತಾ ಇಲಾಖೆ (DSEL) ಯು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ.
3. ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಯಂ ಬೋಧಕ ಮತ್ತು ಬೋಧಕೇತರ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಹಾಜರಾತಿಯನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು ಈ ಆ್ಯಪ್‌ನ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.
4. ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಹಾಜರಾತಿ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

A. 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ B. 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
C. 1, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ D. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

24. ಕರ್ನಾಟಕದ 'ಭೂ ಗ್ಯಾರಂಟಿ' (ನನ್ನ ಖಾತೆ, ನನ್ನ ಹಕ್ಕು) ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸುಮಾರು 23 ಲಕ್ಷ ಆಸ್ತಿ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತ ಮತ್ತು ಡಿಜಿಟಲೀಕರಣಗೊಂಡ ಆಸ್ತಿ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಯು ಹೊಂದಿದೆ.
2. ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ, ಬಿ–ಖಾತಾ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಎ–ಖಾತಾ ಆಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಆಸ್ತಿಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಮೌಲ್ಯದ 5% ರಿಂದ 2% ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
3. ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ನೀಡಲಾಗುವ ಡಿಜಿಟಲ್ ಇ–ಖಾತಾಗಳು ವಂಚನೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು GPS ಮ್ಯಾಪಿಂಗ್, ಆಧಾರ್ ಜೋಡಣೆ ಮತ್ತು ಮಾಲೀಕರ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳಂತಹ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ.
4. ಆಸ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಮತ್ತು ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳ ಮೇಲಿನ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರತಿ ಶನಿವಾರದಂದು ಎಲ್ಲಾ ವಿಧಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಪ್ತಾಹಿಕ 'ಓಪನ್–ಹೌಸ್' ಕ್ಯಾಂಪ್‌ಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

A. 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ B. 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
C. 1, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ D. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

25. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ (KSAPCC) ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. KSAPCC (2024–2030) ಯೋಜನೆಯು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿನ ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹವಾಮಾನ ಗುರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಒಗ್ಗೂಡಿಸಲು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
2. ಪರಿಸರ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ನೀತಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ (EMPRI) ನೇತೃತ್ವದ ಈ ಯೋಜನೆಯು ರಾಜ್ಯದ 13 ಇಲಾಖೆಗಳಾದ್ಯಂತ ಹವಾಮಾನ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.
3. ಈ ಯೋಜನೆಯು ಕೇವಲ ರಾಜ್ಯ–ಮಟ್ಟದ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಹವಾಮಾನ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತದೆ.
4. ಬರ–ನಿರೋಧಕ ಬೆಳೆಗಳು, ಕೃತಕ ಜಲಚರಗಳ ಮರುಪೂರಣ, ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳ ಅರಣ್ಯೀಕರಣ, ಸೌರ ಗ್ರಿಡ್ ಏಕೀಕರಣ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ನಗರ ಹವಾಮಾನ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಗಳು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಳಾಗಿವೆ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

A. 1, 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ B. 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
C. 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ D. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

26. 'ಲಕ್ಕುಂಡಿ' ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ 'ಲೊಕ್ಕಿಗುಂಡಿ' ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದ ಲಕ್ಕುಂಡಿಯು ಕಲ್ಯಾಣ ಚಾಲುಕ್ಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ಧಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು ಮತ್ತು ಟಂಕಸಾಲೆ ಹೊಂದಿದ್ದ ಪ್ರಮುಖ ವಾಣಿಜ್ಯ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿತು.
2. ಲಕ್ಕುಂಡಿಯ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ ಸಂಪ್ರದಾಯವು ಕಲ್ಯಾಣ ಚಾಲುಕ್ಯ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಬಾದಾಮಿ ಚಾಲುಕ್ಯ ಮತ್ತು ಹೊಯ್ಸಳ ಶೈಲಿಗಳ ನಡುವಿನ ಪರಿವರ್ತನಾ ಹಂತವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಕ್ಲೋರಿಟಿಕ್ ಶಿಸ್ಟ್ ನ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು..
3. ಸಾ.ಶ. 1007 ರ ಸುಮಾರಿಗೆ ದಾನಚಿಂತಾಮಣಿ ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಬ್ರಹ್ಮ ಜಿನಾಲಯವನ್ನು ಲಕ್ಕುಂಡಿಯ ಅತ್ಯಂತ ಹಳೆಯ ಜೈನ ಬಸದಿ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.
4. ಲಕ್ಕುಂಡಿಯು ಕೇವಲ ಶೈವ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಜೈನ ಅಥವಾ ವೈಷ್ಣವ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಯಾವುದೇ ಪುರಾವೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

A. 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ B. 1 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
C. 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ D. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

ಸರಿ ಉತ್ತರಗಳು

01). A	08). A	15). A	22). C
02). C	09). B	16). D	23). D
03). A	10). C	17). B	24). D
04). A	11). B	18). A	25). A
05). B	12). B	19). D	26). A
06). D	13). A	20). C	
07). B	14). A	21). A	

PSI ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಮಾಹಿತಿ

Translate the following paragraph from English to Kannada:

ಈ ಕೆಳಕಂಡ ವಾಕ್ಯವೃಂದವನ್ನು ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿ.

Every constitution in the world begins with a preamble or prelude. Similarly the Constitution of India also begins with a preamble. Preamble is the introductory part. That introduces us to the Constitution. The proposal clarifies the ideal principle, aims and objectives of the constitution. As the preamble is the soul of the constitution, what is in the constitution from reading the preamble? for what purpose was it created ? It helps to know that. It explains the basic nature of the constitution.

The Constituent Assembly approved the proposal for the Constitution of India. In this proposal, India is described as an Independent, Republic state where people have supreme power. The words Socialist and Secular were inserted in the preamble of the constitution by the 42nd amendment.

India is an independent sovereign nation. Because India is now under no one's rule. It has the power to formulate foreign policy. It is declared in the Preamble that our Constitution was framed, constituted and adopted by Indians.

ಉತ್ತರ: ಪ್ರಪಂಚದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂವಿಧಾನವೂ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ (ಪೀಠಿಕೆ) ಅಥವಾ ಪರಿಚಯದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನವೂ ಸಹ ಒಂದು ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯೊಂದಿಗೆ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯು ಸಂವಿಧಾನದ ಪರಿಚಯಾತ್ಮಕ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದು, ಇದು ನಮಗೆ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯು ಸಂವಿಧಾನದ ಆದರ್ಶ ತತ್ವಗಳು, ಗುರಿಗಳು ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯು ಸಂವಿಧಾನದ ಆತ್ಮವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಇದನ್ನು ಓದುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸಂವಿಧಾನದ ಮೂಲ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ.

ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದ ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆಯು ಅಂಗೀಕರಿಸಿತು. ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತವನ್ನು ಒಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ, ಗಣರಾಜ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರ ಎಂದು ಬಣ್ಣಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಇಲ್ಲಿ ಜನರೇ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. 42ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಮೂಲಕ ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗೆ ಸಮಾಜವಾದಿ ಮತ್ತು ಜಾತ್ಯತೀತ ಎಂಬ ಪದಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಯಿತು.
ಭಾರತವು ಒಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಾರ್ವಭೌಮ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಭಾರತವು ಈಗ ಯಾರ ಆಡಳಿತಕ್ಕೂ ಒಳಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದು ತನ್ನದೇ ಆದ ವಿದೇಶಾಂಗ ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಭಾರತೀಯರೇ ರೂಪಿಸಿ, ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ, ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಘೋಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

Translate the following paragraph from Kannada to English:

ಈ ಕೆಳಕಂಡ ವಾಕ್ಯವೃಂದವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿ.

ಇಡೀ ಉಪಖಂಡವು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಉಷ್ಣವಲಯದಲ್ಲಿದೆ. ಮುಂಗಾರು, ಹಿಂಗಾರು ಮಳೆಗಳು ಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿವೆ. ಜೂನ್ ಮತ್ತು ಅಕ್ಟೋಬರ್ ನಡುವೆ ಬೀಸುವ ನೈಋತ್ಯ ಮಾನ್ಸೂನ್ ಮಾರುತಗಳು ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ ತರುತ್ತವೆ. ದೇಶದ ಬಹು ಭಾಗಕ್ಕೆ ನೀರುಣಿಸುವ ಈ ಮುಂಗಾರು, ಕೃಷಿಗೆ ಆಧಾರವಾಗಿದೆ. ನವೆಂಬರ್‌ನಿಂದ ಮೇ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಹಿಂಗಾರು ಮಳೆಯ ಅವಧಿಯಾಗಿದೆ. ಈಶಾನ್ಯ ಮಾನ್ಸೂನ್ ಮಾರುತಗಳು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತಕ್ಕೂ, ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ಕೆಲ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ಮಳೆ ತರುತ್ತವೆ. ಈ ಮಾರುತಗಳು ಬೀಸುವ ದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕ್ರಿ.ಶ. ಒಂದನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲಾಯಿತು. ಆಗಿನಿಂದ ಪಶ್ಚಿಮ ಏಷ್ಯಾ ಮತ್ತು ಮೆಡಿಟರೇನಿಯನ್ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ನೈಋತ್ಯ ಮಾರುತಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವರ್ತಕರು ಭಾರತ ಹಾಗೂ ಆಗ್ನೇಯ ಏಷ್ಯಾಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಈಶಾನ್ಯ ಮಾರುತಗಳು ಆರಂಭಗೊಂಡ ನಂತರ ಹಿಂದಿರುಗುವ ರೂಢಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳೊಂದಿಗೆ ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಬಂಧಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳೂ ಏರ್ಪಟ್ಟವು. ಆಗ್ನೇಯ ಏಷ್ಯದೊಂದಿಗೂ ಇಂತಹ ನಂಟು ಬೆಳೆಯಿತು.

Answer: The entire subcontinent is predominantly located in the tropical zone. The monsoon and retreating monsoon rains have played a crucial role in Indian history. The southwest monsoon winds, which blow between June and October, bring the monsoon rains. Providing water to most parts of the country, this monsoon serves as the backbone of agriculture. The period from November to May marks the retreating monsoon season. The northeast monsoon winds bring rain to South India and certain parts of North India. The directions of these wind currents were discovered in the 1st century AD. From then on, during the southwest monsoon season, traders from West Asia and the Mediterranean region began traveling to India and Southeast Asia, making it a habit to return after the onset of the northeast monsoons. As a result, India established not only commercial ties but also deep cultural relations with those regions. A similar bond grew with Southeast Asia as well.

.....

Write a summary (precise) of the Kannada passage given below by reducing it to one third of the total words and provide it a suitable title:

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕನ್ನಡ ಲೇಖನವನ್ನು 1/3 ರಷ್ಟಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೊಂದು ಶೀರ್ಷಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಿ.

"ಯಾವುದೇ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ ಅಕ್ಷರ ಜ್ಞಾನವಷ್ಟೇ ಶಿಕ್ಷಣವಲ್ಲ; ಬದಲಾಗಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದೆ. ಇಂದಿನ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕೌಶಲ್ಯಗಳ ಜೊತೆಗೆ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆಯು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಯುವಜನರು ಕೇವಲ ಉದ್ಯೋಗಾಕಾಂಕ್ಷಿಗಳಾಗದೆ, ಉದ್ಯೋಗದಾತರಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಪೂರಕವಾದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು. ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ನಡುವಿನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಆದ್ಯತೆಯಾಗಬೇಕು. ಡಿಜಿಟಲ್ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಕಲಿಕೆಯು ಹೊಸ ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ನೀಡಿದೆಯಾದರೂ, ತರಗತಿಯ ಶಿಸ್ತು ಮತ್ತು ಗುರುವಿನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಸಾಟಿಯಿಲ್ಲ. ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಗುರಿ ತಲುಪಲು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣ ಲಭ್ಯವಾಗುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೂಲಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಿಡುಗುಗಳನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕಿ, ಜ್ಞಾನವಂತ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದೇ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಅಂತಿಮ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ."

ಉತ್ತರ: ಶೀರ್ಷಿಕೆ – ರಾಷ್ಟ್ರ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪಾತ್ರ

ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಗತಿ ಮತ್ತು ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಡಿಪಾಯವಾಗಿದೆ. ಕೌಶಲ್ಯಯುತ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯವುಳ್ಳ ಶಿಕ್ಷಣವು ಯುವಜನರನ್ನು ಸ್ವಾವಲಂಬಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಸಮಾನತೆ ನೀಗಿಸಿ, ಡಿಜಿಟಲ್ ಹಾಗೂ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕಲಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಜ್ಞಾನವಂತ ಸಮಾಜವನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ.

****

ಆಕರಗಳು

ಪ್ರಜಾವಾಣಿ
ಕರ್ನಾಟಕದ ಅಭ್ಯುದಯ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ ಸುದ್ದಿ ಮಾಧ್ಯಮ

VK ವಿಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ

ವಿಜಯವಾಣಿ
ನಂ.1
ಕನ್ನಡ ದಿನಪತ್ರಿಕೆ

ಕನ್ನಡಪ್ರಭ

THE HINDU

The Indian EXPRESS
JOURNALISM OF COURAGE

DH
DECCAN HERALD

ಭಾರತ ಸರಕಾರ
GOVERNMENT OF INDIA
सत्यमेव जयते

GOVERNMENT OF KARNATAKA

RSTV
RAJYA SABHA

LSTV
लोक सभा

ಆಕಾಶವಾಣಿ ಸಮಾಚಾರ
ALL INDIA RADIO NEWS

'ಅನನ್ಯ ಸಾಧನ' ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ

'ಅನನ್ಯ ಸಾಧನ' ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯು ನಿಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗುರಿಯಾದ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಪಯಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭರವಸೆಯ ದಾರಿದೀಪವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ. ಇದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ KAS, FDA/SDA, PSI/PC, Group C, PDO ಸೇರಿದಂತೆ ಶಿಕ್ಷಕರ ನೇಮಕಾತಿ ಮತ್ತು ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಸಿದ್ಧತೆ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಸಾವಿರಾರು ಸಾಧಕ ಚೇತನಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಅತ್ಯಂತ ಕಾಳಜಿಯಿಂದ ರೂಪಿಸಲಾದ ಓದಿನ ಅಮೂಲ್ಯ ಜ್ಞಾನದ ಬುತ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ವಿಷಯದ ಪ್ರಚಲಿತ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು ಮತ್ತು ಪಠ್ಯದ ಸ್ಥಿರ (Static) ಭಾಗಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ನಿಮಗೆ 360-ಡಿಗ್ರಿಯ ಸಮಗ್ರ ನೋಟವನ್ನು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ವಿಷಯದ ಆಳವಾದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಅಂತಿಮ ಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಪುನರ್ಮನನ ಮಾಡಲು ಸಹಾಯವಾಗುವಂತೆ ಇದನ್ನು ಒಂದು 'ಸಿದ್ಧ ಕೈಪಿಡಿಯಂತೆ' ರೂಪಿಸಿರುವುದು ಇದರ ದೊಡ್ಡ ವಿಶೇಷತೆಯಾಗಿದೆ. ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ನಿಖರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ನೀಡಿ, ನಿಮ್ಮ ಸಿದ್ಧತೆಯನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭ ಹಾಗೂ ಸರಳಗೊಳಿಸಲು ನಮ್ಮ ಇಡೀ ತಂಡವು ತನ್ನೆಲ್ಲಾ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಧಾರೆ ಎರೆದು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಯಶಸ್ಸಿನ ಶಿಖರಕ್ಕೆ ಏಣಿಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ಏಕೈಕ ಆಶಯದೊಂದಿಗೆ ಈ 'ಅನನ್ಯ ಸಾಧನ'ವು ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ನಿಮ್ಮ ಕೈಸೇರಲಿದೆ.

ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು

- ನಂದನ್ ಆರ್ (ಪ್ರಚಲಿತ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ವಿಭಾಗದ ಬೋಧಕರು)
- ದಿನೇಶ್ ಹೆಚ್ (ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು)
- ವಿಶ್ವಪ್ರಸನ್ನಕುಮಾರ (ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿ)
- ಸಂತೋಷ ನಿಡಗುಂದಿ (ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿ)

INSIGHTSIAS
SIMPLIFYING IAS EXAM PREPARATION

OGP 2027

Offline & Online Guidance Program 2027

Integrated Foundation Program for UPSC CSE 2027

BATCH – 6 | STARTS ON – 29 JUNE 2026

FEATURES

- Integrated Coverage of Prelims & Mains by In-House Faculties
- Daily & Weekly Revision Tests for Prelims & Mains
- Personalized One-on-One Mentorship by Experts
- Weekly Current Affairs Classes & Daily Current Affairs Soft Copy

UPSC CSE 2025 TOPPERS

TILL 27TH JUN 2026

10% OFF

EARLY BIRD OFFER

REGISTER HERE

OFFLINE CLASSES

~~₹1,38,000/-~~

₹1,24,200/-

incl. taxes

ONLINE CLASSES

~~₹1,00,000/-~~

₹90,000/-

incl. taxes

For more Details Contact us:
08069405205

Bengaluru Office: Nanda Ashirwad Complex, 3rd floor, Above Village Hyper Market, Chandra layout, Bengaluru-560072

KPSC PRELIMS CUM MAINS 2026

INSTAKAS

PROGRAM AT BENGALURU & DAVANAGERE

FEE OFFLINE CLASSES:

~~₹ 60,000/-~~

₹ 54,000/-

EARLY BIRD OFFER

10% OFF

FEE ONLINE CLASSES:

~~₹ 50,000/-~~

₹ 45,000/-

For More Details Scan here to Visit our Insta KAS Website

FEATURES

- Integrated Classes for Prelims & Mains (8-9 Months)
- One-on-One Mentorship
- Offline & Online Classes & Prelims &
- Mains & Prelims Test Series
- Medium of Classes English & Kannada

Contact us: 08069405206

2nd floor, 30 feet, 1133/B, Service Rd, opposite to Bunt's Sangha, Hampi Nagar, RPC Layout, Vijayanagar, Bengaluru

UPSC Prelims Cum Mains - 2027

Integrated Foundation Program for UPSC CSE 2027

Bilingual (ಕನ್ನಡ & English)

Under the Guidance of
VINAY KUMAR G B
FOUNDER & DIRECTOR, INSIGHTS IAS

STARTS ON - 27TH JULY 2026

FEATURES:-

Integrated coverage of Prelims & Mains by experienced Faculties	Weekly Revision Test for Prelims and Mains	Classes in both English and Kannada
Free access to All India Prelims Test Series	Personalized one-on-one Mentorship	Ethics, Essay & CSAT: Integrated with Priority

Why INSTA KAS?

• Goal-Oriented • Time-Bound • Result-Oriented

EARLY BIRD OFFER

10% OFF

REGISTER NOW!

Offline Classes
~~₹75,000/-~~
₹,67,500/-

Online Classes
~~₹58,000/-~~
₹,52,200/-

NCERT FOUNDATION COURSE & TEST SERIES

STARTS ON - 1ST JULY 2026

FEE OFFLINE CLASSES:
~~₹ 14,000/-~~
₹ 12,500/-

EARLY BIRD OFFER
15% Off

FEE ONLINE CLASSES:
~~₹ 12,000/-~~
₹ 10,200/-

FEATURES:-

- Comprehensive Subject & Class Coverage
- Bilingual Model (Kannada & English)
- Both Offline & Online
- One to One Mentorship
- Specialized Study Material
- Mock Tests on each Subject will be provided

For more Details Contact us: 08069405206